

Sprawozdanie z działalności Prezesa UKE za 2023 rok

Spis treści

Sprawozdanie z działalności Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej za 2023 rok	3
Wprowadzenie.....	3
1. Ochrona interesów konsumentów	4
1.1. Dostępność usług powszechnych na rynku telekomunikacyjnym.....	4
1.2. Dopłata do usługi powszechnej na rynku telekomunikacyjnym.....	5
1.3. Badanie opinii i preferencji odbiorców usług na rynku telekomunikacyjnym	10
1.4. Dostęp do bezpłatnego internetu w miejscach publicznych.....	16
1.5. Monitorowanie jakości usług	16
1.6. Regulacja usługi roamingu (RLAH)	31
1.7. Monitorowanie realizacji wymagań Rozporządzenia 2015/2120	33
1.8. Działalność informacyjno-edukacyjna.....	34
1.9. Działania bezpośrednie na rzecz konsumentów rynku telekomunikacyjnego	41
1.10. Zwiększanie dostępności i użyteczności usług	46
1.11. Podnoszenie jakości i bezpieczeństwa usług telekomunikacyjnych.....	49
1.12. Działania bezpośrednie na rzecz konsumentów rynku pocztowego	50
1.13. Usługa powszechna na rynku pocztowym	53
1.14. Publiczna usługa rejestrowanego doręczenia elektronicznego i publiczna usługa hybrydowa	57
1.15. Kontrole wyrobów	60
2. Rozwój infrastruktury i usług	63
2.1. Prowadzenie rejestrów RPT i RJST	63
2.2. Wykaz integratorów usług SMS dla podmiotów publicznych	65
2.3. Inwentaryzacja infrastruktury i usług telekomunikacyjnych	66
2.4. Sprawozdawczość z art. 7 ustawy Prawo telekomunikacyjne.....	68
2.5. Społeczeństwo gigabitowe	68
2.6. Wspieranie budowy i współkorzystania z infrastruktury	70
2.7. Programy cyfrowe w zakresie budowy sieci szerokopasmowych	77
2.8. Prace nad wdrożeniem 5G.....	82
2.9. Działania wspierające wdrożenie 5G.....	85
2.10. Zarządzanie zasobami częstotliwości.....	90
2.11. System KPI	95
2.12. Rozwój rynku pocztowego	95
3. Konkurencja dzięki optymalnym regulacjom	99

3.1.	Regulacje rynków właściwych	99
3.2.	Efektywna współpraca międzyoperatorska	102
3.3.	Kontrole w zakresie telekomunikacji	107
3.4.	Kontrole w zakresie gospodarki częstotliwościami	111
3.5.	Kontrole w zakresie wymagań kompatybilności elektromagnetycznej.....	113
3.6.	Kontrole na rynku pocztowym	116
3.7.	Gospodarowanie zasobami numeracji.....	123
3.8.	Legislacja i postępowania sądowe	124
3.9.	Działania na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego.....	130
3.10.	Aktywność UKE na arenie międzynarodowej – telekomunikacja.....	134
3.11.	Aktywność UKE na arenie międzynarodowej – poczta	150
4.	Organizacja i funkcjonowanie UKE.....	157
4.1.	Struktura organizacyjna	157
4.2.	Zatrudnienie	159
4.3.	Dochody i wydatki.....	162
4.4.	Kontrola zarządcza.....	166
4.5.	Kontrole zewnętrzne.....	168
4.6.	Polityka informacyjna	168
4.7.	UKE on-line	170
5.	Spis tabel, spis wykresów, spis rysunków	177
5.1.	Spis tabel.....	177
5.2.	Spis wykresów.....	178
5.3.	Spis rysunków	178
6.	Słownik zastosowanych skrótów.....	179

Sprawozdanie z działalności Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej za 2023 rok

Wprowadzenie

Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej jest regulatorem rynku telekomunikacyjnego i pocztowego w Polsce, zarządza zasobami częstotliwości oraz kontroluje spełnianie wymagań w obszarze kompatybilności elektromagnetycznej. Jest także organem wyspecjalizowanym w zakresie kontroli wyrobów emitujących lub podatnych na emisję pola elektromagnetycznego, w tym aparatury i urządzeń radiowych wprowadzonych do obrotu handlowego w Polsce.

Prezes UKE, jako centralny organ administracji rządowej wykonuje – przy pomocy Urzędu Komunikacji Elektronicznej – zadania wynikające z ustawy Prawo telekomunikacyjne, ustawy Prawo pocztowe, ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz innych przepisów powszechnie obowiązującego prawa. W 2023 r. funkcję Prezesa UKE pełnił Jacek Oko.

Niniejszy dokument stanowi sprawozdanie Prezesa UKE z działalności regulacyjnej oraz realizacji polityki rządu i wspólnotowej polityki telekomunikacyjnej, o którym mowa w art. 190 ust. 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne. Sprawozdanie obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. i podobnie jak w latach ubiegłych zawiera cztery główne części, poświęcone kolejno:

- ochronie interesów konsumentów,
- wspieraniu rozwoju infrastruktury i usług, w tym tworzeniu fundamentów 5G i wspieraniu nowych technologii i innowacji,
- regulacji rynków telekomunikacyjnego i pocztowego, w tym przeglądów rynków i rozstrzyganiu sporów między przedsiębiorcami, przeprowadzaniu kontroli, postępowaniom legislacyjnym i sądowym oraz działaniom podejmowanym na arenie międzynarodowej,
- zarządzaniu organizacją i zasobami ludzkimi, finansom oraz rozwijaniu komunikacji elektronicznej z klientami.

1. Ochrona interesów konsumentów

1.1. Dostępność usług powszechnych na rynku telekomunikacyjnym

Istotą usługi powszechnej jest zapewnienie każdemu użytkownikowi na terenie kraju dostępu do podstawowych usług telekomunikacyjnych o dobrej jakości i po przystępnej cenie, takich jak:

- przyłączenie do sieci w stałej lokalizacji na potrzeby telefonii stacjonarnej i internetu,
- usługa abonamentu telefonicznego,
- usługi krajowych i międzynarodowych połączeń telefonicznych,
- Ogólnokrajowe Biuro Numerów (OBN),
- Ogólnokrajowy Spis Abonentów (OSA),
- aparaty publiczne (PAS).

Przez okres 5 lat (od 8 maja 2006 r. do 8 maja 2011 r.) Telekomunikacja Polska S.A., aktualnie Orange Polska S.A. (OPL), była przedsiębiorcą wyznaczonym, zobowiązanym do świadczenia na obszarze całego kraju usługi powszechnej w ww. zakresie. Obecnie żaden przedsiębiorca telekomunikacyjny w Polsce nie jest wyznaczony do realizacji obowiązku zapewnienia usługi powszechnej. Usługi wchodzące w skład tego obowiązku są świadczone przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych na zasadach rynkowych (komercyjnych).

Tylko w przypadku, gdy mechanizm rynkowy nie prowadzi do zaspokojenia potrzeb użytkowników na obszarze całego kraju lub części kraju w zakresie usługi powszechnej albo poszczególnych usług wchodzących w jej skład, na przedsiębiorcę lub przedsiębiorców powinien zostać nałożony obowiązek świadczenia usługi powszechnej.

W obecnej rzeczywistości rynkowej wszystkie usługi wchodzące w skład usługi powszechnej są dostępne w oparciu o mechanizm rynkowy z zachowaniem odpowiedniej dostępności, przystępności cenowej i dobrej jakości.

Powyższe wynika z oceny dostępności, jakości i przystępności cenowej usługi powszechnej, jaką przewiduje ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 34), zwana dalej „ustawą Pt”. Dodatkowo, potwierdza to bieżący (prowadzony również w 2023 r.) monitoring przedmiotu wpływających do UKE zapytań, prowadzonych interwencji i rozpatrzonych wniosków ADR¹, który nie dawał podstaw do stwierdzenia, że usługi wchodzące w skład usługi powszechnej nie są zapewnione w ramach mechanizmu rynkowego, a co za tym

¹ ADR (*Alternative Dispute Resolution*) – postępowanie pozasądowe/polubowne, o którym mowa w art. 3 ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz.U. z 2016 r. poz. 1823), które prowadzi Prezes UKE w celu rozwiązania sporu między konsumentem, a dostawcą publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych.

idzie – do konieczności podjęcia działań zmierzających do wyznaczenia przedsiębiorcy/ów do realizacji obowiązku świadczenia usługi powszechnej.

Wspomniany monitoring przedmiotu wpływających do UKE zapytań, prowadzonych interwencji i rozpatrzonych wniosków ADR prowadzony jest rokrocznie, zaś ocena dostępności, jakości i przystępności cenowej usługi powszechnej jest oceną cykliczną, przy czym ustawa Pt nie definiuje przedmiotowej cykliczności, nie określa wprost z jaką częstotliwością taka ocena miałyby być przeprowadzana. Z uwagi na planowane wejście w życie Prawa komunikacji elektronicznej (Pke), zastępującego obecną ustawę Pt, i zmieniającego po części przedmiot usługi powszechnej oraz obowiązek jej świadczenia, kolejna analiza Prezesa UKE w tym przedmiocie zakładana jest już w okresie po wejściu w życie Pke. Niezasadnym byłoby przeprowadzanie takiej analizy w przededniu wejścia w życie Pke, kiedy część z usług wchodzących aktualnie w skład usługi powszechnej stała się przestarzała, a zapotrzebowanie na nie jest znikome. Co więcej, usługi te (jako schyłkowe) prawdopodobnie znajdą się w Pke poza usługą powszechną, za to inne, jak np. internet szerokopasmowy, z uwagi na fundamentalną rolę, jaką obecnie odgrywa w życiu społecznym i gospodarce cyfrowej – powiększą jej zakres.

1.2. Dopłata do usługi powszechnej na rynku telekomunikacyjnym

Przedsiębiorcy wyznaczonemu przysługuje dopłata do kosztów świadczonych przez niego usług w przypadku ich nierentowności. Dopłata do usługi powszechnej to proces wieloetapowy, obejmujący:

- w pierwszej kolejności – decyzje o przyznaniu/odmowie przyznania przedsiębiorcy wyznaczonemu dopłaty za poszczególne usługi wchodzące w skład usługi powszechnej,
- następnie – rozliczenie przyznanych dopłat na zobowiązanych, zgodnie z art. 97 ustawy Pt, przedsiębiorców telekomunikacyjnych² – co obejmuje 2 etapy:
 - ustalenie grona przedsiębiorców zobowiązanych do pokrycia danej dopłaty i wskaźnika ich procentowego udziału w tej dopłacie,
 - wydanie indywidualnych (dla każdego zobowiązanego) decyzji z wyliczonymi kwotami udziału w pokryciu danej opłaty.

Cały ten proces jest powtarzany w przypadku dopłat przyznanych za usługi, za które wcześniej odmówiono przyznania dopłaty, tj. po prawomocnych wyrokach sądów uchylających decyzje we wspomnianych częściach odmawiających przyznania dopłaty.

Przyznanie dopłaty

Taki stan rzeczy miał miejsce dla dopłat za lata 2006-2010. Jedynie za rok 2011 nie było ponownego procedowania przyznania dopłaty – sąd w części skarżonej, dotyczącej odmowy przydzielenia dopłaty, nie stwierdził bowiem konieczności uchylecia decyzji i decyzja stała się

² Których przychód z działalności telekomunikacyjnej w roku, za który przysługuje dopłata, przekroczył 4 mln PLN.

prawomocna. Rok 2011 jest zatem jedynym rokiem, za który dopłata została przyznana „w całości”.

OPL za okres, w którym była przedsiębiorcą wyznaczonym, wystąpiła z wnioskami o przyznanie dopłaty do kosztów świadczonych przez nią usług wchodzących w skład usługi powszechnej w łącznej wysokości 1 106 927 451,32 PLN³.

Po weryfikacji ww. kosztów netto i ocenie, czy stanowią one uzasadnione obciążenie, decyzjami Prezesa UKE przyznana została dopłata w wysokości łącznie 136 999 992,84 PLN⁴.

W pozostałym zakresie Prezes UKE odmówił przyznania dopłaty.

Przed polskimi sądami administracyjnymi toczyły się postępowania w zakresie wszystkich decyzji Prezesa UKE w sprawie dopłaty. Po ponownym rozpoznaniu sprawy, wynikającym z prawomocnych orzeczeń WSA w Warszawie, Prezes UKE przyznał dopłatę na łączną kwotę 193 799 966,55 PLN⁵.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.:

- wydane zostały wszystkie decyzje w przedmiocie przyznania dopłaty w związku z prawomocnymi wyrokami sądów,
- wszystkie ww. decyzje (w związku z wyrokami NSA z lat 2022 i 2023) są prawomocne,
- przyznana OPL przez Prezesa UKE łączna kwota dopłaty za lata 2006-2011 wyniosła 330 799 959,39 PLN.

³ W tym za rok: 2006 (8 maja - 31 grudnia) – w kwocie 139 933 596,51 PLN, 2007 – w kwocie 219 189 611,75 PLN, 2008 – w kwocie 208 363 479,65 PLN, 2009 – w kwocie 236 166 485,33 PLN, 2010 – w kwocie 269 436 354,80 PLN, 2011 (1 stycznia - 8 maja) – w kwocie 33 837 923,28 PLN.

⁴ W tym:

- a. dopłata do usługi udogodnień dla osób z niepełnosprawnością, z wyłączeniem aparatów publicznych przystosowanych dla osób z niepełnosprawnością, odpowiednio za rok: 2006 – w kwocie 744 838,18 PLN, 2007 – w kwocie 1 269 111 PLN, 2008 – w kwocie 1 829 836 PLN, 2009 – w kwocie 1 826 517 PLN, 2010 – w kwocie 1 044 752,26 PLN,
- b. dopłata do usługi świadczenia usług telefonicznych za pomocą aparatów publicznych: za rok 2009 w kwocie 61 324 043,64 PLN i za rok 2010 w kwocie 54 057 623,12 PLN,
- c. dopłata do obu ww. usług za rok 2011 (1 stycznia - 8 maja) w jednej, łącznej kwocie 14 903 271,64 PLN.

⁵ W tym:

- a. przyznana decyzją z 11 września 2017 r.:
 - dopłata do usługi udzielania informacji o numerach telefonicznych oraz udostępniania spisów abonentów: za rok 2006 w kwocie 8 129 299,38 PLN i za rok 2007 w kwocie 11 529 324,00 PLN,
 - dopłata do usługi publicznych aparatów samoinkasujących (PAS): za rok 2006 w kwocie 37 191 694,06 PLN i za rok 2007 w kwocie 35 736 835,32 PLN,
- b. przyznana decyzją z 7 sierpnia 2018 r.:
 - dopłata do usługi udzielania informacji o numerach telefonicznych oraz udostępniania spisów abonentów: za rok 2008 w kwocie 18 147 200,39 PLN i za rok 2009 w kwocie 18 430 152,00 PLN,
 - dopłata do usługi publicznych aparatów samoinkasujących (PAS): za rok 2008 w kwocie 52 169 302,48 PLN,
- c. przyznana decyzją z 10 kwietnia 2019 r. dopłata do usługi udzielania informacji o numerach telefonicznych oraz udostępniania spisów abonentów za rok 2010 w kwocie 12 466 158,92 PLN.

Tabela 1

Stan postępowań w sprawie przyznania OPL dopłaty

Składnik usługi powszechnej	Przyznana OPL dopłata (w PLN)/ Odmowa przyznania dla części usług (Odm) I tura						Przyznana OPL dopłata (w PLN) po prawomocnych wyrokach sądów uchylających decyzje w częściach odmawiających przyznania dopłaty/ Odmowa przyznania dla części usług (Odm) II tura					Wyroki sądowe do I i II tury (prawomocność-PR)					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Usługa przyłączenia, utrzymania łącza oraz połączeń telefonicznych (art. 81 ust. 3 pkt 1-3 Pt)	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm
OBN i OSA (art. 81 ust. 3 pkt 4 ustawy Pt)	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	8 129 299,38	11 529 324,00	18 147 200,39	18 430 152,00	12 466 158,92	Uchylene decyzji II instancji w części odmowy przyznania dopłaty w części odmowy; PR					
Udogodnienia dla osób z niepełnosprawnością (art. 81 ust. 3 pkt 5 ustawy Pt)	744 838,18	1 269 111,00	1 829 836,00	1 826 517,00	1 044 752,26	Odm	-	-	-	-	-	Uchylene decyzji II instancji w części odmowy; PR					
Publiczne aparaty samoinkasujące (art. 81 ust. 1 pkt 6 ustawy Pt)	Odm	Odm	Odm	61 324 043,64	54 057 623,12	14 903 271,64	37 191 694,06	35 736 835,32	52 169 302,48	-	-	Uchylene decyzji II instancji w części odmowy; PR					
Decyzje Prezesa UKE (przyznające/odm. dopłaty)	I inst. - 24 maja 2011	II inst. - 6 września 2011 (utrzymanie w mocy I inst.)	I inst. - 24 maja 2011	II inst. - 6 września 2011 (utrzymanie w mocy I inst.)	I inst. - 24 maja 2011	II inst. - 6 września 2011 (utrzymanie w mocy I inst.)	I inst. - 24 maja 2011	II inst. - 6 września 2011 (utrzymanie w mocy I inst.)	I inst. - 10 stycznia 2012	II inst. - 11 kwietnia 2012 (utrzymanie w mocy I inst.)	I inst. - 5 kwietnia 2013	II inst. - 17 września 2013 (uchylenie w całości I inst. i przyznanie/częściowa odmowa dopłaty)	11 września 2017	11 września 2017	7 sierpnia 2018	7 sierpnia 2018	10 kwietnia 2019
	I tura: WSA - 3 lutego 2012; NSA - 5 grudnia 2013; WSA - 17 lipca 2014; NSA - 7 czerwca 2016; Uchylene decyzji II instancji w części odmowy przyznania dopłaty; II tura: WSA - 28 lutego 2019, NSA - 21 marca 2023; Przyznanie dopłaty w części odmowy; PR																
	I tura: WSA - 3 lutego 2012; NSA - 5 grudnia 2013; WSA - 17 lipca 2014; NSA - 17 maja 2016; Uchylene decyzji II instancji w części odmowy przyznania dopłaty; II tura: WSA - 19 grudnia 2018; NSA - 6 października 2022; Przyznanie dopłaty w części odmowy; PR																
	I tura: WSA - 28 maja 2012; NSA - 13 maja 2014; WSA - 7 stycznia 2015; NSA - 9 listopada 2016; Uchylene decyzji II instancji w części odmowy przyznania dopłaty; II tura: WSA - 6 czerwca 2019, NSA - 13 października 2023; Przyznanie dopłaty w części odmowy; PR																
	I tura: WSA - 19 czerwca 2012; NSA - 13 maja 2014; WSA - 7 stycznia 2015; NSA - 9 listopada 2016; Uchylene decyzji II instancji w części odmowy przyznania dopłaty; II tura: WSA - 30 maja 2019; NSA - 19 lipca 2022; Przyznanie dopłaty w części odmowy; PR																
	I tura: WSA - 15 stycznia 2013; NSA - 2 października 2014; WSA - 16 grudnia 2015; NSA - 26 stycznia 2017; Uchylene decyzji II instancji w części odmowy przyznania dopłaty; II tura: WSA - 2 października 2019, NSA - 19 maja 2023; Przyznanie dopłaty w części odmowy; PR																
	I tura: WSA - 17 września 2014; NSA - 17 maja 2016; WSA - 22 marca 2017; NSA - 29 grudnia 2017																
	Decyzja II inst. PR																

Źródło: UKE

Wszystkie wskazane w tabeli powyżej decyzje dot. przyznania OPL dopłaty po prawomocnych wyrokach sądów uchylających decyzje w częściach odmawiających przyznania dopłaty/odmowy przyznania dopłaty dla części usług (tzw. II tura) są prawomocne, przy czym:

- dla lat 2007 i 2009 stały się prawomocne w 2022 r.,

- dla lat 2006, 2008 i 2010 – w 2023 r.

Oznacza to, że w zakresie przyznania dopłaty nie będzie już III tury (tj. dalszego procedowania w przedmiocie usług, za które uprzednio odmówiono przyznania dopłaty). Tym samym dopłata za lata 2006-2010, podobnie jak za rok 2011, została już w całości przyznana.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. dopłata za cały okres obowiązków świadczenia usługi powszechnej (8 maja 2006 r. - 8 maja 2011 r.) została w całości przyznana OPL.

Rozliczenie dopłaty

W następstwie postępowań w sprawie przyznania OPL dopłaty do usługi powszechnej, **w 2023 r. Prezes UKE prowadził postępowania dotyczące rozliczenia przyznanej dopłaty**, w tym postępowania w sprawie ustalenia przedsiębiorców telekomunikacyjnych zobowiązanych do pokrycia dopłaty do usługi powszechnej i wysokości wskaźnika tego udziału w zakresie usług, za które wcześniej odmówiono przyznania dopłaty, tj. po prawomocnym orzeczeniu WSA w Warszawie, za:

- lata 2007-2008 – w II instancji⁶ w przedmiocie umorzenia postępowania dot. ustalenia przedsiębiorców telekomunikacyjnych zobowiązanych do pokrycia dopłaty do usługi powszechnej i wysokości wskaźnika tego udziału względem jednego z przedsiębiorców.

Z racji bowiem tego, że ww. postępowania (z uwagi na kwestie walidacji braków organów uprawnionych do reprezentacji) rozstrzygane były decyzjami częściowymi, w II instancji (z uwagi na złożone wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy) rozstrzygnięciu podlegają postępowania prowadzone w przedmiocie wszystkich decyzji częściowych.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. zakończone zostały w całości ww. postępowania II instancji za lata 2007 i 2008.

Należy zatem podkreślić, że do 31 grudnia 2023 r. Prezes UKE rozstrzygnął w całości 11 z 11 postępowań (w tym 2 w roku 2023) ustalających grono przedsiębiorców telekomunikacyjnych zobowiązanych do pokrycia dopłaty do usługi powszechnej i ustalenia wysokości wskaźnika tego udziału za lata 2006-2011 (6 – w I turze i 5 – w II turze, tj. w zakresie usług, za które wcześniej odmówiono przyznania dopłaty), wydając w tym zakresie 31 decyzji (15 w I instancji i 16 w II instancji), w tym 2 decyzje w roku 2023.

5 spośród 11 ww. postępowań należy uznać za zakończone – decyzje ustalające grono przedsiębiorców telekomunikacyjnych zobowiązanych do pokrycia dopłaty i ustalenia wysokości wskaźnika udziału w tej dopłacie za lata 2006-2010 w I turze są prawomocne.

W pozostałych 6 postępowaniach toczą się postępowania przed WSA/NSA.

⁶ 12 lipca 2023 r. wydano 2 decyzje w przedmiocie umorzenia postępowania dot. ustalenia przedsiębiorców telekomunikacyjnych zobowiązanych do pokrycia dopłaty do usługi powszechnej i wysokości wskaźnika tego udziału względem jednego z przedsiębiorców.

W 2023 r. prowadzone były także postępowania w sprawie ustalenia dla przedsiębiorców zobowiązanych indywidualnych kwot udziału w pokryciu dopłat za lata 2007, 2008 i 2010.

W tym zakresie w 2023 r. Prezes UKE wydał dla 2007 r. – 82 decyzje (w tym 80 decyzji w I i 2 decyzje w II instancji), dla 2008 r. – 90 decyzji (w tym 87 decyzji w I i 3 decyzje w II instancji), a dla 2010 r. – 1 decyzję w II instancji. Łącznie w roku 2023 Prezes UKE wydał 173 decyzje indywidualne.

Wszystkie prowadzone w 2023 r. postępowania dot. ustalenia dla przedsiębiorców zobowiązanych indywidualnych kwot udziału w pokryciu dopłat za lata 2007, 2008 zostały zakończone w I instancji, a w II instancji zakończonych zostało 5 z 6 prowadzonych postępowań i 1 postępowanie za rok 2010.

Według stanu na koniec grudnia 2023 r., do wydania pozostała 1 decyzja (w II instancji) – dla roku 2007 dotycząca ustalenia, dla przedsiębiorcy zobowiązanego, indywidualnej kwoty udziału w pokryciu dopłaty.

Należy przy tym zaznaczyć, że do 31 grudnia 2023 r. wydane zostały 1 143 decyzje (łącznie w I i II instancji w I i II turze), w przedmiocie ustalenia indywidualnych kwot udziału w pokryciu dopłat za lata 2006-2011.

Podsumowując, od początku trwania procesu dopłatowego do końca 2023 r. wydanych zostało przez Prezesa UKE:

- **17 decyzji w przedmiocie przyznania dopłaty,**
- **1 174 decyzje w przedmiocie rozliczenia dopłaty, w tym: 31 decyzji ustalających przedsiębiorców zobowiązanych i procentowy wskaźnik ich udziału w dopłacie oraz 1 143 decyzje dotyczące indywidualnych kwot udziału w pokryciu dopłaty, z czego ok. 10% zostało zaskarżonych do sądu.**

Złożoność postępowań dopłatowych, ich wieloetapowy charakter, a przy tym istotny skutek finansowy nie tylko dla OPL, ale i dla około stu przedsiębiorców uczestniczących w pokryciu dopłat za poszczególne lata, a także konieczność przeanalizowania i uwzględnienia orzeczeń sądów w tym przedmiocie oraz liczne zmiany podmiotowe (w tym te związane z brakami organów uprawnionych do reprezentacji), wpływa na czas trwania przedmiotowych postępowań.

Jednocześnie, mając na uwadze potrzebę usprawnienia procesu rozliczania dopłat, w trakcie prac nad Pke, które zastąpi obecną ustawę Pt, Prezes UKE przedłożył Ministrowi Cyfryzacji propozycje odpowiednich zmian legislacyjnych w tym zakresie.

1.3. Badanie opinii i preferencji odbiorców usług na rynku telekomunikacyjnym

Badanie funkcjonowania rynku usług telekomunikacyjnych oraz oceny preferencji użytkowników

Tak jak w latach ubiegłych Prezes UKE przeprowadził w 2023 r. badanie funkcjonowania rynku usług telekomunikacyjnych oraz oceny preferencji użytkowników. Objęło ono następujące grupy:

- klientów indywidualnych,
- klientów instytucjonalnych.

Badanie klientów indywidualnych

Badanie zrealizowano na reprezentatywnej próbie 1 802 respondentów w wieku 15+.

Zastosowano próbę losowo-kwotową. Kontrolowano takie cechy jak płeć, wiek, wielkość miejsca zamieszkania oraz województwo. W przeprowadzonym badaniu postawiono trzy główne cele badawcze:

- obraz użytkowania usług komunikacji elektronicznej, tak tradycyjnych (np. usługa telefonii stacjonarnej) jak nowoczesnych (np. usługi OTT),
- korzystanie, świadomość i poglądy na temat nowych technologii i możliwości na rynku, takich jak sieć 5G, usługi IoT czy sztuczna inteligencja,
- określenie percepcji sytuacji na rynku usług komunikacji elektronicznej.

Wyniki badania klientów indywidualnych

- Konsumenci najczęściej wybierają usługi telefonii komórkowej (97%, wynik utrzymujący się na tym poziomie od kilku lat) a 79% spośród nich korzysta z dostępu do internetu w telefonie, głównie celem wyszukiwania informacji (80%), skorzystania z poczty elektronicznej (75%) lub komunikatorów internetowych (71%).
- Spośród osób objętych badaniem wyjeżdżających za granicę do krajów UE większość korzystała z roamingu w telefonie (92%, co jest wynikiem analogicznym jak w roku wcześniejszym).
- W 2023 r. odnotowano znaczący spadek zainteresowania usługą telefonii stacjonarnej (7% wobec 12,3% w 2022 r.). Ponad połowa badanych posiadała telefon stacjonarny z przyzwyczajenia, a inni otrzymali go w pakiecie z innymi usługami. Korzystający z telefonu stacjonarnego czynią to najczęściej kilka razy w tygodniu (39%) lub kilka razy w miesiącu (30%). Codzienne korzystanie z telefonu deklaruje jedynie 7% badanych. Należy stwierdzić, że usługa jest w fazie schyłkowej.
- Dostęp do internetu (mobilnego oraz stacjonarnego) zadeklarowało 74% respondentów, z czego ponad dwie trzecie (74%) posiadało dostęp stacjonarny a ponad połowa (61%) mobilny. Najczęstszymi zastosowaniami internetu jest poczta elektroniczna (84%), wyszukiwarka informacji (80%) oraz bankowość internetowa (76%). Popularne są również

komunikatory internetowe (71%), media społecznościowe (68%) czy przeglądanie stron internetowych (67%). Z telewizji/filmów, telewizji na żądanie korzystało 36% badanych (jedna z bardziej popularnych usług OTT).

- W 2023 r. do 32% (z 22,3% w 2022 r.) wzrosła liczba badanych, którzy spotkali się z pojęciem usług OTT. 71% badanych korzysta z usług OTT i jest to wynik porównywalny z latami poprzednimi. Z usług OTT rozpoznawalne są głównie komunikatory, streaming wideo oraz usługi aplikacyjne: Messenger (94% znajomości), WhatsApp (88%), Skype (53%), Netflix (79%), HBO Max (55%), Disney+ (49%) oraz Spotify (50%) i Tidal (39%).
- Pakiet usług posiada 48% badanych co stanowi wynik wyższy od wyniku z 2022 r., w którym $\frac{1}{3}$ respondentów korzystała z usług wiązanych. 63% respondentów posiada pakiet 3 usług, rzadziej 4 (20%) czy 2 (15%). Najczęściej w pakiecie kupowana jest telewizja, internet stacjonarny, telefonia komórkowa i internet mobilny.
- 78% osób spotkało się z pojęciem sieci 5G. Nadal duża część z nich (52%) uważa, że pole elektromagnetyczne może mieć negatywny wpływ na zdrowie człowieka, natomiast 49% nie zgodziłoby się na postawienie stacji bazowej blisko domu, powielając tym samym mity dotyczące tego zagadnienia.
- Z pojęciem sztucznej inteligencji spotkało się 70% badanych a 21% z nich korzystało choć raz z narzędzi sztucznej inteligencji – np. czatu GPT.
- 27% spośród ankietowanych spotkało się z ideą internetu rzeczy. Największe korzyści płynące z IoT, jakie postrzegają konsumenci, to przede wszystkim możliwość monitorowania stanu zdrowia (62%), korzystanie z aplikacji i powiadomień dotyczących zagrożeń (52%), łatwiejsze zarządzanie urządzeniami domowymi (48%) oraz łatwiejszy dostęp do danych (41%).
- Świadomość bezpieczeństwa Polaków w sieci internet utrzymuje się na wysokim poziomie. Większość badanych zna i stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z internetu. 76% respondentów korzysta z programów antywirusowych, aby zabezpieczyć prywatny komputer/laptop przed zagrożeniami w sieci, choć w przypadku smartfonów wskaźnik ten jest niższy i wynosi 62%. 57% badanych korzystających z internetu potrafi sprawdzić, czy korzysta z bezpiecznego połączenia z internetem.
- Ogólnie funkcjonowanie rynku usług telekomunikacyjnych zostało przez respondentów ocenione dobrze. Najgorzej (choć nadal pozytywnie) oceniona została przejrzystość ofert oraz skuteczność reklamacji. Do najlepiej ocenianych aspektów rynku telekomunikacyjnego w Polsce należy jakość usług (87% ocen pozytywnych), dopasowanie ich zakresu do potrzeb klientów (86%) oraz ich różnorodność (85%). Dobrze oceniona została również jakość obsługi klientów (81%). Nieco gorzej wypada przejrzystość ofert usług (75%), a najgorzej kwestia skuteczności reklamacji i rozpatrywania skarg, która nadal została oceniona pozytywnie przez większość respondentów – 60% raczej i bardzo dobrze.

- O działalności UKE słyszał co czwarty badany (24%, wynik analogiczny jak w poprzedniej edycji badania). Działalność UKE została przez osoby, które o niej słyszały oceniona pozytywnie (56% raczej lub bardzo dobrze) lub neutralnie (39%).

Badanie klientów instytucjonalnych

Badaniem objęte były przedsiębiorstwa ze wszystkich 16 województw z zachowaniem reprezentatywności wyników. Najwięcej wywiadów zrealizowano w woj. mazowieckim (20%), a po 10% w wielkopolskim i śląskim. Dwie trzecie firm, które wzięły udział w badaniu to przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników, a 23% to firmy z zatrudnieniem 10-49. Taki rozkład wynika z przyjętej metody realizacji i nadreprezentowania wyższych segmentów zatrudnienia. 38% zrealizowanych wywiadów to firmy z branży usługowej, a co czwarta firma prowadzi działalność produkcyjną.

W przeprowadzonym badaniu postawiono trzy główne cele badawcze:

- obraz użytkowania usług komunikacji elektronicznej, w tym posiadanie tradycyjnych usług telekomunikacyjnych i sposób ich użytkowania oraz korzystanie z nowoczesnych form świadczenia usług, takich jak OTT,
- korzystanie, świadomość i poglądy na temat nowych technologii i możliwości na rynku, takich jak: sieć 5G, sztuczna inteligencja, usługi e-administracji, Big Data, Cloud,
- określenie percepcji sytuacji na rynku usług komunikacji elektronicznej.

Wyniki badania klientów instytucjonalnych

- Najbardziej popularną usługą jest telefonia komórkowa – niemal wszystkie firmy z niej korzystają (97%).
- Penetracja usługą dostępu do internetu jest również bardzo duża (93%). Firmy korzystają najczęściej z dostępu stacjonarnego (76%). Z internetu w telefonie korzysta co druga firma, głównie ze względu na mobilny charakter pracy. Internet jest nie tylko narzędziem do zdobywania informacji, ale także kluczowym medium do komunikacji z klientami oraz kanałem dostępu do portali informacyjnych. Komunikatory internetowe są używane w ponad połowie firm. Najczęściej korzysta się z Messenger'a i WhatsApp'a. Głównym powodem ich stosowania jest brak opłat. Mimo, że nowoczesne rozwiązania są obecne na rynku biznesowym, tradycyjne metody komunikacji nadal cieszą się większą popularnością.
- Telefon stacjonarny posiada 39% firm. Wykorzystywany jest przede wszystkim, aby zwiększyć wiarygodność firmy w oczach klientów.
- Co czwarta firma korzysta z usług OTT. Niemal zawsze są to komunikatory internetowe. Prawie połowa firm (46%) posiada usługi aplikacyjne, takie jak nawigacja, lokalizacja, przechowywanie danych w chmurze czy smart dom.
- Trzy na cztery firmy w Polsce są świadome sieci 5G. Może to świadczyć o dużej otwartości

i świadomości technologicznej wśród polskich przedsiębiorstw. Jednakże 25% firm nie spotkało się jeszcze z tym terminem, co pokazuje istnienie pewnego potencjału do dalszego edukowania na temat nowych technologii. Blisko połowa firm (48%) uważa, że rozwój sieci nie wpłynie w ogóle na ich działalność. Jednak aż 40% firm dostrzega pozytywny wpływ sieci 5G na komunikację, natomiast 10%-11% firm uważa, że rozwój tej technologii ograniczy lub/i zwiększy koszty firmowe.

- E-usługi stają się coraz bardziej popularne wśród przedsiębiorców w Polsce. Prawie połowa firm korzysta z takich usług. Najczęściej odwiedzana jest strona pue.zus.pl (81%), następnie epuap.gov.pl (44%). Głównymi powodami korzystania z usług e-administracji są: łatwość załatwienia sprawy (70%), oszczędność czasu (64%), brak konieczności wizyty w urzędzie (64%) oraz szybkość załatwienia sprawy (62%). Mniejszą rolę odgrywa oszczędność pieniędzy (18%).
- Zaledwie 4% firm w Polsce korzysta z narzędzi sztucznej inteligencji. Najczęściej wykorzystywane są narzędzia do zarządzania wiedzą (65%) i do generowania grafik, treści wizualnych (58%).
- Zdecydowana większość firm nie korzysta z automatyzacji pracy (94%), ani nie planuje z niej korzystać w przyszłości (87%), jednak jej korzyści są dostrzegane, głównie w oszczędności czasu (66%) i redukcji kosztów (43%). Najbardziej wskazywano na zmiany w zatrudnieniu (9%).
- Co piąta firma spotkała się z pojęciem „Big Data”. Pojęcie znane jest częściej w firmach z większym zatrudnieniem. 9% przedsiębiorstw korzysta z przetwarzania wielkich zbiorów danych wykorzystując do tego własną infrastrukturę, a 3% za pośrednictwem zewnętrznych firm. W korzystaniu z Big Data przeważają korzyści nad zagrożeniami (63% vs. 19%). Główne zalety technologii to obniżenie kosztów (67%) i wiarygodność danych (66%). Najczęściej wymienianą wadą Big Data jest możliwość osłabienia gospodarki opartej na konkurencji.
- Niemal dwie na pięć firm w Polsce spotkało się z pojęciem przetwarzania danych w chmurze. Pojęcie znane jest częściej w firmach z większym zatrudnieniem. 12% firm korzysta z własnej infrastruktury w tym celu, a 5% zleca to zadanie firmom zewnętrznym, co łącznie wskazuje na 17% penetrację technologią.
- Przedsiębiorcy są ogólnie zadowoleni z funkcjonowania rynku telekomunikacyjnego w Polsce. Pozytywną opinię wyraziło co najmniej 72% firm. Najwyżej ocenione zostały: dopasowanie i zakres oferowanych usług (90% pozytywnych odpowiedzi), dostęp do usług (89%) oraz jakość oferowanych usług (88%). Największy potencjał dla rozwoju rynku usług telekomunikacyjnych w Polsce przedsiębiorcy widzą w technologii 5G (37% wskazań) oraz wzroście konkurencji (34%). Natomiast jako największą przeszkodę w rozwoju tego rynku 3 na 10 firm wskazało koszty inwestycji oraz wysokie opłaty i podatki. Ponad $\frac{1}{4}$ nie miało zdania na ten temat.

- Co czwarta firma w Polsce jest świadoma działalności UKE, a aż 74% nie słyszało o działaniach UKE. Może to wskazywać na konieczność zwiększenia działań informacyjnych wśród szerokiego spektrum polskich przedsiębiorstw. Działania Urzędu Komunikacji Elektronicznej oceniane są głównie jako dobre lub bardzo dobre (łącznie 87%). To pokazuje zaufanie biznesu w instytucje rządowe i podkreśla pozytywną ocenę skuteczności UKE w sektorze.

Badanie funkcjonowania rynku usług stacjonarnego dostępu do internetu ze szczególnym uwzględnieniem wpływu sieci światłowodowych budowanych z dofinansowaniem POPC

W 2023 r. Prezes UKE, podobnie jak w 2021 r., przeprowadził badanie ankietowe opinii publicznej w zakresie funkcjonowania rynku usług stacjonarnego dostępu do internetu ze szczególnym uwzględnieniem wpływu sieci światłowodowych budowanych z dofinansowania POPC. W badaniu udział wzięli użytkownicy indywidualni. Badanie zrealizowano na reprezentatywnej próbie 3 000 respondentów w wieku 18+, w lokalizacjach, w których zrealizowane zostały inwestycje I, II, III i IV konkursu POPC. Zastosowano próbę losowo-kwotową.

Badanie konsumentów objęło takie tematy jak:

- dostępność w miejscu zamieszkania mediów umożliwiających dostęp stacjonarny do internetu,
- czynniki wpływające na liczbę usług świadczonych z wykorzystaniem nowo wybudowanej infrastruktury w ramach POPC po jej oddaniu do eksploatacji,
- aspekty związane z budową przyłączy abonenckich,
- łączny czas realizacji inwestycji od jej wybudowania w terenie, poprzez przedstawienie oferty do faktycznego uruchomienia usługi,
- oceny ofert dostępu do internetu,
- wskazanie powodów braku zainteresowania korzystaniem z usług za pomocą infrastruktury powstałej w ramach POPC.

Wyniki badania mieszkańców terenów, gdzie zrealizowano inwestycje z POPC

- Blisko połowa badanych przedstawicieli gospodarstw domowych mieszkających w zasięgu sieci światłowodowej wybudowanej w ramach POPC słyszała o tym programie (42,1%). Najczęściej wskazywanym źródłem informacji na ten temat są sąsiedzi lub znajomi (43,7%).
- Tylko nieco ponad połowa (58,2%) badanych przedstawicieli gospodarstw domowych mieszkających w zasięgu sieci światłowodowej – wybudowanej w ramach POPC – słyszała o możliwości dokonania takiego podłączenia. Informacja o możliwości przyłączenia do sieci światłowodowej pochodzi najczęściej od przedstawicieli operatorów (49,9%) oraz sąsiadów/znajomych (44,0%).
- Co piąta osoba nieposiadająca informacji o możliwości podłączenia do sieci

światłowodowej w miejscu zamieszkania (19,2%) zauważyła w swojej okolicy jakieś działania związane z budową nowych przyłączy internetowych.

- Jedynie 13,6% osób podejmowało działania w celu objęcia zasięgiem szybkiego internetu miejsca zamieszkania. Najczęściej podejmowanym rodzajem działań zmierzających w kierunku objęcia zasięgiem internetu miejsca zamieszkania był kontakt z operatorem sieci (88,4%), następnie kontakt z gminą (17,8%), zbieranie podpisów mieszkańców (6,3%), kontakt z administracją centralną (np. z UKE, CPPC, Ministerstwem Cyfryzacji, Kancelarią Prezesa Rady Ministrów) – 4,8%.
- Średnia miesięczna opłata za światłowód w ramach oferty przedłożonej przedstawicielom gospodarstw z niego niekorzystających to 73,42 PLN, przy czym połowa ofert nie przekroczyła kwoty 70 PLN. W ofercie najtańszej opłata miesięczna wynosiła 40 PLN, w najdroższej – 160 PLN. Niemal wszystkie oferty internetu światłowodowego składane przedstawicielom gospodarstw z niego niekorzystających zawierają usługi dodatkowe. Co druga oferta obejmuje usługi telefoniczne (49,0%) i niemal tyle samo usługi telewizyjne (47,1%).
- Najczęściej wymienianą przyczyną nieskorzystania z oferty podłączenia do sieci światłowodowej jest zbyt wysoki miesięczny koszt takiej usługi (40,2%), równie często na przeszkodzie stoi obowiązująca umowa z innym operatorem internetu (38,6%).
- Średnia prędkość łącza światłowodowego proponowana w ramach oferty przedłożonej przedstawicielom gospodarstw z niego niekorzystających to 405 Mb/s, przy czym połowa ofert dotyczyła łącza o prędkości nie większej niż 300 Mb/s. Najwolniejsze proponowane łącze miało prędkość 100 Mb/s, najszybsze zaś – 1 Gb/s.
- Ponad $\frac{2}{3}$ pytanym osób (67,1%) jako powód przyłączenia do sieci światłowodowej wskazało potrzebę zwiększenia prędkości posiadanego łącza internetowego. Blisko $\frac{3}{4}$ użytkowników światłowodu (73,2%) deklaruje poprawę komfortu korzystania z sieci po przejściu na internet światłowodowy, a 13,4% pytanym poprawy w tym zakresie nie dostrzega.
- Zdecydowana większość pytanym (85,8%) obecnie nie wykorzystuje internetu do pracy zdalnej. Podobnie jest w przypadku wykorzystywania internetu do nauki zdalnej, tylko w 16,8% gospodarstw domowych odbywa się nauka zdalna.

Zdecydowana większość przedstawicieli gospodarstw domowych deklaruje, że wybuch pandemii COVID-19 nie wpłynął na zmianę ani modyfikację warunków umów z dostawcami internetu.

Najczęściej dokonywaną zmianą było zwiększenie prędkości łącza.

1.4. Dostęp do bezpłatnego internetu w miejscach publicznych

Prezes UKE gromadził dane dotyczące publicznych hotspotów JST, za pomocą których świadczone są usługi dostępu do internetu bez pobierania opłat na podstawie otrzymywanych zgłoszeń. Zgodnie z wymaganiami opisanymi w rozporządzeniu Ministra Cyfryzacji z dnia 18 października 2018 r. w sprawie minimalnej przepływności łącza dla świadczonej przez jednostki samorządu terytorialnego usługi dostępu do Internetu wymagana przepływność usługi to minimum 30 Mb/s.

Na koniec 2023 r. na terenie Polski działało 6 337 samorządowych hotspotów, podczas gdy w 2018 r. oraz 2019 r. było to odpowiednio 5 965 oraz 5 681, natomiast w 2020 r. 5 681, w 2021 r. 6 154, a w 2022 r. 6 277. Powyższe oznacza, że na przestrzeni ostatnich lat liczba hotspotów JST nieznacznie się wahała, pozostając generalnie na zbliżonym poziomie. W 2023 r. Prezes UKE kontynuował prace nad stworzeniem narzędzia umożliwiającego samodzielne zasilanie bazy danych Hotspot przez JST. Narzędzie zostanie udostępnione wraz z uruchomieniem nowej wersji Platformy Usług Elektronicznych Urzędu Komunikacji Elektronicznej (PUE), która aktualnie podlega przebudowie. Przebudowa PUE wymaga podjęcia prac dostosowujących narzędzie do nowej platformy.

1.5. Monitorowanie jakości usług

W 2023 r. Prezes UKE kontynuował prowadzenie monitoringu jakości usług dostępu do internetu w Polsce oraz realizację projektu pn. „Dostęp do bieżącej informacji o jakości usług IAS (IAS - ang. Internet Access Service) w oparciu o System Monitorowania Jakości Internetu (SMJI)” w ramach II osi Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa „E-administracja i otwarty rząd” na podstawie Porozumienia nr POPC.02.01.00-00-0136/21-00, którego beneficjentem był Skarb Państwa – Urząd Komunikacji Elektronicznej.

UKE zakończył realizację projektu w grudniu 2023 r. a tym samym w oparciu o wytworzony system monitorowania jakości internetu 29 grudnia 2023 r. uruchomił e-usługę pt. „Dostęp do bieżącej informacji o jakości usług IAS”. Wskazana e-usługa będzie wykorzystywana komplementarnie i równoległe z mechanizmem certyfikowanym PRO SpeedTest, którego certyfikacja trwa do 30 listopada 2024 r.

Prowadzone przez Prezesa UKE w roku 2023 działania monitorujące jakość usług dostępu do internetu w Polsce opierały się na analizach wskaźników prędkości pobierania i wysyłania danych oraz wskaźników dotyczących opóźnienia pakietów. Szczegółowe wyniki tych analiz zostały wskazane w [Sprawozdaniu Prezesa UKE dotyczącym przestrzegania na polskim rynku regulacji Rozporządzenia 2015/2120 w zakresie otwartego Internetu](#)⁷, opublikowanym na stronie internetowej UKE w czerwcu 2023 r.

⁷ Sprawozdanie jest dostępne pod adresem: <https://www.uke.gov.pl/akt/sprawozdanie-dotyczace-przestrzegania-regulacji-w-zakresie-otwartego-internetu,484.html>

W ww. sprawozdaniu Prezes UKE przedstawił dane o jakości IAS, które zostały zgromadzone na podstawie pomiarów wykonanych ogólnodostępnymi w Polsce aplikacjami pomiarowymi oferowanymi przez podmiot badawczy V-SPEED sp. z o.o. Analizowane dane obrazują jakość usługi dostępu do internetu na podstawie pomiarów przeprowadzonych w kwietniu 2023 r.

W celu obserwacji trendu zmian na przestrzeni lat odniesiono je do danych z lat poprzednich, tj. do pomiarów realizowanych w kwietniu w latach 2016-2022.

V-SPEED sp. z o.o. bezpłatnie udostępnia narzędzie do badania jakości połączenia internetowego SpeedTest.pl. Aplikacje SpeedTest.pl dostępne są dla przeglądarek stron internetowych w urządzeniach typu desktop oraz w formie natywnych aplikacji na urządzenia mobilne (Android oraz iOS). Użytkownikowi SpeedTest.pl daje możliwość archiwizacji wyników testów na bezpłatnym koncie użytkownika oraz w lokalnej bazie danych aplikacji natywnej w przypadku urządzeń mobilnych. Użytkownik może udostępnić wynik testu w formie unikalnego odnośnika na przykład w celu poinformowania dostawcy internetu o niezgodności parametrów łącza z podpisaną umową.

Aplikacje SpeedTest.pl umożliwiają pomiar następujących parametrów opisujących jakość połączenia internetowego:

- download – prędkość pobierania danych w megabitach na sekundę [Mb/s] mierzona jako stosunek ilości danych odebranych przez klienta od serwera do całkowitego czasu pomiaru,
- upload – prędkość wysyłania danych w megabitach na sekundę [Mb/s] mierzona jako stosunek ilości danych wysłanych przez klienta do serwera do całkowitego czasu pomiaru,
- ping – czas w milisekundach [ms] mierzony od wysłania przez klienta do serwera najmniejszej możliwej porcji danych TCP do momentu otrzymania przez klienta odpowiedzi; czas ten interpretowany jest jako opóźnienia na drodze klient – serwer.

Ponadto SpeedTest.pl korzysta z serwerów, które zostały udostępnione przez dostawców internetu w celu wykonywania pomiarów przez ich klientów na podstawie identyfikacji po publicznym adresie IPv4 lub na podstawie automatycznego wyboru. Serwery te zarządzane i utrzymywane są przez dostawców.

W celu oceny sytuacji rynkowej oraz oceny jakości usług UKE dokonał analizy danych pozyskanych z testów konsumenckich realizowanych:

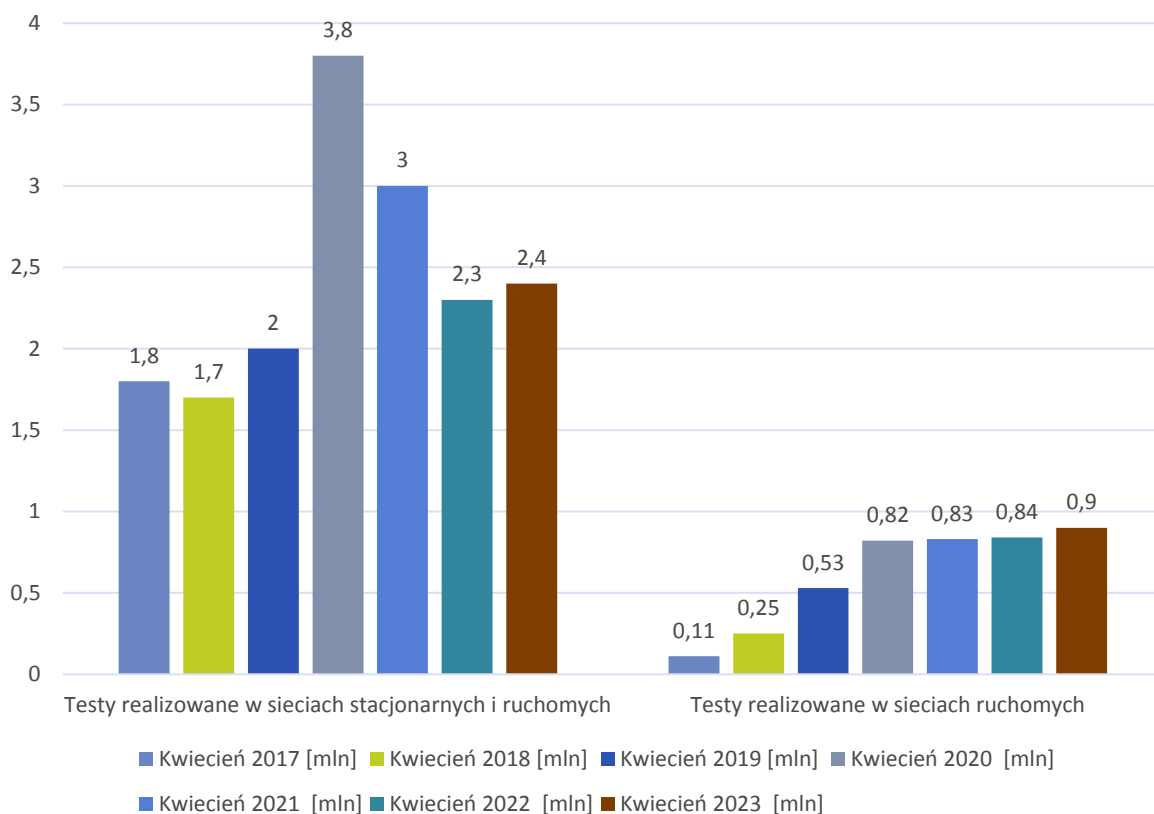
- aplikacją dostępną z poziomu przeglądarki internetowej (dostępnej pod adresem <https://www.speedtest.pl>) – wyniki dotyczą wszystkich technologii dostępowych w sieciach stacjonarnych i ruchomych,
- aplikacją Internet Speed Test dostępną na urządzeniach mobilnych – wyniki dotyczą wszystkich technologii dostępowych w sieciach ruchomych.

W celu oceny sytuacji rynkowej i oceny jakości usług UKE dokonał analizy danych pozyskanych z testów konsumenckich realizowanych:

- aplikacją dostępną z poziomu przeglądarki internetowej pod adresem <https://speedtest.pl>. Wyniki dotyczą wszystkich technologii dostępowych w sieciach stacjonarnych i ruchomych.
 - w kwietniu 2017 r. wykonano około 1,8 mln testów,
 - w kwietniu 2018 r. wykonano około 1,7 mln testów,
 - w kwietniu 2019 r. wykonano około 2,0 mln testów,
 - w kwietniu 2020 r. wykonano około 3,8 mln testów,
 - w kwietniu 2021 r. wykonano około 3,0 mln testów,
 - w kwietniu 2022 r. wykonano około 2,3 mln testów,
 - w kwietniu 2023 r. wykonano około 2,4 mln testów,
- aplikacją Internet Speed Test dostępną na urządzeniach mobilnych. Wyniki dotyczą wszystkich technologii dostępowych w sieciach ruchomych.
 - w kwietniu 2017 r. wykonano około 111 tys. testów,
 - w kwietniu 2018 r. wykonano około 250 tys. testów,
 - w kwietniu 2019 r. wykonano około 530 tys. testów,
 - w kwietniu 2020 r. wykonano około 822 tys. testów,
 - w kwietniu 2021 r. wykonano około 833 tys. testów,
 - w kwietniu 2022 r. wykonano około 843 tys. testów,
 - w kwietniu 2023 r. wykonano około 895 tys. testów.

Wykres 1

Liczba testów w latach 2017-2023 w mln wykonanych za pomocą aplikacji dostępnej z poziomu przeglądarki internetowej oraz aplikacji Internet Speed Test dostępnej na urządzeniach mobilnych

Źródło: UKE

Tabela 2

Liczba testów w latach 2017-2023 w mln wykonanych za pomocą aplikacji dostępnej z poziomu przeglądarki internetowej oraz aplikacji Internet Speed Test dostępnej na urządzeniach mobilnych

	Kwiecień 2017 [mln]	Kwiecień 2018 [mln]	Kwiecień 2019 [mln]	Kwiecień 2020 [mln]	Kwiecień 2021 [mln]	Kwiecień 2022 [mln]	Kwiecień 2023 [mln]
Testy realizowane w sieciach stacjonarnych i ruchomych	1,8	1,7	2	3,8	3	2,3	2,4
Testy realizowane w sieciach ruchomych	0,11	0,25	0,53	0,82	0,83	0,84	0,9

Źródło: UKE

Wyniki wykonanych przez użytkowników pomiarów pozwalają na ogólną ocenę jakości usług oferowanych przez polskich dostawców usług dostępu do internetu (*Internet Services Providers* – ISP). Jak zostało wskazane powyżej, pomiary były przeprowadzane samodzielnie przez użytkowników końcowych, tj. użytkowników internetu.

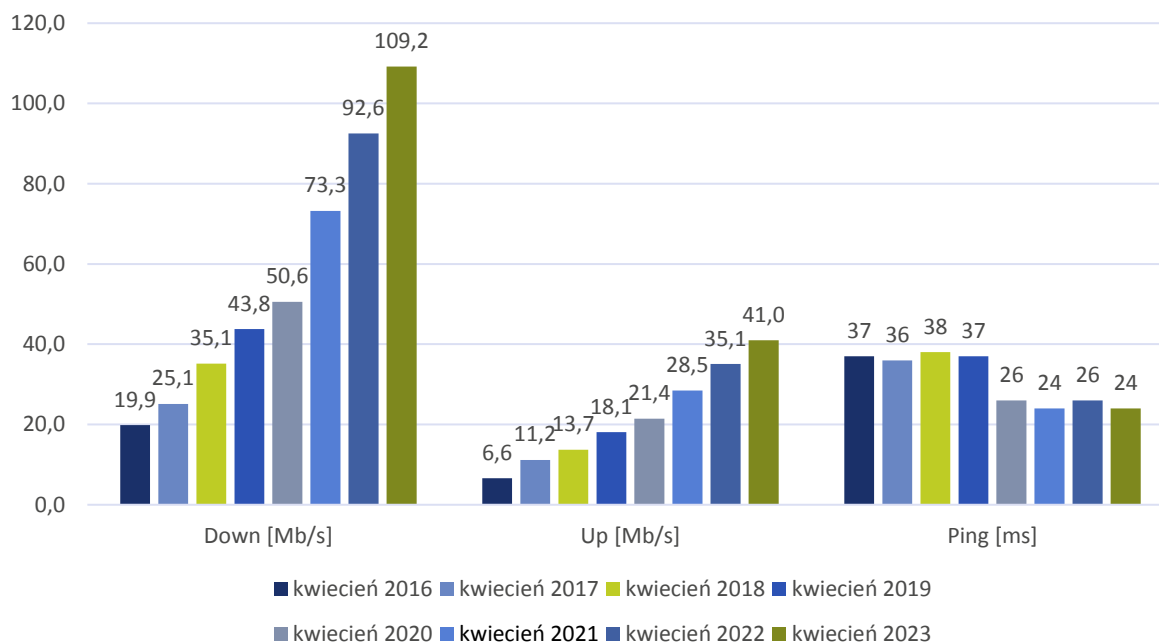
Na uzyskane wyniki pomiarów wpływ miały indywidualne warunki, w jakich użytkownicy korzystali z danych usług. Należą do nich m.in. technologia urządzeń końcowych, ograniczenia planów taryfowych, wykorzystanie w sieciach domowych technologii Wi-Fi, liczba równocześnie aktywnych urządzeń, warunki propagacji fal radiowych, itp.

Analiza danych z kwietnia 2020 r. i 2021 r. wskazuje na nietypowe zachowania użytkowników spowodowane trwającym wtedy stanem epidemicznym. Wspomniane nietypowe zachowania polegają na tym, iż w latach 2020 i 2021 wielu użytkowników wykonywało pracę zdalną wykorzystując w tym celu domowe wolumeny usług, bardzo często w technologiach sieci mobilnych, wykonując tym samym także zdecydowanie większą ilość testów prędkości internetu. Obserwowany był wówczas również zwiększony ruch związany ze wzrostem korzystania z platform streamingowych oferujących m.in. treści edukacyjne i rozrywkowe.

Wykres 2

Średnia prędkość w obu kierunkach i opóźnienie z aplikacji przeglądarkowej

Aplikacja przeglądarkowa – wszyscy dostawcy

Źródło: UKE

Tabela 3

Średnia prędkość w obu kierunkach i opóźnienie z aplikacji przeglądarkowej

	Kwiecień 2016	Kwiecień 2017	Kwiecień 2018	Kwiecień 2019	Kwiecień 2020	Kwiecień 2021	Kwiecień 2022	Kwiecień 2023
Down [Mb/s]	19,9	25,1	35,1	43,8	50,6	73,3	92,6	109,2
Up [Mb/s]	6,6	11,2	13,7	18,1	21,4	28,5	35,1	41
Ping [ms]	37	36	38	37	26	24	26	24

Źródło: UKE

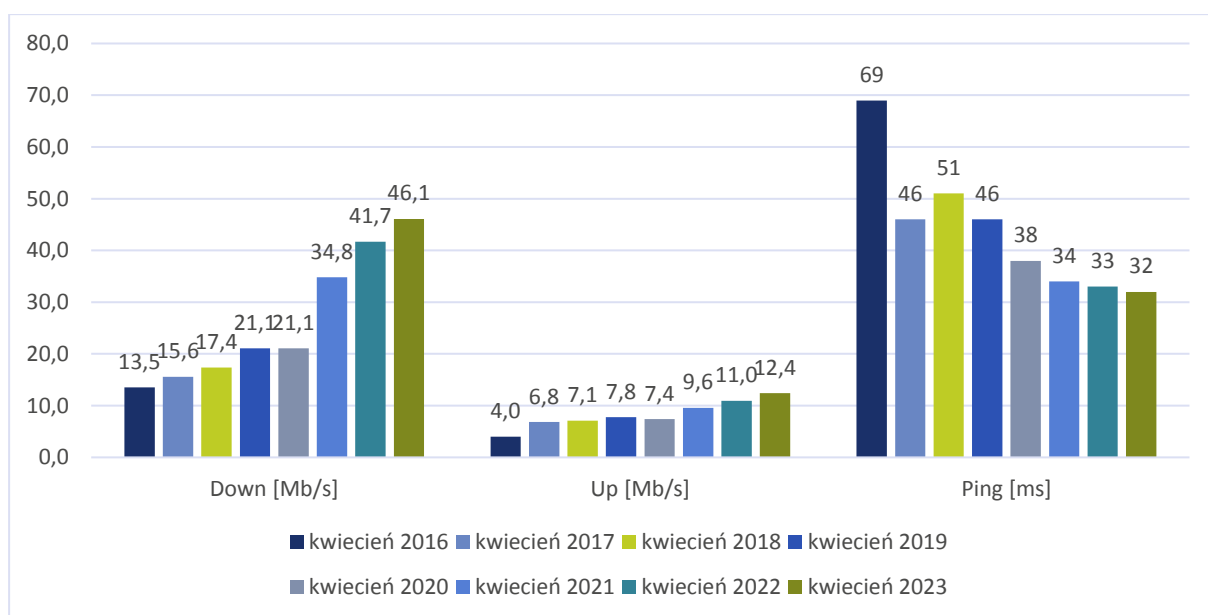
Wykres nr 2 oraz dane zawarte w tabeli nr 3 wskazują, że na przestrzeni lat poddanych analizie widać wyraźny trend wzrostowy w obszarze prędkości transmisji danych w obu kierunkach. Szczególnie duży wzrost poziomu pomiarów realizowanych za pośrednictwem przeglądarki w kierunku pobierania danych zauważalny jest w trzech ostatnich latach. Średnia prędkość pobierania danych od roku 2020 z poziomu 50,6 Mb/s wzrosła do ponad 109 Mb/s w roku 2023, co stanowi wzrost o 116%.

Na przestrzeni analizowanych lat zauważalny jest także wyraźny trend spadkowy poziomu opóźnienia przesyłanych pakietów. W roku 2016 współczynnik ten wynosił 37 ms, w roku 2020 zanotowany został spadek o ok. 30% – do poziomu 26 ms. W roku 2023 poziom ping wynosił 24, a więc tyle samo co w roku 2021.

Wykres 3

Średnia prędkość w obu kierunkach i opóźnienie z aplikacji mobilnej

Aplikacja przeglądarkowa – wszyscy dostawcy usług mobilnych

Źródło: UKE

Tabela 4

Średnia prędkość w obu kierunkach i opóźnienie z aplikacji mobilnej

	Kwiecień 2016	Kwiecień 2017	Kwiecień 2018	Kwiecień 2019	Kwiecień 2020	Kwiecień 2021	Kwiecień 2022	Kwiecień 2023
Down [Mb/s]	13,5	15,6	17,4	21,1	21,1	34,8	41,7	46,1
Up [Mb/s]	4	6,8	7,1	7,8	7,4	9,6	11	12,4
Ping [ms]	69	46	51	46	38	34	33	32

Źródło: UKE

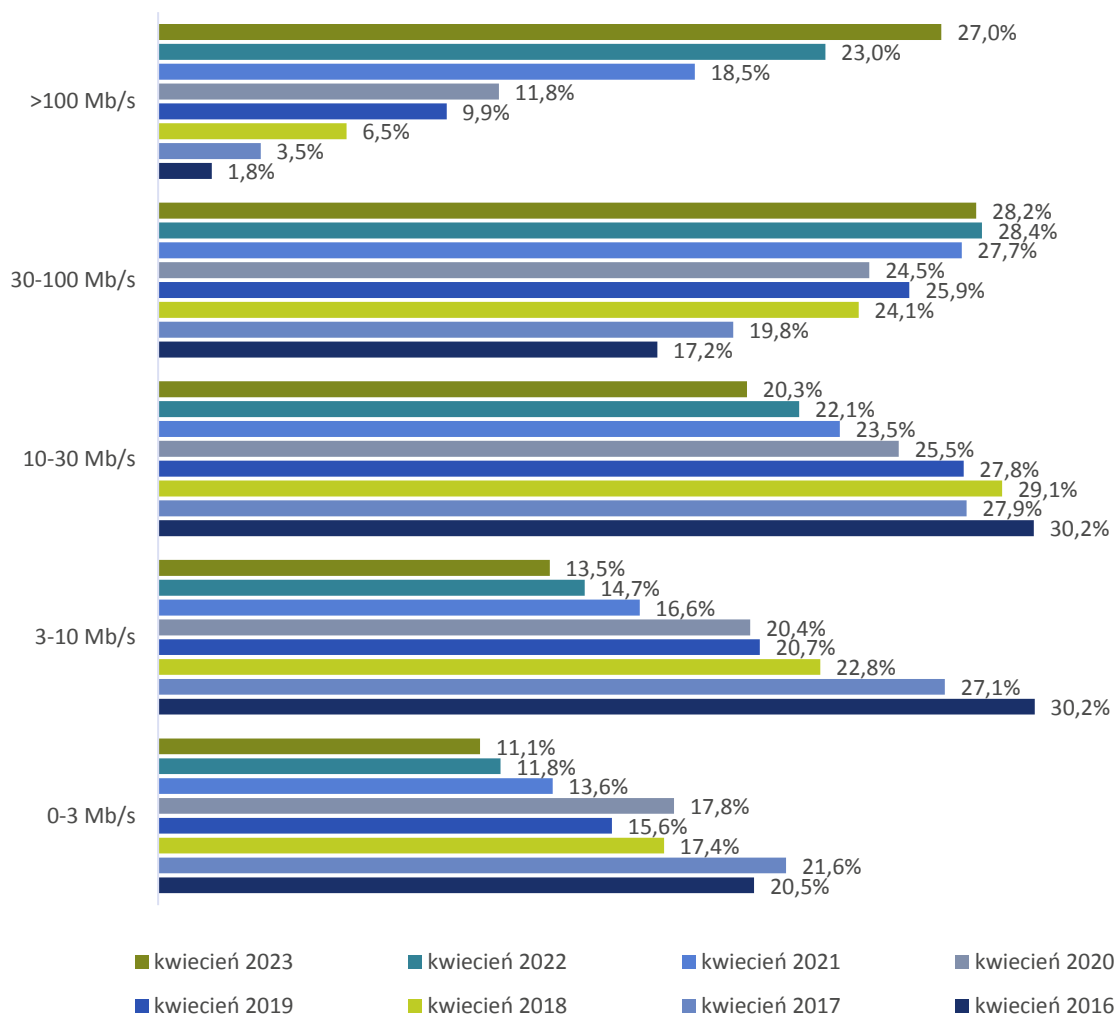
W sieciach ruchomych u większości dostawców usług IAS w ostatnich latach można zaobserwować tendencję wzrostową średnich prędkości strumieni danych w obu kierunkach przy jednoczesnym spadku wartości ping.

W przypadku pomiarów realizowanych za pośrednictwem przeglądarki w kierunku do użytkownika (download) uzyskane wyniki świadczą o tym, że na przestrzeni analizowanych lat nastąpił wyraźny

wzrost udziału prędkości w tym kierunku w zakresie wyższych prędkości, tj. 30-100 Mb/s, a w szczególności z zakresu powyżej 100 Mb/s. Obrazuje to następujący wykres oraz tabela.

Wykres 4

Rozkład liczby pomiarów prędkości pobierania w przedziałach. Aplikacja przeglądarkowa (wszyscy dostawcy)

Źródło: UKE

Tabela 5

Rozkład liczby pomiarów prędkości pobierania w przedziałach (aplikacja webowa)

Download	Kwiecień 2016	Kwiecień 2017	Kwiecień 2018	Kwiecień 2019	Kwiecień 2020	Kwiecień 2021	Kwiecień 2022	Kwiecień 2023
0-3 Mb/s	20,5%	21,6%	17,4%	15,6%	17,8%	13,6%	11,8%	11,1%
3-10 Mb/s	30,2%	27,1%	22,8%	20,7%	20,4%	16,6%	14,7%	13,5%
10-30 Mb/s	30,2%	27,9%	29,1%	27,8%	25,5%	23,5%	22,1%	20,3%
30-100 Mb/s	17,2%	19,8%	24,1%	25,9%	24,5%	27,7%	28,4%	28,2%
>100 Mb/s	1,8%	3,5%	6,5%	9,9%	11,8%	18,5%	23%	27%

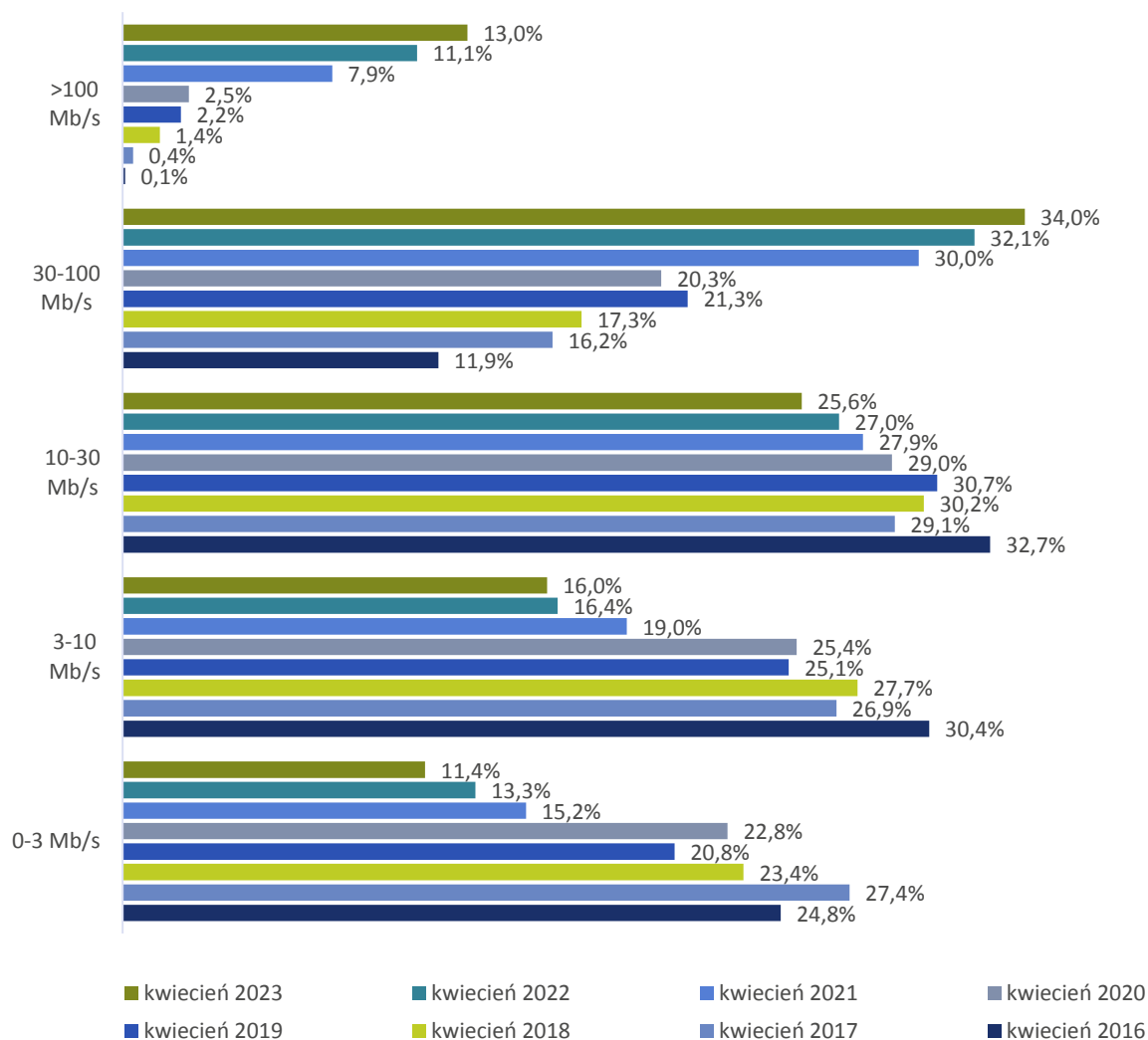
Źródło: UKE

Wyraźne tendencje wzrostu widać także w przypadku pomiarów realizowanych za pomocą aplikacji w sieciach mobilnych. W przypadku pomiarów realizowanych za pośrednictwem przeglądarki w kierunku do użytkownika (download) uzyskane wyniki świadczą o tym, że na przestrzeni ostatnich lat nastąpił wyraźny wzrost udziału prędkości w kierunku do użytkownika z zakresu 30-100 Mb/s, a w szczególności z zakresu powyżej 100 Mb/s. Ten kierunek zmian jest zgodny ze wzrostem udziału technologii LTE oraz 5G w sieciach ruchomych.

Należy mieć także na uwadze, że pandemia COVID-19 spowodowała, w szczególności w latach 2020 i 2021, zwiększenie ruchu transmisji danych w sieciach ruchomych.

Wykres 5

Rozkład liczby pomiarów prędkości pobierania w przedziałach
Aplikacja przeglądarkowa – wszyscy dostawcy usług mobilnych (%)

Źródło: UKE

Tabela 6

Rozkład liczby pomiarów prędkości pobierania w przedziałach (wszyscy dostawcy usług mobilnych)

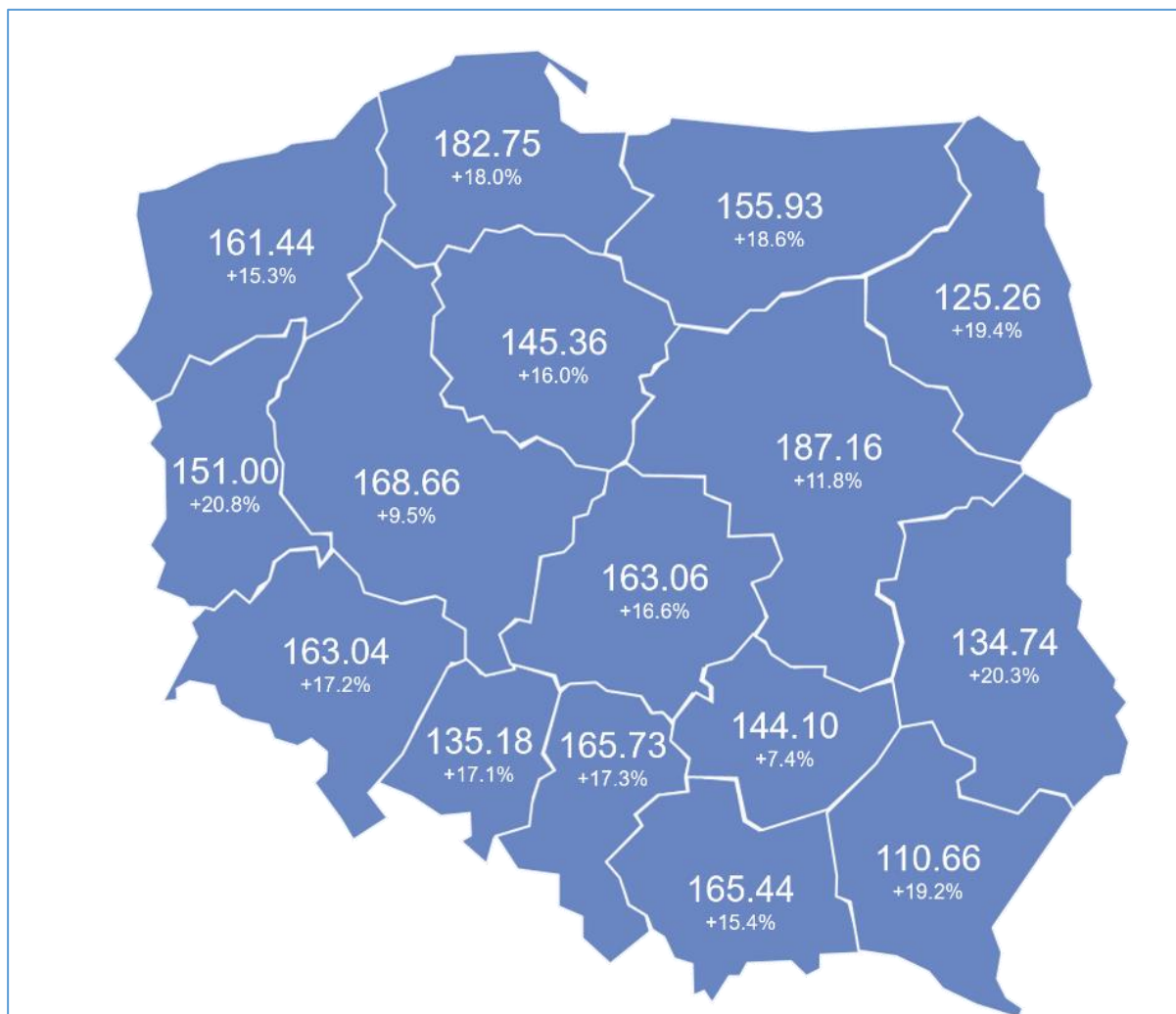
Download	Kwiecień 2016	Kwiecień 2017	Kwiecień 2018	Kwiecień 2019	Kwiecień 2020	Kwiecień 2021	Kwiecień 2022	Kwiecień 2023
0-3 Mb/s	24,8%	27,4%	23,4%	20,8%	22,8%	15,2%	13,3%	11,4%
3-10 Mb/s	30,4%	26,9%	27,7%	25,1%	25,4%	19%	16,4%	16%
10-30 Mb/s	32,7%	29,1%	30,2%	30,7%	29%	27,9%	27%	25,6%
30-100 Mb/s	11,9%	16,2%	17,3%	21,3%	20,3%	30%	32,1%	34%
>100 Mb/s	0,1%	0,4%	1,4%	2,2%	2,5%	7,9%	11,1%	13%

Źródło: UKE

Średnie wartości prędkości pobierania danych w sieciach stacjonarnych we wszystkich województwach przekraczają 100 Mb/s. Poniższa mapa obrazuje średnie prędkości pobierania danych w poszczególnych województwach.

Rysunek 1

Średnia prędkość pobierania [Mb/s] i zmiana w 2023 r. w stosunku do 2022 r. [%] z aplikacji przeglądarkowej dla wszystkich dostawców stacjonarnych

Źródło: UKE

Największy przyrost średniej prędkości pobierania danych został osiągnięty w województwie lubelskim (z poziomu 107,35 Mb/s do poziomu 134,74/s – wzrost w stosunku do 2022 r. o 20,33%), natomiast najmniejszy przyrost nastąpił w województwie świętokrzyskim (z poziomu 133,38 Mb/s do poziomu 144,10 Mb/s – wzrost w stosunku do 2023 r. o 7,44%).

Tabela 7

Średnia prędkość pobierania [Mb/s] i zmiana w 2023 r. w stosunku do 2022 r. [%] – aplikacja przeglądarkowa dla wszystkich dostawców stacjonarnych

Województwo	Średni wynik Mb/s kwiecień 2022	Średni wynik Mb/s kwiecień 2023	Zmiana 2022-2023
mazowieckie	165,07	187,16	11,8%
wielkopolskie	152,71	168,66	9,46%
pomorskie	149,80	182,75	18,03%
małopolskie	139,98	165,44	15,39%
śląskie	137,00	165,73	17,34%
zachodniopomorskie	136,81	161,44	15,26%
łódzkie	135,96	163,06	16,62%
dolnośląskie	135,05	163,04	17,17%
świętokrzyskie	133,38	144,10	7,44%
warmińsko-mazurskie	126,97	155,93	18,57%
kujawsko-pomorskie	122,06	145,36	16,03%
lubuskie	119,06	134,74	11,64%
opolskie	112,07	135,18	17,10%
lubelskie	107,35	134,74	20,33%
podlaskie	100,99	125,26	19,38%
podkarpackie	89,39	110,66	19,22%

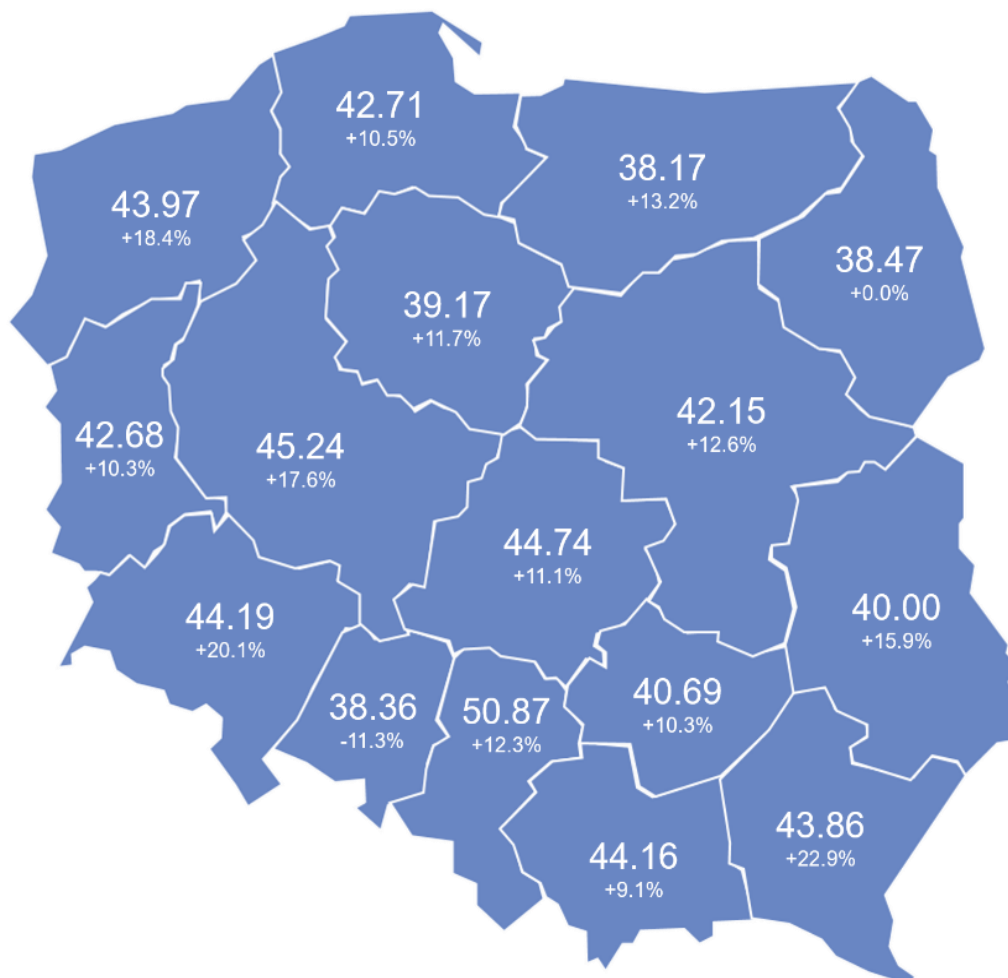
Źródło: UKE

Podobną tendencję stwierdzono we wszystkich województwach odnośnie do średniej prędkości pobierania danych dla dostawców technologii mobilnych.

Obrazuje to kolejna mapa oraz zestawienie tabelaryczne.

Rysunek 2

Średnia prędkość pobierania [Mb/s] i zmiana w 2023 r. w stosunku do 2022 r. [%] z aplikacji mobilnej, wszystkie technologie, dla dostawców usług mobilnych

Źródło: UKE

Średnie wartości prędkości pobierania danych w sieciach ruchomych na terenie całego kraju są zbliżone i nie różnią się od siebie w sposób istotny. Podobnie, jak w przypadku wyników średniej prędkości pobierania danych z aplikacji przeglądarkowej dla wszystkich dostawców stacjonarnych, w przypadku dostawców usług mobilnych w kwietniu 2022 r., w stosunku do tego samego okresu roku wcześniejszego, we wszystkich województwach oprócz województwa opolskiego odnotowano wzrost średniej prędkości w kierunku pobierania danych.

W województwie opolskim spadek średniej prędkości pobierania danych wyniósł 11,33% (do poziomu 38,36 Mb/s w 2023 roku z poziomu 43,26 Mb/s w roku 2022). Największy przyrost średniej prędkości pobierania danych został osiągnięty w województwie podkarpackim (z poziomu 33,83 Mb/s do poziomu 43,86 Mb/s – co stanowi wzrost w stosunku do 2022 r. o 22,87%).

Tabela 8

Średnia prędkość pobierania [Mb/s] i zmiana w 2023 r. w stosunku do 2022 r. [%] – dla dostawców usług mobilnych

Województwo	Średni wynik Mb/s kwiecień 2022	Średni wynik Mb/s kwiecień 2023	Zmiana 2022-2023
śląskie	44,62	50,87	12,29%
wielkopolskie	37,29	45,24	17,57%
łódzkie	39,76	44,74	11,13%
dolnośląskie	35,33	44,19	20,05%
małopolskie	40,14	44,16	9,1%
zachodniopomorskie	35,90	43,97	18,35%
podkarpackie	33,83	43,86	22,87%
pomorskie	38,22	42,71	10,51%
lubuskie	38,33	42,68	10,19%
mazowieckie	36,86	42,15	12,55%
świętokrzyskie	36,51	40,69	10,27%
lubelskie	33,63	40,00	15,93%
kujawsko-pomorskie	34,59	39,17	11,69%
podlaskie	38,46	38,47	0,03%
opolskie	43,26	38,36	-11,33%
warmińsko-mazurskie	33,15	38,17	13,15%

Źródło: UKE

W zdecydowanej większości województw odnotowano spadek średniej wartości opóźnienia strumieni danych. Największy spadek odnotowano w województwach pomorskim i dolnośląskim – w obu przypadkach spadek wyniósł 8,82% (w obu przypadkach do poziomu 31 ms w roku 2023 z poziomu 34 ms w roku 2022).

Poza ww. działaniami Prezes UKE, działając w myśl art. 4 ust. 4 Rozporządzenia 2015/2120, mając na uwadze wspieranie uprawnień użytkowników końcowych, jak również tworzenie warunków rynkowych ułatwiających działania ISP w zakresie podnoszenia jakości usług telekomunikacyjnych podjął prace w celu dalszego zapewnienia użytkownikom końcowym certyfikowanego narzędzia do pomiarów jakości IAS. W listopadzie 2022 r. Prezes UKE ponownie uznał za właściwe i certyfikował aplikacje natywne na komputery z systemami operacyjnymi Windows oraz macOS pod nazwą PRO Speed Test, udostępnioną przez firmę V-Speed sp. z o.o. Certyfikat został nadany na okres od 1 grudnia 2022 r. do 30 listopada 2024 r.

Strona <https://speedtest.pl> jest w pełni zgodna z WCAG 2.1, AA, co zostało potwierdzone przez Fundację Widzialni Certyfikatem Strona Internetowa Bez Barrier. Certyfikat ten jest gwarantem dostępności serwisu dla osób z niepełnosprawnościami.

1.6. Regulacja usługi roamingu (RLAH)

Prezes UKE kontynuował w 2023 r. monitoring wdrożenia, wprowadzonej w 2017 r. na mocy Rozporządzenia 2015/2120, zasady zrównania cen w roamingu w UE i EOG z cenami usług w kraju (RLAH). Monitoring ten jest realizowany na kilku płaszczyznach:

- wykonywanie obowiązków nałożonych przez Rozporządzenia 2022/612 i 2016/2286 (przekazywanie informacji KE i BEREC),
- interweniowanie w sprawach zgłaszanych przez abonentów,
- analizy własne na podstawie danych pozyskanych od operatorów.

W kolejnym roku funkcjonowania zasady RLAH, w przypadku operatorów MNO Prezes UKE niezmiennie obserwował dodatnią marżę z tytułu świadczenia usług roamingu regulowanego. Z tego powodu obecnie jedynie operatorzy wirtualni dysponują, na mocy decyzji Prezesa UKE, możliwością pobierania dodatkowych opłat do usług świadczonych w roamingu. Obie grupy operatorów nadal korzystają z drugiego instrumentu wsparcia zapewnionego przez ustawodawcę unijnego – polityki uczciwego korzystania.

Operatorzy infrastrukturalni zaadaptowali się do funkcjonowania rynku z powszechnym RLAH, negocjują stawki hurtowe i korzystają na roamingu obcokrajowców w Polsce. Sytuacja operatorów, którzy nie posiadają własnej infrastruktury, nadal nie jest ustabilizowana, co dla tej grupy oznacza straty z tytułu świadczenia detalicznych usług roamingu – głównie ze względu na brak hurtowych przychodów z roamingu oraz brak siły negocjacyjnej.

W ramach realizowania obowiązków sprawozdawczych wynikających z przepisów o roamingu, Prezes UKE raz w roku zbiera i przekazuje BEREC dane dotyczące:

- informacji w zakresie liczby kart SIM, wolumenu ruchu oraz przychodów z realizacji usług telekomunikacyjnych w roamingu międzynarodowym,
- przejrzystości i porównywalności różnych taryf oferowanych przez operatorów swoim klientom.

Celem gromadzenia danych od poszczególnych organów krajowych jest zebranie przez BEREC porównywalnych danych na temat rynku roamingu i środków przejrzystości podejmowanych przez dostawców usług roamingu.

Dostawca usług roamingu może wystąpić do Prezesa UKE z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na stosowanie opłaty dodatkowej do usług świadczonych w roamingu w przypadku, gdy wykaże, że świadcząc usługi roamingu po cenach krajowych zgodnie z zasadą RLAH ponosi straty, tj. przychody z tych usług nie pokrywają kosztów ich świadczenia. Zezwolenia takie wydawane są na okres 12 miesięcy.

Prezes UKE ocenia czy dostawca usługi nie jest w stanie odzyskać wartości kosztów świadczenia usługi, co doprowadziłoby do naruszenia zrównoważonego charakteru modelu jego opłat krajowych, tzn. czy świadczenie roamingu regulowanego mogłoby mieć negatywny wpływ na poziom krajowych cen detalicznych. W wyniku analizy wniosków przedstawionych przez poszczególnych operatorów telefonii mobilnej Prezes UKE w 2023 r. wydał 4 decyzje wyrażające zgodę na stosowanie dodatkowej opłaty z tytułu świadczenia detalicznych usług roamingu regulowanego w zakresie niezbędnym do pokrycia kosztów tych usług.

Decyzje wydane przez Prezesa UKE pozwalają zminimalizować straty operatorów związane z wdrożeniem zasady RLAH, tym samym możliwość stosowania opłat dodatkowych do usług świadczonych w roamingu zapobiega wzrostowi detalicznych cen krajowych.

Tabela 9

Maksymalne stawki opłat dodatkowych do usług roamingu z decyzji Prezesa UKE w poszczególnych latach obowiązywania regulacji (netto)

	Połączenie wykonywane [PLN/min]	Połączenie odbierane [PLN/min]	SMS [PLN/szt.]	Transmisja danych [PLN/MB]
pierwszy rok	0,2114	0,0407	0,0732	0,0325
drugi rok	0,1301	0,0385	0,0410	0,0191
trzeci rok	0,1301	0,0364	0,0407	0,0167
czwarty rok	0,1301	0,0364	0,0407	0,0153
piąty rok	0,1301	0,034634	0,0407	0,01369
szósty rok	0,0976	0,0244	0,0163	0,00828
siódmy rok	0,0976	0,0163	0,0163	0,00715

Źródło: UKE, wg stanu na koniec 2023 r.

Tabela 10

Maksymalne stawki opłat dodatkowych do usług roamingu u poszczególnych operatorów z decyzji Prezesa UKE wydanych w siódmym roku obowiązywania regulacji

Dostawca	Połączenie wykonywane [PLN/min]	Połączenie odbierane [PLN/min]	SMS [PLN/szt.]	Transmisja danych [PLN/MB]
Premium Mobile sp. z o.o.	0,0488	0,0163	0,0163	0,0064
Canal+ Polska S.A.	0,0976	0,00813	0,0081	0,00715
VikingCo Poland sp. z o.o.	0,0813	-	0,0163	0,0071
FM GROUP Mobile sp. z o.o.	0,02000	0,00900	0,00100	0,00641

Źródło: UKE, wg stanu na koniec 2023 r.

1.7. Monitorowanie realizacji wymagań Rozporządzenia 2015/2120

W 2023 r. Prezes UKE w dalszym ciągu monitorował realizację wymagań Rozporządzenia 2015/2120 w zakresie zarządzania ruchem w internecie i usług specjalistycznych, poprzez:

- przygotowanie Kwestionariusza UKE w zakresie monitorowania i zapewniania zgodności oferowanych usług dostępu do internetu z wymogami art. 3 i art. 4 Rozporządzenia 2015/2120 w obszarze stosowanych praktyk zarządzania ruchem i świadczenia usług specjalistycznych,
- wezwanie 21 dostawców usługi dostępu do internetu (ISP) do przekazania odpowiedzi na pytania zawarte w Kwestionariuszu UKE.

W efekcie powyższych prac w 2023 r. Prezes UKE przedstawił i opublikował siódme sprawozdanie dotyczące przestrzegania na polskim rynku telekomunikacyjnym Rozporządzenia 2015/2120 w zakresie dostępu do otwartego internetu w okresie od 1 maja 2022 r. do 30 kwietnia 2023 r. [Sprawozdanie dotyczące przestrzegania regulacji w zakresie otwartego internetu](#)⁸ zostało przedłożone KE i BEREC.

Analiza sytuacji rynkowej dokonana na podstawie informacji uzyskanych od 21 największych pod względem liczby użytkowników ISP pokazała, że:

- Wszyscy badani dostawcy usług wprowadzili do dokumentów umownych zmiany wymagane przez Rozporządzenie, w szczególności wprowadzili wymagane informacje o jakości świadczonych usług. Jednak zmiany te, szczególnie w zakresie informacji o prędkości oferowanych usług, nie zostały wprowadzone w sposób jednolity i nie stanowią w pełni przejrzystego źródła informacji. Kwestia ta będzie objęta dalszą weryfikacją.
- Na polskim rynku świadczone są usługi w modelu zero-rating, ale ISP podejmują działania celem wycofania tych ofert z rynku. Usługi o takim sposobie rozliczeń świadczą zarówno operatorzy infrastrukturalni, jak i operatorzy wirtualni.
- Najczęściej wskazywanymi przez ISP usługami specjalistycznymi w ostatnim roku sprawozdawczym były: telewizja linearna IPTV, telefonia VoIP, VPN oraz usługi transmisji danych.
- Nie zidentyfikowano stosowania praktyk zarządzania ruchem stanowiących naruszenie zasad dostępu do otwartego internetu, określonych w art. 3 ust. 3 Rozporządzenia 2015/2120.
- Na przestrzeni analizowanych lat widać wyraźny trend wzrostowy w obszarze prędkości transmisji danych w kierunku pobierania i wysyłania danych. Duży skok widać w odniesieniu do średniej prędkości pobierania danych, która od 2020 r. wzrosła z poziomu

⁸ Sprawozdanie jest dostępne pod adresem: <https://www.uke.gov.pl/akt/sprawozdanie-dotyczace-przestrzegania-regulacji-w-zakresie-otwartego-internetu,484.html>

50,6 Mb/s do 109,2 Mb/s w 2023 r., co stanowi wzrost o 116 % w stosunku do wyników zanotowanych w 2020 r.

1.8. Działalność informacyjno-edukacyjna

Prezes UKE kontynuował w 2023 r. kampanie informacyjno-edukacyjne dla użytkowników usług telekomunikacyjnych.

Kampanie Prezesa UKE są prowadzone na rzecz podniesienia kompetencji cyfrowych społeczeństwa. Edukacja konsumentów i organizowanie kampanii dotyczących bezpieczeństwa w internecie są jednym z zadań państw członkowskich UE wymienionych w Europejskiej Agendzie Cyfrowej. Kampanie prowadzone przez UKE wpisują się w cel 4 Strategii Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2019-2024 *Budowanie świadomości i kompetencji społecznych w zakresie cyberbezpieczeństwa*.

Klikam z głową

Kampania skierowana do najmłodszych użytkowników usług telekomunikacyjnych i ich rodziców, nauczycieli oraz opiekunów, której celem jest promowanie bezpiecznego korzystania z internetu i urządzeń telekomunikacyjnych. W 2023 r. dla szkół na terenie całej Polski Prezes UKE zorganizował łącznie lekcje dla 12 292 uczniów (w 2022 r. – 3 947 uczniów). Zajęcia były prowadzone zazwyczaj w formie on-line. Dzięki kampanii uczniowie dowiedzieli się jak rozsądnie korzystać ze smartfonów, komputerów, gier i aplikacji dostępnych w internecie, jak chronić swoje dane osobowe i bronić się przed cyberprzemocą.

Zajęcia edukacyjne były prowadzone dla uczniów ze wszystkich poziomów nauczania w szkołach podstawowych (klasy 1-8). Były one zróżnicowane tematycznie i przystosowane do wieku odbiorców. Do uczniów najstarszych klas (6-8) adresowany jest projekt #keepCTRL. W trakcie zajęć poruszano m.in. temat niebezpiecznych zjawisk związanych z korzystaniem z sieci, uzależnienie od internetu i portali społecznościowych, sexting, cyberprzemoc, phishing wraz z poradami jak sobie z nimi radzić.

UKE otrzymał zgłoszenia do udziału w programie ze szkół z całej Polski. Młodzież uczestnicząca w webinarach i zajęciach, jak również nauczyciele, dyrekcja i pedagodzy szkolni zareagowali pozytywnie na przygotowane scenariusze, filmy edukacyjne i treści przekazywane przez pracowników UKE.

W 2023 r. UKE w ramach kampanii zorganizował webinar edukacyjny we współpracy z Urzędem Ochrony Danych Osobowych w ramach projektu „Twoje dane, Twoja sprawa”. W wydarzeniu wzięło udział 8 000 uczniów. Podczas webinaru eksperci UKE i UODO omówili rolę ochrony danych osobowych w kontekście odpowiedzialnego korzystania z internetu.

UKE w ramach kampanii „Klikam z głową” był również partnerem Wojewódzkiego Projektu Edukacyjnego „Uczę się bezpieczeństwa” zapoczątkowanego przez Wydział Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku. Projekt był skierowany do młodszych klas szkół podstawowych

województwa pomorskiego. W ramach zajęć przedstawiciele miejskich i powiatowych jednostek Policji oraz eksperci UKE edukowali najmłodszych w zakresie bezpieczeństwa w drodze do szkoły oraz bezpieczeństwa w sieci.

Ekspert UKE przeprowadził również szkolenia dla rodziców zorganizowane przez Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Warszawie oraz Szkoły Podstawowe w Szczecinie. Wzięło w nich udział ponad 260 rodziców.

W 2023 r. UKE otrzymał międzynarodową nagrodę WSIS Prizes 2023 Champion za inicjatywę #keepCTRL – youth safe online!, w kategorii e-learning. Konkurs World Summit on the Information Society Prizes (WSIS Prizes) został zainicjowany przez Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny (ITU) w odpowiedzi na wnioski zainteresowanych stron Światowego Forum Społeczeństwa Informacyjnego o stworzenie mechanizmu oceny projektów i działań, które wykorzystują moc technologii informacyjno-komunikacyjnych do wspierania zrównoważonego rozwoju. Webinary UKE były odpowiedzią na zmiany pojawiające się w cyberprzestrzeni: systematyczny wzrost liczby użytkowników usług i jednoczesny rozwój negatywnych zjawisk takich jak phishing, hejt, mowa nienawiści, fake news i dezinformacja czy sexting. Zajęcia edukacyjne prowadzone on-line pozwalają dotrzeć do znacznie większej liczby odbiorców niż tradycyjne warsztaty stacjonarne prowadzone w placówkach szkolnych.

Koduj z UKE

Zmiany technologiczne wymagają szybkiego napływu nowych kadr dysponujących odpowiednimi kompetencjami (m.in. programistycznymi, analitycznymi). Dlatego Prezes UKE w 2023 r. kontynuował projekt „Koduj z UKE” ukierunkowany na rozwój kompetencji cyfrowych wśród dzieci i młodzieży szkół podstawowych. Podczas zajęć uczniowie rozwijali dodatkowe umiejętności, takie jak współpraca w grupie, umiejętność rozwiązywania problemów, wnioskowania, przewidywania czy logicznego myślenia i koncentracji. Łącznie w warsztatach UKE wzięło udział 4 956 uczestników (w 2022 r. – 1 205 uczestników).

W czerwcu 2023 r. UKE wzięło udział w Rzeszowskim Pikniku Nauki i Techniki – Moc Odkrywców. Na zorganizowanym przez edukatorów UKE stanowisku odbywały się warsztaty kodowania dla uczestników wydarzenia, z wykorzystaniem posiadanych przez UKE narzędzi – gry hybrydowej Scottie Go! oraz zestawów do nauki robotyki – Ozobot.

W ramach współpracy z Olsztyńskim Parkiem Naukowo – Technologicznym UKE zorganizował obchody Dnia Dziecka w OPNT, w ramach których były prowadzone warsztaty kodowania Inteligentnego Miasta i Scottie Go! Partnerami wydarzenia byli m.in. VISUS VR, Kortosfera - Centrum Popularyzacji Nauki i Innowacji, Caruma, LEGO Education, CGI Polska, Moje Bambino oraz CamFLY. UKE prowadził również warsztaty z kodowania w ramach Pikniku Ogrody Przygód zorganizowanego przez KPRM.

UKE był również partnerem ogólnoeuropejskiego projektu CodeWeek 2023. W ramach obchodów organizowanych przez KPRM i NASK, UKE prowadził warsztaty na wydarzeniach w Centrum

Popularyzacji Nauki i Innowacji – Kortosfera w Olsztynie, w Tarczyński Arena we Wrocławiu i Szkole Podstawowej nr 4 w Augustowie.

Ja Online

W 2023 r. UKE kontynuował kampanię „Ja Online”. Kampania jest skierowana zarówno do młodych użytkowników sieci, jak i starszych osób wymagających podnoszenia kompetencji cyfrowych. W ramach kampanii prowadzone były działania edukacyjne dot. tematyki cyberbezpieczeństwa, m.in. ochrony danych, ochrony urządzeń, profilaktyki phishingu i spoofingu. W ramach kampanii konsumenci mogli skorzystać z bezpłatnych kursów on-line:

- bankowość elektroniczna,
- zakupy on-line,
- sprawy urzędowe w internecie.

Kursy zawierają kompleksowe informacje na temat usług z jakich można korzystać w sieci, jak one działają i jak zachować podstawowe zasady bezpieczeństwa by nie paść ofiarą oszustwa.

Po ukończeniu kursów i sprawdzeniu wiedzy w teście, uczestnik może otrzymać Certyfikat UKE.

Kursy są dostępne na stronie: [J@ online - Centrum Informacji Konsumenckiej \(uke.gov.pl\)](https://j@online.centruminformacji.gov.pl)⁹.

W 2023 r. UKE objął patronatem bezpłatną grę edukacyjną Spoofy, dotyczącą cyberbezpieczeństwa dla najmłodszych użytkowników internetu. Gra zawiera materiały dla rodziców i nauczycieli i może być narzędziem wykorzystywanym przez nauczycieli podczas zajęć na temat bezpieczeństwa w sieci. Porusza zagadnienia takie jak: komunikacja w internecie, publikowanie zdjęć, zakupy w sieci, bezpieczne hasła, wirusy i oszustwa internetowe. Z okazji inauguracji polskiej i ukraińskiej wersji gry UKE zorganizował debatę dot. bezpieczeństwa on-line dzieci z udziałem przedstawicieli NASK, Urzędu Ochrony Danych Osobowych, przedstawicieli Ambasady Kanady i CGI. [Gra Spoofy pod patronatem UKE - Centrum Informacji Konsumenckiej](https://gra.spoofy.gov.pl).

W ramach kampanii „Ja Online” w 2023 r. UKE przeprowadził wykłady, szkolenia i webinary dla 5 496 uczestników (w 2022 r. – 19 544 uczestników). We współpracy z Rzecznikiem Konsumentów, Urzędem Miasta Tomaszowa Mazowieckiego i Miejskim Centrum Kultury i Komendą Powiatową Policji eksperci UKE przeprowadzili serię wykładów dla młodzieży ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych w Tomaszowie Mazowieckim. Wykłady były prowadzone stacjonarnie i wzięło w nich udział prawie 1 000 uczniów. W trakcie wykładów eksperci UKE podkreślali jak ważna jest ochrona prywatności, stosowanie zabezpieczeń i skomplikowanych haseł, mówili o filtrowaniu informacji, fake newsach oraz sposobach ochrony przed phishingiem.

W ramach kampanii „Ja Online” UKE przeprowadził również cykl wykładów we współpracy z Urzędem Marszałka Województwa Dolnośląskiego, Komendami Miejskimi w Szczecinie

⁹ Więcej: <https://cik.uke.gov.pl/edukacja-uke/j-online,5.html>

i Białymstoku, Komendą Wojewódzką Policji w Gdańsku i Politechniką Rzeszowską.

Założenia kampanii i materiały edukacyjne były ponadto promowane na Ogólnopolskich Senioraliach w Krakowie, w których wzięło udział 4 000 uczestników.

UKE przygotował również artykuł edukacyjny „Ekspert radzi – bądź bezpieczny w sieci”, który został opublikowany w pięciu tygodnikach lokalnych: Tygodnik Kontakty, Tygodnik Pałuki, Głos Siemiatycz, Tygodnik Ciechanowski, o nakładzie 23 700 szt. oraz artykuł do Biuletynu UODO, który ma 9 500 odbiorców.

Wiem, co podpisuję

Prezes UKE kontynuował w 2023 r. kampanię „Wiem, co podpisuję” skierowaną do konsumentów zawierających umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, przede wszystkim do osób starszych. To oni najczęściej stają się ofiarami nieuczciwych praktyk handlowych przedstawicieli reprezentujących dostawców usług. Łącznie w 2023 r. pracownicy UKE spotkali się z grupą 7 032 konsumentów (w 2022 r. – 1 755 konsumentów).

Na spotkaniach pracownicy UKE odpowiadali na pytania seniorów i udzielali im indywidualnych porad konsumenckich. Spotkania pozytywnie wpłynęły na wzrost świadomości konsumenckiej wśród najstarszych użytkowników usług telekomunikacyjnych. Seniorzy, którzy skarżyli się na sporne sytuacje ze swoim operatorem bądź sygnalizowali nieuczciwe praktyki rynkowe, otrzymywali kompleksową poradę oraz informację jak złożyć wniosek o interwencję Prezesa UKE lub pozasądowe rozwiązanie sporu.

UKE wzięło również udział w Festiwalu Pracy i Aktywności Seniorów w Gdańsku, gdzie eksperci z UKE nie tylko rozmawiali z konsumentami o ich prawach i obowiązkach, ale również zachęcali do podnoszenia kompetencji cyfrowych i korzystania z nowych technologii.

Razem dla Konsumenta

UKE współpracuje z urzędami centralnymi oraz instytucjami i organizacjami, które na co dzień pomagają konsumentom w dochodzeniu swoich praw i prowadzą działania edukacyjne. Wspólne inicjatywy pozwalają na dotarcie do szerszego grona odbiorców i przedstawienie kompleksowej wiedzy w różnych dziedzinach, związanej z ochroną konsumenta na rynku towarów i usług.

W marcu 2023 r., z okazji Światowego Dnia Konsumenta, eksperci UKE prowadzili wykłady w ramach Pierwszej Olimpiady Wiedzy Konsumenckiej dla szkół ponadpodstawowych z Legnicy i powiatu legnickiego zorganizowanej przez Miejskiego Rzecznika Konsumentów z Legnicy oraz Centrum Dialogu Obywatelskiego. W ramach obchodów Dnia Konsumenta i Dnia Przedsiębiorczości eksperci UKE prowadzili również wykłady w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych, organizowane we współpracy z Rzecznikiem Konsumentów w Zamościu i Wojewódzkim Inspektorem Inspekcji Handlowej.

UKE wziął udział w konferencji Urzędu Ochrony Danych Osobowych „Wyzwania dla ochrony danych osobowych w świetle orzecznictwa sądów”. Podczas konferencji omawiano prawne aspekty RODO, zagrożenia wynikające z wycieku danych oraz system ochrony danych osobowych w pracach regulatorów na rzecz obywatela. Ekspertki UKE prowadzili wykład na temat wyzwań i zagrożeń użytkowników internetu w kontekście ochrony danych i brali udział w debacie dot. bezpieczeństwa danych.

W 2023 UKE podjął współpracę z Ośrodkiem Analiz Konsumenckich założonym przez Fundację LexCultura. Przedstawicielka UKE prowadziła wykład „Świadomy konsument w erze cyfrowej”, na konferencji otwierającej działalność Ośrodka Analiz Konsumenckich, think-tanku skupiającego się na tematyce konsumenckiej.

UKE w ramach współpracy z rzecznikami konsumentów prowadził debatę i objął honorowym patronatem I Krajową Konferencję Konsumencką „Organizacje konsumenckie i rzecznicy konsumentów w systemie ochrony konsumentów w Polsce” organizowaną przez Uniwersytet Wrocławski i Forum Organizacji Konsumenckich Forkon. Konferencja była okazją do dyskusji pomiędzy przedstawicielami wielu organizacji konsumenckich, rynku telekomunikacyjnego i finansowego, m.in. Fundacji Rozwoju Rynku Finansowego, Związku Banków Polskich, Federacji Konsumentów, Biura Rzecznika Finansowego, Związku Cyfrowa Polska, Poczty Polskiej oraz przedstawicieli Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji.

Ekspertki UKE prowadzili również wykłady, szkolenia i debaty skierowane do osób starszych i organizacji senioralnych. Konsumenci powyżej 60 roku życia, są bardzo liczną grupą odbiorców towarów i usług. Dlatego bardzo istotne jest przygotowanie rozwiązań cyfrowych oraz zdalnych kanałów komunikacji i sprzedaży dopasowanych do potrzeb osób starszych. Tematy w tym zakresie były omawiane w ramach:

- Warszawskiego Forum Seniora organizowanego przez Polska Press Grupa,
- VII Kongresu Gospodarki Senioralnej organizowanego przez Krajowy Instytut Gospodarki Senioralnej,
- VI Małopolskiego Kongresu Srebrnej Gospodarki organizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego.

UKE w ramach współpracy z Wojewodą Pomorskim i Komendą Główną Policji w Gdańsku oraz Komendą Miejską Policji w Szczecinie wziął również udział w cyklu debat społecznych „Porozmawiajmy o bezpieczeństwie – możesz mieć na nie wpływ”. Debatę zorganizowaną w Wyższej Szkole Biznesu i Administracji w Gdyni była poświęcona tematyce bezpieczeństwa seniorów. Natomiast debata zorganizowana w Centrum Dydaktyczno-Badawczym Nanotechnologii Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego była skierowana do dyrektorów szkół, pedagogów, Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie, sędziów i kuratorów sądowych oraz przedstawicieli policji i dotyczyła wsparcia dzieci w sytuacjach kryzysowych.

W ramach współpracy międzynarodowej UKE wziął udział w Sympozjum zorganizowanym przez Krajową Komisję Nadawczą i Telekomunikacyjną NBTC w Tajlandii. W wydarzeniu uczestniczyli prelegenci z całego świata z różnych organizacji, takich jak Komitet Praw Osób Niepełnosprawnych Organizacji Narodów Zjednoczonych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Komunikacji Japonii, ITU, Ofcom (regulator rynku medialnego Wielkiej Brytanii), UKE oraz przedstawiciele zarówno z sektora publicznego, jak i prywatnego.

Przedstawiciele UKE brali również udział pikniku z okazji Dnia Marynarza Rzecznego we Wrocławiu i VIII Zlocie Krótkofalowców „Pszczelnik 2023” w Myśliborzu. Podczas obchodów informowali o możliwościach uzyskania świadectwa operatora urządzeń radiowych oraz o konieczności posiadania właściwych uprawnień.

Strona cik.uke.gov.pl i media społecznościowe

Ekspertki UKE w 2023 przygotowały cztery poradniki dla konsumentów:

- Poradnik Masz Prawo – dla korzystających z usług telekomunikacyjnych, dot. m.in. tematów związanych z zawieraniem umów, korzystaniem z usług, reklamacjami czy odstąpieniem od umowy. [Światowy Dzień Konsumenta- jakie mamy prawa i obowiązki jako konsument?- Urząd Komunikacji Elektronicznej \(uke.gov.pl\)¹⁰.](https://www.uke.gov.pl/blog/swiatowy-dzien-konsumenta-jakie-mamy-prawa-i-obowiazki-jako-konsument?-%E2%80%93-Urz%C4%85d-Komunikacji-Elektronicznej-(uke.gov.pl)%E2%84%B6)
- Poradnik Randkowanie Online – na temat bezpiecznego korzystania z portali randkowych. [Poradnik „Randkowanie online”- Centrum Informacji Konsumentckiej \(uke.gov.pl\)¹¹.](https://www.uke.gov.pl/news/poradnik-randkowanie-online,325.html)
- Poradnik Wakacyjny UKE poświęcony zasadom korzystania z usług telekomunikacyjnych podczas urlopu: zasada RLAH, roaming międzynarodowy, roaming przygraniczny, połączenia międzynarodowe, usługi premium rate, phishing i rodzaje oszustw z jakimi mogą spotkać się wczasowicze. [Poradnik Wakacyjny UKE \(uke.gov.pl\)¹².](https://www.uke.gov.pl/blog/poradnik-wakacyjny-uke-czyli-jak-podczas-urlopu-bezpiecznie-korzystac-z-uslug-telekomunikacyjnych,88.html)
- Poradnik dla nauczycieli i rodziców Klikam z głową na temat zagrożeń w sieci i sposobów reagowania na nie. [Klikam z głową – Poradnik dla rodziców i nauczycieli- Centrum Informacji Konsumentckiej \(uke.gov.pl\)¹³.](https://cik.uke.gov.pl/aktualnosci-cik/klikam-z-glowa-poradnik-dla-rodzicow-i-nauczycieli,41.html)

Aby uświadomić konsumentów w zakresie ochrony przed cyberzagrozeniami UKE na stronie CIK oraz w mediach społecznościowych publikował ostrzeżenia i materiały edukacyjne dotyczące m.in. ataków phishingowych, w których wskazywano konkretne przykłady działań cyberprzestępców i sposoby ochrony. UKE opublikował również artykuły edukacyjne poświęcone bezpiecznym hasłom, ochronie wizerunku i zasadom bezpieczeństwa.

W 2023 r. UKE zapoczątkował cykl informacyjny „Słowniczek UKE”, w których przybliżał konsumentom definicje zagadnień dot. telekomunikacji, informatyki i nauki. W ramach

¹⁰ Więcej: <https://www.uke.gov.pl/blog/swiatowy-dzien-konsumenta-jakie-mamy-prawa-i-obowiazki-jako-konsument,74.html>

¹¹ Więcej: <https://cik.uke.gov.pl/news/poradnik-randkowanie-online,325.html>

¹² Więcej: <https://www.uke.gov.pl/blog/poradnik-wakacyjny-uke-czyli-jak-podczas-urlopu-bezpiecznie-korzystac-z-uslug-telekomunikacyjnych,88.html>

¹³ Więcej: <https://cik.uke.gov.pl/aktualnosci-cik/klikam-z-glowa-poradnik-dla-rodzicow-i-nauczycieli,41.html>

Europejskiego Miesiąca Bezpieczeństwa UKE przygotował cykl porad na temat rodzajów phishingu i ochrony przed atakami ransomware.

Łącznie wszystkie materiały na stronie CIK w 2023 roku były wyświetlone 290 tys. razy.

Edukacja dla osób z niepełnosprawnością

Osoby z różną niepełnosprawnością mogą wziąć udział w kampaniach informacyjno-edukacyjnych. Materiały są dostosowywane do potrzeb odbiorców, m.in. przetłumaczone na polski język migowy (PJM), a zajęcia są prowadzone przez Głuchego eksperta.

W ramach zajęć prowadzonych przez Głuchego eksperta nt. „Bankowości online”, „Zakupów w Internecie”, „Spraw urzędowych przez internet”, „Wiem, co podpisuję”, „Roaming” oraz „Premium rate”, opracowano dedykowane materiały i poprowadzono 10 warsztatów edukacyjnych dla osób głuchych. Warsztaty odbyły się w siedzibach różnych organizacji pozarządowych, m.in. w Bydgoszczy, Krakowie, Nowym Targu, Poznaniu i Toruniu. W sumie, w roku 2023 pracownicy UKE spotkali się z ponad 290 osobami głuchymi oraz słabosłyszącymi.

Ponadto w roku 2023 na kanale YouTube UKE w zakładce UKE w PJM opublikowano ponad 40 nowych filmów informacyjno-edukacyjnych nagranych w polskim języku migowym z napisami. Łącznie nowe filmy zostały w 2023 r. wyświetlone ponad 45 tys. razy.

Wszystkie materiały wideo są dostępne na kanale YouTube UKE w zakładce [UKE w PJM](#) oraz na [Facebooku](#).

W 2023 r. UKE wprowadził dwa nowe działania:

- Warsztaty „Dostępnie o bezpieczeństwie w sieci” dostosowane do potrzeb osób w spektrum autyzmu oraz do potrzeb osób z niepełnosprawnością intelektualną. Łącznie w zajęciach wzięło udział 250 osób. Program warsztatów, zakres tematyczny i dostosowanie materiałów powstawały w oparciu o uwagi samorzeczników w spektrum autyzmu oraz osób z niepełnosprawnością intelektualną. Celem działania było zwiększenie bezpieczeństwa w sieci dzieci i młodzieży o szczególnych potrzebach, a w szczególności rozwijającej się w spektrum autyzmu i/lub osób z niepełnosprawnością intelektualną. Spędzając czas w internecie, niestety często osoby te nie są świadome zagrożeń, a wynika to z niewielkiej liczby materiałów edukacyjnych, dostosowanych do ich możliwości poznawczych. Zajęcia są prowadzone stacjonarnie, dzięki czemu zarówno osoba prowadząca jak i uczestnicy mają szansę wzajemnie się poznać i zbudować obustronne zaufanie, co jest bardzo istotne przy pracy z takimi grupami.
- Warsztaty „Wrażliwość na niepełnosprawność” rozwijające empatię już od najmłodszych lat wśród dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Łącznie w zajęciach wzięło udział 150 osób. Zajęcia miały na celu zwiększenie świadomości wśród dzieci, dotyczącej różnych potrzeb osób z niepełnosprawności oraz savoir-vivre wobec osób

z niepełnosprawnościami.

Realizacja działań edukacyjnych w różnych miejscach pokazała stałe zapotrzebowanie na materiały edukacyjno-informacyjne przekazywane odbiorcom. Budowanie kompetencji cyfrowych do funkcjonowania we współczesnym świecie wśród osób o różnych rodzajach niepełnosprawności intelektualnej wzmacnia podmiotowość tych osób i szanse na odpowiedzialne i możliwie samodzielne – w ramach wyznaczanych przez stopień niepełnosprawności – funkcjonowanie. Z kolei budowanie wśród najmłodszych członków społeczeństwa świadomości dotyczącej różnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz uwrażliwianie na nie, przyczyni się do wzrostu empatii i zrozumienia, że osoby ze szczególnymi potrzebami mają takie same potrzeby jak każdy z nas oraz zasługują na taki sam szacunek i troskę.

1.9. Działania bezpośrednie na rzecz konsumentów rynku telekomunikacyjnego

Prezes UKE podejmował interwencje w sprawach dotyczących funkcjonowania rynku usług telekomunikacyjnych, prowadził postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich (ADR) oraz udzielał konsumentom porad.

W 2023 r. UKE:

- przeprowadził 1 277 interwencji,
- rozpatrzył 498 wniosków ADR,
- udzielił ponad 400 porad w ramach bezpośrednich konsultacji,
- odpowiedział na 2 254¹⁴ zapytania,
- udzielił ponad 14 000 porad telefonicznych.

Liczba wpływających do UKE interwencji, wniosków ADR czy zapytań to korelacja zachowań na rynku dostawców usług telekomunikacyjnych na etapie przedkontraktowym i w toku wykonywania umowy, jak również świadomości, poziomu wiedzy i działań samych użytkowników w zakresie dochodzenia roszczeń: postępowania reklamacyjnego, postępowania ADR, postępowania wyjaśniającego z wniosku o interwencję, poszukiwania i pozyskiwania przez użytkowników informacji na temat przepisów lub wchodzących w życie zmian przepisów prawa oraz ich praw i obowiązków.

¹⁴ Liczba nie uwzględnia odpowiedzi udzielanych na zapytania dotyczące statusu realizacji inwestycji współfinansowanych ze środków POPC, przyczyn nieuwzględnienia punktów adresowych na liście obszarów interwencji – szczegółowe informacje na ten temat zostały przedstawione w pkt 2.7 Sprawozdania.

Tabela 11

Porównanie skali działań konsumenckich UKE w latach 2022 i 2023

Działanie	2022	2023
Interwencje	1 375	1 277
ADR	561	498
Zapytania	2 243	2 254
Porady telefoniczne	ponad 17 000	ponad 14 000

Źródło: UKE

Podejmowane przez Prezesa UKE szerokie działania informacyjno-edukacyjne, w tym poradnictwo telefoniczne (infolinia CIK) w zakresie przysługujących konsumentom praw m.in. do złożenia w pierwszej kolejności reklamacji do dostawcy usług, składanie reklamacji i pozytywne rozpatrywanie spraw przez dostawców usług już na etapie procesu reklamacyjnego, przekładają się na mniejszą roczną liczbę wpływów wniosków o interwencję oraz wniosków ADR kierowanych do UKE.

Najczęstsze problemy zgłaszane przez konsumentów w 2023 r. dotyczyły w szczególności poniższych kategorii:

- faktury/opłaty,
- nienależyte wykonanie usługi,
- infrastruktura,
- rozwiązanie umowy,
- zmiana warunków umowy.

W ramach przeprowadzonych interwencji i postępowań ADR w 2023 r. Prezes UKE odzyskał na rzecz konsumentów 528 194,34 PLN.

W 2023 r. 52% wniosków ADR i 63% wniosków o interwencję Prezesa UKE zostało przesłanych w formie elektronicznej za pośrednictwem m.in.: formularza zgłoszeniowego UKE i platformy e-PUAP.

W 2023 r. 94% zapytań przesłanych do UKE wpłynęło w formie elektronicznej.

Średni czas załatwienia przez UKE spraw w 2023 r. wyniósł w przypadku:

- postępowań wyjaśniających (interwencji) – 22 dni,
- postępowań ADR – 24 dni,
- udzielania odpowiedzi na zapytania – 7 dni.

Średni czas załatwienia przez UKE spraw w porównaniu z rokiem 2022 wydłużył się o 1 dzień w przypadku postępowań ADR, zmniejszył się o 1 dzień w przypadku interwencji, natomiast w przypadku zapytań pozostał taki sam.

Rysunek 3

Podsumowanie działań konsumenckich UKE

Działania UKE dla konsumentów w 2023 r.

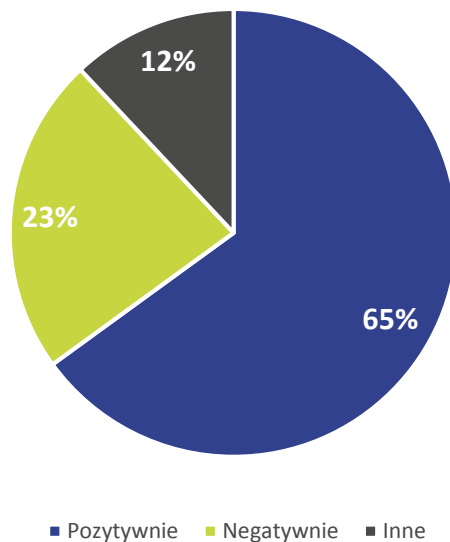

UKE | Urząd Komunikacji Elektronicznej

Źródło: UKE

Wykres 6

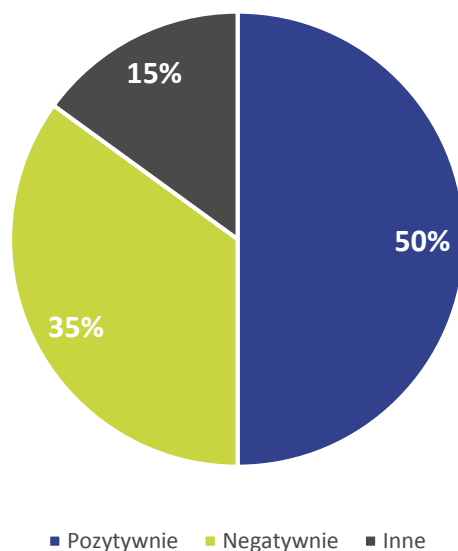
Efektywność interwencji

Źródło: UKE

Wykres 7

Efektywność postępowań ADR

Źródło: UKE

Efektywność podejmowanych przez Prezesa UKE interwencji i postępowań ADR ma związek z rodzajem wpływających spraw oraz formułowanych żądań kierowanych przez użytkowników usług telekomunikacyjnych.

Reklamacja i sam proces reklamacyjny umożliwia rozwiązanie sprawy bezpośrednio na linii abonent – dostawca usług, np. dokonanie przez dostawcę usług korekty nieprawidłowych rozliczeń, uznanie zasadnych roszczeń abonenta. Sprawa, która w toku reklamacji została załatwiona pozytywnie dla klienta nie wymaga już indywidualnej interwencji organu regulacyjnego, dalej, co oczywiste powoduje to spadek liczby zgłoszeń kierowanych przez użytkowników do UKE.

Wnioski do Prezesa UKE kierowane są co do zasady w tych sprawach, które nie zostały załatwione w procesie reklamacyjnym, z uwagi na ich niezasadność lub brak stwierdzenia naruszenia warunków zawartych umów lub w przypadku braku udzielenia przez dostawcę usług odpowiedzi na reklamację, ale również w przypadkach, gdy pomimo pozytywnie rozpatrzonej reklamacji, użytkownicy mają wątpliwości co do zasadności zapadłych w toku reklamacji rozstrzygnięć.

Postępowania ADR prowadzone są w tych sprawach, które nie zostały zakończone pozytywnie w procesie reklamacyjnym lub w ramach interwencji, z uwagi np. na brak podstaw do stwierdzenia naruszenia przez dostawcę usług zasad i warunków świadczenia usług.

Postępowanie ADR to postępowanie polubowne, umożliwiające znalezienie porozumienia również w trudnych i niestandardowych sprawach. Często na etapie postępowania ADR prowadzonego przez Prezesa UKE, sprawy, które nie znalazły pozytywnego rozwiązania w ramach reklamacji, kończą się pozytywnie dla konsumenta.

Sprawozdanie z działalności Prezesa UKE w zakresie ADR publikowane jest na stronach UKE i CIK.

Istotnym elementem budowania dobrych relacji pomiędzy użytkownikami usług i dostawcami usług telekomunikacyjnych jest podnoszenie świadomości prawnej stron umów i nadzór nad realizacją przepisów prawa.

Prezes UKE podejmując działania na rzecz zwiększenia dostępności informacji dla użytkowników publikował na stronie internetowej UKE lub stronie CIK informacje dotyczące: podstawowych praw i obowiązków abonentów publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, zasad świadczenia usług telekomunikacyjnych, sposobów pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich (ADR).

Na stronie CIK publikowane były informacje dotyczące m.in. wejścia w życie ustawy o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej czy planowanego wyłączenia sieci 3G.

W 2023 r. Prezes UKE podejmował interwencje w sprawach prawidłowej realizacji przez dostawców usług obowiązków wynikających z przepisów prawa: art. 56² ust. 1 ustawy Pt, tj. terminu wypowiedzenia umowy, gdy uległa automatycznemu przedłużeniu na czas nieokreślony po okresie jej obowiązywania; art. 64 ust. 2 ustawy Pt, tj. podawania ceny usługi o podwyższonej opłacie powiązanej z numerem konkretnej usługi; określania w umowie danych dotyczących funkcjonalności świadczonej usługi obejmujące informacje o działaniach, jakie dostawca usług jest uprawniony podejmować w związku z przypadkami naruszenia bezpieczeństwa lub integralności sieci i usług, tj. generowanie sztucznego ruchu.

W 2023 r. Prezes UKE kontynuował współpracę z Prezesem UOKiK, która polegała m.in. na sygnalizowaniu oraz zgłaszaniu przez Prezesa UKE nieprawidłowości występujących na rynku telekomunikacyjnym, które wykraczały poza kompetencje Prezesa UKE, np. w zakresie nieuczciwych praktyk reklamowych, jak również spraw, w których Prezes UKE podejrzewał naruszenie zbiorowych interesów konsumentów.

Szczegółowe informacje i efekty współpracy z organizacjami konsumenckimi, w tym Rzecznikami Konsumentów, którzy również zajmują się ochroną interesów konsumentów na rynku usług telekomunikacyjnych, zostały opisane w pkt 1.8 Sprawozdania.

1.10. Zwiększanie dostępności i użyteczności usług

Monitorowanie dostępności udogodnień telekomunikacyjnych

W okresie od 4 do 29 września 2023 r. Prezes UKE przeprowadził kontrolę biur obsługi klienta (BOK) dostawców usług telekomunikacyjnych na terenie całego kraju w celu zweryfikowania przestrzegania przepisów rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących świadczenia udogodnień dla osób niepełnosprawnych.

Dostawcy publicznie dostępnych usług telefonicznych mają obowiązek zapewnienia dostępności świadczonych usług dla osób z niepełnosprawnościami. Obowiązek dotyczy między innymi zapewnienia obsługi, dostosowania biur obsługi do potrzeb klientów z niepełnosprawnościami, dostępności serwisów internetowych i odpowiednio przystosowanych urządzeń telekomunikacyjnych.

Prezes UKE przeprowadził bezpośrednie kontrole w wytypowanych salonach przedsiębiorców telekomunikacyjnych, poddając ocenie dostępność architektoniczną biur obsługi klienta oraz zakres i jakość świadczonych przez przedsiębiorców udogodnień. Kontrola została przeprowadzona u 4 największych ogólnopolskich operatorów mobilnych (łącznie 44 biura obsługi klienta) oraz 8 operatorów lokalnych (po 1 BOK).

Wyniki kontroli z 2023 r. wskazują, że nie wszyscy kontrolowani operatorzy umożliwiają obsługę osób z niepełnosprawnością i tym samym nie wszyscy wypełniają obowiązki wskazane w rozporządzeniu w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących świadczenia udogodnień dla osób niepełnosprawnych.

Wyniki przeprowadzonej oceny wskazują generalnie na stosowanie przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych przepisów rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących świadczenia udogodnień dla osób niepełnosprawnych w biurach obsługi klienta. Niemniej w ramach realizowanej oceny Prezes UKE ujawnił nieprawidłowości w zakresie obsługi osób z niepełnosprawnościami w następujących obszarach:

- obszar architektoniczny:
 - utrudnione dojście do BOK,

- stanowisko utrudniające dostęp i obsługę dla osób z niepełnosprawnościami z uwagi na zbyt małą przestrzeń pod blatem biurka,
- obszar obsługowy:
 - brak możliwości lub umiejętności realizacji zamówienia na fakturę w alfabecie Braille'a,
 - brak umiejętności wykonania połączenia z tłumaczem Polskiego Języka Migowego,
 - brak wyposażenia stanowiska w sprzęt oraz oprogramowanie umożliwiające komunikację audiowizualną osoby niesłyszącej lub niemówiącej z tłumaczem polskiego języka migowego lub systemu językowo-migowego w czasie rzeczywistym (np. dodatkowy ekran, tablet, słuchawki z mikrofonem dla konsultanta, które ułatwiają komunikację w relacji klient, pracownik BOK i tłumacz PJM/SJM),
 - brak dostępności sporządzonych na papierze przy użyciu dużej czcionki informacji o wszystkich udogodnieniach dla osób z niepełnosprawnościami,
- obszar informacyjny:
 - brak wzorca umowy przy użyciu dużej czcionki w postaci elektronicznej w formacie tekstowym na stronie internetowej,
 - brak lub niewłaściwość piktogramów informujących o obsłudze osób z niepełnosprawnościami.

Na podstawie wyników kontroli Prezes UKE opublikował [Raport dostępności Biur Obsługi Klienta przedsiębiorców telekomunikacyjnych 2023 - Urząd Komunikacji Elektronicznej \(uke.gov.pl\)](#)¹⁵.

W odniesieniu do wskazanych nieprawidłowości Prezes UKE wydał zalecenia w zakresie ich usunięcia, rekomendacje oraz wezwanie do stałego podnoszenia standardów obsługi osób z niepełnosprawnościami.

Rozwiązania i udogodnienia dla pracowników i klientów UKE ze szczególnymi potrzebami

UKE kontynuował utrzymanie wdrożonych i sprawdzonych udogodnień dla pracowników i klientów UKE ze szczególnymi potrzebami zapewniając udogodnienia, które umożliwiają i ułatwiają korzystanie z usług UKE: wsparcia, wiedzy, informacji czy działań edukacyjnych, tj.:

- wniosek o interwencję czy pytanie można wysłać do UKE za pośrednictwem [formularza zgłoszeniowego](#) w formie filmu nagranych w polskim języku migowym,
- przesyłanie wiadomości tekstowych, w tym z wykorzystaniem wiadomości SMS, MMS lub komunikatorów internetowych,

¹⁵ Więcej: [Raport dostępności Biur Obsługi Klienta przedsiębiorców telekomunikacyjnych 2023 - Urząd Komunikacji Elektronicznej \(uke.gov.pl\)](#)

- komunikacja audiowizualna, w tym z wykorzystaniem komunikatorów internetowych: aplikacja MS Teams,
- możliwość złożenia wniosku o zapewnienie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami za pośrednictwem [formularza zgłoszeniowego](#).

Podnoszenie kompetencji pracowników UKE w obszarze dostępności i obsługi osób ze szczególnymi potrzebami

Pracownice Wydziału Dostępności z Centrali UKE przeprowadziły w 2023 r. cykl warsztatów wśród pracowników Delegatur UKE, których celem było przybliżenie zagadnień, dotyczących obsługi osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności – wzroku, słuchu, intelektualną, czy ruchową, ale także nabycie umiejętności komunikacji w kontakcie z klientem z niepełnosprawnością czy uwrażliwienie na indywidualne potrzeby i podejście wynikające z rodzaju niepełnosprawności.

Forma prowadzonych zajęć, podczas których oprócz teorii znaczna część czasu poświęcona była ćwiczeniom praktycznym, miała na celu przede wszystkim pomoc w ograniczeniu stresu w obsłudze klienta z niepełnosprawnością oraz nabraniu większej pewności siebie w kontakcie z osobami ze szczególnymi potrzebami.

Szkolenia grupowe dla pracowników prowadzone w 2023 r. przez pracowników Wydziału Dostępności z Centrali UKE objęły:

- „Prosto po polsku - prosty język w komunikacji z klientem wewnętrznym i zewnętrznym”. Przeprowadzono łącznie 5 szkoleń dla ok. 120 osób. Celem szkolenia było zwiększenie kompetencji w zakresie komunikowania się w sposób prosty i zrozumiały dla jak największej grupy odbiorców. Szkolenie połączone było z ćwiczeniami praktycznymi z redakcji tekstów na język prosty.
- „Tworzenie i redagowanie dostępnych dokumentów cyfrowych”. Przeprowadzono łącznie 5 szkoleń dla ok. 140 osób. Ich celem było zwiększenie kompetencji w tworzeniu dokumentów cyfrowych dostępnych dla osób ze szczególnymi potrzebami, zarówno w pismach zewnętrznych, jak i wewnętrznych. Szkolenia połączone były z ćwiczeniami praktycznymi z redakcji dokumentów niedostępnych cyfrowo.

1.11. Podnoszenie jakości i bezpieczeństwa usług telekomunikacyjnych

Zadania związane z podnoszeniem jakości i bezpieczeństwa usług telekomunikacyjnych Prezes UKE w 2023 r. realizował w wymiarze krajowym oraz międzynarodowym.

W wymiarze krajowym UKE:

- w ramach Centrum Reputacyjnego Komunikacji Elektronicznej (formuła ISAC – *Information Sharing and Analysis Center*) realizował warsztaty oraz cykliczne spotkania koordynacyjne nt. bezpieczeństwa sektora telekomunikacyjnego, przeciwdziałania nadużyciom w komunikacji elektronicznej, w tym zapewniał platformę współpracy przy projektowanym przez KPRM/MC projekcie ustawy o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej (łącznie 40 – spotkań),
- opracował i przekazał do ministra właściwego do spraw informatyzacji raport o wszystkich zgłoszonych w 2022 r. przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych zagrożeniach i podjętych przez nich działaniach zapobiegawczych oraz środkach naprawczych,
- realizował działania informacyjne w zakresie jakości usług telekomunikacyjnych w ramach projektu pn. „Dostęp do bieżącej informacji o jakości usług IAS w oparciu o System Monitorowania Jakości Internetu (SMJI)”,
- uczestniczył w przygotowaniach (obszar wymagań dotyczących bezpieczeństwa i integralności infrastruktury telekomunikacyjnej i usług) oraz postępowaniu konsultacyjnym dla aukcji częstotliwości w paśmie C (5G),
- brał udział w pracach legislacyjnych nad projektem ustawy o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej,
- brał udział w pracach legislacyjnych nad rządowym projektem nowelizacji ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa,
- uczestniczył w spotkaniach organizowanych przez NASK w ramach programu *Partnerstwo dla Cyberbezpieczeństwa*,
- brał udział w szkoleniach i konferencjach z zakresu cyberbezpieczeństwa.

W związku z wdrożeniem ustawy o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej w czwartym kwartale 2023 r. przeprowadzono reorganizację Departamentu Bezpieczeństwa UKE polegającą na utworzeniu Wydziału Prywatności i Zwalczania Nadużyć w Telekomunikacji. Wydział realizował zadania związane z obsługą wniosków oraz pism dotyczących zgłaszania nadużyć przez osoby prawne, jak również osoby fizyczne. Należy oczekiwać, iż wraz ze wzrostem zadań wynikających z kolejnych etapów wdrożenia ww. ustawy liczba zgłoszeń będzie sukcesywnie wzrastać.

Ponadto rozpatrywano skargi kierowane do Prezesa UKE dotyczące ochrony tajemnicy telekomunikacyjnej, używania telekomunikacyjnych urządzeń końcowych i automatycznych systemów wywołujących dla celów marketingu bezpośredniego lub przesyłania niezamówionej

informacji handlowej oraz przechowywania informacji lub uzyskiwania dostępu do informacji już przechowywanej w telekomunikacyjnym urządzeniu końcowym abonenta lub użytkownika końcowego.

W wymiarze międzynarodowym UKE przede wszystkim kontynuował współpracę z ENISA (opartą na przepisach polskiego prawa transponujących znowelizowaną Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej), w ramach której utrzymywano system informowania ENISA o najpoważniejszych przypadkach naruszenia bezpieczeństwa oraz integralności sieci i usług komunikacji elektronicznej. W obszarze tym odnotowano 43 naruszenia bezpieczeństwa i integralności sieci i usług. Większość z nich miała charakter lokalny o małej skali oraz krótkim czasie trwania i nie wpłynęła w sposób istotny na obsługę klientów telekomunikacyjnych, natomiast 2 naruszenia, ze względu na rozległość i czas trwania zostało zakwalifikowanych jako istotne, a informacje o nich przekazano do ENISA w postaci sformalizowanego raportu w ramach wspólnego europejskiego systemu CIRAS oraz jedno naruszenie zostało notyfikowane jako zdarzenie transgraniczne. Podsumowanie przedmiotowej współpracy stanowił raport roczny przesłany do ENISA.

Ponadto w wymiarze międzynarodowym UKE:

- realizował współpracę oraz uczestniczył w spotkaniach w ramach grupy ECASEC (*European Competent Authorities for Secure Electronic Communications*),
- kontynuował współpracę z BEREC oraz uczestniczył w spotkaniach dotyczących problematyki pozostającej w obszarze kompetencyjnym grupy 5G Cybersecurity WG,
- przeprowadził i jednocześnie uczestniczył w ankietyzacji agencji BEREC dla regulatorów rynku telekomunikacyjnego i przedsiębiorców telekomunikacyjnych dotyczących odporności europejskich sieci i serwisów komunikacji elektronicznej,
- w ramach współpracy z KPRM uczestniczył w pracach związanych z oceną ryzyka i budowaniem scenariuszy ryzyk w sektorze telekomunikacyjnym prowadzonych przez europejskie organy zajmujące się cyberbezpieczeństwem (NIS Cooperation Group).

1.12. Działania bezpośrednie na rzecz konsumentów rynku pocztowego

Prezes UKE, będąc organem właściwym w sprawach poczty, pełni funkcję i zadania organu regulacyjnego w dziedzinie rynku usług pocztowych (art. 189 ust. 1 pkt 2 oraz art. 190 ust. 1 ustawy Pt). Stosownie do przepisu art. 192 ust. 1 pkt 5 ustawy Pt, do zadań Prezesa UKE należy podejmowanie interwencji w sprawach dotyczących funkcjonowania rynku usług pocztowych z własnej inicjatywy lub wniesionych przez zainteresowane podmioty, w szczególności przez użytkowników usług pocztowych, do których należą nadawcy oraz adresaci przesyłek pocztowych.

Obowiązujące przepisy przewidują również możliwość rozwiązywania sporów cywilnoprawnych

między nadawcą albo adresatem a operatorem pocztowym w ramach postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich (ADR), które toczy się przed Prezesem UKE.

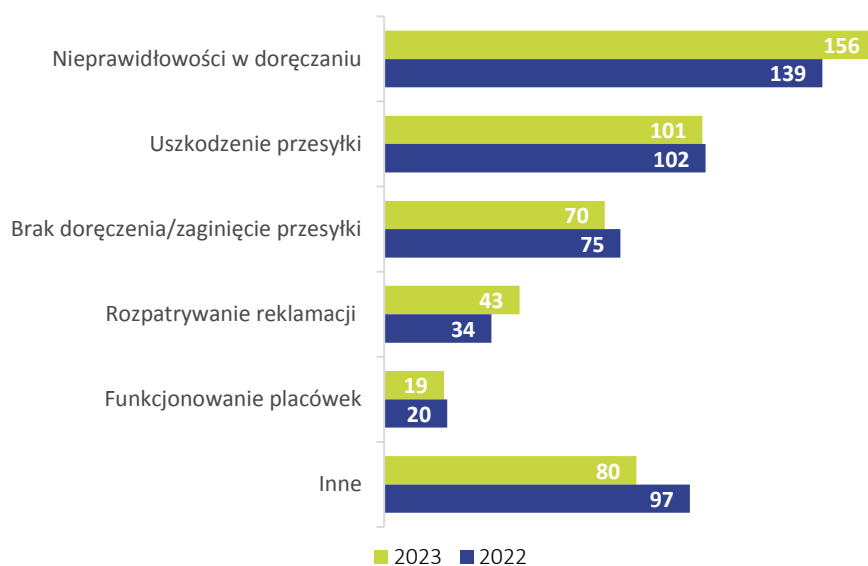
W ramach prowadzonego postępowania interwencyjnego Prezes UKE, w celu umożliwienia zajęcia stanowiska w sprawie, zwraca się do operatora pocztowego o ustosunkowanie się do zarzutów przedstawionych przez nadawcę albo adresata przesyłki pocztowej oraz podejmuje czynności zmierzające do wyjaśnienia sprawy. Natomiast w pismach kierowanych do wnoszących interwencję, oprócz informacji o działaniach podjętych w sprawie, UKE udziela m.in. wyjaśnień odnoszących się do zasad: świadczenia usług pocztowych, odpowiedzialności operatorów pocztowych i doręczania przesyłek pocztowych wraz ze wskazaniem mających zastosowanie przepisów prawa.

W 2023 r. do Prezesa UKE wpłynęło 469 wniosków o interwencję oraz zapytań użytkowników usług pocztowych w sprawach: nieprawidłowości w świadczeniu usług, interpretacji w zakresie stosowania przepisów oraz zasad prowadzenia działalności pocztowej, z czego pisemnie – 114, a elektronicznie – 355.

W porównaniu z rokiem 2022 liczba wniosków o interwencję oraz zapytań kierowanych do UKE kształtowała się na zbliżonym poziomie (467 w 2022 r.). Ponadto zauważyć można spadek (o ok. 6% względem roku 2022) liczby wniosków o interwencję i zapytań wnoszonych drogą elektroniczną (75%) w stosunku do liczby wniosków wnoszonych pisemnie, tradycyjną drogą pocztową (25%). W 2023 r. nastąpił wzrost wystąpień użytkowników usług pocztowych dotyczących nieprawidłowości w doręczaniu. Natomiast liczba interwencji czy zapytań dotyczących uszkodzenia przesyłki, braku doręczenia/zaginięcia przesyłki oraz funkcjonowania placówek, w porównaniu z rokiem 2022 kształtowała się na zbliżonym poziomie.

Wykres 8

Przedmiot spraw kierowanych do UKE

Źródło: UKE

Spośród 469 wniesionych wniosków o interwencję i zapytań 274 dotyczyły Poczty Polskiej, natomiast 195 – innych operatorów pocztowych oraz kwestii związanych z działalnością pocztową. 157 wniosków i zapytań odnoszących się do Poczty Polskiej dotyczyło usług powszechnych. We wszystkich sprawach Prezes UKE podjął czynności polegające m.in. na wystąpieniu do operatorów pocztowych, udzieleniu wyjaśnień wnioskującym oraz prowadzeniu innych odpowiednich działań w celu ich rozpatrzenia.

Prawo dochodzenia roszczeń wobec operatora pocztowego, w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania usługi pocztowej, przysługuje również w drodze postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich (ADR).

Prezes UKE prowadzi postępowanie ADR pomiędzy nadawcą albo adresatem a operatorem pocztowym m.in. na podstawie przepisu art. 95 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1640, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą Pp”, i rozporządzenia wykonawczego (rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 stycznia 2017 r. w sprawie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich z zakresu usług pocztowych prowadzonego przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej), jak również na podstawie ustawy o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich.

Istota wskazanej instytucji sprowadza się do przedstawienia przez Prezesa UKE operatorowi pocztowemu propozycji rozwiązania sporu, na którą operator pocztowy może wyrazić zgodę lub też może odmówić. Istotnym elementem postępowania ADR jest co do zasady jego nieodpłatność, jak również jego dobrowolność, która wyraża się w tym, że postępowanie ADR może być prowadzone przez Prezesa UKE po wyrażeniu zgody na przystąpienie do postępowania przez operatora pocztowego.

W przypadku usług powszechnych prowadzenie postępowania ADR, zgodnie z przepisem art. 94 ustawy Pp, jest uzależnione od wyczerpania drogi postępowania reklamacyjnego przez nadawcę albo adresata.

Cechą charakterystyczną postępowania ADR prowadzonego w obszarze rynku pocztowego, która wyróżnia je spośród postępowań prowadzonych na innych rynkach, jest możliwość złożenia wniosku o wszczęcie i prowadzenie postępowania ADR nie tylko przez konsumentów, ale również w sytuacji, gdy nadawca albo adresat nie jest konsumentem (art. 95 ust. 3 ustawy Pp).

W 2023 r. do Prezesa UKE wpłynęły 134 wnioski o pozasądowe rozwiązanie sporu konsumenckiego z zakresu usług pocztowych dotyczące w znaczącej większości uszkodzenia przesyłki, a ponadto nieprawidłowości w doręczaniu, niedoręczenia (zaginięcia) przesyłki oraz rozpatrywania reklamacji.

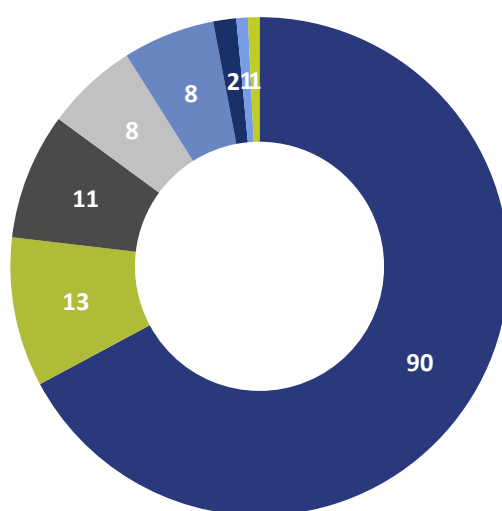
W 8 sprawach Prezes UKE odmówił rozpatrzenia wniosku (w większości przypadków przedmiot sporu znajdował się poza kompetencjami Prezesa UKE), natomiast 1 wniosek został wycofany przez wnioskodawcę.

Efektom działań Prezesa UKE w zakresie interwencji oraz pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich (ADR) było zabezpieczenie interesów użytkowników usług pocztowych, w tym zapewnienie im właściwego poziomu jakości usług oraz dostępu do nich na równych i jednolitych zasadach.

W wyniku przeprowadzonych w 2023 r. interwencji oraz postępowań ADR Prezes UKE odzyskał na rzecz użytkowników usług pocztowych 36 086,75 PLN.

Wykres 9

Efektywność postępowań ADR

- Operator odmówił wzięcia udziału w postępowaniu ADR
- Strony wyraziły zgodę na propozycję rozwiązania sporu
- Uznanie roszczenia wnioskodawcy przed przedstawieniem stronom propozycji rozwiązania sporu
- Wnioski pozostawione bez rozpoznania
- Odmowa wszczęcia postępowania ADR
- Strony nie odpowiedziały na propozycję rozwiązania sporu
- Strony nie wyraziły zgody na propozycję rozwiązania sporu
- Wnioski wycofane

Źródło: UKE

1.13. Usługa powszechna na rynku pocztowym

Projekt zmian cennika usług powszechnych

Zgodnie z art. 57 ustawy Pp operator wyznaczony przedkłada Prezesowi UKE projekt cennika usług powszechnych albo projekt zmian do obowiązującego cennika wraz z określeniem poszczególnych składników kosztów świadczenia każdej usługi, co najmniej na 60 dni przed planowanym terminem ich wprowadzenia. Prezes UKE może, w drodze decyzji, w terminie 30 dni od dnia przedłożenia projektu cennika usług powszechnych albo zmian do obowiązującego cennika, wnieść sprzeciw w stosunku do całości albo części projektu cennika albo projektu zmian do obowiązującego cennika, jeżeli są one sprzeczne z przepisami ustawy.

18 września 2023 r. Poczta Polska przedłożyła Prezesowi UKE projekt zmian do obowiązującego cennika usług powszechnych w obrocie krajowym i zagranicznym. Przedłożony projekt zmian do cennika przewidywał podniesienie cen przesyłek w obrocie zagranicznym: przesyłki listowej nierejestrowanej, przesyłki poleconej, przesyłki listowej z zadeklarowaną wartością, paczek pocztowych, potwierdzenia odbioru przesyłki rejestrowanej oraz Worka M.

Projekt zmian został poddany analizie pod kątem zgodności z przepisami ustawy Pp. Stanowią one, że usługi powszechne muszą być świadczone po przystępnych cenach, a ustalanie wysokości opłat musi odbywać się w sposób przejrzysty i niedyskryminujący oraz odzwierciedlający koszty ich świadczenia.

Prezes UKE nie wniósł sprzeciwu w stosunku do całości albo części projektu zmian do obowiązującego cennika.

Zmiany cennika weszły w życie z dniem 1 grudnia 2023 r.

26 października 2023 r. Poczta Polska przedłożyła Prezesowi UKE kolejny projekt zmian do obowiązującego cennika usług powszechnych w obrocie krajowym i zagranicznym.

Przedłożony projekt zmian do cennika dotyczył podwyższenia cen paczek pocztowych oraz paczek pocztowych z zadeklarowaną wartością w obrocie krajowym.

Projekt zmian został poddany analizie pod kątem zgodności z przepisami ustawy Pp. Stanowią one, że usługi powszechne muszą być świadczone po przystępnych cenach, a ustalanie wysokości opłat musi odbywać się w sposób przejrzysty i niedyskryminujący oraz odzwierciedlający koszty ich świadczenia. Jednocześnie proponowane opłaty nie mogą przekroczyć maksymalnych rocznych poziomów opłat za usługi powszechne w obrocie krajowym w roku 2023 określonych w decyzji Prezesa UKE z 22 lipca 2022 r.

Prezes UKE nie wniósł sprzeciwu w stosunku do całości albo części projektu zmian do obowiązującego cennika, ponieważ przedłożone propozycje zmian cennika nie przekraczały limitów maksymalnych rocznych poziomów opłat na rok 2023 określonych przez Prezesa UKE w ww. decyzji.

Zmiany cennika weszły w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

Projekt zmiany regulaminu świadczenia usług powszechnych

Zgodnie z art. 49 ustawy Pp operator wyznaczony przedkłada Prezesowi UKE projekt regulaminu świadczenia usług powszechnych albo projekt zmian do obowiązującego regulaminu, wraz z uzasadnieniem, co najmniej na 30 dni przed planowanym terminem ich wprowadzenia. Prezes UKE może, w drodze decyzji, w terminie 30 dni od dnia przedłożenia projektu regulaminu świadczenia usług powszechnych albo projektu zmian do obowiązującego regulaminu, wnieść sprzeciw wobec ich postanowień, jeżeli są sprzeczne z przepisami prawa lub naruszają prawa podmiotów korzystających z usług powszechnych.

24 maja 2023 r. Poczta Polska przedłożyła propozycje zmian do obowiązującego regulaminu

świadczenia usług powszechnych. Zasadniczą zmianą było:

- odstąpienie od świadczenia usług przy pomocy automatów pocztowych, zlokalizowanych w Strefach 24h,
- rezygnacja ze stosowania kopert nakładu Poczty Polskiej jako opakowań przesyłek listowych z zadeklarowaną wartością.

Projekt zmian został poddany analizie pod kątem zgodności z przepisami prawa oraz weryfikacji czy zmiany nie naruszają prawa podmiotów korzystających z usług powszechnych.

Prezes UKE nie wniósł sprzeciwu w stosunku do całości ani części przedłożonego projektu zmian do obowiązującego regulaminu świadczenia usług powszechnych, o którym mowa powyżej. Powyższe zmiany w regulaminie świadczenia usług powszechnych weszły w życie w dniu 26 czerwca 2023 r.

8 listopada 2023 r. Poczta Polska przedłożyła propozycje zmian do obowiązującego regulaminu świadczenia usług powszechnych. Zasadniczą zmianą było uwzględnienie w regulaminie wprowadzanej przez Poczta Polską możliwości złożenia przez nadawcę podczas nadania przesyłki rejestrowanej żądania zawiadomienia adresata w formie elektronicznej (SMS albo e-mail) o możliwości jej odbioru, o której mowa w § 34 ust. 2 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 29 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków wykonywania usług powszechnych przez operatora wyznaczonego.

Projekt zmian został poddany analizie pod kątem zgodności z przepisami prawa oraz weryfikacji czy zmiany nie naruszają prawa podmiotów korzystających z usług powszechnych.

Prezes UKE nie wniósł sprzeciwu w stosunku do całości ani części przedłożonego projektu zmian do obowiązującego regulaminu świadczenia usług powszechnych, o którym mowa powyżej. Proponowane zmiany w regulaminie świadczenia usług powszechnych nie weszły w życie w 2023 r.

Rachunkowość regulacyjna

Zgodnie z art. 101 ust. 4 ustawy Pp w 2023 r., po przeprowadzeniu postępowania konkursowego, Prezes UKE powołał biegłego rewidenta w celu przeprowadzenia badania rocznych sprawozdań Poczty Polskiej z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej za lata 2022, 2023 i 2024 pod względem zgodności z przepisami prawa oraz zatwierdzoną przez Prezesa UKE instrukcją rachunkowości regulacyjnej i opisem kalkulacji kosztów. W 2023 r. powołany biegły rewident zweryfikował roczne sprawozdanie operatora wyznaczonego z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej w 2022 r. oraz wydał stosowną opinię w tym zakresie. W 2023 r. Prezes UKE, zgodnie z art. 101 ust. 5 ustawy Pp, opublikował w BIP UKE sprawozdanie Poczty Polskiej z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej za rok 2022 wraz z opinią niezależnego biegłego rewidenta.

Zgodnie z art. 103 ust. 1 ustawy Pp, decyzją z 21 kwietnia 2023 r. Prezes UKE nałożył na operatora wyznaczonego obowiązek przedłożenia do publikacji instrukcji rachunkowości regulacyjnej na rok 2023 oraz opisu kalkulacji kosztów na rok 2023, zatwierdzonych decyzją z 17 stycznia

2023 r. Przedłożone przez Poczta Polską dokumenty zostały opublikowane 30 maja 2023 r. w BIP UKE.

11 października 2023 r. Poczta Polska opracowała i przedłożyła do zatwierdzenia Prezesowi UKE projekt instrukcji rachunkowości regulacyjnej na rok 2024 oraz projekt opisu kalkulacji kosztów na rok 2024. Prezes UKE w 2023 r. prowadził postępowanie administracyjne w sprawie zatwierdzenia ww. dokumentów, które następnie, w dniu 23 lutego 2024 r., zostały zatwierdzone przez Prezesa UKE.

Koszt netto obowiązku świadczenia usług powszechnych

26 stycznia 2023 r., realizując obowiązek wynikający z art. 107 ust. 1 ustawy Pp, Poczta Polska przedłożyła Prezesowi UKE do uzgodnienia i zatwierdzenia projekt opisu kalkulacji kosztu netto za 2022 r. Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, 9 sierpnia 2023 r. Prezes UKE wydał decyzję, którą zatwierdził opis kalkulacji kosztu netto za 2022 r., uwzględniający wprowadzone przez Poczta Polską zmiany.

31 lipca 2023 r., tj. 7 miesięcy od zakończenia roku obrotowego, w którym wystąpiła strata na usługach powszechnych, Poczta Polska przedłożyła Prezesowi UKE kalkulację kosztu netto i straty na usługach powszechnych za 2022 r., rachunki oraz inne dokumenty, służące za podstawę kalkulacji kosztu netto i straty na usługach powszechnych, zgodnie ze zbadanym przez niezależnego biegłego rewidenta sprawozdaniem finansowym za ostatni rok obrotowy. Wraz z ww. dokumentami operator wyznaczony złożył wniosek o ustalenie kwoty należnego finansowania kosztu netto za rok 2022 (art. 112 ust. 1 ustawy Pp). Przedłożone przez Poczta Polską dokumenty zostały poddane weryfikacji przez niezależnego biegłego rewidenta powołanego przez Prezesa UKE zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy Pp.

W związku z przedłożonym przez Poczta Polską wnioskiem o ustalenie kwoty należnego finansowania kosztu netto za rok 2022, Prezes UKE w dniu 10 sierpnia 2023 r., w celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 112 ust. 3 ustawy Pp ogłosił postępowanie konkursowe na wybór podmiotu, który przeprowadzi weryfikację przedłożonych przez Poczta Polską S.A. z siedzibą w Warszawie dokumentów, o których mowa w art. 112 ust. 1 ustawy Pp, dotyczących kalkulacji kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych i straty na świadczeniu usług powszechnych za rok obrotowy 2022. 4 października 2023 r. Prezes UKE powołał Ernst & Young sp. z o.o. Consulting sp. k. z siedzibą w Warszawie oraz Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w Warszawie. Wykonawca przeprowadził weryfikację przedłożonych przez Poczta Polską dokumentów, tj.:

- kalkulacji kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych i straty na usługach powszechnych, za rok obrotowy 2022,
- rachunków oraz innych dokumentów, służących za podstawę kalkulacji kosztu netto i straty na usługach powszechnych,

zgodnie ze zbadanym przez niezależnego biegłego rewidenta sprawozdaniem finansowym za rok obrotowy 2022 oraz sporządził pisemne sprawozdanie z badania zawierające opinię biegłego rewidenta wraz z raportem z przeprowadzonej weryfikacji.

Podjęte przez Prezesa UKE działania w zakresie rachunkowości regulacyjnej umożliwiły kontrolowanie prawidłowości alokacji kosztów i przychodów operatora wyznaczonego oraz sposobu kalkulacji kosztów jednostkowych usług powszechnych, co jednocześnie wpływa na wiarygodność kalkulacji kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych oraz na uzasadnienie poziomu cen za te usługi.

1.14. Publiczna usługa rejestrowanego doręczenia elektronicznego i publiczna usługa hybrydowa

Prezes UKE na podstawie przepisów ustawy o doręczeniach elektronicznych otrzymał nowe kompetencje w zakresie związanym ze świadczeniem publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego (PURDE) oraz publicznej usługi hybrydowej (PUH). Powierzenie nowych zadań Prezesowi UKE podyktowane jest dotychczas wykonywanymi kompetencjami regulacyjnymi w dziedzinie rynku usług telekomunikacyjnych i pocztowych.

Na mocy ustawy o doręczeniach elektronicznych obowiązki świadczenia publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego oraz publicznej usługi hybrydowej zostały powierzone operatorowi wyznaczonemu (do 2025 r. Poczta Polska), nad którym nadzór w dziedzinie rynku usług elektronicznych i pocztowych sprawuje Prezes UKE. W obszarze właściwości organu regulacyjnego znalazły się więc nowe specjalistyczne zadania dotyczące obrotu korespondencją podmiotów publicznych i nadawanych do podmiotów publicznych, a także uzgadnianie przedłożonego przez operatora wyznaczonego regulaminu oraz cennika tych usług.

W związku z przyjęciem ustawy o doręczeniach elektronicznych, zadaniem Prezesa UKE będzie przeprowadzanie konkursu na operatora wyznaczonego do świadczenia zarówno pocztowych usług powszechnych, jak i do świadczenia publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego oraz publicznej usługi hybrydowej.

Publiczna usługa rejestrowanego doręczenia elektronicznego (PURDE) oraz publiczna usługa hybrydowa (PUH) w sensie prawnym stanowią kompleksową usługę, ale faktycznie są to dwa, w znacznej mierze oddzielne procesy, wymagające odrębnych procedur i analiz prawidłowości ich świadczenia, zarówno od strony regulacyjnej, jak i od strony ekonomicznej:

- w ramach PURDE: nadanie elektroniczne – doręczenie elektroniczne,
- w ramach PUH: nadanie elektroniczne – przekształcenie w przesyłkę listową (wydruk i konfekcjonowanie) – doręczenie tradycyjne.

W szczególności zatem w pierwszych latach wdrażania nowego systemu doręczenia korespondencji istotnym zadaniem Prezesa UKE jest przygotowanie narzędzi do weryfikacji prawidłowego świadczenia usług cyfrowych i hybrydowych (wypracowanie nowych procedur

działania organu regulacyjnego) w celu badania prawidłowości procesu świadczenia tych usług oraz zastosowanie w praktyce szeregu nowych rozwiązań prawnych.

Pewność nowych usług, a w tym skuteczność nadzoru, stanowi istotny czynnik kształtujący zaufanie społeczeństwa do interakcji elektronicznej między obywatelami, przedsiębiorstwami i organami publicznymi.

Zmiana cennika publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego oraz publicznej usługi hybrydowej

2 sierpnia 2023 r. Poczta Polska przedłożyła propozycje zmian cennika publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego oraz publicznej usługi hybrydowej.

Zgodnie z art. 52 ust. 6 i 7 ustawy o doręczeniach elektronicznych operator wyznaczony przedkłada Prezesowi UKE projekt cennika lub projekt zmian do obowiązującego cennika dla:

- publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego, wraz z uzasadnieniem i określeniem poszczególnych składników kosztów świadczenia tej usługi,
- publicznej usługi hybrydowej, wraz z uzasadnieniem i określeniem poszczególnych składników kosztów świadczenia tej usługi

– zawierający propozycję opłat, ustalonych zgodnie z metodologiami ustalania każdej z opłat, określonymi w Rozporządzeniu Ministra Aktywów Państwowych i Ministra Cyfryzacji z dnia 31 sierpnia 2021 r. w sprawie metodologii ustalania opłat za przekazywanie korespondencji przy użyciu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego oraz publicznej usługi hybrydowej (Rozporządzenie PURDE/PUH) co najmniej na 60 dni przed planowanym terminem wprowadzenia tych opłat.

Prezes UKE może, w drodze decyzji administracyjnej, w terminie 30 dni od dnia przedłożenia projektu cennika albo projektu zmian do obowiązującego cennika, wnieść sprzeciw w stosunku do całości albo części projektu cennika oraz projektu zmian do obowiązującego cennika, jeżeli są one sprzeczne z przepisami ustawy. Cennik albo jego zmiany w zakresie objętym sprzeciwem Prezesa UKE nie wchodzi w życie.

Projekt zmian cennika został poddany analizie pod kątem zgodności z ustawą o doręczeniach elektronicznych oraz Rozporządzeniem PURDE/PUH.

Zgodnie z § 2 Rozporządzenia PURDE/PUH opłata za przekazywanie korespondencji przy użyciu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego stanowi nie więcej niż 45% opłaty za najtańszą przesyłkę poleconą z potwierdzeniem odbioru, określonej w cenniku usług powszechnych, w rozumieniu ustawy Pp, obowiązującym na dzień zatwierdzenia cennika usługi PURDE i PUH, z uwzględnieniem § 4 Rozporządzenia PURDE/PUH. Opłatę powiększa się o podatek od towarów i usług.

Natomiast w § 3 Rozporządzenia PURDE/PUH wskazano, że opłata za przekazywanie korespondencji przy użyciu PUH stanowi nie więcej niż 71% opłaty za najtańszą przesyłkę poleconą z potwierdzeniem odbioru, określonej w cenniku usług powszechnych, w rozumieniu ustawy Pp, obowiązującym na dzień zatwierdzenia cennika usługi PURDE i PUH, z uwzględnieniem § 4 Rozporządzenia PURDE/PUH. Opłatę powiększa się o podatek od towarów i usług.

Proponowana opłata za publiczną usługę rejestrowanego doręczenia elektronicznego w wysokości 4,40 PLN oraz proponowana opłata za publiczną usługę hybrydową w wysokości 6,95 PLN nie przekraczały odpowiednich limitów obliczonych zgodnie z metodologią zawartą w Rozporządzeniu PURDE/PUH.

Na podstawie § 1 Rozporządzenia PURDE/PUH opłatę za przekazywanie korespondencji przy użyciu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego oraz publicznej usługi hybrydowej, ustala się corocznie na okres od 5 października danego roku do 4 października roku następnego.

Ww. zmiany opłat zostały wprowadzone 5 października 2023 r.

Zmiana regulaminu świadczenia publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego oraz publicznej usługi hybrydowej

6 kwietnia 2023 r. Poczta Polska przedłożyła propozycje zmian do obowiązującego regulaminu świadczenia publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego oraz publicznej usługi hybrydowej. Zasadniczą zmianą regulaminu PURDE i PUH było wprowadzenie zapisów umożliwiających wdrożenie w systemie zapewniającym funkcjonowanie PURDE i PUH funkcjonalności pozwalających na komunikację z dostawcami usług rejestrowanego doręczenia elektronicznego, innymi niż dostawca PURDE, w zakresie wymiany korespondencji pomiędzy podmiotami korzystającymi z usług rejestrowanego doręczenia elektronicznego świadczonymi przez dostawców innych niż operator wyznaczony.

Zgodnie z art. 54 ust. 3-5 ustawy o doręczeniach elektronicznych operator wyznaczony przedkłada Prezesowi UKE projekt regulaminu świadczenia publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego i publicznej usługi hybrydowej albo projekt zmian do obowiązującego regulaminu, wraz z uzasadnieniem, co najmniej na 30 dni przed planowanym terminem ich wejścia w życie. Prezes UKE może, w drodze decyzji administracyjnej, w terminie 30 dni od dnia przedłożenia projektu regulaminu PURDE i PUH albo projektu zmian do obowiązującego regulaminu, wnieść sprzeciw wobec ich postanowień, jeżeli są one sprzeczne z przepisami prawa lub naruszają prawa podmiotów korzystających z tych usług. Regulamin świadczenia PURDE i PUH albo jego zmiany w części objętej sprzeciwem Prezesa UKE nie wchodzi w życie.

Projekt zmian został poddany analizie pod kątem zgodności z przepisami prawa oraz weryfikacji czy zmiany nie naruszają prawa podmiotów korzystających z usług.

Prezes UKE nie wniósł sprzeciwu w stosunku do całości ani części projektu zmian do obowiązującego regulaminu PURDE i PUH. Regulamin obowiązuje od 18 maja 2023 r.

Zmiany legislacyjne w zakresie publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego oraz publicznej usługi hybrydowej

W 2023 r. Prezes UKE brał udział w pracach legislacyjnych dotyczących zmiany przepisów ustawy o doręczeniach elektronicznych, zainicjowanych przez KPRM w związku z zaplanowanymi modyfikacjami zasad funkcjonowania publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego oraz zasad korzystania z tej usługi przez użytkowników publicznych i niepublicznych. W prace legislacyjne, w tym związane z wypracowaniem optymalnego rozwiązania, opartego o obowiązujące przepisy europejskie (eIDAS), oprócz Prezesa UKE, zaangażowani byli również eksperci zewnętrzni UKE posiadający wiedzę i doświadczenie w zakresie budowania rozwiązań dotyczących usług zaufania. Rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z rozwojem e-administracji został wycofany z Sejmu RP przez wnioskodawców w dniu 11 września 2023 r.¹⁶

1.15. Kontrole wyrobów

W ramach ochrony interesów konsumentów w obszarze nadzoru rynku wyrobów, na podstawie ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku oraz ustawy o systemie oceny zgodności, Prezes UKE był w 2023 r. odpowiedzialny za kontrole wymagań określonych w:

- Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej (wdrożonej ustawą o kompatybilności elektromagnetycznej),
- Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE (wdrożonej ustawą Pt),
- Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią, o których mowa w:
 - rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1275/2008 z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla zużycia energii przez elektryczne i elektroniczne urządzenia gospodarstwa domowego i urządzenia biurowe w trybie czuwania i wyłączenia oraz czuwania przy podłączeniu do sieci,
 - rozporządzeniu Komisji (WE) nr 107/2009 z dnia 4 lutego 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla prostych set-top boksów,

¹⁶ Więcej: <https://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/agent.xsp?symbol=RPL&id=RM-0610-90-23>

- rozporządzeniu Komisji (WE) nr 278/2009 z dnia 6 kwietnia 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu w zakresie zużycia energii elektrycznej przez zasilacze zewnętrzne w stanie bez obciążenia oraz ich średniej sprawności podczas pracy,
- rozporządzeniu Komisji (WE) nr 642/2009 z dnia 22 lipca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla telewizorów,
- rozporządzeniu Komisji (UE) nr 617/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla komputerów i serwerów.

W ramach kontroli powyższych wymagań Prezes UKE skontrolował w 2023 r. 759 wyrobów, wśród których stwierdził 351 wyrobów niezgodnych z wymaganiami (46% wszystkich wyrobów poddanych kontroli), zarówno formalnymi¹⁷, jak i technicznymi¹⁸. Najwięcej wyrobów niezgodnych ustalono wśród: urządzeń oświetleniowych, urządzeń AGD i RTV, urządzeń radiowych bliskiego zasięgu (SRD) oraz urządzeń zasilających. Pod względem spełniania wymagań formalnych dokonano oceny wszystkich skontrolowanych wyrobów, z czego w przypadku 301 stwierdzono niezgodności formalne. W ramach kontroli zbadano pod względem wymagań technicznych 331 modeli urządzeń, z czego 81 uzyskało negatywne wyniki badań laboratoryjnych.

Ponadto Prezes UKE przeprowadził kampanie w zakresie:

- ozonatorów – pomiędzy 1 kwietnia a 30 czerwca 2023 r.,
- urządzeń grzewczych – pomiędzy 1 lipca a 30 września 2023 r.

Celem powyższych kampanii była weryfikacja spełniania wymagań formalnych umożliwiających dokonanie świadomego wyboru przez konsumenta, jak również weryfikacja wymagań technicznych poprzez przeprowadzenie badań w Centralnym Laboratorium Badań Technicznych UKE.

Prezes UKE publikował informacje o wynikach kontroli wyrobów na stronie www UKE. Ponadto w celu zwiększenia świadomości i ochrony konsumentów, w 2023 r. wprowadził bardziej czytelny

¹⁷ Wymagania formalne polegają na sprawdzeniu, czy dla poszczególnych urządzeń:

- została wystawiona prawidłowa deklaracja zgodności,
- dołączona jest instrukcja obsługi,
- na wyrobie znajduje się oznakowanie zgodności CE,
- producent oraz importer umieścili na wyrobie lub opakowaniu informacje o swoich danych teleadresowych,
- na wyrobie znajdują się dane identyfikujące urządzenie.

¹⁸ Wymagania techniczne polegają na sprawdzeniu, poprzez badania laboratoryjne, czy poszczególne urządzenia np.:

- nie zakłócają pracy innych urządzeń,
- są odporne na zakłócenia,
- efektywnie i skutecznie wykorzystują widmo radiowe,
- nie przekraczają dopuszczalnego zużycia energii.

format *Listy wyrobów niezgodnych z wymaganiami* (wymaganiami technicznymi), która obecnie nosi nazwę *Lista produktów niezgodnych z wymaganiami* i jest opublikowana na stronie BIP UKE.

W 2023 r. Prezes UKE kontynuował współpracę z portalami aukcyjnymi. UKE w tym zakresie koncentrował działania na urządzeniach zagłuszających, w szczególności sygnał GSM (*jammerach*). Należy podkreślić, że w wyniku wieloletnich działań oraz rozwoju skutecznej współpracy z portalami odnotowano ograniczenie występowania ofert *jammerów* na aukcjach internetowych. Obecnie portale Allegro i OLX prowadzą samodzielnie działania mające zapobiegać publikacji ofert *jammerów*, a w sytuacji wątpliwości zwracają się o pomoc do pracowników UKE w ocenie przedmiotu aukcji.

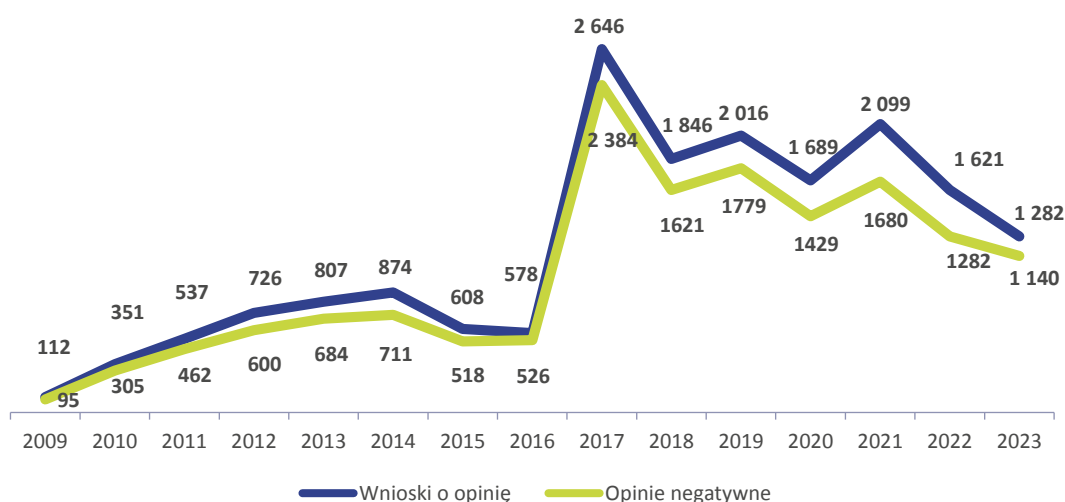
Działania Prezesa UKE w ramach rynku wyrobów zmierzają nie tylko do sprawnego i skutecznego eliminowania z rynku urządzeń, które nie spełniają wymagań, ale również do zapobiegania wprowadzaniu takich wyrobów do obrotu.

Organy celne, w przypadku stwierdzenia podczas kontroli celnej wyrobów, które mają być dopuszczone do obrotu, istnienia uzasadnionych okoliczności wskazujących, że wyrób nie spełnia wymagań zwracają się systematycznie do UKE z wnioskami o wydanie opinii w sprawie spełnienia przez wyroby wymagań.

W 2023 r. Prezes UKE wydał w tej sprawie 1 282 opinie, z czego 1 140 opinii negatywnych (wyroby nie spełniały wymagań). Negatywne opinie najczęściej dotyczyły następujących grup wyrobów: urządzenia RTV – 21%, urządzenia informatyczne i biurowe – 14%, urządzenia oświetleniowe – 9%.

Wykres 10

Liczba wniosków organów celnych i opinii wydanych przez UKE

Źródło: UKE

2. Rozwój infrastruktury i usług

2.1. Prowadzenie rejestrów RPT i RJST

Organem prowadzącym rejestr przedsiębiorców telekomunikacyjnych (RPT) oraz rejestr jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji (RJST) jest Prezes UKE (zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy Pt).

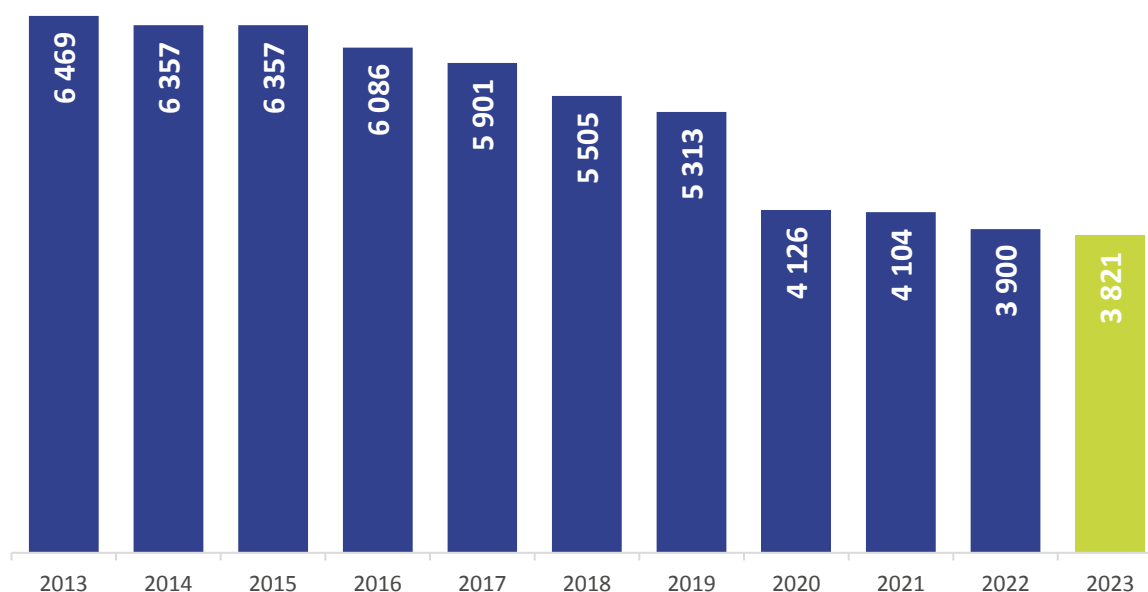
Wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. (bez uwzględnienia podmiotów wykreślonych) w RPT znajdowało się 3 821 podmiotów, a w RJST 528 jednostek.

W roku 2023 r.:

- do RPT wpisano 176 przedsiębiorców, w tym 16 przedsiębiorców zagranicznych, co stanowi ok. 10% wszystkich dokonanych wpisów, zaś wykreślono 255 przedsiębiorców,
- do RJST wpisano 9 jednostek i wykreślono 23 jednostki.

Wykres 11

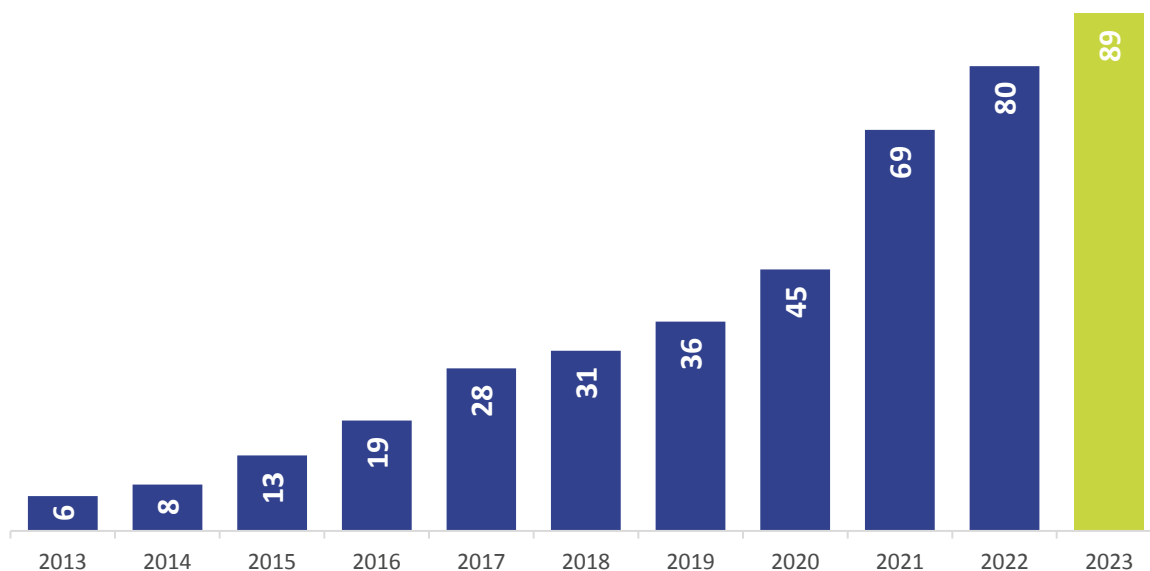
Przedsiębiorcy telekomunikacyjni wpisani do RPT

Źródło: UKE

Wykres 12

Zagraniczni przedsiębiorcy telekomunikacyjni wpisani do RPT

Źródło: UKE

W zakresie RPT należy wskazać, że zgodnie z art. 12a ustawy Pt, Prezes UKE posiada kompetencję do wykreślenia przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z RPT z urzędu w trzech przypadkach:

- po uzyskaniu informacji z CEIDG albo KRS o wykreśleniu przedsiębiorcy telekomunikacyjnego,
- po uzyskaniu informacji o wydaniu prawomocnego orzeczenia zakazującego przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu prowadzenia działalności gospodarczej objętej wpisem,
- w przypadku niewypełnienia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązków informacyjnych, o których mowa w art. 7 ust. 1 i 2 ustawy Pt, za dwa kolejne lata.

UKE na bieżąco monitoruje spójność RPT z danymi zawartymi w CEIDG i w przypadku stwierdzenia wykreślenia danego przedsiębiorcy z tego rejestru, realizuje swój obowiązek, o którym mowa w art. 12a ustawy Pt. Wykreśleniem z RPT z urzędu skutkuje również powzięcie przez UKE informacji o wykreśleniu przedsiębiorcy z KRS. Podobnie, bieżącej kontroli podlega realizacja obowiązku sprawozdawczego wynikającego z art. 7 ustawy Pt. W przypadku stwierdzenia jego zaniechania przez dwa kolejne lata, Prezes UKE dokonuje wykreślenia z urzędu.

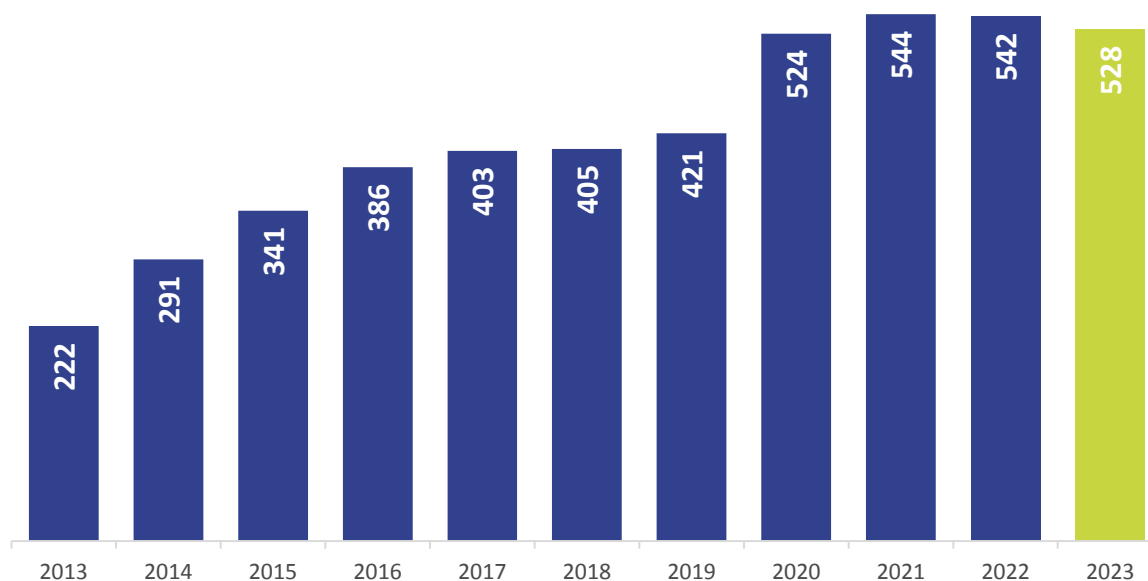
Prezes UKE w 2023 r. dokonał 204 wykreśleń na podstawie art. 12a ust. 2 ustawy Pt, czyli na wniosek przedsiębiorcy, co było najczęstszą przyczyną wykreśleń z RPT.

W związku z niewypełnieniem obowiązków informacyjnych, o których mowa w art. 7 ust. 1 i 2 ustawy Pt, za dwa kolejne lata wykreślono 30 przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Pozostałe

wykreślenia spowodowane były uzyskaniem informacji o wykreśleniu przedsiębiorcy z CEIDG albo KRS oraz za niezłożenie wniosku dotyczącego ustanowienia zarządu sukcesyjnego.

Wykres 13

Jednostki samorządu terytorialnego wpisane do RJST

Źródło: UKE

W odniesieniu do RJST należy zauważyć, że Prezes UKE nie został wyposażony w kompetencję do wykreślenia jednostki samorządu terytorialnego z RJST z urzędu, i w konsekwencji jedyną możliwością wykreślenia danej JST z ww. rejestru jest jej wniosek w tym zakresie. Należy zatem zauważyć, że Prezes UKE nie dysponuje mechanizmem umożliwiającym weryfikację rzeczywistego prowadzenia działalności w zakresie telekomunikacji przez JST, a w przypadku stwierdzenia nieprowadzenia takiej działalności – wykreślenie z RJST.

2.2. Wykaz integratorów usług SMS dla podmiotów publicznych

25 września 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej. Na podstawie art. 14 ust. 3 tej ustawy Prezes UKE prowadzi Wykaz integratorów usług SMS dla podmiotów publicznych i udostępnia go w BIP UKE. Zgodnie z ustawą podmiot publiczny może zlecić usługę wysyłania krótkich wiadomości tekstowych (SMS) wyłącznie takiemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu będącemu dostawcą usług wysyłania SMS, który uzyskał wpis w Wykazie integratorów usług SMS dla podmiotów publicznych.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. w Wykazie integratorów usług SMS dla podmiotów publicznych znajdowały się 23 podmioty. Prezes UKE zgodnie z art. 14 ust. 16 ustawy o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej wykreśla podmiot z Wykazu integratorów usług SMS

dla podmiotów publicznych na wniosek podmiotu wpisanego do tego wykazu lub po wykreśleniu tego podmiotu z RPT. Na podstawie wniosku w 2023 r. wykreślono z Wykazu 3 podmioty.

2.3. Inwentaryzacja infrastruktury i usług telekomunikacyjnych

W 2023 r. zakończono rozbudowę systemu służącego przekazywaniu danych w ramach corocznej inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych realizowanej na podstawie art. 29 megaustawy. Wykorzystywany dotychczas system SIIS został zastąpiony przez rozbudowany system PIT. Rozbudowa systemu trwająca od 2022 r. podyktowana była przede wszystkim zmianą w odniesieniu do zakresu gromadzonych danych (rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych, które weszło w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.), jak również potrzebą zintegrowania gromadzonych danych dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej i technicznej w ramach jednego systemu.

Wdrożenie nowego rozwiązania i wprowadzenie zmiany przepisów prawa bez okresu *vacatio legis* spowodowały problemy z przygotowaniem danych oraz przekazywaniem ich do nowego systemu przez sprawozdające się podmioty. Dodatkowo wejście w życie nowych przepisów nie pozwoliło wykonawcy systemu zaimplementować w pełni nowego rozwiązania co przyczyniło się do występowania problemów technicznych i okresowych przerw w działaniu systemu w pierwszej fazie jego wdrażania, tj. w ramach inwentaryzacji prowadzonej za okres 1 lipca - 31 grudnia 2022 r. W celu wsparcia użytkowników w wypełnieniu obowiązków sprawozdawczych uruchomiono dodatkowe narzędzie „Inwentaryzacja UKE”¹⁹, umożliwiające przekazanie danych. Przedstawione powyżej problemy nie wystąpiły już w ramach przeprowadzonej letniej inwentaryzacji, która zakończyła się 31 sierpnia 2023 r.

Inwentaryzacja infrastruktury i usług telekomunikacyjnych została przeprowadzona przez Prezesa UKE i obejmowała zgodne ze stanem faktycznym i kompletne informacje o:

- świadczonych usługach telefonicznych, usługach transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu oraz usługach rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych,
- posiadanej infrastrukturze telekomunikacyjnej, publicznych sieciach telekomunikacyjnych, przebiegu światłowodowych linii kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do internetu oraz posiadanych w postaci elektronicznej informacjach o przebiegu innych niż światłowodowe linii kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do internetu,
- budynkach umożliwiających kolokację.

¹⁹ Więcej: <https://inwentaryzacja.uke.gov.pl/pl>

Obowiązek inwentaryzacyjny dotyczył:

- przedsiębiorców telekomunikacyjnych (PT),
- jednostek samorządu terytorialnego prowadzących działalność telekomunikacyjną,
- państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych,
- podmiotów wykonujących zadania z zakresu użyteczności publicznej.

Informacje w zakresie posiadanej infrastruktury telekomunikacyjnej należało przekazać w formacie elektronicznym za pośrednictwem dedykowanego systemu PIT (Punkt Informacyjny do spraw Telekomunikacji) do dnia 28 lutego 2023 r., według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego 2022 roku oraz do dnia 31 sierpnia 2023 r., według stanu na dzień 30 czerwca 2023 r.

Z kolei dane w zakresie budynków umożliwiającą kolokację, świadczonych usług telefonicznych, usług transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu oraz usług rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych podlegały przekazaniu do dnia 31 marca 2023 r. według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.

W ramach pierwszej inwentaryzacji w 2023 r. dane o infrastrukturze i usługach przekazało 2 151 podmiotów, co stanowi 48% podmiotów wpisanych do RPT i RJST. Ponadto 969 podmiotów złożyło wyłącznie oświadczenia o nieposiadaniu infrastruktury i nieświadczeniu usług co stanowi ok. 22% wszystkich podmiotów. Należy zwrócić uwagę, że w ramach inwentaryzacji obowiązkowi raportowemu podlegały wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego wpisane do RJST, a nie jak w ubiegłych latach wszystkie JST. Podsumowując, w ramach pierwszej inwentaryzacji, przekazując dane lub oświadczenia, sprawozdało się łącznie 70,0% podmiotów wpisanych na dzień 31 grudnia 2022 r. – do RPT oraz do RJST. W związku z zauważonymi nieprawidłowościami w odniesieniu do informacji przekazanych w ramach inwentaryzacji Prezes UKE wystosował ok. 800 pism do podmiotów wpisanych do RPT i RJST.

W ramach drugiej inwentaryzacji (według stanu na dzień 30 czerwca) dane o infrastrukturze telekomunikacyjnej przekazało 2 038 podmiotów, co stanowi 47% podmiotów wpisanych do RPT oraz RJST. W tym miejscu należy podkreślić, że inwentaryzacja przeprowadzona do dnia 31 sierpnia 2023 r. nie obejmowała obowiązku przekazywania oświadczeń o nieposiadaniu infrastruktury telekomunikacyjnej. W związku z tym podmioty nieposiadające infrastruktury zgodnie ze stanem na dzień 30 czerwca 2023 r. nie były zobowiązane do informowania o tym fakcie składając oświadczenie. Ponadto podmioty, których działalność polega wyłącznie na świadczeniu usług i nie posiadają infrastruktury nie były zobligowane do przekazania danych w ramach przedmiotowej inwentaryzacji. W związku z powyższym wskazanego odsetka podmiotów, które przekazały informacje, nie należy utożsamiać z liczbą podmiotów, które powinny przekazać informacje.

Dane uzyskane podczas inwentaryzacji pozwoliły Prezesowi UKE na przeprowadzenie analizy i oceny rynku usług telekomunikacyjnych w zakresie pokrycia zasięgami sieci gsm co przedstawiono również w „[Raporcie o stanie rynku telekomunikacyjnego w Polsce w 2022 r.](#)”.

Do systemu PIT (stan na 31 sierpnia 2023 r.) przekazano łącznie ponad 623 tys. kilometrów linii światłowodowych, przy czym ponad 75% z tych linii znajduje się w kanalizacji kablowej (w tym również w rurociągu kablowym). Najmniej przewodów znalazło się w kanałach technologicznych. Natomiast w sumie 21% długości linii światłowodowych umieszczona została na podbudowie słupowej telekomunikacyjnej, podbudowie słupowej elektroenergetycznej lub zakopana bezpośrednio w ziemi. Z przekazanych w systemie PIT informacji wynika, że ponad 1,2 mln włókien zostało wskazanych jako wolne i możliwe do udostępnienia. Natomiast w przypadku infrastruktury punktowej do systemu PIT przekazano ponad 3 mln punktów elastyczności i ponad 250 tys. węzłów, z czego 52% stanowiły węzły na liniach światłowodowych.

2.4. Sprawozdawczość z art. 7 ustawy Prawo telekomunikacyjne

Zgodnie z ustawą Pt, od 2019 r. sprawozdania z działalności telekomunikacyjnej mogą być składane wyłącznie w formie elektronicznej za pomocą dedykowanej Platformy Usług Elektronicznych UKE (PUE). Z obowiązku sprawozdawczego za rok 2022 w wymaganej formie wywiązały się 3 754 podmioty. W uzasadnionych przypadkach wobec przedsiębiorców, którzy nie dopełnili obowiązku sprawozdawczego Prezes UKE podejmował działania opisane w pkt 3.3 Sprawozdania. Na podstawie danych otrzymanych od przedsiębiorców telekomunikacyjnych Prezes UKE opublikował w czerwcu 2023 r. „[Raport o stanie rynku telekomunikacyjnego w Polsce w 2022 r.](#)”²⁰.

Poza formą tradycyjną raport został udostępniony w formie wizualnej Tableau, w ramach której odbiorca może korzystać z interaktywnych dashboardów umożliwiających pogłębioną analizę zaraportowanych danych: „[Raport o stanie rynku telekomunikacyjnego 2022](#)”²¹.

2.5. Społeczeństwo gigabitowe

Cele Wspólnoty Europejskiej na 2025 r. w zakresie rozwoju sieci szerokopasmowych wskazano w komunikacie Komisji Europejskiej do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów *Łączność dla Konkurencyjnego Jednolitego Rynku Cyfrowego: w kierunku europejskiego społeczeństwa gigabitowego* (COM(2016) 587 final). Jako strategiczny cel wyznaczono zapewnienie wszystkim gospodarstwom domowym w Europie dostępu do internetu o prędkości wynoszącej co najmniej 100 Mb/s dla łącza „w dół”, z możliwością modernizacji do prędkości mierzonej w gigabitach.

²⁰ Więcej: <https://bip.uke.gov.pl/raporty/raport-rpt-2022/>

²¹ Więcej: <https://bip.uke.gov.pl/raporty/raport-rpt-2022/>

Na potrzeby realizacji tego celu Prezes UKE wraz z Ministrem Cyfryzacji wypracowali podejście, zgodnie z którym przyjęto, że przez gospodarstwa domowe należy rozumieć lokale mieszkalne w budynkach, znajdujące się w zasięgu sieci światłowodowych, miedzianych współosiowych (z ograniczeniem do technologii (EURO) DOCSIS 3.x) i miedzianych parowych (z ograniczeniem do technologii 1 Gigabit Ethernet, 10 Gigabit Ethernet) oraz te lokale mieszkalne, gdzie już świadczone są usługi o prędkości powyżej 100 Mb/s z wykorzystaniem medium radiowego. Uwzględniając wypracowane kryteria, na podstawie sprawozdawczości przedsiębiorców telekomunikacyjnych w systemie SIDUSIS, odsetek gospodarstw domowych w zasięgu dostępu do internetu o przepustowości dosyłowej łącza wynoszącej co najmniej 100 Mb/s, z możliwością jej zwiększenia do przepustowości mierzonej w gigabitach, wyniósł 76,01% według stanu na koniec roku 2022 i wzrósł o 3,5 p.p. Prezes UKE w dniu 22 czerwca 2023 r. ogłosił aukcję na rezerwacje częstotliwości z pasma 3,6 GHz i 19 grudnia 2023 r. wydał 4 decyzje w sprawie rezerwacji częstotliwości z pasma 3,6 GHz. W związku z powyższym w roku 2023 nie zostały wyliczone współczynniki:

- liczba obszarów miejskich w Polsce posiadająca w pełni rozwiniętą usługę komercyjną łączności 5G,
- odsetek długości przebiegu tras głównych szlaków komunikacyjnych z „niezakłóconym” dostępem do sieci 5G

mając na uwadze wykorzystanie częstotliwości udostępnionych w ramach przedmiotowej aukcji.

Prezes UKE wspierał osiągnięcie wymienionych celów między innymi poprzez realizację:

- postanowień Porozumienia Trójstronnego pomiędzy Ministrem Infrastruktury i Rozwoju, CPPC a Prezesem UKE związanym z realizacją I osi priorytetowej „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu” Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020,
- postanowień Porozumienia Trójstronnego zawartego pomiędzy Ministrem Cyfryzacji, CPPC a Prezesem UKE związanym z realizacją inwestycji C1.1.1. „Zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego Internetu na obszarach białych plam” w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności,
- postanowień Porozumienia Trójstronnego zawartego pomiędzy Ministrem Funduszy i Polityki Regionalnej, CPPC a Prezesem UKE związanym z realizacją I Priorytetu „Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego Internetu szerokopasmowego” programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027.

Ponadto Prezes UKE w 2023 r. kontynuował realizację działań związanych z rozwojem rynku telekomunikacyjnego poprzez:

- promowanie wspólnych inwestycji,
- wspieranie budowy i wykorzystywania infrastruktury innych operatorów.

W 2023 r. nadal dostępne było narzędzie inTELI, którego zadanie polegało na promowaniu i wspieraniu rozwoju rynku. Jednakże narzędzie to odnotowało znaczny spadek zainteresowania co prawdopodobnie spowodowane było zmianą przepisów w ramach których dane o zasięgach sieci szerokopasmowych zaczęto prezentować w serwisie internet.gov.pl prowadzonym przez Ministra Cyfryzacji. W 2023 r. serwis inTELI odwiedziło tylko 2 900 użytkowników.

Szerszy opis działań w tym zakresie został przedstawiony w pkt 2.6 i 2.7 Sprawozdania.

2.6. Wspieranie budowy i współkorzystania z infrastruktury

Dostęp do nieruchomości, w tym do budynków

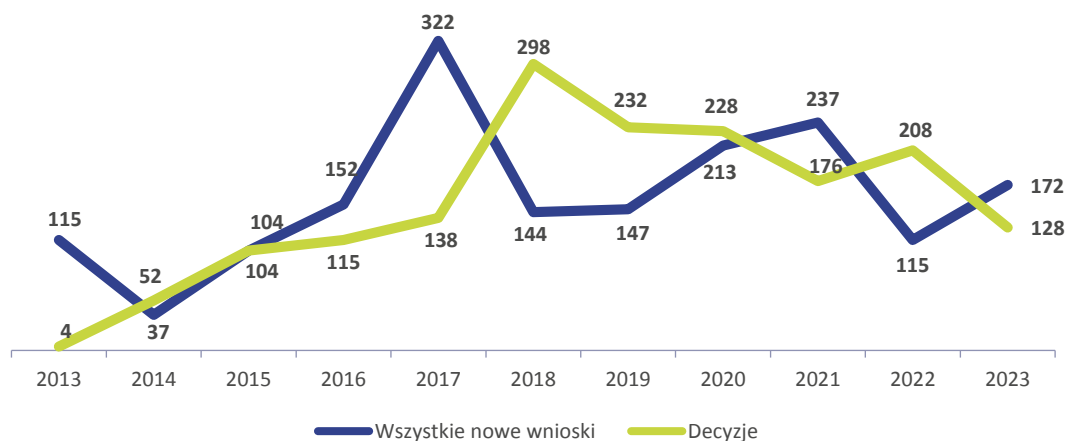
Prezes UKE kontynuował w 2023 r. rozstrzyganie sporów o dostęp do nieruchomości oraz budynków w celu zapewnienia w nich telekomunikacji. W 2023 r. wszczęto 144 postępowania, z czego w 2023 r. zakończono 53 postępowania (na początku roku 2023 w toku pozostawało także 120 postępowania wszczętych we wcześniejszych latach). Natomiast na koniec 2023 r. w toku pozostawały: 1 sprawa wszczęta w 2017 r., 8 spraw wszczętych w 2020 r. (6 zawieszonych), 10 spraw wszczętych w 2021 r. (2 zawieszonych), 26 spraw wszczętych w 2022 r. (1 zawieszona) oraz 91 spraw wszczętych w 2023 r. (2 zawieszonych); wszystkie sprawy wszczęte wnioskami z 2018 r. i 2019 r. zostały rozpatrzone.

W wydawanych decyzjach UKE określał warunki wykonania infrastruktury telekomunikacyjnej na nieruchomościach gruntowych oraz w budynkach. Decyzje Prezesa UKE głównie dotyczyły możliwości doprowadzenia przyłączy telekomunikacyjnych do budynków, korzystania z punktów styku oraz wykonania instalacji telekomunikacyjnych budynków przez przedsiębiorców.

W 2023 r. do UKE wpłynęły 172 wnioski przedsiębiorców telekomunikacyjnych w zakresie ustalenia warunków dostępu do budynków na podstawie art. 30 megaustawy. Na podstawie 144 z nich UKE prowadził postępowania administracyjne, w 12 przypadkach odmówił wszczęcia postępowania, a 16 wniosków przedsiębiorców telekomunikacyjnych pozostawił bez rozpoznania.

Wykres 14

Nowe wnioski wszczynające postępowania i decyzje o dostępie do nieruchomości

Źródło: UKE

W 2023 r. Prezes UKE wydał 128²² decyzji dotyczących ustalenia warunków dostępu do nieruchomości oraz budynków (art. 30 megaustawy), spośród których:

- 64 decyzje zawierały rozstrzygnięcie pozytywne (przynajmniej co do jednego z żądań zawartych we wniosku o wszczęcie postępowania) i określały warunki współpracy w zakresie dostępu przedsiębiorców telekomunikacyjnych do ponad 900 budynków, w tym do ponad 48 budynków użyteczności publicznej,
- 25 decyzji zawierało rozstrzygnięcie odmawiające uwzględnienia wniosku przedsiębiorcy telekomunikacyjnego (przynajmniej co do jednego z żądań zawartych we wniosku o wszczęcie postępowania) m.in. z powodu istnienia dostępnej instalacji telekomunikacyjnej budynku,
- w 79 przypadkach Prezes UKE wydał decyzje umarzające postępowania w części dotyczącej przynajmniej jednego z żądań zawartych we wniosku o wszczęcie postępowania,
- w 60 przypadkach Prezes UKE umorzył postępowanie w całości, przy czym najczęściej (54) takie rozstrzygnięcie wynikało z wycofania wniosku przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego.

Postępowania administracyjne dotyczące dostępu do nieruchomości, w tym do budynków w celu zapewnienia telekomunikacji trwają z reguły dłużej niż przewidziane przepisami prawa 60 dni. Wynika to bardzo często ze skomplikowanego i zmieniającego się stanu faktycznego i prawnego dotyczącego nieruchomości i podmiotów zobowiązanych do udzielenia dostępu, braku aktywności strony zobowiązanej do udzielenia dostępu, czy przekazywania do UKE niepełnych informacji,

²² Poniższe liczby nie sumują się do ogólnej liczby wydanych w 2023 r. decyzji (128) – niektóre decyzje ujęte zostały kilkakrotnie w zależności od odmiennego rozstrzygnięcia o poszczególnych żądaniach zawartych we wnioskach o wszczęcie postępowania.

a zatem konieczności wielokrotnego wzywania do ich przekazania. Średni czas rozpatrzenia wniosku o wydanie decyzji dostępowej w 2023 r. wynosił 15 miesięcy – analogicznie jak w roku 2022. W 2023 r. do UKE nie wpłynęła żadna skarga na bezczynność w prowadzeniu postępowań z art. 30 megaustawy. Wojewódzki Sąd Administracyjny w wydanych w 2023 r. wyrokach (dotyczących skarg na bezczynność wniesionych w poprzednich latach, np. w 2022 r. – 13 skarg, w 2021 r. – 5 skarg) stwierdził bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowań administracyjnych z art. 30 megaustawy, nie stwierdzając jednocześnie, aby miały one miejsce z rażącym naruszeniem prawa.

Dostęp do infrastruktury telekomunikacyjnej i technicznej

W 2023 r. do UKE wpłynęły 24 wnioski przedsiębiorców telekomunikacyjnych w zakresie dostępu do infrastruktury na potrzeby realizacji szybkiej sieci telekomunikacyjnej (z wyłączeniem jednego dotyczącego wyjaśnienia treści decyzji wszystkie wnioski dotyczyły rozstrzygnięcia sporów międzyoperatorskich). Na podstawie 20 z nich UKE prowadził postępowania administracyjne, w 2 przypadkach UKE odmówił wszczęcia postępowania, w 1 przypadku pozostawił wniosek bez rozpoznania, natomiast w 1 przypadku przekazano sprawę według właściwości do Gminy Miasta Częstochowa.

W 2023 r. Prezes UKE kontynuował również 28 postępowań administracyjnych wszczętych wnioskami złożonymi przed 2023 r. (2 postępowania wszczęte w 2019 r. – były to postępowania zawieszane, które podjęto w 2023 r., 3 postępowania wszczęte w 2021 r. oraz 23 postępowania wszczęte w 2022 r.).

Łącznie w 2023 r. w zakresie dostępu do infrastruktury UKE prowadził 47 postępowań w zakresie dostępu do infrastruktury, z czego 3 postępowania dotyczyły dostępu do kanalizacji kablowej, 34 postępowania dotyczyły dostępu do słupów elektroenergetycznych w celu podwieszenia kabli telekomunikacyjnych (z czego 33 dotyczyły zmiany umów, 1 dotyczyło zmiany decyzji), a 10 postępowań dotyczyło dostępu do słupów oświetleniowych (latarni).

W 2023 r. 1 postępowanie dotyczyło wyjaśnienia treści decyzji.

W 2023 r. Prezes UKE wydał 24 rozstrzygnięcia w zakresie dostępu do infrastruktury technicznej:

- 17 decyzji w zakresie dostępu do słupów elektroenergetycznych operatorów systemów dystrybucyjnych (6 dotyczyło słupów PGE – wszystkie dotyczyły zmiany umowy, 9 dotyczyło słupów Tauron – wszystkie dotyczyły zmiany umowy, 1 dotyczyła zmiany umowy o dostępie do słupów Energa, 1 dotyczyła zmiany umowy o dostępie do słupów Stoen),
- 1 decyzja dotyczyła zmiany umowy o dostępie do słupów przedsiębiorcy telekomunikacyjnego,
- 5 decyzji w zakresie dostępu do słupów oświetleniowych,
- 1 decyzja dotyczyła sporu w zakresie dostępu do kanalizacji kablowej.

Średni czas wydania decyzji w zakresie dostępu do infrastruktury w roku 2023 wyniósł 11 miesięcy (w 2022 r. średni czas wydania decyzji w zakresie dostępu do infrastruktury wyniósł 9 i pół miesiąca). Na wydłużenie czasu wydania ww. rozstrzygnięć miał wpływ skomplikowany stan prawny w zakresie postępowań dotyczących zmiany umów (w 2022 r. takich postępowań było 22, a w 2023 r. postępowań było 33). Rozpatrywane przez Prezesa UKE w 2023 r. wnioski o zmianę umów dotyczyły nie tylko zmiany wysokości opłat (jak to miało miejsce w 2022 r.), ale licznych postanowień umów, które były sporne pomiędzy stronami, a w zakresie których Prezes UKE w dniu 18 maja 2023 r. wydał tzw. Kodeks dobrych praktyk. Kodeks objaśnia kluczowe kwestie dotyczące współpracy w zakresie współkorzystania ze słupów elektroenergetycznych oraz rekomendacje, w jaki sposób należy rozwiązać potencjalne kwestie sporne. Zarówno prace nad Kodeksem, jak i rozstrzyganie sporów w obszarach objętych Kodeksem były bardzo pracochłonne, jak również wymagały szczegółowej analizy przepisów prawa oraz licznych dokumentów związanych z procesem dostępu do infrastruktury (m.in. norm branżowych, regulaminów i procedur).

Dostęp do kanalizacji

Efekty decyzji Prezesa UKE, wydanych wobec OPL, Netia, Multimedia Polska, Vectra, INEA, Toya w zakresie regulacji dostępu do kanalizacji kablowej i kanalizacji telekomunikacyjnej budynku (decyzje wydane 11 września 2018 r. na podstawie art. 18 ust. 3 megaustawy, które weszły w życie w marcu 2019 r.) były widoczne również w 2023 r.:

- OPL zawarła 10 umów ramowych oraz aneksów do nich na dostęp do kanalizacji kablowej (w 2022 r. liczba analogicznych umów wynosiła ponad 100) oraz niecałe 1 700 umów szczegółowych na dostęp do kanalizacji kablowej, w tym ok. 950 dyspozycji realizacji usługi (w 2022 r. było to odpowiednio ponad 14 000 umów szczegółowych, w tym ponad 7 300 dyspozycji realizacji usługi),
- Netia zawarła 27 umów ramowych (w 2022 r. liczba analogicznych umów wynosiła 20) oraz niecałe 400 umów szczegółowych na dostęp do kanalizacji kablowej (w 2022 r. liczba analogicznych umów wynosiła 340) oraz 2 umowy ramowe na dostęp do kanalizacji telekomunikacyjnej budynku (w 2022 r. liczba analogicznych umów wynosiła 4),
- UPC zawarła 2 umowy ramowe (w 2022 r. liczba analogicznych umów wynosiła 13) oraz 17 umów szczegółowych na dostęp do kanalizacji kablowej (w 2022 r. liczba analogicznych umów wynosiła ponad 70),
- Vectra zawarła 5 umów ramowych (w 2022 r. liczba analogicznych umów wynosiła 6), 4 umowy szczegółowe na dostęp do kanalizacji kablowej (w 2022 r. liczba analogicznych umów wynosiła 20) oraz 2 umowy ramowe na dostęp do kanalizacji telekomunikacyjnej budynku (w 2022 r. nie zawarła żadnej takiej umowy),
- Multimedia Polska zawarła 4 umowy ramowe (w 2022 r. liczba analogicznych umów wynosiła 10) oraz ponad 113 umów szczegółowych na dostęp do kanalizacji kablowej

(w 2022 r. liczba analogicznych umów wynosiła 19).

W 2023 r., poprzez wydzielenie z UPC, powstała spółka Polski Światłowód Otwarty a spółka Światłowód Inwestycje przejęła część zasobów kanalizacji kablowej oraz kanalizacji telekomunikacyjnej budynku od OPL. W związku z powyższym zasadne jest również przedstawienie wolumenu umów zawartych przez wspomniane dwa nowe podmioty:

- Polski Światłowód Otwarty zawarł 1 umowę ramową na dostęp do kanalizacji kablowej oraz 26 umów szczegółowych na dostęp do kanalizacji kablowej,
- Światłowód Inwestycje zawarł 4 umowy ramowe na dostęp do kanalizacji kablowej oraz 24 umowy szczegółowe na dostęp do kanalizacji kablowej.

Regulacja dostępu do infrastruktury technicznej w zakresie kanalizacji kablowej oraz kanalizacji telekomunikacyjnej budynku i działania podjęte przez UKE odnoszą zatem efekt w postaci efektywnego współkorzystania z istniejących zasobów przedsiębiorców telekomunikacyjnych i eliminowania zbędnego ich dublowania.

Dostęp do słupów elektroenergetycznych

W związku z wydaniem przez Prezesa UKE 12 lutego 2021 r. decyzji określających warunki zapewnienia dostępu do słupów elektroenergetycznych operatorów systemów dystrybucyjnych czyli Tauron, PGE, ENEA, Energa, innogy (obecnie Stoen Operator) (dalej „Decyzje”) w 2023 r.:

- ENEA zawarła 8 umów ramowych (w 2022 r. zawarła 20 takich umów) oraz 36 umów szczegółowych (w 2022 r. było to 200 umów szczegółowych), na podstawie których zostało udostępnionych kolejnych 1 100 słupów,
- Energa zawarła 2 umowy ramowe na dostęp do słupów (w 2022 r. zawarła 9 umów ramowych oraz 2 umowy szczegółowe),
- PGE zawarła 23 umowy ramowe (w 2022 r. było to 80 umów ramowych) oraz 190 umów szczegółowych (w 2022 r. – ponad 250 umów szczegółowych), na podstawie których zostało udostępnionych kolejnych 18 000 słupów oraz 66 aneksów do umów zawartych przed wydaniem decyzji Prezesa UKE z 12 lutego 2021 r. w zakresie zmiany opłat na dostęp do ponad 27 000 słupów (w 2022 r. – zawarto 44 takie aneksy),
- Tauron zawarła 32 umowy ramowe na dostęp do słupów (w 2022 r. było to 13 umów ramowych), udostępniono ponad 600 kolejnych słupów.

Wszystkie Decyzje określające warunki zapewnienia operatorom telekomunikacyjnym dostępu do słupów elektroenergetycznych zostały utrzymane w postępowaniach sądowych.

Uprawomocnienie się Decyzji oznacza usunięcie istotnych barier w inwestycjach infrastrukturalnych, co pozwoli zwiększyć zasięg internetu i zapewnić tańszą usługę dla konsumenta.

Decyzje stanowią uniwersalny zbiór zasad i reguł w zakresie dostępu do słupów elektroenergetycznych linii niskiego i średniego napięcia należących do operatorów systemów dystrybucyjnych. Określają również opłaty za dostęp do słupów. Na ich mocy operatorzy systemów dystrybucyjnych mają zapewnić gotowość do zawierania umów ramowych i umów szczegółowych, a także rozpatrywania zapytań o dostęp do słupów elektroenergetycznych zgodnie z postanowieniami warunków dostępu określonych w Decyzjach. W wyniku uprawomocnienia się Decyzji, ograniczeniu powinny ulec przypadki kwestionowania Decyzji, czy wprowadzania przez operatorów systemów dystrybucyjnych do umów z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi własnych postanowień poprzez modyfikowanie treści ustalonej w Decyzjach.

Aktualnie obie strony zawierając umowę zgodną z warunkami dostępu określonymi w Decyzjach, czy też zmieniając umowę poprzez dostosowanie jej do tych warunków, zyskują większą stabilność współpracy. W szczególności dotyczy to wysokości stawek za udostępnienie słupów elektroenergetycznych niskiego i średniego napięcia, zasad ich naliczania, które zostały określone w Decyzjach, a także innych warunków dostępu takich jak prawa i obowiązki stron, procedury zawierania i rozwiązywania umów, zasady dostępu do słupów i ich wykorzystania.

Efekt regulacji dostępu do infrastruktury technicznej w zakresie słupów elektroenergetycznych w postaci obniżenia opłat z tytułu współkorzystania z istniejących zasobów operatorów systemów dystrybucyjnych był kontynuowany w 2023 r. i przyczynił się do zwiększenia wykorzystania istniejącej infrastruktury oraz obniżenia kosztów inwestycji w szybkie sieci telekomunikacyjne.

Dostęp telekomunikacyjny z art. 28 ustawy Pt

W 2023 r. do Prezesa UKE nie wpłynął żaden wniosek o rozstrzygnięcie sporu międzyoperatorskiego dotyczącego dostępu telekomunikacyjnego z art. 28 ustawy Pt.

W tym zakresie w 2023 r. Prezes UKE umorzył 2 postępowania w zakresie sporu międzyoperatorskiego o dostępie telekomunikacyjnym (przyczyną umorzenia było wycofanie wniosku przez wnioskodawcę oraz konieczność zastosowania art. 98 § 2 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, tj. umorzenie postępowania w przypadku braku wniosku stron o podjęcie postępowania zawieszono uprzednio na wniosek stron).

Dostęp do infrastruktury lub sieci wybudowanej, przebudowanej, wyremontowanej lub nabytej z wykorzystaniem środków publicznych (art. 27 megaustawy)

Prezes UKE kontynuował w 2023 r. działania związane z zatwierdzaniem, monitorowaniem i weryfikowaniem opłat stosowanych przez operatorów infrastruktury Regionalnych Sieci Szerokopasmowych (RSS). W ramach tego działania UKE zatwierdził zmianę 1 cennika RSS.

W 2023 r. Prezes UKE wszczął 9 postępowań administracyjnych o rozstrzygnięcie sporu w zakresie dostępu do sieci czy usług realizowanych na sieciach dofinansowanych. Jednocześnie kontynuował 4 postępowania wszczęte w latach poprzednich. W 2023 r. Prezes UKE wydał 3 rozstrzygnięcia w powyższych sprawach.

Ponadto UKE zbierał umowy przekazywane przez operatorów infrastruktury RSS zawarte z operatorami w ramach dostępu do infrastruktury RSS, jak również umowy zawierane na dostęp do sieci wybudowanych w ramach 1.1. POPC. UKE prowadzi ich rejestr, natomiast przekazane umowy stanowią źródło wiedzy o rynku i są wykorzystywane przy realizacji ustawowych kompetencji Prezesa UKE.

Udostępnianie nieruchomości na potrzeby telekomunikacji

Prezes UKE prowadził również postępowania administracyjne w sprawach dotyczących uzgodnienia projektów decyzji starostów z art. 124. ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami (w związku z art. 33 megaustawy) w przedmiocie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości, poprzez udzielenie zezwolenia na umieszczenie na nieruchomości obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej.

W 2023 r. do UKE wpłynęło 460 wniosków przedsiębiorców telekomunikacyjnych w zakresie uzgodnienia projektów decyzji starostów z art. 124 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz 9 wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy. Wydanych zostało 258 postanowień.

W 2023 r. Prezes UKE kontynuował również postępowania administracyjne w 147 sprawach z 2022 r. oraz w 13 sprawach z lat 2020-2021, dotyczących umorzenia postępowania.

Łącznie w 2023 r. wydanych zostało 418 postanowień w sprawach dotyczących uzgodnienia projektów decyzji.

Ponadto w 2023 r. Prezes UKE:

- udzielał wyjaśnień dotyczących dostępu do nieruchomości na potrzeby telekomunikacji właścicielom nieruchomości, operatorom, jak i starostwom prowadzącym postępowania główne z art. 124 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- prowadził postępowania administracyjne z wniosków operatorów telekomunikacyjnych, dotyczących określenia, na podstawie art. 35a ust. 3 megaustawy, warunków umieszczenia na nieruchomościach leśnych obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej, o którym mowa w art. 33 ust. 1 megaustawy.

Operatorzy hurtowi

Rok 2023 przyniósł dalszy rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej rozwijanej przez operatorów działających w modelu hurtowym, czyli świadczących usługi wyłącznie na rzecz podmiotów realizujących usługi detaliczne. Wśród najważniejszych graczy należy wymienić operatorów takich jak: Nexera sp. z o.o., Fiberhost S.A., TOK (Tauron Obsługa Klienta sp. z o.o.), Światłowód Inwestycje sp. z o.o. (SI), czy Polski Światłowód Otwarty sp. z o.o. (PŚO).

W 2023 r. UPC Polska sp. z o.o. dokonała przeniesienia znacznej części infrastruktury telekomunikacyjnej na nowo powstałą spółkę PŚO. PŚO świadczy wyłącznie usługi hurtowe, na niedyskryminacyjnych warunkach. PŚO świadczy usługę BSA na sieci FTTH, zaś na sieci HFC,

tw. usługę White Label²³. Obecnie PŚO realizuje program inwestycyjny, w ramach którego następuje rozbudowa sieci światłowodowej, w tym również poprzez zastępowanie sieci HFC siecią światłowodową. Równe udziały w spółce posiadają P4 oraz Plug Finco S.A.R.L (spółka należąca do grupy InfraVia Capital Partners).

W 2023 r. działalność operacyjną kontynuował SI, podmiot joint venture OPL i APG Group. Działalność oparta jest o zasoby sieciowe przekazane przez OPL oraz wybudowane we własnym zakresie. Według stanu na koniec 2023 r. SI świadczy usługi hurtowe na rzecz OPL, jak również ma podpisane umowy m.in. z Grupą Polsat, P4, T-Mobile, Vectra S.A. czy RFC sp. z o.o.

Do końca 2023 r. do Prezesa UKE nie wpłynęły skargi na działalność SI, niemniej jednak regulator na bieżąco monitoruje tę kwestię, jak również wpływ spółki na sytuację konkurencyjną na rynku.

2.7. Programy cyfrowe w zakresie budowy sieci szerokopasmowych

W 2023 r. Prezes UKE kontynuował realizację zadań i zobowiązań w zakresie wspierania rozbudowy infrastruktury telekomunikacyjnej w ramach projektów dofinansowanych z budżetu UE w ramach POPC oraz rozpoczął wykonywać zadania w ramach programu operacyjnego Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (FERC) Priorytet I „Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego” oraz Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności (KPO) Inwestycja C1.1.1 „Zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego internetu na obszarach białych plam”.

Prezes UKE realizował zadania na mocy:

- Porozumienia Trójstronnego zawartego 3 czerwca 2015 r. pomiędzy Ministrem Infrastruktury i Rozwoju, CPPC a Prezesem UKE oraz Porozumienia wykonawczego do Porozumienia Trójstronnego, zawartego 10 maja 2016 r. pomiędzy Prezesem UKE a CPPC, w ramach:
 - I konkursu I osi POPC,
 - II konkursu I osi POPC,
 - III konkursu I osi POPC,
 - IV konkursu I osi POPC,
 - konkursu „Publiczny Internet dla każdego” I osi POPC,
 - Pomocy Technicznej (IV oś POPC),
- Porozumienia Trójstronnego zawartego w dniu 7 sierpnia 2023 r. pomiędzy Ministrem Cyfryzacji, CPPC, a Prezesem UKE w zakresie KPO, w ramach:
 - I naboru Inwestycji C1.1.1 KPO,

²³ Określenie to oznacza usługę świadczoną przez jednego operatora, a sprzedawaną przez inny podmiot pod własną marką.

- II naboru Inwestycji C1.1.1 KPO,
- Porozumienia Trójstronnego zawartego w dniu 27 listopada 2023 r. pomiędzy Ministrem Funduszy i Polityki Regionalnej, CPPC, a Prezesem UKE w zakresie FERF, w ramach:
 - I naboru Priorytetu I FERF.

W ramach tych zadań pracownicy UKE udzielili odpowiedzi na ok. 1 100 zapytań konsumentów, dotyczących statusu realizacji inwestycji współfinansowanych ze środków POPC lub przyczyn nieuwzględnienia punktów adresowych na liście obszarów interwencji w ramach konkursów POPC.

UKE kontynuował działania z zakresu obowiązku zapewnienia przez beneficjentów POPC otwartego i efektywnego dostępu hurtowego do sieci POPC.

W czerwcu 2023 r. Prezes UKE wydał rekomendacje w zakresie dostępu hurtowego do sieci zrealizowanych w ramach KPO/FERF²⁴. We wrześniu i październiku 2023 r. UKE zorganizował warsztaty dla przedstawicieli rynku dotyczące zmian w teście MS.

W ramach projektów zrealizowanych w II - IV konkursie I osi POPC, do UKE wpłynęły 24 wnioski o zmianę lub akceptację ofert hurtowych beneficjentów POPC:

- 13 wniosków nie uzyskało akceptacji Prezesa UKE,
- 3 wnioski uzyskały akceptację,
- do 5 wniosków Prezes UKE przedstawił uwagi,
- 2 wnioski zostały wycofane²⁵.

W 2023 r. zgodnie z dokumentem „Test Margin Squeeze dla sieci POPC – opis narzędzia” beneficjenci, którzy rozpoczęli lub prowadzili działalność w 2022 r. zobowiązani byli do przekazania do UKE wypełnionych testów MS, opartych na danych rzeczywistych, dla 3 usług o największym przyroście sprzedaży. UKE prowadził weryfikację testów MS 3 najbardziej popularnych usług beneficjentów POPC. Weryfikacja dotyczyła 15 Operatorów Sieci Dostępowej, którzy w 2022 r. rozpoczęli lub kontynuowali świadczenie usług na sieciach POPC. Celem badania była weryfikacja czy testy MS zasilone rzeczywistymi danymi, podobnie jak testy MS uzupełnione o dane prognozowane, skutkują pozytywnym wynikiem (weryfikacja jest w toku).

Ponadto, w 2023 r. UKE prowadził prace zmierzające do wprowadzenia do testu MS zmian lub doprecyzowania, co w efekcie miałyby przyczynić się do zwiększenia efektywności narzędzia i dostosowania go do zmieniających się realiów rynkowych.

W czerwcu 2023 r. Prezes UKE powołał Zespół Doradczy do spraw hurtowych cen usług telekomunikacyjnych w sieci stacjonarnej dla inwestycji dotowanych ze środków unijnych (dalej

²⁴ Więcej: <https://bip.uke.gov.pl/informacje-dla-przesiebiorcow/rekomendacje-w-zakresie-dostepu-do-sieci-zrealizowanej-w-ramach-kpoferc,15.html>

²⁵ W 2023 r. rozstrzygnięte zostały 23 wnioski. Dwudziesty czwarty wniosek wpłynął 27 grudnia 2023 r. i jego rozstrzygnięcie nastąpiło w 2024 r.

„Zespół”). Celem powołania Zespołu było wypracowanie dla Prezesa UKE rekomendacji w zakresie kryteriów, jakie Prezes UKE bierze pod uwagę przy rozpatrywaniu wniosków o zatwierdzenie oferty hurtowej (w tym jej zmian) dla obszarów objętych wsparciem w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (POPC), Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC) oraz Krajowego Programu Odbudowy (KPO), wraz z oceną ich potencjalnego wpływu na ceny detaliczne usług na rynku usług telekomunikacyjnych (dalej „rekomendacje”).

W skład Zespołu weszli przedstawiciele izb gospodarczych, związków pracodawców i fundacji branżowych, reprezentujących zarówno stronę operatorów udostępniających infrastrukturę szerokopasmową, jak i z niej korzystających, organizacji działających na rzecz ochrony praw konsumentów oraz przedstawiciele administracji, w tym UKE.

W 2023 r. odbyło się 14 posiedzeń, w trakcie których Zespół pracował nad rekomendacjami zgłoszonymi przez poszczególnych członków Zespołu. Żadna z rekomendacji nie została przekazana Prezesowi UKE w terminie wskazanym w przyjętym przez Zespół regulaminie. Termin przekazania rekomendacji Zespołu, w wyniku zmian w regulaminie, został przełożony na styczeń 2024 r.

W obszarze kontroli sieci POPC, zadaniem Prezesa UKE jest wsparcie dla Instytucji Pośredniczącej w zakresie monitorowania, nadzoru i kontroli realizacji projektów, w celu ustalenia, czy zbudowana infrastruktura została wykonana zgodnie z umową o dofinansowanie oraz przedstawioną przez beneficjenta dokumentacją i czy umożliwia zapewnienie dostępu do internetu o wymaganych parametrach dla użytkowników końcowych oraz efektywny dostęp hurtowy dla innych przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Efekty pracy Prezesa UKE w zakresie kontroli, oceny oraz przygotowania opinii obejmują:

- 93 przeprowadzone kontrole, w tym 19 kontroli projektów w ramach konkursu „Publiczny Internet dla Każdego”,
- 132 przygotowane opinie ws. oceny wnioskowanych zmian w projektach,
- 3 opinie do wniosków o płatność w ramach konkursu „Publiczny Internet dla każdego”.

W ramach przygotowania do FERC oraz KPO pracownicy UKE:

- wyznaczyli ponad 1,6 mln punktów adresowych stanowiących białe plamy (tj. punktów adresowych nie będących w zasięgu sieci umożliwiających korzystanie z usług internetowych) w 402 obszarach (250 obszarów w ramach KPO i 152 obszary w ramach FERC), które mogą zostać objęte zasięgiem przez beneficjentów w ramach przygotowywanych konkursów,
- na podstawie wyznaczenia optymalnego przebiegu sieci oszacowali koszty jej budowy do obszarów „białych” i „szarych” na potrzeby projektowanych interwencji ze środków publicznych, tj. wyznaczono gospodarstwa domowe, które mają zyskać dostęp do szerokopasmowego internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s,

- zidentyfikowali obszary *Socio-Economic Development* (SED) w wyznaczonych punktach adresowych, dla których mają być wykonywane projekty łącza dedykowanych co najmniej 1 000 Mb/s,
- brali udział w konsultacjach, w tym zebraniu i opiniowaniu planów inwestycyjnych operatorów w celu ujawnienia punktów adresowych, dla których dostęp do szerokopasmowego internetu zostanie zapewniony na zasadach rynkowych i gdzie nie ma potrzeby interwencji państwa,

oraz współuczestniczyli w pracach przy opracowaniu:

- założeń do programów,
- wymagań technicznych i hurtowych dla budowanych sieci,
- kryteriów wyboru projektów.

W 2023 r. pracownicy UKE współpracowali z Najwyższą Izbą Kontroli w ramach kontroli P/23/005 *Realizacja Narodowego Planu Szerokopasmowego*.

Tabela 12

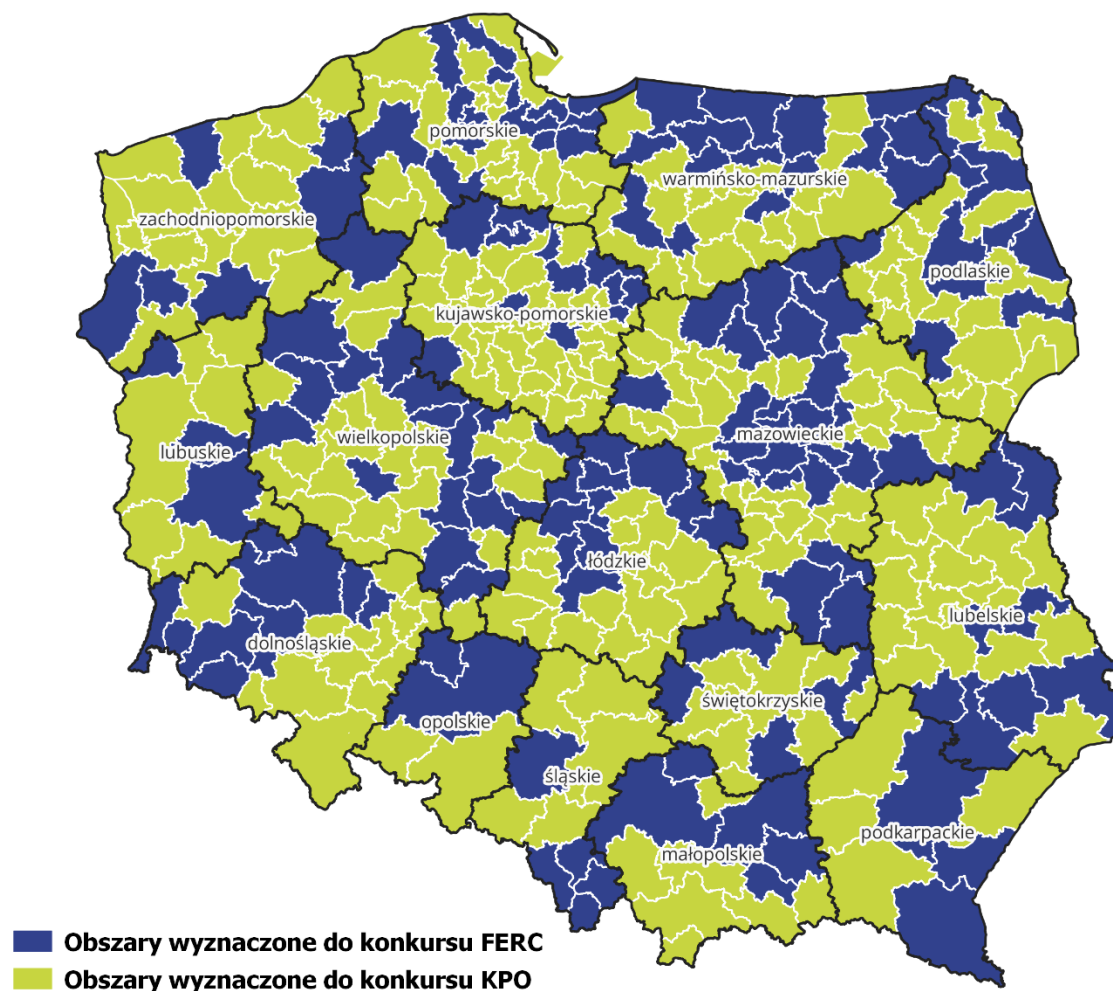
Liczba wyznaczonych obszarów konkursowych i punktów adresowych w konkursach FERC i KPO

Konkurs	FERC	KPO
Liczba wyznaczonych obszarów	152	250
Liczba wyznaczonych punktów adresowych podstawowych	615 875	953 910
Liczba gospodarstw domowych w punktach adresowych podstawowych	675 466	1 050 804
Wartość objęcia zasięgiem punktów adresowych podstawowych	4 602 794 500,00 PLN	6 658 047 000,00 PLN
Liczba wyznaczonych punktów adresowych stanowiących inwestycje własne	17 916	24 007
Liczba gospodarstw domowych w punktach adresowych stanowiących inwestycje własne	20 386	26 766
Wartość objęcia zasięgiem inwestycji własnych	1 553 493 934,00 PLN	2 098 927 272,00 PLN

Źródło: UKE

Rysunek 4

Mapa przedstawiająca wyznaczone obszary w ramach konkursów FERC i KPO

Źródło: UKE

Rysunek 5

Podsumowanie działań UKE w POPC

Źródło: UKE

Dodatkowo w ramach konkursów FERC i KPO, pracownicy UKE prowadzili ocenę merytoryczną, w oparciu o wybrane kryteria, projektów złożonych przez wnioskodawców. W ramach programu FERC ocenionych zostało 235 wniosków o dofinansowanie złożonych dla 116 obszarów, a w ramach programu KPO poddanych ocenie zostało 386 wniosków o objęcie przedsięwzięcia wsparciem złożonych dla 225 obszarów.

2.8. Prace nad wdrożeniem 5G

Pasma 700 MHz

W 2023 r. UKE kontynuował korespondencję z Administracją Łączności Ukrainy w sprawie przełączenia/wyłączenia nadajników naziemnej telewizji na Ukrainie w paśmie 700 MHz, w szczególności w pasie do 300 km od granicy z Polską. Strona ukraińska przekazała listę stacji TV z pasma 700 MHz w ww. pasie i zadeklarowała, że w związku z aktualną sytuacją, nie planuje jej zmieniać.

Temat pasma 700 MHz kontynuowany był w ramach dwu- i trójstronnych (z Administracją Łączności Słowacji) spotkań z Administracją Łączności Ukrainy w ramach konferencji WRC-23. Ze wstępnej analizy, wykonanej na podstawie posiadanych przez stronę polską informacji wynika, że zwolnienie pasma 700 MHz na Ukrainie, w zakresie istotnym dla Polski, sprowadzałoby się głównie do przełączenia kanałów TV stacji nadawczych z przekazanej wcześniej listy na kanały z zakresu 470-694 MHz. Strona ukraińska zwróciła jednak uwagę, że proces ten wymaga nakładów

finansowych, m.in. w związku z pracą specjalistów i kampanią informacyjną skierowaną do obywateli, a z uwagi na trwającą agresję Rosji, trudno oczekiwać szybkiego jego przeprowadzenia. Jednocześnie, strona ukraińska zaznaczyła, że jest otwarta na zwolnienie pasma 700 MHz, ale z pomocą finansową UE. Strona polska zadeklarowała wsparcie Ukrainy w jej staraniach o uzyskanie niezbędnych środków.

Aukcja na 4 rezerwacje częstotliwości z pasma 3,6 GHz

20 grudnia 2022 r. Prezes UKE ogłosił pierwsze konsultacje dotyczące aukcji²⁶. W założeniach aukcji przewidziano:

- rozdysponowanie 4 rezerwacji, każda po 80 MHz z zakresu 3480-3800 MHz,
- udzielenie rezerwacji do 1 sierpnia 2038 r.,
- cenę wywoławczą każdego z bloków na poziomie 450 mln PLN,
- zobowiązania ilościowe i jakościowe.

Termin na złożenie stanowisk wyznaczono do dnia 31 stycznia 2023 r.

6 kwietnia 2023 r. Prezes UKE ogłosił drugie konsultacje dotyczące aukcji²⁷. W założeniach aukcji przewidziano:

- rozdysponowanie 4 rezerwacji, każda po 100 MHz z zakresu 3400-3800 MHz,
- udzielenie rezerwacji do 30 listopada 2038 r.,
- cenę wywoławczą każdego z bloków na poziomie 450 mln PLN,
- zobowiązania ilościowe i jakościowe.

Termin na złożenie stanowisk wyznaczono do dnia 12 maja 2023 r.

20 czerwca 2023 r. Prezes UKE opublikował wyniki pierwszego²⁸ i drugiego²⁹ postępowania konsultacyjnego. 22 czerwca 2023 r. Prezes UKE ogłosił aukcję na 4 rezerwacje częstotliwości z pasma 3,6 GHz³⁰. Przedmiotem aukcji były 4 rezerwacje częstotliwości, określone poniżej.

²⁶ Więcej: <https://bip.uke.gov.pl/konsultacje-i-wyniki-konsultacji/konsultacje-aukcji-na-cztery-rezerwacje-czestotliwosci-z-pasma-3-6-ghz,2377.html>

²⁷ Więcej: <https://bip.uke.gov.pl/konsultacje-i-wyniki-konsultacji/drugie-konsultacje-aukcji-na-cztery-rezerwacje-czestotliwosci-z-pasma-3-6-ghz,2489.html>

²⁸ Więcej: <https://bip.uke.gov.pl/konsultacje-i-wyniki-konsultacji/informacja-w-sprawie-wynikow-pierwszego-postepowania-konsultacyjnego-aukcji-na-cztery-rezerwacje-czestotliwosci-z-pasma-3-6-ghz,2581.html>

²⁹ Więcej: <https://bip.uke.gov.pl/konsultacje-i-wyniki-konsultacji/informacja-w-sprawie-wynikow-drugiego-postepowania-konsultacyjnego-aukcji-na-cztery-rezerwacje-czestotliwosci-z-pasma-3-6-ghz,2582.html>

³⁰ Więcej: <https://bip.uke.gov.pl/przetargi-aukcje-i-konkursy/ogloszenie-o-aukcji-na-cztery-rezerwacje-czestotliwosci-z-pasma-3-6-ghz,13.html>

Tabela 13

Przedmiot aukcji na 4 rezerwacje częstotliwości z pasma 3,6 GHz

Lp.	Rezerwacja częstotliwości	Zakres częstotliwości	Cena wywoławcza [PLN]
1	A	3400-3500 MHz	450 000 000
2	B	3500-3600 MHz	450 000 000
3	C	3600-3700 MHz	450 000 000
4	D	3700-3800 MHz	450 000 000

Źródło: UKE

Każda z rezerwacji przeznaczona została do wykorzystywania w służbie radiokomunikacyjnej ruchomej lub stałej w publicznej sieci telekomunikacyjnej do dnia 30 listopada 2038 r.

Z każdą z rezerwacji powiązane zostały zobowiązania ilościowe i jakościowe.

W odpowiedzi na ogłoszenie o aukcji, oferty wstępne, w terminie do dnia 8 sierpnia 2023 r., złożyły następujące podmioty: P4, Polkomtel, OPL i T-Mobile³¹.

Oferty wstępne złożone przez wskazane powyżej podmioty podlegały badaniu w etapie I aukcji i zostały zakwalifikowane do etapu II aukcji³². 18 października 2023 r. Prezes UKE ogłosił na BIP UKE wyniki aukcji³³. Wyniki aukcji przedstawiały się w następujący sposób.

Tabela 14

Wyniki aukcji na 4 rezerwacje częstotliwości z pasma 3,6 GHz

Lp.	Rezerwacja częstotliwości	Zakres częstotliwości	Podmiot wyłoniony	Wysokość oferty [PLN]
1	A	3400-3500 MHz	Polkomtel	450 000 000
2	B	3500-3600 MHz	P4	487 095 000
3	C	3600-3700 MHz	OPL	487 095 000
4	D	3700-3800 MHz	T-Mobile	496 837 000

Źródło: UKE.

19 października 2023 r. Prezes UKE wszczął z urzędu postępowanie rezerwacyjne.

Decyzjami z 19 grudnia 2023 r. dokonano rezerwacji częstotliwości z zakresu:

- 3400-3500 MHz na rzecz Polkomtel,
- 3500-3600 MHz na rzecz P4,

³¹ Więcej: <https://bip.uke.gov.pl/przetargi-aukcje-i-konkursy/lista-uczestnikow-aukcji-na-cztery-rezerwacje-czestotliwosci-z-pasma-3-6-ghz,16.html>

³² Więcej: <https://bip.uke.gov.pl/przetargi-aukcje-i-konkursy/lista-uczestnikow-aukcji-zakwalifikowanych-do-etapu-ii-aukcji-na-cztery-rezerwacje-czestotliwosci-z-pasma-3-6-ghz,17.html>

³³ Więcej: <https://bip.uke.gov.pl/przetargi-aukcje-i-konkursy/wyniki-aukcji-na-cztery-rezerwacje-czestotliwosci-z-pasma-3-6-ghz,18.html>

- 3600-3700 MHz na rzecz OPL,
- 3700-3800 MHz na rzecz T-Mobile.

W przypadku rezerwacji obejmujących pasmo 3,5 GHz (zakres 3400-3600 MHz) nie wszystkie częstotliwości z zakresu objętego rezerwacją były dostępne w dniu wydania rezerwacji, z uwagi na wydane wcześniej rezerwacje częstotliwości i pozwolenia radiowe. Na dzień 19 grudnia 2023 r. w paśmie 3,5 GHz obowiązywało 14 decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości i 40 pozwoleń radiowych wydanych poza rezerwacjami częstotliwości, wydanych na rzecz podmiotów zasiedziały.

Pasmo 3,5 GHz

UKE kontynuował działania związane ze zwalnianiem pasma 3,5 GHz dla 5G przez podmioty zasiedziały. Efektem prowadzonych w 2023 r. postępowań było wydanie:

- 1 decyzji stwierdzającej brak możliwości dokonania rezerwacji na kolejny okres,
- 1 decyzji stwierdzającej wygaśnięcie pozwolenia radiowego (na wniosek strony).

Jednocześnie w 2023 r. upłynął termin obowiązywania 1 rezerwacji częstotliwości i 1 pozwolenia radiowego, a 3 pozwolenia wygasły z mocy prawa w związku z wygaśnięciem rezerwacji.

Na dzień 1 stycznia 2024 r. w paśmie 3,5 GHz obowiązywało 13 decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości i 51 decyzji w sprawie pozwoleń radiowych (z czego 40 pozwoleń wydanych poza rezerwacjami częstotliwości), co oznacza, że w stosunku do roku 2023 liczba obowiązujących rezerwacji zmniejszyła się o 1, liczba pozwoleń radiowych zmniejszyła się o 5.

Pasmo 26 GHz

W 2023 r. upłynął termin obowiązywania 23 pozwoleń radiowych.

Na dzień 1 stycznia 2024 r. w paśmie 26 GHz obowiązywały 3 decyzje w sprawie rezerwacji częstotliwości oraz 70 decyzji w sprawie pozwoleń radiowych.

2.9. Działania wspierające wdrożenie 5G

W 2023 r. Prezes UKE wydał 130 decyzji zezwalających lub przedłużających zezwolenia na prowadzenie testów technologii 5G w pasmach 700 MHz, 800 MHz, 3,5 GHz, 3,9 GHz oraz 26 GHz.

Tabela 15

Zestawienie testów 5G

Lp.	Podmiot	Lokalizacja testów	Liczba stacji bazowych	Pasma	Zasób pasma [MHz]	Data wydania decyzji	Data zakończenia testów
1	P4	Legionowo	3	3,5 GHz	80	20.01.2023	31.07.2023
2	P4	Sokołów Podlaski	3	3,5 GHz	80	20.01.2023	31.07.2023
3	P4	Toruń	3	3,5 GHz	80	20.01.2023	31.07.2023
4	T-Mobile	Radom	1	3,5 GHz	80	20.01.2023	31.07.2023
5	Comarch S.A.	Kraków	1	700 MHz+3,9 GHz	40+250	30.01.2023	30.06.2023
6	Nokia Solutions and Networks sp. z o.o.	Wrocław	1	3,5 GHz	80	16.02.2023	31.07.2023
7	T-Mobile	Kraków	1	3,5 GHz	80	16.02.2023	31.07.2023
8	MindMade sp. z o.o.	Kielce	1	800 MHz	10	17.03.2023	30.04.2023
9	MindMade sp. z o.o.	Flisy (lubelskie)	1	800 MHz	10	17.03.2023	31.03.2023
10	P4	Biskupice	1	700 MHz	40	24.03.2023	31.07.2023
11	P4	Grzędy	1	700 MHz	40	24.03.2023	31.07.2023
12	P4	Łatowicz	1	700 MHz	40	24.03.2023	31.07.2023
13	P4	Legionowo	1	700 MHz	40	24.03.2023	31.07.2023
14	P4	Michałów-Reginów	1	700 MHz	40	24.03.2023	31.07.2023
15	P4	Ołtarzew	1	700 MHz	40	24.03.2023	31.07.2023
16	P4	Parole	1	700 MHz	40	24.03.2023	31.07.2023
17	P4	Toruń	1	700 MHz	40	24.03.2023	31.07.2023
18	P4	Warszawa	4	700 MHz	40	24.03.2023	31.07.2023
19	P4	Wierzbica	1	700 MHz	40	24.03.2023	31.07.2023
20	OPL	Poznań	1	3,5 GHz	80	20.04.2023	31.07.2023
21	T-Mobile	Kraków	1	3,5 GHz	80	20.04.2023	31.07.2023
22	T-Mobile	Warszawa	1	3,5 GHz	80	20.04.2023	31.07.2023
23	OPL	Lublin	11	3,5 GHz	80	17.05.2023	31.07.2023
24	Thorium Space sp. z o.o.	Warszawa	1	26 GHz	200	18.05.2023	31.07.2023
25	Thorium Space sp. z o.o.	Wrocław	1	26 GHz	200	18.05.2023	31.07.2023
26	Intel Technology Poland sp. z o.o.	Gdańsk	1	3,5 GHz	80	26.05.2023	31.07.2023
27	Nokia Solutions and Networks sp. z o.o.	Wrocław	1	700 MHz	40	09.06.2023	31.07.2023
28	T-Mobile	Poznań	1	3,5 GHz	100	12.06.2023	31.07.2023
29	ISN sp. z o.o.	Zegrze Południowe	1	3,5 GHz	100	15.06.2023	23.06.2023
30	OPL	Gliwice	1	3,5 GHz	80	16.06.2023	31.07.2023
31	OPL	Warszawa	1	3,5 GHz	180	01.08.2023	15.10.2023

Lp.	Podmiot	Lokalizacja testów	Liczba stacji bazowych	Pasmo	Zasób pasma [MHz]	Data wydania decyzji	Data zakończenia testów
32	OPL	Lublin	12	3,5 GHz	100	01.08.2023	15.10.2023
33	OPL	Poznań	1	3,5 GHz	100	01.08.2023	15.10.2023
34	OPL	Ksawerów	1	3,5 GHz	80	01.08.2023	15.10.2023
35	OPL	Gliwice	1	3,5 GHz	80	01.08.2023	15.10.2023
36	OPL	Łódź	1	3,5 GHz	80	01.08.2023	15.10.2023
37	P4	Legionowo	3	3,5 GHz	80	01.08.2023	15.10.2023
38	P4	Sokołów Podlaski	3	3,5 GHz	80	01.08.2023	15.10.2023
39	P4	Toruń	3	3,5 GHz	80	01.08.2023	15.10.2023
40	P4	Legionowo	1	700 MHz	40	01.08.2023	30.11.2023
41	P4	Łatowicz	1	700 MHz	40	01.08.2023	30.11.2023
42	P4	Toruń	1	700 MHz	40	01.08.2023	30.11.2023
43	P4	Trąbki	1	700 MHz	40	01.08.2023	30.11.2023
44	P4	Wólka Pełkińska	1	700 MHz	40	01.08.2023	30.11.2023
45	P4	Grabownica Starzeńska	1	700 MHz	40	01.08.2023	30.11.2023
46	P4	Kolno	1	700 MHz	40	01.08.2023	30.11.2023
47	P4	Skindzierz	1	700 MHz	40	01.08.2023	30.11.2023
48	P4	Jaziewo	1	700 MHz	40	01.08.2023	30.11.2023
49	T-Mobile	Gdańsk	1	3,5 GHz	100	01.08.2023	15.10.2023
50	T-Mobile	Kielce	1	3,5 GHz	100	01.08.2023	15.10.2023
51	T-Mobile	Kraków	2	3,5 GHz	80	01.08.2023	15.10.2023
52	T-Mobile	Łomża	1	3,5 GHz	100	01.08.2023	15.10.2023
53	T-Mobile	Poznań	1	3,5 GHz	100	01.08.2023	15.10.2023
54	T-Mobile	Radom	1	3,5 GHz	100	01.08.2023	15.10.2023
55	T-Mobile	Stare Budy	1	3,5 GHz	100	01.08.2023	15.10.2023
56	T-Mobile	Straszyn	1	3,5 GHz	100	01.08.2023	15.10.2023
57	T-Mobile	Warszawa	2	3,5 GHz	100	01.08.2023	15.10.2023
58	Nokia Solutions and Networks sp. z o.o.	Wrocław	1	3,5 GHz	200	11.08.2023	15.10.2023
59	OPL	Krajenka	1	700 MHz	40	31.08.2023	30.11.2023
60	OPL	Komarów-Osada	1	700 MHz	40	31.08.2023	30.11.2023
61	MindMade sp. z o.o.	Kielce	1	800 MHz	10	04.09.2023	29.09.2023
62	Thorium Space S.A.	Wrocław	1	26 GHz	200	04.09.2023	31.07.2024
63	Thorium Space S.A.	Warszawa	1	26 GHz	200	04.09.2023	31.07.2024
64	Comarch S.A.	Kraków	1	700 MHz+3,5 GHz	240	05.09.2023	15.10.2023
65	ISN sp. z o.o.	Warszawa	1	3,5 GHz	20	05.09.2023	14.09.2023

Lp.	Podmiot	Lokalizacja testów	Liczba stacji bazowych	Pasmo	Zasób pasma [MHz]	Data wydania decyzji	Data zakończenia testów
66	Innergo Systems sp. z o.o.	Warszawa	1	3,9 GHz	100	20.09.2023	21.09.2023
67	P4	Jeziorko	1	700 MHz	40	27.09.2023	30.11.2023
68	P4	Pilwa	1	700 MHz	40	27.09.2023	30.11.2023
69	P4	Bądze	1	700 MHz	40	27.09.2023	30.11.2023
70	P4	Nowe Batorowo	1	700 MHz	40	27.09.2023	30.11.2023
71	IT Partners Telco sp. z o.o.	Marki	1	800 MHz	10	28.09.2023	30.11.2023
72	ISN sp. z o.o.	Białystok	1	3,5 GHz	50	02.10.2023	15.10.2023
73	Nokia Solutions and Networks sp. z o.o.	Wrocław	1	700 MHz	40	13.10.2023	30.11.2023
74	OPL	Tarnów	1	700 MHz	40	26.10.2023	30.11.2023
75	OPL	Wielgie	1	700 MHz	40	26.10.2023	30.11.2023
76	OPL	Tarnów	1	700 MHz	40	08.12.2023	31.03.2024
77	OPL	Krajenka	1	700 MHz	40	08.12.2023	31.03.2024
78	OPL	Wielgie	1	700 MHz	40	08.12.2023	31.03.2024
79	OPL	Komarów-Osada	1	700 MHz	40	08.12.2023	31.03.2024
80	P4	Legionowo	1	700 MHz	40	08.12.2023	31.03.2024
81	P4	Łatowicz	1	700 MHz	40	08.12.2023	31.03.2024
82	P4	Toruń	1	700 MHz	40	08.12.2023	31.03.2024
83	P4	Trąbki	1	700 MHz	40	08.12.2023	31.03.2024
84	P4	Wólka Pełkińska	1	700 MHz	40	08.12.2023	31.03.2024
85	P4	Grabownica Starzeńska	1	700 MHz	40	08.12.2023	31.03.2024
86	P4	Kolno	1	700 MHz	40	08.12.2023	31.03.2024
87	P4	Skindzierz	1	700 MHz	40	08.12.2023	31.03.2024
88	P4	Jaziewo	1	700 MHz	40	08.12.2023	31.03.2024
89	P4	Jeziorko	1	700 MHz	40	08.12.2023	31.03.2024
90	P4	Pilwa	1	700 MHz	40	08.12.2023	31.03.2024
91	P4	Bądze	1	700 MHz	40	08.12.2023	31.03.2024
92	P4	Nowe Batorowo	1	700 MHz	40	08.12.2023	31.03.2024

Źródło: UKE

Udostępnienie zakresu 3800-4200 MHz

15 września 2023 r., wraz z publikacją planu zagospodarowania częstotliwości³⁴, udostępniono zakres 3800-4200 MHz na potrzeby sieci prywatnych 5G.

Sieci prywatne są często wskazywane jako te, których rozwój przyspieszy dzięki technologii 5G, która – dzięki niskim opóźnieniom w części radiowej i przetwarzaniu krawędziowemu (*edge computing*) – jest predysponowana do zastosowań w sieciach prywatnych.

Sieci te w szczególności wspierają automatyzację przemysłu, opomiarowanie miast czy lokalną logistykę.

Zgodnie z zapisami planu zagospodarowania częstotliwości pierwsze 100 MHz (zakres 3800-3900 MHz) przeznaczono tylko dla JST, aby zapewnić w ten sposób możliwość rozwoju cyfrowego JST i zapewnić im stabilne otoczenie regulacyjne potrzebne do wdrażania nowoczesnych, bezprzewodowych rozwiązań transmisji danych oraz do szukania zewnętrznych środków finansowych potrzebnych do realizacji projektów. Kolejne 300 MHz (zakres 3900-4200 MHz) przeznaczono dla pozostałych podmiotów, na przykład lokalnych przedsiębiorców telekomunikacyjnych chcących świadczyć usługi stałego bezprzewodowego dostępu do internetu (FWA), czy też fabryk, które chcą się unowocześniać i automatyzować w oparciu o prywatne sieci 5G.

Od 15 września 2023 r. prawo do używania urządzeń nadawczych lub nadawczo-odbiorczych pracujących w naziemnych bezprzewodowych systemach szerokopasmowych tworzących lokalne sieci telekomunikacyjne (WBB LMP) w zakresie częstotliwości 3800-4200 MHz z dupleksem z podziałem czasowym (TDD), w służbie radiokomunikacyjnej stałej oraz ruchomej, na podstawie 10 decyzji w sprawie pozwoleń, uzyskało 5 podmiotów.

Dodatkowo, od momentu publikacji planu zagospodarowania częstotliwości, do Prezesa UKE zgłaszało się szereg podmiotów, w tym uczelnie techniczne, firmy prowadzące badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych oraz firmy dostarczające dedykowane rozwiązania teleinformatyczne, które zainteresowane są uruchomieniem sieci lokalnych w zakresie 3800-4200 MHz. Podmiotom tym udzielane były informacje dotyczące obowiązujących formularzy wniosków o wydanie pozwoleń radiowych oraz techniczno-eksploatacyjnych kwestii wykorzystywania tego widma radiowego, stosownie do zapisów planu zagospodarowania częstotliwości.

³⁴ Więcej: https://bip.uke.gov.pl/gfx/bip/userfiles/w-gunia/czestotliwosci/25102023/plan_3800-4200_mhz.pdf

2.10. Zarządzanie zasobami częstotliwości

W 2023 r. Prezes UKE na bieżąco wydawał pozwolenia radiowe i decyzje, które je zmieniały, a także świadectwa radiooperatora.

We wszystkich służbach Prezes UKE wydał łącznie 38 485 decyzji związanych z obsługą wykorzystania częstotliwości.

Tabela 16

Decyzje związane z obsługą wykorzystania częstotliwości

Lp.	Rodzaj decyzji	Liczba
1	Decyzje w służbie stałej typu punkt – punkt	14 779
2	Decyzje w służbie stałej typu punkt – wiele punktów	127
3	Decyzje w służbie ruchomej dla operatorów sieci komórkowych	14 726
4	Decyzje w służbie ruchomej dla sieci RRL	762
5	Decyzje w służbach lotniczych	882
6	Decyzje w służbach morskich	3 146
7	Decyzje w służbie radiodifuzyjnej dla radiofonii	710
8	Decyzje w służbie radiodifuzyjnej dla telewizji	492
9	Decyzje w służbach satelitarnych	103
10	Decyzje w służbie amatorskiej	2 608
11	Decyzje w zakresie wykorzystania PLB (osobisty nadajnik lokalizacyjny)	150
Razem		38 485

Źródło: UKE

Dodatkowo Prezes UKE dokonał, zgodnie z art. 144c ustawy Pt, 19 958 wpisów do rejestru urządzeń radiowych używanych bez pozwolenia, pracujących w stacjach bazowych telefonii komórkowej.

W 2023 r. Prezes UKE przeprowadził egzaminy na świadectwo radiooperatora w trakcie 344 sesji egzaminacyjnych oraz wydał 5 984 świadectwa uprawniające do obsługi urządzeń radiowych.

Tabela 17

Świadectwa uprawniające do obsługi urządzeń radiowych

Lp.	Rodzaj świadectwa	Liczba
1	Świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej	3 869
2	Świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej	895
3	Świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej	1 220
Razem		5 984

Źródło: UKE

W ramach współpracy z organami regulacyjnymi innych państw w 2023 r. zawarto 2 porozumienia dotyczące wykorzystywania częstotliwości w obszarach przygranicznych:

- Porozumienie techniczne pomiędzy Urzędem Regulacji Łączności Republiki Litewskiej i Urzędem Komunikacji Elektronicznej Rzeczypospolitej Polskiej dotyczące wykorzystania systemów naziemnych umożliwiających świadczenie usług łączności elektronicznej w zakresach częstotliwości 1920-1980 / 2110-2170 MHz na obszarach przygranicznych, podpisane korespondencyjnie (*Technical Arrangement between the Communications Regulatory Authority of the Republic of Lithuania and the Office of Electronic Communications of the Republic of Poland concerning the use of terrestrial systems capable of providing electronic communications services in the frequency bands 1920-1980 / 2110-2170 MHz in border areas, done by correspondence, 2023*),
- Porozumienie specjalne w sprawie wykorzystania zakresu częstotliwości 694-791 MHz na potrzeby systemów naziemnych na obszarach przygranicznych pomiędzy Urzędem Komunikacji Elektronicznej Rzeczypospolitej Polskiej oraz Republikańskim Jednostkowym Przedsiębiorstwem Nadzoru Telekomunikacyjnego „BelGIE” Republiki Białorusi, podpisane korespondencyjnie (*Special Agreement concerning the use of the frequency band 694-791 MHz for terrestrial systems in border areas between the Office of Electronic Communications of the Republic of Poland and Republican Unitary Enterprise for Supervision on Telecommunications “BelGIE” of the Republic of Belarus, done by correspondence, 2023*).

W ramach planów zagospodarowania częstotliwości ogłoszono Zarządzenia Prezesa UKE z dnia:

- 9 stycznia 2023 r. w sprawie planu zagospodarowania częstotliwości dla zakresów 73-76 GHz oraz 83-86 GHz (Dz. Urz. UKE z 2023 r. poz. 1),
- 23 lutego 2023 r. w sprawie planu zagospodarowania częstotliwości dla zakresów 880,1-914,9 MHz oraz 925,1-959,9 MHz (Dz. Urz. UKE z 2023 r. poz. 6),

- 16 czerwca 2023 r. w sprawie planu zagospodarowania częstotliwości dla zakresu 5875-5935 MHz (Dz. Urz. UKE z 2023 r. poz. 8),
- 16 czerwca 2023 r. w sprawie planu zagospodarowania częstotliwości dla zakresu 5935-6425 MHz (Dz. Urz. UKE z 2023 r. poz. 9),
- 14 września 2023 r. w sprawie planu zagospodarowania częstotliwości dla zakresu 3800-4200 MHz (Dz. Urz. UKE z 2023 r. poz. 12),
- 29 grudnia 2023 r. w sprawie planu zagospodarowania częstotliwości dla zakresu 87,5-107,9 MHz (Dz. Urz. UKE z 2023 r. poz. 18).

Naziemna Telewizja Cyfrowa

Prezes UKE dokonał rezerwacji częstotliwości NTC o zasięgu ogólnokrajowym:

- w MUX1:
 - 10 marca 2023 r. na rzecz Fundacji „LUX VERITATIS” (obowiązującej do dnia 12 marca 2033 r.),
 - 24 sierpnia 2023 r. na rzecz Stopklatka S.A. (obowiązującej do dnia 29 października 2033 r.),
 - 24 sierpnia 2023 r. na rzecz TV Spektrum sp. z o.o. (obowiązującej do dnia 21 listopada 2033 r.),
- w MUX4: 29 grudnia 2023 r., na kolejny okres, na rzecz INFO-TV-FM sp. z o.o. (obowiązującej do dnia 31 grudnia 2033 r.).

W dniu 30 maja 2023 r. Prezes UKE zmienił, na wniosek Telewizji Polskiej S.A., rezerwację częstotliwości MUX6 w zakresie przede wszystkim rozszerzenia maksymalnej liczby (z 8 do 9) programów, które mogą być rozpowszechniane w ramach tego multipleksu.

W związku z możliwością rozpoczęcia wykorzystania częstotliwości objętych rezerwacją MUX6 od dnia 1 lutego 2023 r., Prezes UKE wydał 65 pozwoleń radiowych na używanie urządzeń radiowych, przeznaczonych do transmisji cyfrowej sygnału MUX6 w systemie DVB-T2.

Ponadto, Prezes UKE wydał decyzje w sprawie pozwoleń radiowych w MUX3, które umożliwiły nadawcy publicznemu, zgodnie z decyzją rezerwacyjną na MUX3, tj. nie później niż do 31 grudnia 2023 r., przejście ze standardu DVB-T/AVC na DVB-T2/HEVC. Przejście odbyło się w dwóch etapach: w nocy z 14 na 15 grudnia 2023 r. w zachodniej części Polski (woj.: zachodniopomorskie, pomorskie, lubuskie, wielkopolskie, kujawsko-pomorskie, łódzkie, dolnośląskie, opolskie, śląskie), a następnie we wschodniej części Polski (woj.: warmińsko-mazurskie, podlaskie, mazowieckie, lubelskie, świętokrzyskie, małopolskie, podkarpackie) w nocy z 18 na 19 grudnia 2023 r. Tym samym zakończył się proces zmiany standardu NTC w multipleksach ogólnokrajowych w zakresie 470-694 MHz.

Naziemne radio cyfrowe T-DAB+

Ekspertsi UKE uczestniczyli w dwustronnym spotkaniu koordynacyjnym (w formie telekonferencji) z przedstawicielami Administracji Łączności Niemiec w lipcu 2023 r. W ramach spotkania dyskutowane były przede wszystkim plany wykorzystania częstotliwości z zakresu 174-230 MHz. Strona niemiecka zainteresowana była kwestią przeznaczenia w Polsce, podobnie jak to ma miejsce w krajach ościennych, całego ww. zakresu na rzecz radia cyfrowego³⁵.

W 2023 r. zwiększył się zasięg ogólnokrajowego multipleksu Polskiego Radia S.A. (MUXR3) w związku z wydaniem przez Prezesa UKE nowych pozwoleń radiowych (m.in. w 10 nowych lokalizacjach) i decyzji zmieniających (m.in. zwiększających moc niektórych nadajników).

Rezerwacje częstotliwości na kolejny okres

27 czerwca 2023 r. Prezes UKE wydał 2 decyzje dokonujące rezerwacji częstotliwości z pasma 900 MHz na kolejny okres, do dnia 31 grudnia 2038 r. Rezerwacje te objęły następujące zakresy częstotliwości:

- 880,1-885,1 MHz i 925,1-930,1 MHz,
- 885,1-890,1 MHz oraz 930,1-935,1 MHz.

W związku z wydaniem ww. decyzji rezerwacyjnych na kolejny okres, w dniach 21-28 grudnia 2023 r. wydano 7 965 decyzji w sprawie pozwoleń radiowych oraz dokonano 12 876 wpisów do rejestru urządzeń radiowych używanych bez pozwolenia.

Funkcja krajowego menedżera częstotliwości lotniczych (KMC)

Na mocy rozporządzeń KE, każde państwo członkowskie wyznacza osobę, organ lub organizację, jako KMC, którego obowiązkiem jest zapewnienie, by przydziały częstotliwości lotniczych były dokonywane, zmieniane i uwalniane, zgodnie z przepisami UE. W Polsce, od 1 stycznia 2021 r. funkcję tę pełni Prezes UKE.

W 2023 r. działalność KMC związana była z wykorzystaniem i międzynarodową koordynacją częstotliwości dla radiokomunikacji oraz radionawigacji lotniczej i realizowana we współpracy z europejskim menedżerem sieci, którą to funkcję sprawuje Europejska Organizacja ds. Bezpieczeństwa Żeglugi Powietrznej (Eurocontrol). Bieżące działania KMC realizowane były w ramach prac grup roboczych Eurocontrol i ICAO (*International Civil Aviation Organization*), których posiedzenia odbyły się w maju i wrześniu 2023 r.

³⁵ Zgodnie z rezerwacją częstotliwości z dnia 2 października 2015 r. wydaną na rzecz Emitel S.A., w Polsce w ramach MUX8 dostępne są usługi NTC w zakresie 174-230 MHz do dnia 5 października 2030 r.

Działania związane ze zmianą polskiej pozycji orbitalnej dla satelity BSS

Koordinacja międzynarodowa nowych przydziałów BSS zgłoszonych do ITU w ramach Załączników 30/30A Regulaminu Radiokomunikacyjnego prowadzona była zgodnie z Uchwałą 559 Światowej Konferencji Radiokomunikacyjnej WRC-19.

Dotychczasowy polski przydział w planie BSS (pozycja 50E) był obciążony możliwością występowania zakłóceń (nieodpowiednia wartość równoważnego marginesu ochronnego EPM), co mocno utrudniało jego efektywne wykorzystanie. W 2019 r. Światowa Konferencja Radiokomunikacyjna wprowadziła dodatkowe możliwości dla administracji posiadających takie przydziały.

W 2023 r. prowadzono rozpoczęte w 2020 r.³⁶ prace nad zmianą polskiej pozycji orbitalnej dla satelity BSS na pozycję 4.2W. W 2023 r. zakończono z pozytywnym wynikiem koordynację międzynarodową z administracjami Szwecji oraz Norwegii (koordynację z pozostałymi administracjami, tj. Francją, Gruzją, Papuą Nową Gwineą, Somalią oraz Izraelem ukończono w 2022 r.).

Ukończenie procesu koordynacji otworzyło możliwość dalszego procedowania zmiany przydziału BSS w planach związanych z Załącznikami 30/30A Regulaminu Radiokomunikacyjnego. W związku z tym w kwietniu 2023 roku dokonano zgłoszenia skoordynowanych parametrów do części B planu BSS, a następnie zgłoszono kontrybucję do Światowej Konferencji Radiokomunikacyjnej (WRC-23) odbywającej na przełomie listopada oraz grudnia 2023 roku, z wnioskiem o zmianę przydziału w planie BSS. Ostatecznie nowy przydział na pozycji 4.2W został zaakceptowany przez WRC-23 i w najbliższym czasie zostanie oficjalnie wprowadzony do planu BSS.

Koordinacja międzynarodowa polskich przydziałów częstotliwości dla satelitów wykorzystujących orbity niegeostacjonarne (NGSO)

W 2023 r., podobnie jak w latach poprzednich, Prezes UKE prowadził postępowania o wydanie pozwoleń radiowych na użytkowanie urządzeń radiowych umiejscowionych na pokładach satelitów wykorzystujących niegeostacjonarne orbity okołozemskie. Uzgodnienia międzynarodowe, prowadzone przy wsparciu Biura Radiokomunikacji (BR) ITU-R są najbardziej pracochłonnym i czasochłonnym elementem tego procesu. W 2023 r. wpłynęły trzy wnioski o wydanie nowych pozwoleń radiowych dla satelitów:

- PIAST (Creotech Instruments S.A.),
- SOWA-1 (SatRev S.A.),
- SAT-TPX (SatRev S.A.).

³⁶ W maju 2020 r. Prezes UKE wysłał do ITU zgłoszenie rozpoczynające proces uzyskania nowego przydziału, który będzie miał korzystniejsze wartości EPM oraz pozycję na orbicie geostacjonarnej. W październiku 2020 r. ITU opublikowało zgłoszone parametry nowego przydziału POL-BSS-4.2W wraz z listą potencjalnie zakłócanych przydziałów innych administracji.

Zgodnie z przepisami Regulaminu Radiokomunikacyjnego (RR) dla wszystkich wniosków rozpoczęto koordynację międzynarodową poprzez przesłanie do BR ITU-R szczegółowych parametrów technicznych w celu ich opublikowania w odpowiedniej części Międzynarodowego Rejestru Częstotliwości.

Po rozpoczęciu koordynacji dotychczas otrzymano zastrzeżenia od administracji i organizacji dla satelity PIAST – 49 zastrzeżeń.

Aktualnie trwają dalsze prace związane z pozytywnym zakończeniem procesu uzgodnień międzynarodowych.

2.11. System KPI

W 2023 r. Prezes UKE w dalszym ciągu prowadził pomiar poziomu obsługi operatorów alternatywnych przez OPL oraz realizacji zasady niedyskryminacji.

Nowy System KPI (NS KPI) działa od początku grudnia 2012 r. i zastąpił on tzw. Stary System KPI, który obowiązywał od początku Porozumienia zawartego w październiku 2009 r. pomiędzy Prezesem UKE a OPL aż do końca trzeciego kwartału 2012 r. Lista wskaźników w NS KPI została wypracowana wspólnie przez OPL i Prezesa UKE.

NS KPI obejmuje wszystkie Oferty Regulowane. Początkowo zawierał 36 wskaźników taktycznych oraz 30 wskaźników dodatkowych, zgrupowanych według poszczególnych usług, których one dotyczą (WLR, BSA, LLU, LL, ROI, itd.). Wskaźniki dodatkowe wprowadzono dla wybranych wskaźników taktycznych celem uszczegółowienia dziedziny zdarzeń, pomiarów i dokładniejszego monitoringu wyników. Wśród wskaźników w NS KPI znajdują się wskaźniki mierzące m.in. terminowość realizacji usług, poziomy awarii oraz czas ich naprawy. Obecnie jest to 26 wskaźników taktycznych i 24 wskaźniki dodatkowe.

Prezes UKE regularnie publikuje raporty NS KPI na stronie www UKE.

2.12. Rozwój rynku pocztowego

Prowadzenie rejestru ROP

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy Pp Prezes UKE prowadzi rejestr operatorów pocztowych (ROP).

W 2023 r. Prezes UKE przyjął:

- 20 wniosków o wpis do ROP, w tym 1 wniosek wpłynął w 2022 r., ale wpisu dokonano w 2023 r.,
- 15 wniosków o wykreślenie z ROP,
- 2 wnioski o zawieszenie wykonywania działalności pocztowej,

- 36 wniosków o zmianę danych w zakresie objętym wnioskiem o wpis do ROP, w tym 1 wniosek wpłynął w 2022 r., ale wpisu dokonano w 2023 r. 1 wniosek pozostał bez rozpoznania (w związku z nieusunięciem braków wniosku).

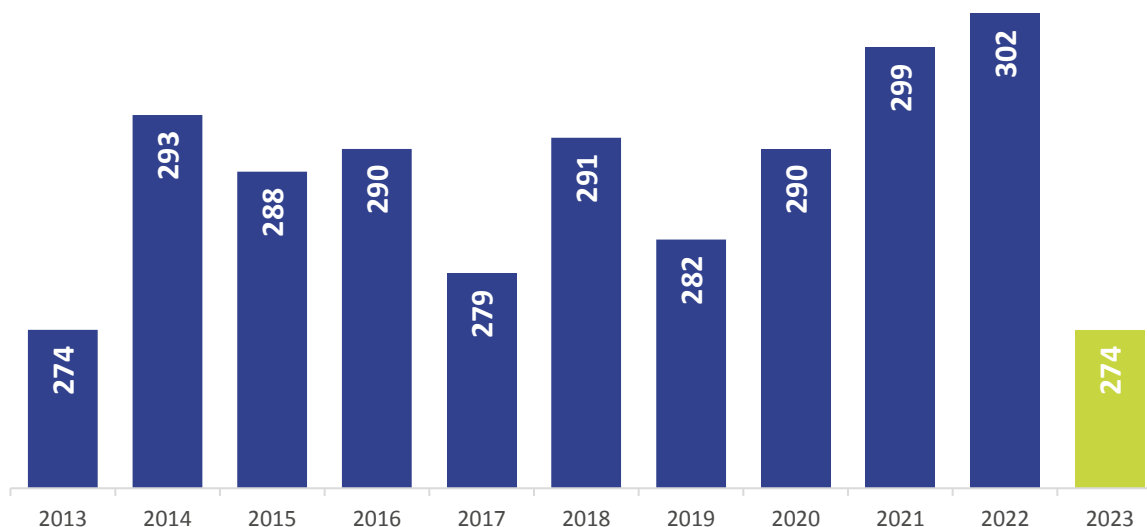
33 podmioty zostały wykreślone z ROP z urzędu, w tym:

- 24 podmioty zostały wykreślone na podstawie art. 11 pkt 2 lit. d ustawy Pp, tj. na skutek stwierdzenia trwałego zaprzestania wykonywania działalności pocztowej (podmioty te zostały wcześniej wykreślone z KRS lub CEIDG),
- 9 podmiotów zostało wykreślonych na podstawie art. 11 pkt 2 lit. e ustawy Pp, tj. w związku z niewypełnieniem obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 43 ust. 1 ustawy Pp przez dwa kolejne lata (podmioty te nie przekazały sprawozdania z działalności pocztowej kolejno za 2019 r. i za 2020 r.).

Ogółem, według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. w ROP znajdowało się 275 podmiotów, w tym Poczta Polska i 274 operatorów nieświadczących usług powszechnych.

Wykres 15

Alternatywni operatorzy pocztowi wpisani do ROP

Źródło: UKE

Projekty zmian regulaminu i cennika dostępu operatorów pocztowych do systemu kodów pocztowych identyfikujących obszary doręczeń

Zgodnie z art. 67 ust. 3-5 ustawy Pp operator wyznaczony przedkłada Prezesowi UKE projekty regulaminu dostępu do elementów infrastruktury pocztowej oraz cennika dostępu do elementów infrastruktury pocztowej lub projekty ich zmian wraz z uzasadnieniem, zawierającym w szczególności określenie poszczególnych składników kosztów tego dostępu, w terminie co najmniej 60 dni przed planowanym terminem wprowadzenia w życie regulaminu lub cennika

lub ich zmian. Prezes UKE może w drodze decyzji, w terminie do 30 dni od dnia przedłożenia projektów regulaminu dostępu do elementów infrastruktury pocztowej lub cennika dostępu do elementów infrastruktury pocztowej lub projektów ich zmian, wnieść sprzeciw w stosunku do całości albo części przedłożonego projektu, jeżeli są sprzeczne z przepisami ustawy. Regulamin dostępu do elementów infrastruktury pocztowej oraz cennik dostępu do elementów infrastruktury pocztowej lub projekty ich zmian w zakresie objętym sprzeciwem Prezesa UKE nie wchodzi w życie. W decyzji, o której mowa powyżej, Prezes UKE może nałożyć na operatora wyznaczonego obowiązek przedłożenia poprawionych projektów regulaminu dostępu do elementów infrastruktury pocztowej lub cennika dostępu do elementów infrastruktury pocztowej lub projektów ich zmian w części objętej sprzeciwem.

2 sierpnia 2023 r. Poczta Polska przedłożyła projekty zmian do regulaminu dostępu operatorów pocztowych do systemu kodów pocztowych identyfikujących obszary doręczeń i Cennika dostępu operatorów pocztowych do systemu kodów pocztowych identyfikujących obszary doręczeń.

Prezes UKE mając na uwadze dokonaną analizę, przy uwzględnieniu kryteriów z art. 67 ust. 3-4 ustawy Pp, tj. kryteriów związanych z:

- zachowaniem wymagań co do formy przedłożenia projektu zmian regulaminu oraz cennika,
- brakiem sprzeczności przedłożonego projektu regulaminu oraz cennika z przepisami ustawy

nie zgłosił sprzeciwu w stosunku do przedłożonych projektów.

Zmiany w regulaminie i cenniku weszły w życie z dniem 1 października 2023 r.

Analizy rynku pocztowego

W 2023 r. Prezes UKE przeprowadził analizy funkcjonowania rynku pocztowego oraz opracował:

- **„Raport o stanie rynku pocztowego w 2022 roku”³⁷** – zawiera informacje dotyczące funkcjonowania rynku pocztowego sporządzone na podstawie danych przekazanych przez operatorów pocztowych w sprawozdaniach z ich działalności w 2022 r. Analizie została poddana działalność Poczty Polskiej jako operatora wyznaczonego do świadczenia usług powszechnych oraz 123 operatorów alternatywnych. Dokonano także analizy poszczególnych segmentów rynku pocztowego. Zgodnie z ustawą Pp, Prezes UKE przedłożył Ministrowi Aktywów Państwowych „Raport o stanie rynku pocztowego w 2022 roku”, łącznie z wynikami kontroli działalności pocztowej. Raport został opublikowany w BIP UKE.
- **„Raport Prezesa UKE z badań czasu przebiegu przesyłek pocztowych uzyskanego w zakresie usług powszechnych w obrocie krajowym za rok 2022”³⁸** – omawia przeprowadzone w 2022 r. badania

³⁷ Raport opracowany na podstawie sprawozdań z działalności pocztowej za rok 2022 składanych przez operatorów pocztowych na podstawie art. 43 ust. 1 i 5 ustawy Pp.

³⁸ Raport opracowany na podstawie art. 52 ust. 8 ustawy Pp.

czasu przebiegu przesyłek listowych nierejestrowanych ekonomicznych i priorytetowych oraz paczek pocztowych ekonomicznych i priorytetowych uzyskanego w 2022 r. w zakresie usług powszechnych w obrocie krajowym przez Poczta Polską. Wyniki badania czasu przebiegu przesyłek pocztowych zostały porównane z celami w zakresie terminowości określonymi przepisami prawa. Zgodnie z ustawą Pp, Prezes UKE opublikował „Raport z badań czasu przebiegu przesyłek pocztowych uzyskanego w zakresie usług powszechnych w obrocie krajowym za rok 2022” w BIP UKE.

- **Informację na temat realizacji obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 7 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/644 z dnia 18 kwietnia 2018 r. w sprawie transgranicznych usług doręczania paczek (Rozporządzenie 2018/644)** – zgodnie z tym obowiązkiem krajowe organy regulacyjne państw członkowskich UE do dnia 30 czerwca danego roku kalendarzowego przedkładają KE swoją ocenę opłat za transgraniczną dostawę pojedynczej paczki.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 Rozporządzenia 2018/644 krajowy organ regulacyjny identyfikuje – w odniesieniu do każdej pojedynczej przesyłki pocztowej wymienionej w załączniku do Rozporządzenia 2018/644 – te opłaty za transgraniczne dostawy paczek, które podlegają obowiązkowi świadczenia usługi powszechnej i które organ obiektywnie uznaje za wymagające oceny.

W komunikacie KE z 12 grudnia 2018 r. w sprawie wytycznych dla krajowych organów regulacyjnych dotyczących przejrzystości i oceny stawek opłat za transgraniczne dostawy paczek na podstawie Rozporządzenia 2018/644 i rozporządzenia wykonawczego KE 2018/1263 zalecono krajowym organom regulacyjnym zastosowanie przed oceną zgodnie z zasadą proporcjonalności, obiektywnego mechanizmu filtrującego dostarczonego przez KE.

W odniesieniu do stawek operatorów świadczących usługi doręczania paczek (w rozumieniu Rozporządzenia 2018/644 w sprawie transgranicznych usług doręczania paczek) objętych obowiązkiem świadczenia usługi powszechnej w Polsce mechanizm filtrujący Komisji Europejskiej w roku 2023 nie wskazał żadnych stawek jako wymagających dokonania dalszej oceny na podstawie art. 6 ust. 2 i 3 Rozporządzenia 2018/644.

Sporządzając i upubliczniając „Raport o stanie rynku pocztowego w 2022 roku” oraz „Raport Prezesa UKE z badań czasu przebiegu przesyłek pocztowych uzyskanego w zakresie usług powszechnych w obrocie krajowym za rok 2022”, Prezes UKE zapewniał uczestnikom rynku pocztowego szerokie i praktyczne informacje na temat jego funkcjonowania.

Realizacja rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/644 z dnia 18 kwietnia 2018 r. w sprawie transgranicznych usług doręczania paczek ma na celu zwiększenie przejrzystości cenowej i wzmocnienie nadzoru regulacyjnego nad usługami transgranicznego dostarczania przesyłek, w sposób umożliwiający konsumentom i detalistom korzystanie z niższych cen dostaw i dogodnych opcji zwrotu przesyłek.

3. Konkurencja dzięki optymalnym regulacjom

3.1. Regulacje rynków właściwych

Jak wynika z przepisów ustawy Pt, Prezes UKE dokonuje przeglądów rynków właściwych, celem stwierdzenia występowania na nich skutecznej konkurencji bądź poddania ich regulacji w przypadku występowania przedsiębiorcy o znaczącej pozycji rynkowej (SMP).

Zgodnie z prawem konkurencji rynek właściwy to rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości (w tym jakość) są uznawane przez ich nabywców za podobne (substytucyjne) oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj, właściwości, preferencje konsumentów, czy znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji.

Prezes UKE jest uprawniony do samodzielnego określania rynków właściwych i ich analizowania. Niemniej jednak, przeprowadzając przeglądy rynków właściwych jest zobowiązany do uwzględnienia aktualnego Zalecenia Komisji Europejskiej dotyczącego rynków właściwych podlegających regulacji ex ante³⁹.

Zgodnie z obowiązującym aktualnie zaleceniem Komisji Europejskiej z 18 grudnia 2020 r. rynkami właściwymi podlegającymi regulacji ex ante są⁴⁰:

- Rynek 1: Hurtowy rynek usługi lokalnego dostępu w stałej lokalizacji (ostatni przegląd – 22 października 2019 r.),
- Rynek 2: Hurtowy rynek usługi dedykowanej przepustowości (ostatni przegląd – 15 lutego 2021 r.).

Po zdefiniowaniu rynku właściwego, a następnie przeprowadzeniu jego analizy, w przypadku stwierdzenia występowania operatora SMP, konieczne jest nałożenie obowiązków regulacyjnych, które są adekwatne i proporcjonalne do stwierdzonych problemów rynkowych. Główną ich funkcją jest umożliwienie operatorom alternatywnym korzystania z infrastruktury lub usług hurtowych operatora SMP, celem stworzenia warunków do rozwoju skutecznej konkurencji.

Jako że wspomniane regulacje dotyczą wielu uczestników rynku telekomunikacyjnego, a pośrednio i konsumentów, Prezes UKE zobligowany jest do przeprowadzenia postępowania konsultacyjnego, podczas którego każdy może zgłosić swoje stanowisko. Z kolei biorąc pod uwagę wpływ na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi UE przeprowadzane jest także postępowanie konsolidacyjne, w ramach którego stanowisko (w formie decyzji) wyraża Komisja Europejska. Do przyjęcia rozstrzygnięcia potrzebna jest także opinia Prezesa UOKiK.

³⁹ Zalecenie Komisji w sprawie rynków właściwych w zakresie produktów i usług telekomunikacyjnych w sektorze łączności elektronicznej podlegających regulacji ex ante zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającą Europejski kodeks łączności elektronicznej.

⁴⁰ W nawiasie podano datę ostatniego przeglądu danego rynku właściwego przeprowadzonego przez UKE.

Ewentualne skargi rozpatrywane są przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Rynki właściwe poddane przeglądowi w 2023 r.

W 2023 r. Prezes UKE kontynuował prace związane z przeglądem:

- hurtowego rynku usługi lokalnego dostępu w stałej lokalizacji (rynek 3a/2014),
- hurtowego rynku usługi centralnego dostępu w stałej lokalizacji dla produktów rynku masowego (rynek 3b/2014),
- hurtowego rynku transmisji programów radiofonicznych oraz telewizyjnych w celu dostarczania treści radiofonicznych oraz telewizyjnych użytkownikom końcowym (rynek 18/2003).

W kontekście przeglądu rynków 3a/3b, Prezes UKE zwrócił się do wybranych przedsiębiorców telekomunikacyjnych o dostarczenie niezbędnych danych do dokonania całościowej, kompleksowej analizy wspomnianych rynków. Informacje te, w połączeniu z danymi zebranymi w ramach inwentaryzacji w 2024 r., pozwolą na przeprowadzenie właściwego przeglądu rynków hurtowego dostępu szerokopasmowego.

W II połowie 2023 r. na zlecenie UKE, przeprowadzono analizę substytucyjności usługi naziemnej telewizji cyfrowej (NTC) oraz radia względem innych form dostarczania treści na rzecz użytkowników końcowych. Biorąc pod uwagę postępujący rozwój alternatywnych form dostarczania treści audio i wideo konsumentom (m.in. rozwój platform OTT, VoD, streaming mediów w internecie), konieczne stało się zbadanie, jak te zmiany wpływają na rynek audiowizualny w Polsce, także pod kątem przyszłej regulacji. W ramach badania przeanalizowano m.in. preferencje użytkowników końcowych oraz ich zmiany w czasie w zakresie konsumpcji treści audiowizualnych, geograficzną dostępność poszczególnych form dostarczania treści, czy też ponoszenie kosztów z tego tytułu. Wyniki badania będą wykorzystane przy analizie rynku 18/2003.

Planowane w 2024 r. przeglądy rynków właściwych

W 2024 r. Prezes UKE planuje zakończenie przeglądów następujących rynków właściwych:

- hurtowy rynek usługi lokalnego dostępu w stałej lokalizacji (rynek 3a/2014),
- hurtowy rynek usługi centralnego dostępu w stałej lokalizacji dla produktów rynku masowego (rynek 3b/2014),
- hurtowy rynek transmisji programów radiofonicznych oraz telewizyjnych w celu dostarczania treści radiofonicznych oraz telewizyjnych użytkownikom końcowym (rynek 18/2003).

Ostatni przegląd rynków 3a i 3b oraz wydanie decyzji miały miejsce 22 października 2019 r., a rynku 18/2003 – 17 stycznia 2018 r. Wybór wspomnianych rynków wynika z terminów

przeprowadzenia poprzednich przeglądów, jak również z faktu kluczowego znaczenia (w szczególności rynków 3a i 3b) dla rozwoju stacjonarnych sieci szerokopasmowych oraz jakości, ceny i dostępności usług internetu dla konsumentów.

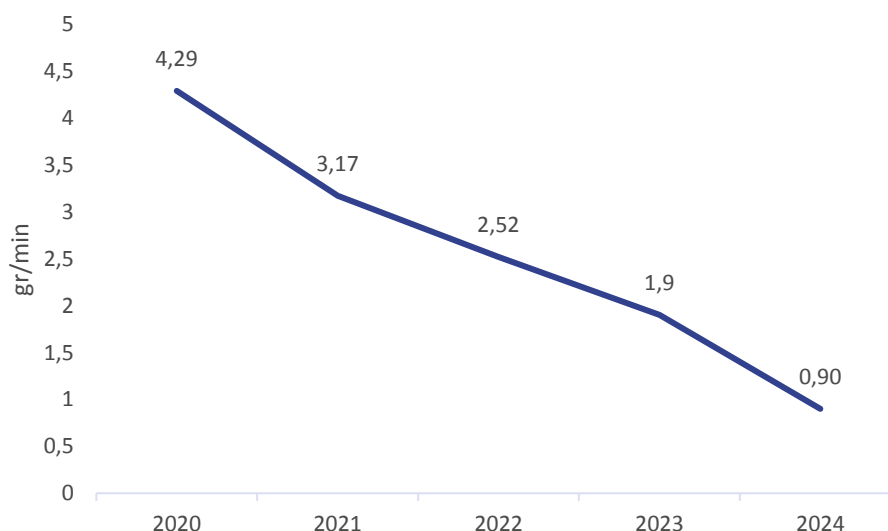
Efekty ostatnich regulacji rynków właściwych

- Rozstrzygnięciami z 2019 r. (dotyczącymi rynków 3a i 3b) oraz z 2021 r. (dotyczącymi rynku 4/2014 – hurtowy rynek dostępu wysokiej jakości w stałej lokalizacji) dostosowano otoczenie regulacyjne w Polsce do sytuacji konkurencyjnej na rynku telekomunikacyjnym. W odniesieniu do rynków 3a i 3b dokonano częściowej deregulacji geograficznej (51 obszarów gminnych rynku 3a i 151 obszarów gminnych rynku 3b zostało uznanych za skutecznie konkurencyjne). Z kolei rynek 4/2014 został całkowicie zderegulowany. Przed działaniami deregulacyjnymi Prezesa UKE, operatorem o znaczącej pozycji rynkowej na wspomnianych rynkach był OPL.
- Wydane w grudniu 2021 r. decyzje dla rynku MTR (zakańczanie połączeń głosowych w sieciach ruchomych) dostosowały regulacje do obowiązującego od 1 lipca 2021 r. rozporządzenia delegowanego Komisji Europejskiej 2021/654 z 18 grudnia 2020 r. określającego wysokość stawek za zakańczanie połączeń głosowych w sieciach stacjonarnych oraz ruchomych. Podmiotami regulowanymi na rynku pozostają OPL, T-Mobile, P4, Polkomtel. Decyzje regulacyjne nie określają (co miało miejsce w poprzedniej regulacji) wysokości stawek za zakańczanie połączeń w sieciach ruchomych, ponieważ są one już wskazane we wspomnianym rozporządzeniu delegowanym.

W latach 2020-2023 wysokość stawki MTR spadła z 4,29 gr/min do 1,90 gr/min. Stawka MTR w 2024 r. wyniesie 0,90 gr/min.

Wykres 16

Wysokość stawki MTR w latach 2020-2024

Źródło: UKE

3.2. Efektywna współpraca międzyoperatorska

Postępowania dotyczące ofert ramowych

W 2023 r. Prezes UKE prowadził następujące postępowania administracyjne dotyczące ofert ramowych:

- postępowanie wszczęte wnioskiem OPL z 25 lipca 2022 r. w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy zakończonej wydaniem decyzji Prezesa UKE z 26 czerwca 2022 r. zmieniającej i zatwierdzającej zmieniony projekt oferty ramowej o dostępie telekomunikacyjnym w oparciu o technologię miedzianą w zakresie zapewnienia dostępu do hurtowej usługi lokalnego dostępu w stałej lokalizacji oraz zapewnienia dostępu do urządzeń dostępu szerokopasmowego oraz dostępu do węzłów sieci telekomunikacyjnej używanych na potrzeby szerokopasmowej transmisji danych kierowanej do lokalnej pętli abonenckiej – postępowanie jest w toku,
- postępowanie wszczęte na wniosek OPL z 25 lipca 2022 r. w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy zakończonej wydaniem decyzji Prezesa UKE z 26 czerwca 2022 r. zmieniającej i zatwierdzającej zmieniony projekt oferty ramowej o dostępie telekomunikacyjnym w oparciu o technologię światłowodową w zakresie zapewnienia dostępu do hurtowej usługi lokalnego dostępu w stałej lokalizacji oraz zapewnienia dostępu do urządzeń dostępu szerokopasmowego oraz dostępu do węzłów sieci telekomunikacyjnej używanych na potrzeby szerokopasmowej transmisji danych kierowanej do lokalnej pętli abonenckiej – postępowanie jest w toku,
- postępowanie z wniosku Krajowej Izby Komunikacji Ethernetowej o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją z 8 lipca 2019 r. w zakresie zatwierdzenia projektu oferty ramowej Emitel o dostępie telekomunikacyjnym w celu świadczenia usługi transmisji radiofonicznych i telewizyjnych – postępowanie zostało zakończone decyzją z 31 stycznia 2024 r. zmieniającą ofertę ramową Emitel,
- postępowanie wszczęte na wniosek Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji (KIGEiT) i OPL z 27 października 2023 r. o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją z 15 września 2023 r. w sprawie zmiany oferty ramowej SOR poprzez wprowadzenie punktów styku sieci w technologii Internet Protocol/Session Initiation Protocol (IP/SIP) – postępowanie jest w toku,
- postępowanie wszczęte przez Prezesa UKE z urzędu 4 maja 2021 r. w przedmiocie zobowiązania OPL do zmiany Oferty SOR poprzez dostosowanie Oferty SOR do aktualnie obowiązujących OPL obowiązków regulacyjnych, przepisów prawa oraz decyzji administracyjnych, a w szczególności do rozporządzenia delegowanego Komisji Europejskiej (UE) 2021/654 z 18 grudnia 2020 r. – 24 kwietnia 2023 r. została wydana decyzja zobowiązująca OPL do zmiany Oferty SOR, następnie na wniosek KIGEiT z 8 maja 2023 r. zostało wszczęte postępowanie o ponowne rozpatrzenie sprawy

zakończoną decyzją z 24 kwietnia 2023 r. zobowiązującą OPL do zmiany Oferty SOR – postępowanie zostało zakończone w dniu 5 stycznia 2024 r. decyzją utrzymującą w mocy decyzję I instancji w całości,

- postępowanie wszczęte na wniosek OPL z 26 czerwca 2023 r., zmodyfikowany pismem z 7 września 2023 r., w przedmiocie zatwierdzenia projektu zmiany Oferty SOR, w zakresie usługi zakańczania połączeń w publicznej sieci telefonicznej w stałej lokalizacji OPL poprzez dostosowanie treści Oferty SOR do Aktu delegowanego⁴¹ – postępowanie jest w toku.

Decyzje dotyczące ofert ramowych

W 2023 r. Prezes UKE wydał następujące decyzje administracyjne dotyczące ofert ramowych:

- 24 kwietnia 2023 r. została wydana decyzja w przedmiocie zobowiązania OPL do zmiany Oferty SOR poprzez dostosowanie Oferty SOR do aktualnie obowiązujących OPL obowiązków regulacyjnych, przepisów prawa oraz decyzji administracyjnych, a w szczególności do rozporządzenia delegowanego Komisji Europejskiej (UE) 2021/654 z 18 grudnia 2020 r. – decyzja zobowiązująca OPL do zmiany Oferty SOR. Decyzją zobowiązano OPL do przedstawienia zmiany Oferty SOR poprzez wprowadzenie zapisów wynikających z Aktu delegowanego, w tym m.in. wprowadzenie jednolitej stawki FTR, zmianę pozostałych opłat związanych ze stawką FTR czy usunięcie PSI. W pozostałej części Prezes UKE umorzył postępowanie administracyjne. Decyzja ma na celu wspieranie konkurencji na rynku telekomunikacyjnym poprzez zapewnienie jednakowych warunków świadczenia usługi zakańczania połączeń w zakresie wynikającym z Aktu delegowanego. Dodatkowo wydanie decyzji stanowi krok do uporządkowania zapisów w zakresie usługi zakańczania połączeń na jednakowych warunkach wynikających z Aktu delegowanego, co przełoży się na większą transparentność zapisów Oferty SOR, a tym samym na spadek liczby sporów międzyoperatorskich.
- 15 września 2023 r. została wydana decyzja w sprawie zmiany oferty ramowej SOR poprzez wprowadzenie punktów styku sieci w technologii Internet Protocol/Session Initiation Protocol (IP/SIP). Decyzją wprowadzono zmianę polegającą na wprowadzeniu do Oferty SOR zapisów dotyczących punktów styku IP/SIP. Wprowadzone decyzją rozwiązania stanowią odpowiedź na zmiany technologiczne na rynku telekomunikacyjnym, coraz większe zapotrzebowanie na nowoczesne i zróżnicowane usługi, a tym samym wychodzą naprzeciw oczekiwaniom przedsiębiorców telekomunikacyjnych, którzy chcą połączyć swoje sieci w technologii IP z siecią OPL. Wprowadzone zmiany z jednej strony promują nowoczesne usługi telekomunikacyjne, z drugiej zaś pozwolą na zapewnienie użytkownikom końcowym maksymalnych korzyści w zakresie różnorodności, ceny i jakości usług.

⁴¹ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/654 z dnia 18 grudnia 2020 r.

Obowiązujące oferty ramowe

Na koniec 2023 r. obowiązywały następujące oferty ramowe:

- Oferta SOR, zatwierdzona decyzją z 29 września 2010 r., zmieniona następnie kolejnymi decyzjami Prezesa UKE, aktualna w zakresie usługi połączenia sieci i zakańczania połączeń,
- Oferta ramowa OPL, zatwierdzona decyzją z 26 czerwca 2022 r., o dostępie telekomunikacyjnym w oparciu o technologię światłowodową w zakresie zapewnienia dostępu do hurtowej usługi lokalnego dostępu w stałej lokalizacji oraz zapewnienia dostępu do urzędów dostępu szerokopasmowego oraz dostępu do węzłów sieci telekomunikacyjnej używanych na potrzeby szerokopasmowej transmisji danych kierowanej do lokalnej pętli abonenckiej (Oferta FTTH),
- Oferta ramowa OPL, zatwierdzona decyzją z 26 czerwca 2022 r., o dostępie telekomunikacyjnym w oparciu o technologię miedzianą w zakresie zapewnienia dostępu do hurtowej usługi lokalnego dostępu w stałej lokalizacji oraz zapewnienia dostępu do urzędów dostępu szerokopasmowego oraz dostępu do węzłów sieci telekomunikacyjnej używanych na potrzeby szerokopasmowej transmisji danych kierowanej do lokalnej pętli abonenckiej (Oferta Cu),
- Oferta ramowa Emitel, zatwierdzona decyzją z 8 lipca 2019 r., zmieniona decyzją z 31 stycznia 2024 r., o dostępie telekomunikacyjnym w celu świadczenia usługi transmisji radiofonicznych i telewizyjnych.

Określenie wskaźnika WACC

W styczniu 2023 r. OPL oraz KIGEiT złożyły wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej wydaniem decyzji z 20 grudnia 2022 r. określającej wskaźnik WACC, mający zastosowanie w kalkulacji kosztów w odniesieniu do usług realizowanych przez OPL na hurtowym rynku usługi lokalnego dostępu w stałej lokalizacji (Rynek 3a) oraz hurtowym rynku usługi centralnego dostępu w stałej lokalizacji dla produktów rynku masowego (Rynek 3b). W decyzji z 20 grudnia 2022 r. Prezes UKE określił wskaźnik WACC dla kalkulacji kosztów usług realizowanych za pośrednictwem światłowodowej sieci dostępowej (WACC FTTH) na poziomie 8,46%. W odniesieniu do usług realizowanych w oparciu o miedzianą sieć dostępową (WACC CU), wskaźnik WACC wynosił 6,62%.

W ramach postępowania z wniosku OPL i KIGEiT o ponowne rozpatrzenie sprawy w dniach od 24 marca 2023 r. do 24 kwietnia 2023 r. Prezes UKE przeprowadził publiczne konsultacje projektu decyzji uchylającej rozstrzygnięcie decyzji z 20 grudnia 2022 r. w części dotyczącej wskaźnika WACC FTTH i ponownie orzekającej w sprawie w tym zakresie. Konieczność uchylecia rozstrzygnięcia ww. decyzji wynikała ze zmiany stanu faktycznego sprawy, tj. uwzględnienia w wyliczeniach aktualnych wartości premii za ryzyko NGA. Następnie w dniach od 24 maja 2023 r. do 19 czerwca 2023 r. zostało przeprowadzone postępowanie konsolidacyjne ww. projektu decyzji.

W dniach od 31 października 2023 r. do 30 listopada 2023 r. Prezes UKE ponownie przeprowadził publiczne konsultacje projektu decyzji uchylającej w całości rozstrzygnięcie decyzji z 20 grudnia 2022 r. i ponownie orzekającej w sprawie z uwagi na konieczność uwzględnienia parametrów pochodzących z najbardziej aktualnego raportu BEREC z 8 czerwca 2023 r.⁴² oraz uwag Komisji Europejskiej (KE) zawartych w decyzji KE z dnia 19 czerwca 2023 r. kończącej postępowanie konsolidacyjne⁴³ – postępowanie jest w toku.

Realizacja obowiązków z art. 38-39 ustawy Pt

Rachunkowość regulacyjna – Instrukcja z rachunkowości regulacyjnej OPL za 2022 r. i Opis kalkulacji kosztów na rok 2024 – Badanie sprawozdania i wyników kalkulacji kosztów OPL

13 czerwca 2023 r. Prezes UKE wydał decyzję zatwierdzającą instrukcję z rachunkowości regulacyjnej OPL za rok 2022 (Instrukcja 2022) oraz opis kalkulacji kosztów świadczenia dostępu telekomunikacyjnego w zakresie usługi lokalnego dostępu w stałej lokalizacji (Rynek 3a) oraz usługi centralnego dostępu w stałej lokalizacji dla produktów rynku masowego (Rynek 3b) na rok 2024 (Opis 2024).

Opis 2024 dotyczy kalkulacji kosztów bieżącej dostępowej sieci światłowodowej oraz sieci miedzianej według metody LRIC+. Zatwierdzony Opis 2024, zgodny z Zaleceniem Komisji Europejskiej z 11 września 2013 r. (2013/466/UE, Dz.U. L251 z 21.09.2013 r.) w sprawie jednolitych obowiązków niedyskryminacji i metod kalkulacji kosztów w celu promowania konkurencji i poprawienia otoczenia dla inwestycji w sieci szerokopasmowe, wychodzi naprzeciw założeniom dotyczącym w szczególności: wyceny elementów sieci światłowodowej, okresu ekonomicznej użyteczności aktywów oraz wolumenu łączy abonenckich. W ramach uzgodnień z OPL, Prezes UKE wzywał OPL do dokonania zmian Instrukcji 2022 i Opisu 2024 oraz do przedstawienia wyjaśnień. OPL dokonała zmian i modyfikacji dokumentów, w efekcie czego Prezes UKE zatwierdził uzgodnioną Instrukcję 2022 i Opis 2024 bez zmian. Sporządzone przez OPL, na podstawie Opisu 2024, wyniki kalkulacji kosztów zostały poddane badaniu niezależnego biegłego rewidenta. Stanowią one skuteczne i wiarygodne źródło informacji o aktualnych kosztach infrastruktury sieciowej efektywnego operatora.

Podobnie badaniu niezależnego biegłego rewidenta zostało poddane, sporządzone zgodnie z Instrukcją 2022 OPL, sprawozdanie z rachunkowości regulacyjnej. Sprawozdanie służy ocenie majątkowej zysków, strat oraz stopy zwrotu z kapitału zaangażowanego w każdej z wyodrębnionych działalności OPL, a także stosowania zasady niedyskryminacji. Instrukcja 2022 i Opis 2024, zatwierdzone decyzją Prezesa UKE, zapewniają stabilność i przewidywalność wyników kalkulacji kosztów.

⁴² Więcej: [https://www.berec.europa.eu/system/files/2023-06/BoR%20\(23\)%2090%20BEREC_WACC%20parameters%20Report%202023.pdf](https://www.berec.europa.eu/system/files/2023-06/BoR%20(23)%2090%20BEREC_WACC%20parameters%20Report%202023.pdf)

⁴³ Więcej: <https://bip.uke.gov.pl/decyzje/rachunkowosc-regulacyjna/decyzja-komisji-europejskiej-konsolidacja-projektu-decyzji-prezesa-uke-dla-orange-polska-s-a-,68.html>

24 sierpnia 2023 r. zakończyło się badanie sprawozdania z prowadzonej przez OPL rachunkowości regulacyjnej (art. 38 ustawy Pt) i wyników kalkulacji kosztów (art. 39 ustawy Pt) dotyczącego roku obrotowego zakończonego 31 grudnia 2022 r. (o którym mowa w art. 53 ust. 5 ustawy Pt).

Biegły rewident wydał pozytywną opinię z badania. Sprawozdanie z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej oraz wyniki kalkulacji kosztów, pozytywnie zaopiniowane przez niezależnego biegłego rewidenta, dostarczyły informacji, że OPL nie stosowała dyskryminacji cenowej wobec operatorów alternatywnych, jak również nie zachodziło subsydiowanie skrośne pomiędzy wyodrębnionymi działalnościami operatora oraz usługami OPL.

Rachunkowość regulacyjna – Instrukcja z rachunkowości regulacyjnej Emitel za 2022 r. – Badanie sprawozdania Emitel

17 kwietnia 2023 r. Prezes UKE wydał decyzję zatwierdzającą Instrukcję w zakresie prowadzenia rachunkowości regulacyjnej Emitel za rok 2022 dla usługi świadczenia transmisji programów telewizyjnych w celu dostarczania treści telewizyjnych użytkownikom końcowym oraz usługi świadczenia transmisji programów radiofonicznych w celu dostarczania treści radiofonicznych użytkownikom końcowym.

W ramach uzgodnienia Prezes UKE wezwał Emitel do dokonania zmian w zakresie Instrukcji 2022. Emitel przedstawił instrukcję uwzględniającą zmiany, wobec czego Prezes UKE zatwierdził uzgodnioną z Emitel Instrukcję 2022 bez zmian. Sprawozdanie z rachunkowości regulacyjnej zostało poddane badaniu niezależnego biegłego rewidenta pod względem zgodności z przepisami prawa i zatwierdzoną przez Prezesa UKE Instrukcją Emitel. Sprawozdanie służy ocenie majątkowej zysków, strat oraz stopy zwrotu z kapitału zaangażowanego w podziale na poszczególne działalności Emitel, a także stosowania zasady niedyskryminacji.

24 sierpnia 2023 r. zakończyło się badanie sprawozdania z prowadzonej przez Emitel rachunkowości regulacyjnej (art. 38 ustawy Pt) dotyczącego roku obrotowego zakończonego 31 grudnia 2022 r., w zakresie rynku świadczenia usługi transmisji programów radiofonicznych i telewizyjnych. Biegły rewident wydał pozytywną opinię z badania, stwierdzając prawidłowość sprawozdania, które dostarczyło informacji, że Emitel nie stosował dyskryminacji cenowej, jak również nie zachodziło subsydiowanie skrośne pomiędzy wyodrębnionymi działalnościami Emitel.

Testy MS/PS zastąpione Testami ERT

Decyzje z 26 czerwca 2022 r. zatwierdzające Ofertę FTTH i Ofertę Cu, nie przewidują Testów MS/PS (testy zawężania marży/zawężania ceny). Dla usług realizowanych w technologii FTTH aktualnie zastosowanie mają Testy Ekonomicznej Odtwarzalności (Testy ERT).

- Celem Testu ERT jest weryfikacja czy ceny za usługi detaliczne OPL zostały ustalone na poziomie, który umożliwi przedsiębiorcom telekomunikacyjnym korzystającym z usług regulowanych, odtworzenie usług detalicznych konkurencyjnych w stosunku do usług detalicznych OPL.

- Test ERT jest wykonywany w odniesieniu do usług detalicznych mających swój odpowiednik hurtowy w usługach regulowanych BSA w technologii FTTH. Opłaty za usługi regulowane pochodzą z obowiązującej Oferty FTTH, zatwierdzonej przez Prezesa UKE.
- Test ERT wykonywany jest w oparciu o koncepcję EEO (*Equally Efficient Operator*), co oznacza, że dane dotyczące elementów sieci, procesów obsługi klienta, ich kosztów, zaangażowania i efektywności, przyjmowane są na podstawie danych przekazanych przez OPL.
- Test ERT jest wykonywany dla trzech najbardziej popularnych usług szerokopasmowych, o dominującym wolumenie sprzedaży w poprzednim roku. Usługi będą testowane w koszyku usług, dla każdej opcji prędkości.
- Test ERT wykonywany jest ex post raz w roku. Wynik samodzielnie wykonanego testu przekazywany jest przez OPL Prezesowi UKE do dnia 30 czerwca za rok ubiegły.
- Test ERT jest wykonywany z wykorzystaniem aktualnych, zaudytowanych danych, za rok poprzedni.

26 czerwca 2023 r. OPL sporządziła i przekazała do UKE zakończone pozytywnym wynikiem Testy ERT za rok 2022 dla usług detalicznych OPL świadczonych na obszarze regulowanego Rynku 3b.

3.3. Kontrole w zakresie telekomunikacji

Prezes UKE monitorując sytuację rynkową, w szczególności obszary ochrony użytkowników końcowych oraz relacji między przedsiębiorcami działającymi na rynku telekomunikacyjnym prowadzi postępowania kontrolne.

W 2023 r. Prezes UKE przeprowadził 126 kontroli w zakresie telekomunikacji, wśród których 108 stanowiły kontrole planowe a 18 miało charakter doraźny. Wśród 126 kontroli, 31 dotyczyło sprawdzenia wykonania wydanych wcześniej przez Prezesa UKE zaleceń pokontrolnych.

Kontrole zostały przeprowadzone w obszarach dotyczących:

- relacji międzyoperatorskich/kontroli interconnectowych/kontroli zagadnień hurtowych – 1 kontrola,
- indywidualnej działalności przedsiębiorców telekomunikacyjnych, w szczególności w aspekcie technicznym, gospodarki numeracją i częstotliwościami – 5 kontroli,
- realizacji uprawnień abonenckich/kontroli zagadnień detalicznych – 65 kontroli,
- realizacji obowiązków w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych – 14 kontroli,
- realizacji wymagań dotyczących świadczenia udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami przez dostawców publicznie dostępnych usług telefonicznych – 41 kontroli.

Wśród kluczowych postępowań kontrolnych przeprowadzonych przez Prezesa UKE w 2023 r. w zakresie telekomunikacji należy wskazać:

- 7 postępowań kontrolnych w zakresie przestrzegania przepisów określonych w art. 3 ust. 2 i 3 Rozporządzenia 2015/2120. Kontrola dotyczyła sprawdzenia czy na polskim rynku telekomunikacyjnym funkcjonują oferty typu zero-rating. Postępowaniem kontrolnym objęto następujących przedsiębiorców telekomunikacyjnych: Premium Mobile sp. z o.o., Canal+ S.A., Cyfrowy Polsat S.A., OPL, T-Mobile, P4, Polkomtel.
- 10 postępowań kontrolnych dotyczących sprawdzenia wykonania zaleceń pokontrolnych Prezesa UKE w zakresie sposobu prezentacji informacji przekazywanych przez ISP na podstawie art. 4 ust. 1 lit d (część pierwsza) Rozporządzenia 2015/2120, przeprowadzonych u następujących przedsiębiorców telekomunikacyjnych: Koba sp. z o.o., Chopin Telewizja Kablowa sp. z o.o., Marcin Frątczak prowadzący działalność gospodarczą pod firmą RFC Marcin Frątczak, Oxylion S.A., Supermedia sp. z o.o., Jerzy Krempa prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Montażowe Urządzeń Elektronicznych TELPOL Jerzy Krempa, Centrum Telewizji Kablowej JIM-SAT sp. z o.o., Krapkowickie Sieci Internetowe sp. z o.o., Przemysław Żelazny prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Nectcity Przemysław Żelazny, „SAT-FILM” sp. z o.o. i Wspólnicy spółka komandytowa.
- Kontrole w zakresie przestrzegania przez 12 przedsiębiorców telekomunikacyjnych (OPL, Polkomtel, P4, T-Mobile, Elpos sp. z o.o., Vectra S.A., Inea sp. z o.o., Telsat.Tv sp. z o.o., SAT-MONT-Service Jacek Mruk, Krzysztof Mruk sp. z o.o., NetGate sp. z o.o., Lubuskie Sieci Światłowodowe sp. z o.o., Kaja Komputer Krzysztof Jasek) przepisów rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących świadczenia udogodnień dla osób z niepełnosprawnością. Czynności kontrolne przeprowadzono łącznie w 52 biurach obsługi klienta ww. przedsiębiorców telekomunikacyjnych⁴⁴.
- Kontrole przestrzegania przepisów dotyczących działalności telekomunikacyjnej w zakresie świadczenia usług telekomunikacyjnych i rozpatrywania reklamacji usług telekomunikacyjnych, w szczególności przepisów rozporządzenia w sprawie reklamacji usługi telekomunikacyjnej przez m.in.: DomyNET sp. z o.o., JMDI sp. z o.o., JMDI.PL sp. z o.o., OPL, T-Mobile, Vectra S.A.

W 2023 r. Prezes UKE przeprowadził również kontrolę działania operatora Claude ICT Poland sp. z o.o. w zakresie sprawozdawczości obejmującej przekazywanie danych do systemu PIT oraz sprawozdawczości rocznej w ramach ustawy Pt. Wszczynając kontrolę Prezes UKE przyjrzał się również modelowi prowadzonej przez spółkę działalności telekomunikacyjnej, która oferuje swoje usługi w oparciu o rozwiązania wirtualne kreowane w warstwie logicznej innego dostawcy

⁴⁴ Szczegółowe informacje na ten temat zostały przedstawione w pkt 1.10 Sprawozdania.

infrastruktury. Skontrolowana firma jest przykładem operatora telekomunikacyjnego, który realizuje w praktyce sieci emulowane i definiowane programowo.

Prezes UKE wydał w 2023 r. łącznie 44 zalecenia pokontrolne dotyczące poszczególnych stwierdzonych nieprawidłowości odnoszących się do merytorycznych zagadnień podlegających kontroli, tj. w zakresie realizacji:

- uprawnień abonenckich/zagadnień detalicznych – 33 zalecenia pokontrolne,
- udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami – 7 zaleceń pokontrolnych,
- obowiązków w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych – 3 zalecenia pokontrolne,
- obowiązków dot. relacji międzyoperatorskich/kontroli interconnectowych/kontroli zagadnień hurtowych – 1 zalecenie pokontrolne.

W zakresie 44 wydanych w 2023 r. zaleceń pokontrolnych:

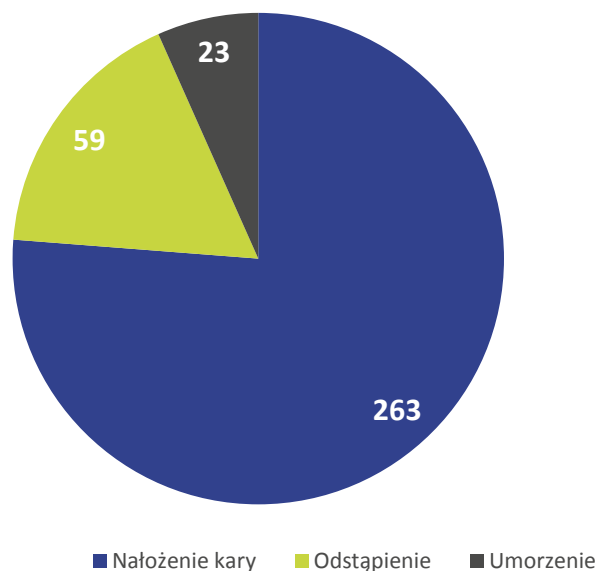
- 20 przedsiębiorców telekomunikacyjnych wykonało zalecenia pokontrolne w terminie wskazanym przez Prezesa UKE,
- w 15 przypadkach wpłynęły wyjaśnienia od przedsiębiorców telekomunikacyjnych o wykonaniu zaleceń pokontrolnych, jednak zostaną one zweryfikowane w ramach kontroli w roku 2024,
- w 2 przypadkach operator poinformował o realizacji zaleceń – w 2024 r. zostanie przeprowadzona weryfikacja poprawności realizacji tych zaleceń,
- w 3 przypadkach przedsiębiorcy nie poinformowali o wykonaniu zaleceń pokontrolnych, UKE podjął decyzję o przeprowadzeniu postępowania kontrolnego w celu zweryfikowania wykonania zaleceń,
- w 4 przypadkach termin na ich wykonanie jeszcze nie upłynął.

W 2023 r. Prezes UKE prowadził i zakończył 345 postępowań administracyjnych w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej, mających na celu przede wszystkim zapewnienie przez UKE przestrzegania przez podmioty zobowiązane podstawowych obowiązków wynikających z ustawy Pt oraz megaustawy, w tym obowiązków sprawozdawczych i informacyjnych.

Zdecydowana większość postępowań dotyczyła niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków w zakresie sprawozdań dotyczących rodzaju i zakresu wykonywanej działalności telekomunikacyjnej oraz wielkości sprzedaży usług telekomunikacyjnych, a także informacji przekazywanych do systemu SIIS/PIT o posiadanej infrastrukturze telekomunikacyjnej i świadczonych usługach telekomunikacyjnych.

Wykres 17

Sposób zakończenia postępowań w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej

Źródło: UKE

Należy zaznaczyć, że część z ujętych w powyższym zestawieniu postępowań dotyczyła więcej niż jednego naruszenia i kończyła się więcej niż jednym rozstrzygnięciem, i z tego względu wskazane liczby odnoszą się nie do liczby rozstrzygnięć, ale do liczby postępowań i wskazują zastosowane rozstrzygnięcie o największej wadze (według kolejności: nałożenie kary, odstąpienie od nałożenia kary i umorzenie).

Systematyczne nakładanie kar za naruszenie obowiązków sprawozdawczych spowodowało wzrost liczby podmiotów przekazujących dane w terminie i jednocześnie wyraźny spadek liczby podmiotów dokonujących naruszeń (o ponad sto rocznie).

Do najważniejszych postępowań Prezesa UKE zakończonych w 2023 r. zaliczyć należy sprawy w przedmiocie nałożenia kar pieniężnych wobec:

- OPL – kara w wysokości 2 mln PLN, za udzielenie nieprawdziwych informacji Prezesowi UKE wymaganych zgodnie z art. 29 ust. 2 megaustawy według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r., poprzez przekazanie nieprawdziwych informacji w zakresie obejmującym: dane o technologii świadczonych usług (odnośnie do ponad 1,3 mln punktów adresowych), dane o możliwości świadczenia usług (dotyczące ponad 10 tys. punktów adresowych stwierdzonych w wyniku kontroli i analizy statystycznej) oraz dane o dostępności usług lub ich parametrach w 22 przypadkach stwierdzonych w związku ze skargami złożonymi do Prezesa UKE.
- T-Mobile – kara w wysokości 200 000 PLN, za niewypełnienie obowiązku przekazania Prezesowi UKE informacji niezbędnych do wykonywania przez Prezesa UKE jego uprawnień i obowiązków.

- Intelligent Technologies S.A. – kara w wysokości 12 500 PLN, za uniemożliwienie korzystania z uprawnień do przeniesienia przydzielonego numeru przy zmianie dostawcy usług.
- Novum S.A. – kara w wysokości 26 000 PLN, za naruszenie zakazu określonego w art. 172 ust. 1 ustawy Pt, poprzez niewypełnienie obowiązku uzyskania zgody 277 abonentów lub użytkowników końcowych na używanie telekomunikacyjnych urządzeń końcowych dla celów marketingu bezpośredniego w okresie od 8 października 2018 r. do 28 września 2019 r.; oraz kara w wysokości 13 000 PLN, za naruszenie obowiązku niezwłocznego przekazywania Prezesowi UKE posiadanych danych, o których mowa w art. 78 ust. 2 ustawy Pt (nieprzekazanie w wymaganym terminie danych dotyczących 2 043 numerów przeniesionych do Novum S.A.).
- EGF-Centrum Odszkodowań sp. z o.o. – kara w wysokości 30 000 PLN, za niewypełnienie obowiązku uzyskania uprzedniej zgody użytkowników końcowych na używanie telekomunikacyjnych urządzeń końcowych dla celów marketingu bezpośredniego, poprzez wykonywanie połączeń telefonicznych o charakterze marketingowym w okresie od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 30 września 2022 r.

Bezpośrednimi konsekwencjami stwierdzonych nieprawidłowości były w szczególności znaczące utrudnienia w realizacji przez Prezesa UKE ustawowych uprawnień i obowiązków oraz naruszanie gwarantowanych ustawowo uprawnień abonentów do przeniesienia przydzielonego numeru i naruszanie zakazu używania telekomunikacyjnych urządzeń końcowych i automatycznych systemów wywołujących dla celów marketingu bezpośredniego lub przesyłania niezamówionej informacji handlowej bez zgody abonenta lub użytkownika końcowego.

3.4. Kontrole w zakresie gospodarki częstotliwościami

Prezes UKE prowadził w 2023 r. stały oraz doraźny monitoring widma częstotliwości radiowych za pomocą:

- Pomiarowych Stacji Stałych,
- Ruchomych Stacji Pomiarowych,
- Ruchomych Stacji Monitoringowych.

Stałym monitoringiem w 2023 r. objęto:

- 1 382 urządzenia radiowe nadawcze i nadawczo-odbiorcze, wobec których przeprowadzono w ciągu roku 15 244 pomiary parametrów emisji,
- 42 emisje częstotliwości bezpieczeństwa w celu ochrony przed zakłóceniami.

Doraźnym monitoringiem objęto 9 068 pasm częstotliwości pod kątem efektywnej zajętości kanałów częstotliwości.

Ponadto w 2023 r. Prezes UKE przeprowadził:

- 230 postępowań kontrolnych wobec użytkowników urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych (1 220 urządzeń radiowych), ujawniając 62 przypadki naruszeń oraz 4 przypadki działalności bez uprawnień,
- 9 kontroli zaleceń pokontrolnych będących efektem stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości,
- 5 postępowań administracyjnych w sprawie używania urządzenia radiowego (art. 201 oraz art. 203 ustawy Pt),
- 8 postępowań w sprawie nałożenia kary (na łączną kwotę 152 000 PLN).

W 2 kwartale 2023 r. Prezes UKE przeprowadził monitoring zajętości pasma C (3,4 – 3,8 GHz) przez potencjalne emisje niepożądane w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców:

- monitoringiem objęto 37 miast w Polsce,
- w 11 przypadkach odnotowano sygnały niepożądane, które w toku dalszych czynności zostały wyeliminowane.

W 3 kwartale 2023 r. Prezes UKE przeprowadził weryfikację obowiązków rezerwacyjnych dla nadawców sygnału NTC w MUX4 polegających na spełnieniu warunku pokrycia tym sygnałem w co najmniej 37% obszaru Rzeczypospolitej Polskiej. Podczas monitoringu:

- zweryfikowano 43 stacje MUX4 na terenie całego kraju,
- na podstawie wyników przeprowadzonego monitoringu potwierdzono, że spełniony jest warunek minimalnego pokrycia sygnałem MUX4.

W 4 kwartale 2023 r. Prezes UKE przeprowadził doraźny monitoring procesu przełączania nadajników naziemnej telewizji cyfrowej MUX3 na standard DVB-T2/HEVC oraz kanały docelowe. W ramach monitoringu:

- zweryfikowano 73 stacje nadawcze MUX3 o największej mocy,
- nie potwierdzono nieprawidłowości zarówno w zakresie przełączenia standardu, jak i docelowych kanałów częstotliwości.

Ponadto w 4 kwartale 2023 r. Prezes UKE przeprowadził doraźny monitoring sygnałów GPS wobec pojawienia się w mediach informacji o pogorszeniu jego jakości. W ramach prowadzonych działań:

- przeprowadzono łącznie 77 monitoringów w 5 cyklach,
- zaangażowano 16 komórek organizacyjnych UKE właściwych dla każdego województwa,
- w żadnym przypadku nie stwierdzono zakłócenia któregośkolwiek z sygnałów GPS.

W trakcie całego 2023 r. Prezes UKE przy udziale Delegatury w Gdyni, Olsztynie, Białymstoku, Lublinie i Rzeszowie prowadził monitoring widma częstotliwości na granicy polsko – rosyjskiej, polsko – białoruskiej i polsko – ukraińskiej, związany z inwazją Rosji na Ukrainę. W ramach prowadzonych działań:

- przeprowadzono łącznie 101 monitoringów,
- odnotowano 32 incydenty, które nie miały wpływu na sygnały telefonii komórkowych oraz sygnały radiodifuzyjne w Polsce.

3.5. Kontrole w zakresie wymagań kompatybilności elektromagnetycznej

W 2023 r. w zakresie spełniania wymagań kompatybilności elektromagnetycznej Prezes UKE przyjął 2 603 zgłoszenia o zakłóceniach w sieciach i urządzeniach radiokomunikacyjnych, co stanowi zmniejszenie ogólnej liczby zgłoszeń o ok. 15% w stosunku do roku wcześniejszego, w tym:

- 2 075 zgłoszeń o zakłóceniach w sieciach komórkowych,
- 168 zgłoszeń o zakłóceniach w odbiorze radiowym i telewizyjnym.

W 2023 r. liczba zgłaszanych miesięcznie zakłóceń wyniosła średnio 254. Najwięcej zgłoszeń wpłynęło w lutym – 284, a najmniej w czerwcu – 190. Ponownie największą liczbę zakłóceń zarejestrowano w województwie mazowieckim, tj. 428, co stanowiło ponad 16% wszystkich zgłoszeń.

Rysunek 6

Liczba zgłoszeń zakłóceń w 2023 r. w podziale na województwa

Źródło: UKE

Liczba zgłoszeń zakłóceń w odbiorze RTV w 2023 r. utrzymywała się na poziomie z lat poprzednich i dotyczyła w znacznej większości przypadków niestanowiących zakłóceń w rozumieniu definicji zawartej w ustawie Pt. Jednakże z uwagi na społeczny aspekt zagadnienia pracownicy UKE podejmowali działania zmierzające do zidentyfikowania i rozwiązania problemu zgłaszającego. Abonenci zgłaszali utrudnienia spowodowane brakiem możliwości odbioru NTC bądź nieodpowiednią jakością odbieranych programów telewizyjnych. Przyczyny tych problemów były różnorodne, m.in. przeprowadzona w 2023 r. zmiana sposobu nadawania i kodowania programów emitowanych w ramach MUX3 i związane z tym zmiany kanałów telewizyjnych na niektórych obiektach nadawczych, skierowanie anteny na nadajnik, który nie jest przewidziany do odbioru programów na danym terenie, niesprawna instalacja antenowa abonenta, chwilowy brak sygnału wynikający z konserwacji nadajnika.

Prezes UKE prowadzi rejestr wykrytych urządzeń zakłócających wg rodzaju źródła, bez względu na zakłócaną służbę radiokomunikacyjną. W wyniku przeprowadzonych działań w 2023 r. wykryto 1 953 urządzenia zakłócające, w tym:

- *repeater* – 1 170 (najwięcej w województwach: małopolskim – 204, łódzkim – 170, wielkopolskim – 138, mazowieckim – 134, świętokrzyskim – 82, pomorskim – 62, kujawsko-pomorskim – 61, opolskim – 59, dolnośląskim – 53),
- inne urządzenia radiowe – 573 (najwięcej w województwach: wielkopolskim – 362, mazowieckim – 61, małopolskim – 20, zachodniopomorskim – 19),
- wzmacniacz antenowy – 120 (najwięcej w województwach: warmińsko-mazurskim – 30; mazowieckim – 21, śląskim – 20),
- inne urządzenia EMC – 41,
- urządzenia sieci energetycznej – 4,
- przetwornice i zasilacze – 11,
- urządzenia oświetleniowe – 11.

Liczba zgłoszeń zakłóceń w sieciach komórkowych w stosunku do 2022 r. zmalała o 526 (spadek o ok. 20%) i stanowiła ok. 80% wszystkich przypadków zakłóceń. Źródło przeważającej liczby zakłóceń stanowiły wzmacniacze sygnału GSM (*repeatery*), które zlokalizowano w 1 170 przypadkach. Nastąpił spadek o ponad 16% wykrytych przypadków używania wzmacniaczy w stosunku do 2022 r., co może świadczyć o skuteczności działań polegających na:

- wdrażaniu i rozwoju technologii 5G New Radio przez operatorów,
- kontynuowaniu współpracy z portalem handlowym Allegro, polegającej na wyszukiwaniu i blokowaniu przez UKE aukcji z ofertami, które naruszają regulamin serwisu, ponieważ nie zawierają w opisie informacji o prawnych ograniczeniach i konsekwencjach używania wzmacniaczy przez osoby do tego nieupoważnione.

W 789 przypadkach, w których stwierdzono używanie wzmacniaczy sygnału GSM, tj. urządzenia radiowego bez wymaganego pozwolenia radiowego, Prezes UKE skierował zawiadomienia do organów ścigania o możliwości popełnienia wykroczenia w związku z nielegalnym używaniem urządzeń radiowych.

Inną formę ograniczenia instalowania wzmacniaczy stanowiła współpraca z serwisem aukcyjnym Allegro, polegająca na wyszukiwaniu przez UKE aukcji z ofertami, które naruszają regulamin serwisu, ponieważ nie zawierają w opisie informacji o prawnych ograniczeniach i konsekwencjach używania wzmacniaczy przez osoby do tego nieupoważnione oraz informowanie o tym Allegro.

W wyniku działań UKE usunięto w 2023 r. 2 342 oferty sprzedaży wzmacniaczy, które nie spełniały wymagań regulaminu, co stanowi blisko 5-krotny wzrost w stosunku do roku wcześniejszego.

3.6. Kontrole na rynku pocztowym

Kontrole operatora świadczącego usługi powszechne

Prezes UKE uprawniony jest do kontroli przestrzegania przepisów i decyzji z zakresu działalności pocztowej (art. 122 ust. 1 ustawy Pp). Prezes UKE przeprowadził w 2023 r. kontrole Poczty Polskiej będącej operatorem wyznaczonym w zakresie:

- badania czasu przebiegu przesyłek pocztowych w obrocie krajowym w zakresie usług powszechnych uzyskanego w 2023 r., w tym: przesyłek listowych nierejestrowanych oraz paczek pocztowych,
- zapewniania osobom niepełnosprawnym dostępu do świadczonych usług powszechnych,
- rozpatrywania reklamacji usług powszechnych.

Badanie czasu przebiegu przesyłek pocztowych

Zgodnie z art. 52 ustawy Pp Prezes UKE jest zobowiązany do zapewnienia przeprowadzania badania czasu przebiegu przesyłek pocztowych uzyskanego w danym roku w zakresie usług powszechnych w obrocie krajowym oraz do zapewnienia weryfikacji prawidłowości realizacji badania, a także jego wyników.

Prowadzone badania mają na celu stałe monitorowanie jakości świadczenia usług powszechnych oraz wywieranie wpływu na operatora wyznaczonego do jej podnoszenia. W tym zakresie stosuje się wymagania dotyczące zachowania wskaźników czasu przebiegu przesyłek pocztowych określonych w przepisach prawa wydanych na podstawie art. 47 ustawy Pp.

Tabela 18

Ogólnopolskie wskaźniki czasu przebiegu przesyłek listowych oraz paczek pocztowych w roku 2023

przesyłki listowe priorytetowe			przesyłki listowe ekonomiczne		
czas przebiegu [D+n] ⁴⁵	wskaźnik czasu przebiegu ⁴⁶ - standard jakościowy ⁴⁷	ogólnopolski wskaźnik czasu przebiegu [2023]	czas przebiegu [D+n]	wskaźnik czasu przebiegu - standard jakościowy	ogólnopolski wskaźnik czasu przebiegu [2023]
D+1	82%	48,3%	D+3	85%	68%
D+2	90%	79,4%	D+5	97%	91,4%
D+3	94%	90,8%			
paczki pocztowe priorytetowe			paczki pocztowe ekonomiczne		
czas przebiegu [D+n]	wskaźnik czasu przebiegu - standard jakościowy	ogólnopolski wskaźnik czasu przebiegu [2023]	czas przebiegu [D+n]	wskaźnik czasu przebiegu - standard jakościowy	ogólnopolski wskaźnik czasu przebiegu [2023]
D+1	80%	86,7%	D+3	90%	99,4%

Źródło: UKE na podstawie badania czasu przebiegu przesyłek pocztowych

Prezentowane powyżej wskaźniki czasu przebiegu przesyłek listowych nierejestrowanych oraz paczek pocztowych w 2023 r. są wyższe od uzyskanych w 2022 r. w zakresie czterech celów: D+1, D+2, D+3 – dla przesyłek listowych nierejestrowanych priorytetowych a także D+1 dla paczek pocztowych priorytetowych. W przypadku przesyłek listowych nierejestrowanych ekonomicznych uzyskane wskaźniki są niższe. Wskaźnik czasu przebiegu paczek pocztowych ekonomicznych utrzymał się na poziomie z 2022 r.

W przypadku niezachowania przez operatora wyznaczonego wskaźników czasu przebiegu przesyłek pocztowych, Prezes UKE każdorazowo przeprowadza analizę przesłanek odstąpienia od wymierzenia kary, które obejmują między innymi: koniunkturę gospodarczą, aktualną sytuację finansową operatora wyznaczonego (w tym w zakresie świadczenia usług powszechnych), uwarunkowania rynku pracy oraz utrzymanie ciągłości świadczenia usług powszechnych. Prezes UKE uwzględnia także wyniki badań terminowości z poprzedzających dwóch lat, w tym wielkość różnicy między wskaźnikami obowiązującymi a osiągniętymi oraz działania podjęte przez operatora na rzecz poprawy osiąganych wskaźników.

W 2023 r. Prezes UKE zwrócił się do operatora wyznaczonego o wyjaśnienia w sprawie podjętych działań na rzecz poprawy osiąganych wskaźników terminowości w związku z wynikami badania czasu przebiegu przesyłek listowych nierejestrowanych oraz paczek pocztowych w 2022 r. Poczta

⁴⁵ „D” – dzień zawarcia umowy o świadczenie usługi pocztowej; n - liczba dni, które upłynęły od dnia nadania do dnia doręczenia przesyłki pocztowej (do terminów nie wlicza się dni ustawowo wolnych od pracy oraz sobót).

⁴⁶ Udział liczby przesyłek pocztowych doręczonych w określonym terminie liczonym od dnia nadania do dnia doręczenia do ogólnej liczby nadanych przesyłek pocztowych.

⁴⁷ Wskaźnik czasu przebiegu przesyłek pocztowych w obrocie krajowym określony w Załączniku nr 1 do Rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z 29 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków wykonywania usług powszechnych przez operatora wyznaczonego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1026).

Polska przekazała informacje i dane wskazujące na realizację przez operatora wyznaczonego działań systemowych w celu poprawy jakości świadczenia usług pocztowych, w tym przede wszystkim usług powszechnych.

Dotychczas dokonywane analizy ww. przesłanek nie wykazały zasadności wymierzenia kary operatorowi wyznaczonemu.

Kontrola w zakresie zapewnienia osobom niepełnosprawnym dostępu do świadczonych usług powszechnych

Prezes UKE jest organem uprawnionym do kontroli w zakresie zapewnienia przez operatora wyznaczonego osobom niepełnosprawnym dostępu do powszechnych usług pocztowych, zgodnie z art. 62 ustawy Pp. W związku z powyższym, w okresie od września do listopada 2023 r. Prezes UKE przeprowadził kontrolę w 460 placówkach pocztowych (280 placówkach miejskich oraz 180 placówkach wiejskich), co stanowiło 6% wszystkich placówek Poczty Polskiej świadczących usługi pocztowe na terenie kraju⁴⁸. Spośród skontrolowanych placówek: 276 placówek pocztowych posiadało możliwość samodzielnego wjazdu do budynku, natomiast w przypadku braku możliwości samodzielnego wjazdu w 169 placówkach został zamontowany sprawnie działający oraz dostępny dzwonek przywołujący personel placówki, jednakże w 5 przypadkach personel nie reagował na sygnał dzwonka, m.in. z powodu obsługi klienta w tym czasie znajdujących się w placówce pocztowej klientów.

Wyniki kontroli wskazują, że w 440 placówkach Poczty Polskiej spośród 460 poddanych kontroli (95,7%), osobom niepełnosprawnym poruszającym się za pomocą wózka inwalidzkiego zapewniono korzystanie z usług poprzez możliwość samodzielnego wjazdu do placówki lub możliwość skutecznego przywołania pracownika.

⁴⁸ Według danych umieszczonych w rocznym sprawozdaniu operatora wyznaczonego, na koniec roku 2022 na terenie kraju działało 7 620 placówek pocztowych, w tym 5 144 placówek było zlokalizowanych na obszarach miejskich oraz 2 476 na terenach wiejskich.

Wykres 18

Placówki z udogodnieniami dla osób niepełnosprawnych

Źródło: UKE

Służbę doręczeń posiadało 149 spośród 460 skontrolowanych placówek pocztowych. Wszystkie 149 placówek pocztowych posiadających służbę doręczeń prowadziło ewidencję osób niepełnosprawnych oraz zapewniało przyjmowanie przesyłek od osoby niepełnosprawnej w miejscu zamieszkania.

Przeprowadzona przez Prezesa UKE kontrola potwierdziła, że większość skontrolowanych placówek pocztowych spełnia określone w ustawie Pp wymogi. Ponadto uzyskane informacje wskazują, iż operator wyznaczony w ramach realizowanego procesu nowej wizualizacji placówek pocztowych, remontując, alokując lub rozwijając sieć placówek pocztowych, przystosowuje je do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Kontrola w zakresie rozpatrywania reklamacji usług powszechnych

Przepisy ustawy Pp wraz z przepisami wykonawczymi określają możliwe tryby dochodzenia roszczeń przez użytkowników usług pocztowych, warunki i przesłanki odpowiedzialności operatora pocztowego, w tym okoliczności wyłączające jego odpowiedzialność, a także zasady przyznawania odszkodowania oraz ustalania jego wysokości (art. 87-95 ustawy Pp). Podstawowym trybem dochodzenia roszczeń przez użytkowników usług pocztowych jest postępowanie reklamacyjne prowadzone przez operatorów pocztowych.

W okresie od września do listopada 2023 r. Prezes UKE przeprowadził kontrole w jednostkach organizacyjnych Poczty Polskiej zajmujących się rozpatrywaniem reklamacji. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 7 listopada 2023 r.

W toku kontroli sprawdzeniu poddano łącznie 300 reklamacji w zakresie przesyłek rejestrowanych w obrocie krajowym, w tym: 242 reklamacje przesyłki listowej, 57 reklamacji paczek pocztowych i 1 reklamację paczki pocztowej z zadeklarowaną wartością. Celem kontroli było ustalenie,

czy Poczta Polska rozpatruje reklamacje powszechnej usługi pocztowej dotyczące przesyłki rejestrowanej, zgodnie z przepisami prawa, w tym uzyskanie danych dotyczących kompletności odpowiedzi na reklamacje i terminowości ich udzielania oraz ustalenie czy operator pocztowy zastosował się do zaleceń pokontrolnych.

Wykres 19

Powody składania reklamacji poddanych kontroli

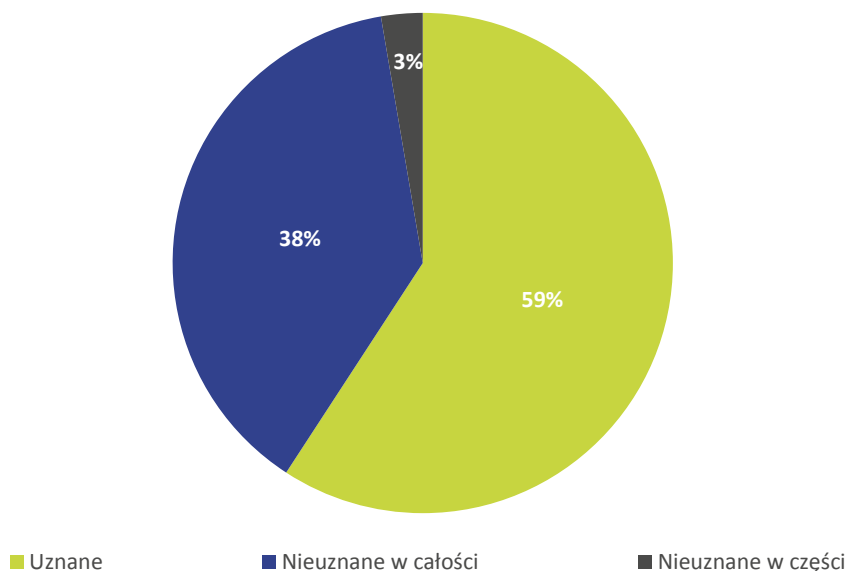

Źródło: UKE

Z ustaleń dokonanych przez Prezesa UKE podczas kontroli wynika, że 177 (59%) skontrolowanych reklamacji uznanych zostało za zasadne, natomiast 114 (38%) reklamacji zakwalifikowanych zostało jako nieuznane w całości.

Wykres 20

Sposób rozpatrzenia reklamacji

Źródło: UKE

Kontrole uprawnionych do wykonywania działalności pocztowej na podstawie wpisu do ROP

Pośród różnorodnych narzędzi regulacyjnych ustawodawca przyznał Prezesowi UKE prawo do prowadzenia kontroli działalności gospodarczej w zakresie przestrzegania przepisów i decyzji z zakresu działalności pocztowej (art. 122 ust. 1 ustawy Pp). Obowiązujące przepisy przewidują karę pieniężną m.in. za naruszenie zasad prowadzenia działalności pocztowej, w tym m.in. zgodnie z art. 126 ust. 1 pkt 2 ustawy Pp, za niewypełnienie obowiązku sprawozdawczego, o którym jest mowa w art. 43 ust. 1 ustawy Pp.

W związku z powyższym, w 2023 r. Prezes UKE objął kontrolą 18 operatorów pocztowych, przy czym 17 kontroli było kontrolami planowymi, natomiast 1 była kontrolą doraźną. Powodem kontroli było w szczególności nieprzedłożenie Prezesowi UKE sprawozdania z działalności pocztowej w latach 2021 lub 2022. Celem kontroli było m.in. ustalenie, czy operatorzy pocztowi prowadzą działalność pocztową i czy ją prowadzili w latach 2021 i 2022. Kontrole zostały przeprowadzone w zakresie przestrzegania przepisów i decyzji z zakresu działalności pocztowej oraz w zakresie świadczenia usług pocztowych i pod kątem zgodności z warunkami wymaganymi dla wykonywania działalności pocztowej.

Wyniki kontroli 15 podmiotów wykazały, że 10 ze skontrolowanych operatorów pocztowych w okresie objętym kontrolą wykonywało działalność pocztową, z czego 1 operator pocztowy złożył zgłoszenie zakończenia wykonywania działalności pocztowej w 2023 roku, w związku z czym został wykreślony z ROP. Natomiast 5 operatorów pocztowych nie wykonywało działalności pocztowej w okresie objętym kontrolą, z czego 1 złożył zgłoszenie zakończenia wykonywania działalności

pocztowej, w związku z czym został wykreślony z ROP. Wśród 10 skontrolowanych operatorów pocztowych wykonujących działalność pocztową w okresie objętym kontrolą, 5 wykonywało działalność pocztową wyłącznie w zakresie przesyłek kurierskich, 3 w zakresie przesyłek kurierskich oraz w obszarze usług wchodzących w zakres usług powszechnych, z czego 1 dodatkowo świadczył inne usługi pocztowe, 1 świadczył usługi pocztowe w obszarze usług wchodzących w zakres usług powszechnych oraz 1 w obszarze innych usług pocztowych (druki bezadresowe). W ramach kontroli stwierdzono braki w zapisach regulaminów świadczenia usług pocztowych, brak udostępnienia aktualnego regulaminu świadczenia usług pocztowych w placówkach pocztowych operatora pocztowego oraz na jego stronie internetowej, a także nieprawidłowości przy rozpatrywaniu reklamacji usług pocztowych. 2 operatorów pocztowych, w związku z ustaleniami kontroli, usunęło uchybienia, a kolejnych 2 operatorów pocztowych na skutek wydania zaleceń pokontrolnych, usunęło wskazane w nich nieprawidłowości.

W przypadku pozostałych 3 operatorów pocztowych, nie było możliwe przeprowadzenie kontroli. Powodem braku możliwości wszczęcia kontroli było wykreślenie 2 operatorów pocztowych z ROP po podjęciu czynności poprzedzających samo wszczęcie kontroli, a w przypadku 1 brak jakiegokolwiek kontaktu z przedsiębiorcą. W ostatnim przypadku, przedsiębiorca nie przebywał pod adresem siedziby widniejącym w KRS i w ROP oraz pod adresem do korespondencji będącym w posiadaniu UKE, nieskuteczne były również podejmowane inne próby kontaktu z przedsiębiorcą, a ponadto nie dokonał on odpowiedniego zgłoszenia do UKE w sytuacji np. ewentualnej zmiany dotychczasowego adresu.

Efektom działań kontrolnych UKE było zabezpieczenie interesów użytkowników usług pocztowych, w tym zabezpieczenie im dostępu do usług na równych i jednolitych zasadach, zapewnianie właściwej jakości usług oraz zapewnienie zgodności prowadzonej działalności pocztowej z obowiązującymi przepisami.

Postępowania administracyjne i kary pieniężne wymierzone na podstawie art. 126 ustawy Pp

W 2023 r. Prezes UKE prowadził postępowania administracyjne dotyczące:

- wymierzenia kar pieniężnych operatorom pocztowym, którzy nie przedłożyli sprawozdań z działalności pocztowej albo uczynili to z naruszeniem terminu (5 decyzji, w tym jedna decyzja o umorzeniu postępowania),
- ustalenia wysokości udziału w dopłacie dla operatora pocztowego zobowiązanego do tego udziału oraz określenia 30-dniowego terminu do jego wniesienia (15 października 2020 r. postępowanie zostało zawieszone),
- uzgodnienia i zatwierdzenia projektu opisu kalkulacji kosztu netto za rok 2022,
- ponownego rozpatrzenia sprawy dotyczącej weryfikacji kalkulacji kosztu netto i straty z tytułu świadczenia usług powszechnych oraz ustalenia kwoty należnej dopłaty za rok 2013,

- weryfikacji kalkulacji kosztu netto i straty z tytułu świadczenia usług powszechnych oraz ustalenia kwoty należnej dopłaty za rok 2020 (decyzją z 22 grudnia 2023 r. postępowanie w tej sprawie zostało w całości umorzone),
- weryfikacji kalkulacji kosztu netto i straty z tytułu świadczenia usług powszechnych oraz ustalenia kwoty należnego finansowania kosztu netto za rok 2021,
- weryfikacji kalkulacji kosztu netto i straty z tytułu świadczenia usług powszechnych oraz ustalenia kwoty należnego finansowania kosztu netto za rok 2022,
- zmiany decyzji Prezesa UKE z 28 lutego 2022 r., zatwierdzającej instrukcję rachunkowości regulacyjnej na rok 2022 i opis kalkulacji kosztów na rok 2022,
- zatwierdzenia instrukcji rachunkowości regulacyjnej na rok 2023 oraz opisu kalkulacji kosztów na rok 2023,
- nałożenia na operatora wyznaczonego obowiązku przedłożenia do publikacji w BIP UKE zatwierdzonych: instrukcji rachunkowości regulacyjnej na rok 2023 oraz opisu kalkulacji kosztów na rok 2023,
- określenia dla operatora wyznaczonego wskaźnika zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału (wskaźnik WACC) – decyzja wydana została w 2024 r.

3.7. Gospodarowanie zasobami numeracji

W 2023 r. Prezes UKE prowadził skuteczną gospodarkę zasobami numeracji – wydano 225 decyzji dotyczących gospodarowania zasobami numeracji, a średni czas wydania decyzji wyniósł 6 dni – tym samym został utrzymany na wysokim poziomie z lat poprzednich.

Przy współpracy z operatorami OPL i Netia oraz służbami ustawowo powołanymi do niesienia pomocy ustalano numery kierowania alarmowego dla nowych lokalizacji służb obsługujących wywołania alarmowe oraz centrów powiadamiania ratunkowego. Koordynowano zmiany kierowania wywołań na numer 999 wraz z aktualizacją numerów kierowania alarmowego (NKA) dla tego numeru, przy współpracy z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym oraz operatorami Netia i OPL. Numery NKA dla wszystkich numerów alarmowych na bieżąco publikowano na stronie internetowej UKE w formie Tablic NKA, zawierających aktualne lokalizacje służb obsługujących wywołania alarmowe na danym terenie oraz centrów powiadamiania ratunkowego. Obecnie są dostępne aktualne Tablice NKA dla wszystkich numerów alarmowych, tj. numeru 112 oraz numerów 99X i 98X, stanowiąc jedyne wiarygodne źródło informacji o obszarach kierowania wywołań na numery alarmowe.

Zgodnie z decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej nowy europejski numer zharmonizowany z zakresu 116 (116 016) na potrzeby telefonu zaufania dla ofiar przemocy wobec kobiet został udostępniony do regulacji wewnątrz krajowej i ewentualnego przydziału.

UKE kontynuował prowadzenie rejestru numerów wykorzystywanych do świadczenia usługi o podwyższonej opłacie zawierającego ponad 130 tys. rekordów danych o usługach uruchomionych w poszczególnych sieciach operatorów.

Zainaugurowano również udział w pracach przygotowawczych dla wdrażanego wykazu numerów służących wyłącznie do odbierania połączeń, który będzie prowadzony w dedykowanym systemie informatycznym przy wykorzystaniu nowotworzonej usługi w PUE.

W 2023 r. UKE zapewniał bieżącą aktualizację Tablic Zagospodarowania Numeracji w module systemu PLI CBD, prezentowanych również na stronie internetowej UKE, wykorzystywanych w procesach przenoszenia numerów.

Efekty gospodarki UKE w zakresie numeracji:

- sprawne wydawanie decyzji (średni czas wydania decyzji – 6 dni roboczych),
- wpływy do budżetu państwa na poziomie 86,2 mln PLN,
- zapewnienie aktualności publicznie dostępnych Tablic Zagospodarowania Numeracji oraz wyszukiwarki dostawcy usług dla numeru telefonu,
- zapewnienie pełnej i aktualnej informacji nt. numerów wykorzystywanych do świadczenia usługi o podwyższonej opłacie.

3.8. Legislacja i postępowania sądowe

Legislacja

Spośród procedowanych w 2023 r. projektów ustaw jednym z najważniejszych dla funkcjonowania rynku telekomunikacyjnego był projekt ustawy o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej. Projekt ten powstał z udziałem ekspertów UKE i wprowadzał definicję nadużycia w komunikacji elektronicznej, ustanawiał zakaz dokonywania nadużyć w komunikacji elektronicznej oraz typizował najpowszechniejsze nadużycia: generowanie sztucznego ruchu, smishing, CLI spoofing i nieuprawnioną zmianę informacji adresowej. Nakładał on na przedsiębiorców telekomunikacyjnych liczne nowe zadania związane z ochroną użytkowników końcowych przed nadużyciami w komunikacji elektronicznej poprzez zapobieganie im i zwalczanie ich. Z zadaniami przedsiębiorców telekomunikacyjnych skorelowano szereg nowych zadań regulatora rynku telekomunikacyjnego – Prezesa UKE. Najważniejsze z nich to: prowadzenie wykazu numerów służących wyłącznie do odbierania połączeń głosowych, zawieranie z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi porozumień i wydawanie im rekomendacji określających szczegółowe środki organizacyjne i techniczne służące zapobieganiu i zwalczaniu CLI spoofing, wydawanie decyzji o zablokowaniu dostępu do numeru lub usługi oraz nałożeniu obowiązku wstrzymania pobierania opłat za połączenia lub usługi gdy jest to uzasadnione ochroną użytkowników końcowych przed nadużyciami oraz nakładanie kar pieniężnych za naruszenie obowiązków przewidzianych przepisami ustawy. W roku 2023 przeprowadzone zostały,

przy udziale przedstawicieli UKE, prace sejmowe i senackie nad ww. projektem ustawy, w wyniku których w dniu 25 sierpnia 2023 r. w Dz. U. pod poz. 1703 została ogłoszona ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej.

Drugim ważnym projektem procedowanym przy udziale UKE był projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw, który przewidywał m. in. włączenie przedsiębiorców komunikacji elektronicznej do krajowego systemu cyberbezpieczeństwa oraz utworzenie przez Prezesa UKE CSIRT Telco działającego na rzecz tych przedsiębiorców. Projektowana ustawa przyznawała również Prezesowi UKE nowe kompetencje m.in. w zakresie nadzorowania wypełniania przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej obowiązku niewykorzystywania sprzętu lub oprogramowania dostarczonych przez podmiot uznany w decyzji ministra właściwego do spraw informatyzacji za dostawcę wysokiego ryzyka. W 2023 r. odbyła się komisja prawnicza z udziałem przedstawicieli UKE, a następnie, po przejściu dalszych etapów rządowego procesu legislacyjnego, projekt ustawy trafił do Sejmu. 11 września 2023 r. został on jednak wycofany przez Radę Ministrów z prac parlamentarnych.

Kolejnym istotnym z punktu widzenia kompetencji Prezesa UKE projektem opracowywanym w 2023 r. był projekt ustawy o zapewnianiu spełniania wymogów dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze. Projekt ten dokonuje wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług mającej na celu zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami równego z innymi osobami dostępu do produktów i usług objętych zakresem przedmiotowym ww. dyrektywy, w tym w szczególności wskazanych w niej technologii informacyjno-komunikacyjnych. W myśl projektu ustawy Prezes UKE będzie organem nadzoru rynku w odniesieniu do: konsumenckich urządzeń końcowych z interaktywnymi zdolnościami obliczeniowymi wykorzystywanych do świadczenia usług telekomunikacyjnych i usług dostępu do audiowizualnych usług medialnych, terminali, usług telekomunikacyjnych i usług dostępu do audiowizualnych usług medialnych, konsumenckich systemów sprzętu komputerowego ogólnego przeznaczenia i ich systemów operacyjnych, czytników książek elektronicznych i usług rozpowszechniania książek elektronicznych. W 2023 r. przedstawiciele UKE brali udział w rozpatrywaniu projektu przez komisję prawniczą oraz udzielali wnioskodawcy pomocy eksperckiej w celu ustosunkowania się do uwag zgłoszonych podczas rozpatrywania projektu przez Stały Komitet Rady Ministrów. Po przyjęciu przez Radę Ministrów 10 listopada 2023 r. projekt ustawy o zapewnianiu spełniania wymogów dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze został on wniesiony do Sejmu.

Innymi procedowanymi w 2023 r. projektami ustaw, nakładającymi na Prezesa UKE nowe obowiązki, były:

- projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia niektórych skutków kradzieży tożsamości, nakładający na Prezesa UKE nowe zadanie w zakresie kontroli wypełniania przez dostawców publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych obowiązku weryfikacji zastrzeżenia numeru PESEL przed wydaniem abonentowi kopii

lub wtórnika karty lub innego urządzenia, służących do identyfikacji abonenta w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub ich cyfrowego odwzorowania – przedstawiciele UKE wzięli udział w komisji prawniczej poświęconej temu projektowi ustawy; po przejściu procedury legislacyjnej uchwalona ustawa została 21 lipca 2023 r. ogłoszona w Dz. U. pod pozycją 1394,

- projekt ustawy o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz ustawy – Prawo telekomunikacyjne, nakładający na Prezesa UKE obowiązek rozpatrywania wniosków dostawców usług telekomunikacyjnych o obniżenie opłaty za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji z tytułu zapewnienia użytkownikom możliwości skorzystania z usług, o których mowa w tym projekcie – 17 maja 2023 r. został przyjęty przez Komitet Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji,
- projekt ustawy o ochronie małoletnich przed dostępem do treści nieodpowiednich w internecie, zgodnie z którym Prezes UKE obowiązany miał być do udzielania ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji określonych informacji na temat dostawcy usługi dostępu do sieci internet lub realizowanych przez niego usług – przedstawiciele UKE wzięli udział w pracach sejmowej Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii poświęconych temu projektowi ustawy, który jednak 11 września 2023 r. został wycofany przez Rząd z prac parlamentarnych,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz niektórych innych ustaw, przewidujący wyznaczenie Prezesa UKE na koordynatora do spraw usług cyfrowych, o którym mowa w art. 49 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE.

Prezes UKE, w toku procesu legislacyjnego, zgłaszał do ww. projektów ustaw liczne uwagi oraz propozycje.

Ponadto w roku 2023 Prezes UKE brał udział w pracach parlamentarnych nad projektami ustaw: Prawo komunikacji elektronicznej i Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej, mającymi implementować do polskiego porządku prawnego przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej, a tym samym kompleksowo uregulować zasady świadczenia usług łączności elektronicznej w Polsce. Po przeprowadzeniu wysłuchania publicznego oba projekty zostały jednak wycofane przez Rząd z prac parlamentarnych, co miało miejsce w kwietniu 2023 r.

Oprócz prac nad ustawami, eksperci UKE uczestniczyli również w pracach nad licznymi aktami prawnymi rangi podustawowej. Do najważniejszych z nich należą:

- opracowany w UKE projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia radiowego – które zostało podpisane

11 listopada 2023 r. i ogłoszone w Dz. U. pod poz. 2567,

- projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie informacji o infrastrukturze technicznej i kanałach technologicznych oraz o stawkach opłaty za zajęcie pasa drogowego – które zostało podpisane 8 marca 2023 r. i ogłoszone w Dz. U. pod poz. 628,
- projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości – które zostało podpisane 7 sierpnia 2023 r. i ogłoszone w Dz. U. pod poz. 1621,
- projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń – które zostało podpisane 13 marca 2023 r. i ogłoszone w Dz. U. pod poz. 580,
- projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 – które zostało podpisane 16 lutego 2023 r. i ogłoszone w Dz. U. pod poz. 405,
- projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii zmieniającego rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 – które zostało podpisane 8 grudnia 2023 r. i ogłoszone w Dz. U. pod poz. 2766,
- projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii zmieniającego rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności – które zostało podpisane 8 grudnia 2023 r. i ogłoszone w Dz. U. pod poz. 2771,
- projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu gromadzącego i udostępniającego informacje i dane od przedsiębiorcy telekomunikacyjnego,
- projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu do wymiany informacji pomiędzy operatorami lub dostawcami usługi dostępu do sieci Internet w zakresie obsługi wniosków o zachowanie ciągłości świadczenia usługi w związku ze zmianą dostawcy usługi dostępu do sieci Internet,
- projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie warunków korzystania z uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do sieci Internet w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do sieci Internet,
- projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania wsparcia ze środków Funduszu Szerokopasmowego.

Kreowanie polityki związanej z osobami o szczególnych potrzebach

W ramach prac pracowników UKE w grupach roboczych w 2023 r. należy podkreślić udział w pracach Rady Dostępności przy Ministrze Funduszy i Polityki Regionalnej (RD), m.in. w:

- pracach grup roboczych do spraw:
 - o nowelizacji ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
 - o sztucznej inteligencji na rzecz dostępności,
 - o miejsc parkingowych,
 - o dostępności zabytków,
- konsultacjach:
 - o opinii RD nt. wyposażenia schronisk w urządzenia ratujące życie, tj. defibrylatory AED,
 - o rekomendacji RD dla ministra właściwego ds. edukacji nt. potrzeby włączania komponentów dostępności do programów nauczania,
 - o rekomendacji RD dotyczących zapewnienia dostępności wyborów powszechnych do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w 2023 r.

Postępowania sądowe

Postępowania sądowe z udziałem UKE dotyczą spraw z odwołań i skarg na rozstrzygnięcia Prezesa UKE. W 2023 r. do UKE wpłynęło ogółem 91 spraw sądowych, w tym:

- odwołania wniesione do SOKiK – 24,
- skargi wniesione do WSA – 57,
- pozostałe sprawy (zawezwania do próby ugodowej, zgłoszenia wierzytelności, wnioski o ogłoszenie upadłości, ustanowienie kuratora) – 10.

Spośród 126 prawomocnie rozstrzygniętych w 2023 r. spraw z odwołań i skarg na decyzje oraz postanowienia UKE 109 zakończonych zostało pomyślnym dla UKE wynikiem, co oznacza ponad 86% wygranych spraw. W 6 przypadkach sąd zmienił decyzję Prezesa UKE, zaś w 4 uchylił ją a w 7 stwierdził bezczynność albo przewlekłe prowadzenie postępowania.

Tabela 19

Prawomocne rozstrzygnięcia sądów w roku 2023

Rodzaj sprawy	Utrzymanie w mocy rozstrzygnięcia UKE	Uchylenie rozstrzygnięcia UKE	Zmiana rozstrzygnięcia UKE
Ustalenie znaczącej pozycji rynkowej, nałożenie obowiązków regulacyjnych, dostęp telekomunikacyjny	2		3
Nałożenie kary pieniężnej	20		2
Usługa powszechna	29		
Rezerwacja częstotliwości, pozwolenia radiowe	17	2	
Dostęp do nieruchomości i infrastruktury	34		1
Dostęp telekomunikacyjny	4		
Inne – w kompetencji UKE ⁴⁹	3	2 + 7	

Źródło: UKE

Spośród postępowań sądowych prowadzonych przez UKE w 2023 r. należy zwrócić uwagę na następującą istotną dla rynku telekomunikacyjnego sprawę – wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 3 listopada 2023 r., sygn. akt VII AGa 717/23, oddalający apelację Stoen Operator sp. z o.o. od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 17 kwietnia 2023 r., sygn. akt XVII AmT 36/21, oddalającego odwołanie Stoen Operator sp. z o.o. od decyzji Prezesa UKE z 12 lutego 2021 r., określającej warunki zapewnienia dostępu przedsiębiorcom telekomunikacyjnym do infrastruktury technicznej Stoen Operator sp. z o.o. w postaci słupów elektroenergetycznych linii niskiego napięcia oraz słupów elektroenergetycznych linii średniego napięcia.

⁴⁹ M.in. ograniczanie prawa wglądu do akt administracyjnych, wyjaśnienie treści decyzji, odmowa udostępnienia akt, informacja publiczna, przewlekłość i beczynność organu.

3.9. Działania na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego

Budowa i wdrażanie systemu cyberbezpieczeństwa RP

W ramach zintegrowanego systemu monitorowania i obrazowania zagrożeń w cyberprzestrzeni Rzeczypospolitej Polskiej oraz ostrzegania przed nimi (System S46), UKE kontynuował współpracę z NASK w wymianie informacji.

UKE uczestniczył w wymianie informacji z krajowymi organami cyberbezpieczeństwa za pomocą bezpiecznego komunikatora KPRM.

UKE realizował współpracę, w tym wymianę informacji o incydentach w obszarze cyberbezpieczeństwa z CSIRT GOV, CSIRT MON, NASK, CSIRT KNF, CSIRT PSE (łącznie 45 spotkań).

Realizacja zadań określonych w ramach stopni alarmowych i stopni alarmowych dla zagrożeń w cyberprzestrzeni RP

Po wprowadzeniu w 2022 roku i utrzymywaniu w 2023 roku, na podstawie wydawanych cyklicznie zarządzeń Prezesa Rady Ministrów, stopni alarmowych i stopni alarmowych CRP, zadania Prezesa UKE wynikające z Planu Zarządzania Kryzysowego realizowane były przez Punkt Kontaktowy Prezesa UKE, rozwinięty na bazie Departamentu Bezpieczeństwa UKE. W 2023 r. Departament Bezpieczeństwa koordynował realizację zadań UKE po wprowadzeniu stopnia alarmowego BRAVO i stopnia alarmowego CHARLIE-CRP. Działania podejmowane w tym zakresie obejmowały m.in. informowanie i powiadamianie pracowników UKE o przedłużeniu obowiązywania stopni alarmowych CHARLIE-CRP i BRAVO, a także o konieczności zachowania zwiększonej czujności i reakcji w przypadku wystąpienia zdarzeń odbiegających od normy, w szczególności informowanie pracowników odpowiedzialnych za bezpieczeństwo sieci i systemów informatycznych UKE o konieczności utrzymywania wzmożonego monitoringu stanu bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych (w tym PLI CBD) oraz wzmocnionej ochrony obiektów, a także organizacji dyżurów pracowników.

W 2023 r. nie odnotowano żadnych zdarzeń naruszających bezpieczeństwo fizyczne obiektów UKE ani nie odnotowano skutecznych prób naruszenia bezpieczeństwa systemów informatycznych UKE. Nie odnotowano również negatywnego wpływu na funkcjonowanie systemu PLI CBD.

Planowanie obronne i kryzysowe

Zarządzeniem Prezesa UKE z 7 grudnia 2023 r. w sprawie przygotowania i organizacji głównego stanowiska kierowania Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej określono organizację oraz strukturę głównego stanowiska kierowania Prezesa UKE, zakres odpowiedzialności osób funkcyjnych za przygotowanie i funkcjonowanie głównego stanowiska kierowania Prezesa UKE, a także wskazano zadania związane z jego przygotowaniem (prace związane z przygotowaniem nowych i aktualizacją już obowiązujących dokumentów wynikających z realizacji zarządzenia przewidziano na pierwszy kwartał 2024 r.).

Ponadto, realizując obowiązek wynikający z ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym UKE dokonał kompleksowej aktualizacji Planu Zarządzania Kryzysowego Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (dokument zatwierdzony 27 kwietnia 2023 r.), który jest podstawowym dokumentem określającym zasady działania i współdziałania w procesie zarządzania i reagowania kryzysowego (zawiera m.in. charakterystyki zagrożeń oraz oceny ryzyka ich wystąpienia, a także przedsięwzięcia na wypadek sytuacji kryzysowych).

Jednocześnie, w celu ustalenia sposobu:

- wykonywania zadań obronnych przez UKE oraz wykorzystania w tym celu niezbędnych sił i środków, realizując zapisy zatwierdzonego 10 marca 2022 r. przez Ministra Cyfryzacji Planu Operacyjnego Funkcjonowania Urzędu, w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny, opracowano i uzgodniono z wykonawcami karty realizacji zadań operacyjnych,
- realizacji przedsięwzięć i procedur systemu zarządzania kryzysowego uwzględniających zobowiązania wynikające z członkostwa w Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, określone w zarządzeniu Prezesa Rady Ministrów Nr 39 z dnia 4 kwietnia 2023 r., opracowano i uzgodniono z wykonawcami karty ich realizacji uwzględniające tryb uruchamiania niezbędnych sił i środków, procedury sposobu postępowania w sytuacjach kryzysowych oraz zasady współdziałania.

Wsparcie działań uprawnionych podmiotów państwowych realizujących zadania w zakresie obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego

Prezes UKE współpracował z podmiotami odpowiedzialnymi za utrzymanie bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz ściganie przestępstw.

W ramach kontroli UKE podejmował działania mające na celu zapewnienie realizacji przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych i operatorów pocztowych ich obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego. Kontroli poddano wykonywanie obowiązków dotyczących zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, o których mowa w art. 179 ust. 3 ustawy Pt oraz zatrzymywania i przechowywania danych, o których mowa w art. 180c ustawy Pt, generowanych w sieciach telekomunikacyjnych wybranych przedsiębiorców, dla których prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej oceniono jako wysokie. Podstawę oceny stanowiły wyniki dotychczasowej działalności kontrolnej Prezesa UKE, analiza RPT, jak i skargi uprawnionych podmiotów. Kontrole przeprowadzono zarówno w odniesieniu do pojedynczych przedsiębiorców, jak i przedsiębiorców działających w grupie. W przypadku skarg i wniosków uprawnionych podmiotów, prokuratorów i sądów UKE prowadził postępowania wyjaśniające i współpracował m.in. w kwestii spełniania wymogów w zakresie pełnego udostępniania danych uprawnionym podmiotom i wykonywania umów powierzeń (np. w przypadku otrzymania informacji o zmianie podmiotu lub wypowiedzenia umów) oraz problemów w ramach dokonywania ustaleń.

Prezes UKE prowadził powyższe działania wobec 37 podmiotów, w tym:

- przeprowadził 12 kontroli (żadna kontrola nie potwierdziła pełnej i właściwej realizacji ustawowych obowiązków). W przypadku ośmiu stwierdzone uchybienia zostały uzupełnione w trakcie ich trwania, w pozostałych przypadkach (cztery kontrole) wydano zalecenia pokontrolne w sprawie określenia zakresu naruszeń prawa i wskazano terminy ich usunięcia.

Praktycznie wszystkie naruszenia dotyczyły niewłaściwego wykonania obowiązku wynikającego z art. 179 ust. 3 ustawy Pt polegającego na braku świadectwa przemysłowego oraz obowiązku wynikającego z art. 179 ust. 8 ustawy Pt polegającego na braku wskazania jednostki organizacyjnej lub osoby mającej siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uprawnionej do reprezentowania tego przedsiębiorcy w sprawach związanych z zapewnieniem warunków dostępu i utrwalania.

Liczba przeprowadzonych kontroli wynikała z przyjętych zasad działalności kontrolnej Prezesa UKE i dotyczyła jedynie tych przypadków dla których prawdopodobieństwo nieprzestrzegania prawa w działalności telekomunikacyjnej zostało ocenione jako duże lub wysokie.

- wszczął 10 interwencji wyjaśniających na wniosek uprawnionych podmiotów i 15 z urzędu. Interwencje zarówno na wniosek uprawnionych podmiotów, jak i z urzędu w zasadniczej części dotyczyły braku wykonania obowiązku wynikającego z art. 179 ust. 8 ustawy Pt (brak wskazania przez przedsiębiorcę reprezentanta).

Stwierdzone uchybienia w wykonywaniu przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, jak i sposób ich uzupełnienia nie dały podstaw do wszczęcia postępowań administracyjnych w sprawie nałożenia kary pieniężnej.

Doskonalenie procedur współpracy z organami państwa realizującymi zadania w zakresie obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego

W ramach współpracy pracowników UKE z kluczowymi przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi i funkcjonariuszami uprawnionych podmiotów realizujących ustawowe zadania w obszarze utrzymania bezpieczeństwa państwa, UKE utrzymywał kontakt z pionierami bezpieczeństwa kluczowych przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz z uprawnionymi podmiotami w celu uzgadniania wymogów technicznych i formalnych procesu, wyjaśniania wątpliwości oraz przekazywania wyjaśnień i opinii.

Przygotowywanie działań i procedur przedsiębiorców telekomunikacyjnych i operatorów pocztowych w sytuacjach szczególnych zagrożeń

W 2023 r. UKE kontynuował proces uzgadniania planów działań przedsiębiorców telekomunikacyjnych i operatorów pocztowych zawierających procedury postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń. Plany te służą zapewnieniu ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych i pocztowych, przede wszystkim organom koordynującym działania ratownicze i służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy oraz innym podmiotom realizującym zadania na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego. Weryfikacja tego obowiązku realizowana była również w ramach działań kontrolnych.

Realizując powyższe, w zakresie planów działania przedsiębiorców telekomunikacyjnych UKE współpracował z 57 przedsiębiorcami. Na dzień 1 stycznia 2023 r., po zastosowaniu kryteriów zawartych w § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 sierpnia 2020 r. w sprawie planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń, obowiązanych do sporządzenia planu było 79 przedsiębiorców. W ciągu roku uzgodniono 31 planów sporządzonych przez 31 przedsiębiorców (pozostali posiadali aktualne plany). Prezes UKE wydał wytyczne dla 48 przedsiębiorców, w tym dla 17, którym termin sporządzenia planu przypada w roku 2024 i którzy przystąpili już do ich sporządzenia w zakresie opracowania procedur współpracy w sytuacjach szczególnych zagrożeń z Prezesem UKE oraz wprowadzenia ograniczeń w działalności telekomunikacyjnej przewidzianych w ustawie Pt.

W zakresie planów działania operatorów pocztowych UKE współpracował z 33 operatorami. Na dzień 1 stycznia 2023 r., po zastosowaniu kryteriów zawartych w § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2021 r. w sprawie planów działania operatora pocztowego w sytuacji szczególnego zagrożenia, obowiązanych do sporządzenia planu było 36 operatorów pocztowych. W ciągu roku uzgodniono 7 planów sporządzonych przez 7 operatorów i wydano wytyczne kolejnym 7 (pozostali posiadali aktualne plany lub byli w trakcie ich sporządzania).

Jednocześnie, dla ułatwienia wdrożenia rozporządzeń Rady Ministrów w sprawie planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń oraz operatora pocztowego w sytuacji szczególnego zagrożenia zaktualizowano zamieszczone na stronie BIP UKE materiały referencyjne dla przedsiębiorców i operatorów sporządzających plany (wytyczne oraz procedury sporządzania planu oraz przykładowy jego układ).

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, UKE wraz z MC uczestniczył pracach RCL dotyczących przygotowania nowelizacji rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń (rozporządzenie weszło w życie 29 marca 2023 r.).

3.10. Aktywność UKE na arenie międzynarodowej – telekomunikacja

Współpraca z Europejskim Organem Regulatorów ds. Łączności Elektronicznej (BEREC) oraz Niezależną Grupą Regulatorów (IRG)

W 2023 r. UKE uczestniczył w pracach merytorycznych BEREC na wszystkich szczeblach organizacyjnych, od Rady Organów Regulacyjnych, Zarządu Urzędu BEREC i Grupy Kontaktowej, po prace eksperckie w grupach roboczych. Łącznie w BEREC prowadzono prace nad ok. 50 projektami w 12 grupach roboczych (grupie ds. ewolucji sieci stacjonarnych, ewolucji sieci ruchomych, analiz rynkowych i ekonomicznych, rynków cyfrowych, otwartego internetu, użytkowników końcowych, ram regulacyjnych, środków zaradczych i monitoringu rynku, roamingu, planowania i przyszłych trendów, cyberbezpieczeństwa sieci 5G, zrównoważonego rozwoju).

W pracach merytoryczno-redakcyjnych nad dokumentami brało udział ok. 40 ekspertów UKE, a dokumenty były wypracowane w trakcie ponad 100 spotkań w formie fizycznej lub on-line. Pracownicy UKE, w ramach udziału w pracach BEREC, przekazywali dane dot. sytuacji rynkowej w Polsce w zakresie rynku telekomunikacyjnego, współtworzyli projekty przyjmowanych dokumentów w ramach grup roboczych BEREC.

Prezes UKE albo/i jego Zastępcy uczestniczyli w pracach BEREC na poziomie szefów organów regulacyjnych, podczas których zapadały decyzje co do przyjmowanych przez BEREC wytycznych regulacyjnych, raportów i analiz dotyczących aktualnych ważnych zagadnień regulacyjnych.

Prace BEREC w 2023 r. skupiały się na trzech ważnych priorytetach: promowaniu pełnej łączności, pracach w kierunku dobrze prosperujących, zrównoważonych i otwartych rynków cyfrowych oraz wzmocnieniu praw konsumentów.

Podczas prac BEREC w 2023 roku wypracowano opinie BEREC dla KE, m.in. w sprawie projektu zaleceń dotyczących sieci gigabitowej (*draft Gigabit Recommendation*), przygotowano analizę wniosku ustawodawczego KE dotyczącego aktu o infrastrukturze gigabitowej w ramach przedstawionego przez Komisję pakietu inicjatyw mających na celu udostępnienie łączności gigabitowej do 2030 r. wszystkim obywatelom i przedsiębiorstwom w całej UE. Inicjatywy te stanowią podstawy do transformacji sektora łączności w UE, w zgodzie z celami Europejskiej Dekady Cyfrowej (tzw. *Digital Decade*). Współpracowano w zakresie kluczowych wskaźników skuteczności działania (*KPI – Key Performance Indicators*) dla programu polityki „Cyfrowa dekada 2030”.

W obszarze sieci stacjonarnej i ruchomej ważne były prace nad spójnym podejściem do migracji i wyłączenia miedzi, nad aktualizacją kryterium 4 wytycznych BEREC w sprawie sieci o bardzo dużej przepustowości, nad łącznością satelitarną wykorzystywaną w świadczeniu usługi powszechnej, nad warunkami konkurencji między wieloma operatorami sieci NGA w tym samym regionie geograficznym, nad raportem dotyczącym wycofywania 2G/3G.

BEREC przyjął też wiele ważnych dokumentów dotyczących połączeń. Były to m.in. raport na temat M2M i stałego roamingu, raport z monitorowania roamingu międzynarodowego i danych porównawczych oraz raport porównawczy dotyczący łączności wewnętrznej.

BEREC kontynuował także prace nad raportem z wdrażania przepisów rozporządzenia o otwartym internecie przez regulatorów. W kwestiach konsumenckich BEREC przy udziale przedstawicieli UKE współpracował w zakresie narzędzi porównawczych i akredytacji dotyczących jakości usług dostępu do internetu oraz wzmocnienia pozycji użytkowników końcowych poprzez przejrzystość środowiskową produktów i usług cyfrowych w ramach zrównoważonego rozwoju.

W BEREC omawiana była także kwestia tzw. *fair share*, czyli udziału platform internetowych (OTT) w kosztach infrastruktury, wpływu rozwiązań sztucznej inteligencji (AI) na regulacje w sektorze telekomunikacyjnym, wkładu dla instytucji UE w sprawie aktu o danych osobowych oraz wskaźników do pomiaru wpływu ECN i usług na środowisko.

Istotnym zadaniem BEREC, w którym uczestniczyli przedstawiciele UKE było także przygotowanie Planu Prac BEREC na rok 2024 oraz kontynuowanie współpracy BEREC w 2023 r. z innymi NRA i stowarzyszeniami NRA z innych regionów.

UKE uczestniczył w wymianie informacji w ramach Independent Regulatory Group (IRG), wysyłając zapytania ekspertów UKE do innych organów regulacyjnych oraz udzielając odpowiedzi na zapytania i kwestionariusze innych regulatorów. W 2023 r. UKE odpowiedział łącznie na 60 kwestionariuszy i wysłał 10 zapytań.

W dniach 6-8 grudnia 2023 r. Prezes UKE zorganizował w Warszawie posiedzenia plenarne Rady i Zarządu Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) oraz Zgromadzenie Ogólne Niezależnej Grupy Regulatorów (IRG). W spotkaniu wzięli udział regulatorzy łączności elektronicznej z państw z Unii Europejskiej i inni europejscy regulatorzy bez prawa głosu. W spotkaniu uczestniczył również przedstawiciel Komisji Europejskiej. W trakcie spotkania omówiono bieżące dokumenty, przygotowano opinie, zalecenia i wytyczne dotyczące bieżących spraw z zakresu regulacji i stanu rozwoju łączności elektronicznej w oparciu o najważniejsze priorytety BEREC na ten rok. Zatwierdzono do publicznych konsultacji projekt raportu BEREC w sprawie wzmocnienia pozycji użytkowników końcowych dzięki przejrzystości środowiskowej produktów i usług cyfrowych oraz projekt raportu BEREC w sprawie ram dotyczących zezwoleń dla międzynarodowej infrastruktury łączności.

W trakcie spotkania, w ramach IRG zorganizowano w dniu 6 grudnia 2023 r. w Warszawie, warsztat dla przedstawicieli NRA w IRG nt. „Wejście w erę DSA: Kiedy współpraca regulacyjna jest kluczowa”. Spotkanie zgromadziło ponad 90 uczestników z 28 krajowych organów regulacyjnych i odbywało się równoległe z 4. Zgromadzeniem Ogólnym IRG.

Współpraca z Komisją Europejską oraz innymi instytucjami UE i organami na poziomie UE

Współpraca z Komisją Europejską (KE) i Komitetem ds. Łączności (COCOM)

Przedstawiciel UKE uczestniczył w 2 posiedzeniach Komitetu ds. Łączności, podczas których omawiane były aktualne prace legislacyjne dot. obszaru łączności elektronicznej, zakres informacji przekazywanych przez regulatorów dot. bezprzewodowych punktów dostępowych i trudności z przygotowaniem tych informacji oraz propozycje zmian do rozporządzenia wykonawczego KE dot. tych punktów dostępowych (włączenie wykorzystania systemów aktywnych anten w budowie punktów dostępowych oraz zmianę okresu raportowania na temat tych punktów).

W 2023 r. UKE przygotowywał odpowiedź na kwestionariusz KE dotyczący rozstrzygnięć spraw sądowych w zakresie regulacji sektora łączności oraz na temat liczby i charakterystyki bezprzewodowych punktów dostępowych zainstalowanych w Polsce.

Współpraca z Radą Unii Europejskiej (RUE)

Pracownicy UKE monitorowali prace grupy roboczej ds. Telekomunikacji i Społeczeństwa Informacyjnego oraz grupy roboczej ds. Cyberbezpieczeństwa. Ponadto, współpracowali z KPRM/MC przygotowując stanowiska na prace tych grup w zakresie projektu rozporządzenia w sprawie redukcji kosztów inwestycji w sieci szerokopasmowe (akt o infrastrukturze gigabitowej) i rozporządzenia ustanawiającego środki na rzecz wysokiego poziomu interoperacyjności sektora publicznego w Unii (Akt o Interoperacyjnej Europie).

W ramach swojej właściwości UKE formułował uwagi oraz odnosił się do wypracowanego przez inne właściwe organy stanowiska na posiedzenia Rady, a także śledził i analizował zapisy kolejnych tekstów kompromisowych ww. aktów prawnych.

Opiniowanie spraw TSUE

W ramach procedur wewnętrznych dotyczących spraw prowadzonych przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) lub przed Sądem Unii Europejskiej (SUE) Prezes UKE uczestniczył w konsultacjach w sprawach dotyczących rynku pocztowego (pomocy państwa dla usług pocztowych, prawa do zaskarżenia decyzji krajowego organu regulacyjnego dotyczącej kosztów netto świadczenia powszechnej usługi pocztowej) oraz rynku telekomunikacyjnego (usług pośrednictwa internetowego i wyszukiwarek internetowych, usług społeczeństwa informacyjnego, indywidualnych praw użytkownika widma częstotliwości radiowych, umów zawieranych między konsumentami a przedsiębiorstwami świadczącymi usługi łączności elektronicznej czy używania przez wydawcę internetowych publikacji prasowych adresu poczty elektronicznej użytkownika) rekomendując lub informując o braku rekomendacji, w zakresie właściwości UKE co do zasadności udziału Polski w postępowaniach.

Współpraca z Komitetem ds. Widma Radiowego (RSC)

W 2023 r. pracownicy UKE wzięli udział w trzech posiedzeniach Komitetu ds. Widma Radiowego (RSC). Prace tego komitetu dotyczyły:

- zakończenia opracowania decyzji w sprawie zharmonizowanych warunków użytkowania widma radiowego w ramach służby ruchomej na pokładach statków (*Mobile Communication services on board Vessels-MCV*) w krajach członkowskich Unii Europejskiej, uchylającej decyzję Komisji 2010/166/UE (RSCOM23-03), wraz z notą wyjaśniającą (RSCOM23-26) – decyzja została przyjęta 22 stycznia 2024 r.,
- uzgadniania projektu decyzji wykonawczej zmieniającej decyzję Komisji (UE) 2019/785 w sprawie harmonizacji widma radiowego na potrzeby sprzętu wykorzystującego technologię ultraszerokopasmową w Unii (RSCOM23-27); proponowane elementy projektu oparto na raporcie CEPT 84 (RSCOM23-23) będącym odpowiedzią na stałe zlecenie Komisji udzielone CEPT w celu określenia warunków technicznych związanych ze zharmonizowanym wprowadzeniem w krajach członkowskich Unii zastosowań radiowych opartych na technologii UWB – uzgodnienie projektu planuje się na I połowę 2024 r.,
- kontynuacji prac w zakresie opracowania nowej decyzji w sprawie harmonizacji zakresu częstotliwości 40,5–43,5 GHz na potrzeby systemów naziemnych zapewniających usługi bezprzewodowej szerokopasmowej łączności elektronicznej w krajach Unii,
- zlecenia KE udzielonego CEPT do opracowania zharmonizowanych warunków technicznych użytkowania końcowych stacji antenowych (ATS) w zharmonizowanych przez UE pasmach częstotliwości na potrzeby systemów naziemnych umożliwiających świadczenie usług łączności elektronicznej dla bezzałogowych systemów powietrznych (dronów) – UAS,
- kontynuacji prac dotyczących możliwości współistnienia radiowysokościomierzy i systemów 5G wykorzystujących pasmo C,
- dalszej realizacji prac w zakresie opracowania warunków technicznych współużytkowania zakresu częstotliwości 3800-4200 MHz dla naziemnych bezprzewodowych systemów szerokopasmowych sieci lokalnych,
- monitorowania zagadnienia dotyczącego odporności odbiorników ruchomych ziemskich stacji pracujących w służbie radiokomunikacyjnej ruchomej satelitarnej MES (*Mobile Earth Station*) na działanie uzupełniających łączy w dół (SDL) pracujących w służbie ruchomej w paśmie L.

Współpraca z Grupą ds. Polityki Widma Radiowego (RSPG)

W 2023 r. pracownicy UKE uczestniczyli w trzech posiedzeniach Grupy ds. Polityki Widma Radiowego (RSPG). Prace tej grupy dotyczyły:

- kontynuacji działań i inicjatyw ułatwiających wdrażanie systemów 5G w Europie, w tym wymiany poglądów i doświadczeń związanych z ich wdrażaniem, szczególnie w pasmach priorytetowych, tj. 700 MHz, 3,6 GHz oraz 26 GHz,
- trudności związanych ze zwolnieniem pasma 700 MHz, w szczególności przez kraje spoza UE i uzyskania zapewnienia KE o wsparciu krajów UE w tym zakresie (w tym temacie, przedstawiciel Polski wskazał na trudną sytuację dotyczącą pasma 700 MHz wynikającą z zakłóceń potencjalnych systemów szerokopasmowych w Polsce powodowanych przez stacje telewizji cyfrowej w Ukrainie),
- postępu prac realizowanych w ramach grupy roboczej koordynującej organizację warsztatów m.in. dotyczących aukcji na pasma: 700 MHz, 3,6 GHz oraz 26 GHz, w tym oceny sprawozdania z konsultacji publicznych,
- postępu prac w zakresie możliwości współistnienia wspólnokanałowych technologii Inteligentnych Systemów Transportu (ITS), (standardy ITS-G5 i LTE-V2X) w zakresie częstotliwości 5855-5925 MHz,
- zakończenia prac grupy roboczej ds. przygotowania do WRC-23, w tym w zakresie opracowano i uzgodniono opinię pod tytułem *Radio Spectrum Policy Group Opinion on the ITU-R World Radiocommunication Conference 2023*,
- opublikowania do konsultacji społecznych projektów opinii w sprawie „Strategii przyszłego wykorzystania pasma częstotliwości 470-694 MHz po 2030 r. w UE” oraz „Rozwoju 6G i możliwych implikacji dla potrzeb widma i wytycznych dotyczących rozwoju przyszłych bezprzewodowych sieci szerokopasmowych”,
- przyjęcia projektu opinii w sprawie rozwoju technologii 6G i wytycznych dotyczących wdrażania przyszłych bezprzewodowych sieci szerokopasmowych.

Współpraca na forum Grup Roboczych ds. Współpracy Administracyjnej (ADCO)

Przedstawiciel Prezesa UKE, będącego organem nadzoru rynku, uczestniczył w 2 spotkaniach grupy roboczej ds. współpracy administracyjnej (*Administrative Co-operation Working Group - ADCO*) w obszarze kompatybilności elektromagnetycznej (ADCO EMC). Posiedzenia grupy służą omówieniu problemów z jakimi spotykają się organy nadzoru rynku realizujące kontrole i postępowania administracyjne, ujednoczeniu tych działań przez podejmowanie wspólnych inicjatyw takich jak kampanie kontrolne. W 2023 r. została przeprowadzona 15 kampania kontrolna w zakresie domowych urządzeń kuchennych oraz zostały przygotowane założenia dla 16 kampanii kontrolnej na rok 2024 w zakresie ładowarek do rowerów elektrycznych, hulajnóg elektrycznych, deskorolek elektrycznych oraz innych pojazdów. Jedno posiedzenie ADCO EMC miało miejsce w Warszawie. Jako gospodarz, UKE w swojej siedzibie gościł podgrupę (subADCO)

zajmującą się opracowywaniem założeń wspólnych kontroli oraz sprawozdań z ich wyników. Natomiast w trakcie sesji plenarnej przedstawiciel UKE zaprezentował rozwiązania jakie są przyjęte w omawianym obszarze w Polsce, w tym: strukturę organizacyjną, środki zaangażowane w nadzór rynku oraz podejmowane działania.

Ponadto odbyły się 3 spotkania grupy ADCO RED, tj. grupy roboczej do spraw współpracy administracyjnej w obszarze urządzeń radiowych, w których uczestniczył przedstawiciel Prezesa UKE. Analogicznie jak w przypadku grupy ADCO EMC, posiedzenia tej grupy poświęcone były wymianie doświadczeń w zapewnianiu zgodności wyrobów dostępnych na rynku wspólnotowym z dyrektywą 2014/53/EU (RED). Jednym z celów spotkań grupy było wypracowanie jednolitych i spójnych rozwiązań problemów występujących w całej Europie jak na przykład sposobu prowadzenia kontroli wyrobów wielomodowych, zapewnienia zgodności urządzeń SRD z wymaganiami dyrektywy RED, usuwania z rynku wyrobów Ubiquity i Mikrotik zakłócających pracę radarów meteorologicznych. W 2023 r. odbyła się szeroka dyskusja na temat przekraczania limitów współczynnika SAR przez telefony Apple iPhone 12 w wyniku której część z krajów UE podjęła działania mające na celu wyeliminowanie tych urządzeń z rynku. Grupa RED ADCO corocznie organizuje wspólne działania w postaci kampanii kontrolno-pomiarowych lub weryfikacyjnych. W 2023 r. odbyło się pierwsze badanie spójności rejestracji wyrobów w systemie ICSMS i rozpoczęto przygotowania do kolejnej kampanii pomiarowej, w ramach której zostanie zweryfikowana zgodność zabawek sterowanych radiowo z wymaganiami dyrektywy RED. W trakcie ostatniego spotkania grupy RED ADCO zapadła decyzja o organizacji w październiku 2024 r. spotkania grupy w Krakowie.

Program Digital Europe

UKE przystąpił do projektu Unii Europejskiej DIGITAL-ECCC-2022-CYBER-03-SEC-5G-INFRASTRUCTURE - *Securing 5G Strategic Digital Infrastructures and Technologies* realizowanego w ramach programu *Digital Europe*. Projekt ma na celu zdefiniowanie elementów architektury bezpieczeństwa oraz procedur działania sieci 5G, a następnie opracowanie i przyjęcie odpowiedniego zestawu narzędzi oraz rekomendacji w zakresie cyberbezpieczeństwa tych sieci, a także cyberbezpieczeństwa elementów infrastruktury tworzącej sieć 5G i wspierającej jej funkcjonowanie.

Współpraca z organizacjami międzynarodowymi

Współpraca z Międzynarodowym Związkiem Telekomunikacyjnym (ITU)

W 2023 r. UKE brał udział w wielu ważnych wydarzeniach, które były organizowane przez Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny ITU lub pod egidą ITU. Do najważniejszych należy zaliczyć udział w Forum Światowego Szczytu Społeczeństwa Informacyjnego, 2 posiedzenia Rady ITU, Światową Konferencję Radiokomunikacyjną WRC-23, Globalne Sympozjum Regulatorów GSR, Regionalne Forum Rozwoju ITU - RDF oraz Regionalne Forum Regulacyjne – RRF.

WSIS Forum 2023 odbyło się w dniach 12-15 marca 2023 r. w siedzibie ITU w Genewie, jako coroczne światowe spotkanie, organizowane przez agendy ONZ, w tym ITU, w celu wymiany poglądów i doświadczeń oraz nagrodzenia i wyróżnienia inicjatyw, które mają istotny wpływ na rozwój sektora telekomunikacyjnego oraz umiejętności cyfrowych poszczególnych grup społecznych. UKE jako regulator telekomunikacyjny i pocztowy oraz członek ITU został doceniony i wyróżniony, między innymi, poprzez przyznanie nagrody „Championa” za projekt edukacyjny UKE pod tytułem „#keep CTRL- youth safe online!”, którego celem było edukowanie młodych użytkowników, żeby korzystali z internetu w sposób świadomy. Prezes UKE wziął udział w panelu dyskusyjnym nt. niwelowania różnic cyfrowych i podczas swojego wystąpienia omówił kwestie zapewnienia łączności i rozbudowy infrastruktury telekomunikacyjnej oraz realizacji projektów dot. świadomego wykorzystania usług cyfrowych przeznaczonych dla dzieci oraz seniorów. Podczas WSIS Forum 2023 zostało zorganizowane Spotkanie Wysokiego Szczebla, na którym przedstawiono osiągnięcia Polski w dziedzinie cyfryzacji, rozwoju łączności i rozbudowy infrastruktury telekomunikacyjnej. Ponadto podczas WSIS Forum 2023 przedstawiciele UKE uczestniczyli w panelach dyskusyjnych i warsztatach nt. inicjatyw związanych z rozwojem cyfryzacji i budowaniem społeczeństwa informacyjnego oraz w spotkaniach bilateralnych z nowo wybranymi władzami Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego – Sekretarzem Generalnym Doreen Bogdan-Martin, Zastępcą SG oraz Dyrektorami Biur Rozwoju i Standaryzacji. Na tych spotkaniach przedstawiono możliwości wsparcia UKE w realizacji celów i kierunków rozwoju ITU oraz możliwości wymiany doświadczeń i dobrych praktyk przy wdrażaniu różnych inicjatyw na rzecz rozwoju globalnego społeczeństwa informacyjnego.

W dniach 22-26 maja 2023 r. w Timisoara (Rumunia) przedstawiciel UKE wziął udział w Regionalnym Forum Rozwoju ITU (RDF) dla regionu europejskiego oraz w spotkaniu COM-ITU (Committee for ITU meetings). W swoim wystąpieniu reprezentant UKE zaprezentował polski model mapowania sieci telekomunikacyjnej, jego rozwój na przestrzeni lat oraz dotychczasową współpracę w tej dziedzinie na poziomie bilateralnym i multilateralnym z regulatorami z innych krajów takich jak Mołdawia, Gruzja, Ukraina, Armenia, Czarnogóra, Serbia, Rumunia. Wystąpienie zostało uzupełnione prezentacją zdalną eksperta UKE, który przedstawił praktyczną część funkcjonalności technicznych systemu mapowania stworzonego i wykorzystywanego przez UKE.

6 czerwca 2023 r. w Sharm-El-Sheikh w Egipcie odbyło się Globalne Sympozjum Regulatorów GSR-23 obejmujące zagadnienia regulacji na rzecz cyfrowej, zrównoważonej przyszłości, które dotyczyły bezpośrednio działalności regulacyjnej Prezesa UKE wynikającej z ustawy Pt. Prezes UKE w dniu 6 czerwca 2023 r. wziął udział w Sesji Wysokiego Szczebla (tzw. Segment Przywódców) w ramach panelu dla regulatorów, która skupiła się na tematyce wpływu polityki i innowacji regulacyjnych na powszechne i znaczące angażowanie się społeczeństwa w usługi cyfrowe oraz zrównoważony rozwój cyfrowy. Podczas swojego wystąpienia Prezes UKE zaprezentował temat roli regulatora w tworzeniu sprzyjającego środowiska dla efektywnych inwestycji w infrastrukturę. Przedstawił ponadto proces budowania i rozwijania polskiego systemu mapowania infrastruktury szerokopasmowej oraz omówił kierunki jego rozwoju w najbliższych latach, podkreślając udział funduszy unijnych w eliminowaniu tzw. białych plam w obszarze

terenów gorzej zurbanizowanych. Uczestnictwo w GSR-23 było wyjątkową okazją na osobistą wymianę informacji i doświadczeń w wymiarze globalnym pomiędzy reprezentantami regulatorów telekomunikacyjnych oraz zaprezentowanie stanowiska i osiągnięć UKE związanych z rozwojem rynku telekomunikacyjnego. Podczas GSR-23 miało również miejsce spotkanie bilateralne z przedstawicielami regulatora egipskiego NTRA, na którym omówiono kwestie dotyczące możliwości podpisania dwustronnego Protokołu do Porozumienia o Współpracy między UKE i NTRA.

W dniach 10-21 lipca 2023 r. przedstawiciele UKE z Prezesem na czele uczestniczyli w pierwszym w czteroletniej kadencji posiedzeniu Rady ITU. Posiedzenie Rady zostało poprzedzone Spotkaniem Ministrów państw członkowskich Rady i dotyczyło tematów kluczowych dla funkcjonowania i rozwoju ITU w najbliższych 4 latach, tj. wizji ITU w kontekście zmieniającego się świata nowych technologii, wzmocnienia bazy finansowej ITU oraz skutecznego wdrożenia koncepcji „jedna ITU”. W trakcie posiedzenia Rady odbyła się dyskusja panelowa Wysokiego Szczebla, podczas której Prezes UKE przedstawił stanowisko Polski w kwestii zapewnienia powszechnej łączności dla wszystkich, podkreślając, że rozwój ICT jest kluczowym czynnikiem szybkiego i zrównoważonego rozwoju ze szczególnym uwzględnieniem usług publicznych, rozwiązywaniem problemów bezrobocia, dostępu do edukacji czy innych celów zrównoważonego rozwoju jak ochrona środowiska. Prezes UKE podkreślił, że UKE posiada dobre zaplecze eksperckie w zakresie mapowania infrastruktury szerokopasmowej i alokacji częstotliwości, i będzie aktywnie włączać się w prace grup studyjnych oraz planowane projekty rozwojowe ITU. Rada ITU zaakceptowała reformę organizacji w postaci mapy transformacji organizacyjnej, usprawnienia funkcjonowania Rady ITU, ułatwienia procesu decyzyjnego, transformacji zarządzania finansami jak również przyjęła plany strategiczne i finansowe na lata 2024-2027 oraz raport z realizacji projektu nowej siedziby ITU. Ponadto przyjęto rezolucję 1408 w sprawie pomocy Ukrainie w odbudowie infrastruktury teleinformatycznej zniszczonej przez Rosję w trakcie działań wojennych. Efektem prac Rady ITU był też wybór Przewodniczących oraz Zastępców Przewodniczących Grup Roboczych Rady. W trakcie pobytu na posiedzeniu Rady ITU przedstawiciele UKE z Prezesem UKE na czele odbyli w siedzibie SPRP w Genewie robocze spotkanie bilateralne z Wysokimi Przedstawicielami Służby Łączności Ukrainy, na którym obecny był Ambasador RP oraz przedstawiciele MC, a które dotyczyło wsparcia rezolucji 1408 oraz współpracy dwustronnej w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej i cyberbezpieczeństwa. Na tzw. śniadaniu darczyńców, które odbyło się w siedzibie SPRP z udziałem przedstawicieli Ukrainy, Ambasadora RP oraz Zastępcy Sekretarza Generalnego ITU – Prezes UKE w ramach wystąpienia przedstawił zakres wsparcia, którego od wybuchu wojny udzielają Ukrainie polskie instytucje, włączając Ministerstwo Cyfryzacji i UKE oraz wymienił inicjatywy regionalne na forum ITU, w tym Partner2Connect, w które zaangażowane są zarówno MC oraz UKE, a także działalność na forum ITU w formie popierania ukraińskich inicjatyw.

W dniach 27-30 września 2023 r. Prezes UKE wraz z delegacją brali udział w Regionalnym Forum Regulacyjnym 2023 dla Europy w Budwie (Czarnogóra) zorganizowanym przez ITU i EKIP „Powszechna łączność w Europie - stan aktualny oraz perspektywy na przyszłość” oraz

inauguracyjnych warsztatach dla krajów EMERG i EaPeReg. Podczas debaty dotyczącej przyszłości regulacji w erze cyfrowej – w wystąpieniu w inauguracyjnym Prezes UKE podkreślił pozycję, rolę oraz niezależność krajowych organów regulacyjnych, przedstawił modele inwestycji i współpracy, które w nowym środowisku mogą przyczynić się do rozwoju sektora w nadchodzących latach w celu podniesienia jakości życia oraz racjonalnej gospodarki zasobami infrastruktury i pasma radiowego. Podczas Forum doszło do spotkania Prezesa UKE z Dyrektorem Biura ITU-D oraz Przedstawicielem ITU na Region Europy, na którym omówiono kwestię wzmocnienia wsparcia ITU-D dla regulatorów w zakresie pozwalającym na zaadresowanie specyficznych potrzeb poszczególnych regulatorów rynków telekomunikacyjnych oraz udziału ekspertów UKE w projektach rozwojowych ITU-D dla krajów afrykańskich w postaci rozbudowy systemów telekomunikacyjnych, ich inwentaryzacji, planowania czy regulacji. Na spotkaniu ustalono kwestię zawarcia oficjalnego porozumienia pomiędzy UKE a ITU w obszarze udziału ekspertów UKE w tych projektach.

Prezes UKE przewodniczył polskiej delegacji na Światowej Konferencji Radiokomunikacyjnej ITU (WRC-23) w Dubaju ZEA w dniach 13-17 listopada 2023 r. i 20 listopada – 15 grudnia 2023 r. Eksperti UKE wzięli udział w pracach komitetów i grup roboczych Zgromadzenia Radiokomunikacyjnego (RA-23) i Konferencji WRC-23, która jest najważniejszym światowym forum ustalającym kierunki rozwoju radiokomunikacji na najbliższe lata, ustanawiającym przepisy prawno-regulacyjne obowiązujące na całym świecie i dokonującym niezbędnych zmian w Regulaminie Radiokomunikacyjnym, w tym w Światowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości. Ogółem na WRC-23 zatwierdzono 43 nowe uchwały, poprawiono 56 istniejących oraz uchylono 33 uchwały. Za kluczowe wyniki WRC-23 uznaje się poniżej wyszczególnione zagadnienia:

- Dodatkowe zasoby dla IMT – zidentyfikowane w zakresach częstotliwości 3300–3400 MHz, 3600–3800 MHz, 4800–4990 MHz i 6425–7125 MHz w różnych krajach i Regionach ITU, ułatwiający rozwój sieci komórkowych piątej generacji (5G) oraz następnych.
- Służba satelitarnych badań Ziemi (EESS) – identyfikacja dodatkowych zasobów częstotliwości dla pasywnych usług satelitarnych badań Ziemi w celu umożliwienia zaawansowanych pomiarów chmur lodowych co przyczyni się do lepszego prognozowania pogody i monitorowania klimatu.
- Służba międzysatelitarna – podjęcie działań regulacyjnych w zakresie udostępniania łączności międzysatelitarnych. Umożliwi to udostępnianie danych w czasie zbliżonym do rzeczywistego, zwiększając dostępność i wartość danych z instrumentów kosmicznych na potrzeby zastosowań o małych opóźnieniach, takich jak prognozowanie pogody i zmniejszanie ryzyka katastrof.
- Służba pomocy meteorologicznej – uzgodnienie zapisów nowej Uchwały i nowego Artykułu RR odnośnie znaczenia obserwacji pogody kosmicznej, w tym działania czujników pogody kosmicznej w ramach służby pomocy meteorologicznej w celu obserwacji zjawisk pogody kosmicznej, w tym rozbłysków słonecznych, promieniowania słonecznego i burz

geomagnetycznych, które mogą zakłócać usługi radiokomunikacyjne, w tym satelity, usługi telefonii komórkowej i systemy nawigacji.

- Stacje na platformach operujące na dużych wysokościach (HIBS) – zidentyfikowano dodatkowe pasma 2 GHz i 2,6 GHz do wykorzystania stacji platformowych znajdujących się na dużych wysokościach, jako stacje bazowe IMT (HIBS) oraz ustalono przepisy dotyczące ich działania. Technologia ta oferuje nową platformę zapewniającą mobilną łączność szerokopasmową przy minimalnej infrastrukturze wykorzystującej te same częstotliwości i urządzenia, co sieci komórkowe IMT. HIBS może przyczynić się do zmniejszenia przepaści cyfrowej na obszarach nisko zurbanizowanych i wiejskich oraz do utrzymania łączności podczas klęsk żywiołowych.
- Światowy Morski System Łączności Alarmowej i Bezpieczeństwa (GMDSS) – podjęto działania regulacyjne, obejmujące m.in. wdrożenie systemów e-nawigacji w celu usprawnienia komunikacji w sytuacjach zagrożenia i bezpieczeństwa na morzu. Podczas WRC-23 wstępnie uznano chiński system usług przesyłania wiadomości satelitarnych BeiDou jako GMDSS z zastrzeżeniem, że musi zostać spełniony warunek pomyślnego zakończenia koordynacji z istniejącymi sieciami i wyeliminowania zakłóceń.
- Stacje naziemne w ruchu (ESIM) – zidentyfikowano nowe częstotliwości umożliwiające zapewnienie szybkich łączy szerokopasmowych na pokładach samolotów, statków, pociągów i pojazdów. Te usługi satelitarne mają również kluczowe znaczenie w przypadku katastrof, w wyniku których lokalna infrastruktura komunikacyjna zostaje uszkodzona lub zniszczona. Wprowadzono postanowienia mające na celu ochronę ruchomych stacji obsługi statków i samolotów znajdujących się w międzynarodowej przestrzeni powietrznej i wodach przed innymi stacjami na terytoriach krajowych.
- Służba ruchoma lotnicza satelitarna – nowe usługi w zakresie częstotliwości 117,975-137 MHz dla ruchomych lotniczych służb satelitarnych. Nowa usługa usprawni dwukierunkową komunikację za pośrednictwem systemów satelitarnych innych niż GSO dla pilotów i kontrolerów ruchu lotniczego na całym świecie, zwłaszcza nad obszarami oceanicznymi i niezaludnionymi.
- Służba ruchoma lotnicza – przeznaczenie zakresów częstotliwości 15,41-15,7 GHz oraz 22-22,2 GHz w Regionie 1 i niektórych krajach Regionu 3 ITU dla służby ruchomej lotniczej do zastosowań lotniczych niezwiązanych z bezpieczeństwem. Umożliwi to umieszczenie na statkach powietrznych, helikopterach i dronach zaawansowanego sprzętu cyfrowego do celów takich jak obserwacja, monitorowanie, mapowanie i filmowanie, a także przesyłanie danych za pomocą szerokopasmowych łączy radiowych.
- Satelitarne służby stałe i ruchome – opracowanie środków regulacyjnych mających na celu ograniczenie nieuprawnionego funkcjonowania stacji ziemskich na orbitach satelitarnych niegeostacjonarnych (non-GSO) w służbie stałej satelitarnej (FSS) i służbie ruchomej satelitarnej (MSS).

- Służba radioastronomii – opracowanie przepisów technicznych i regulacyjnych niezbędnych do ochrony służby radioastronomii działającej w określonych strefach tzw. „ciszy radiowej” przed zakłóceniami częstotliwości radiowych powodowanymi przez systemy znajdujące się na orbicie satelity niegeostacjonarnego.
- Służba badań kosmicznych – identyfikacja nowych lub modyfikacja dostępnych zasobów częstotliwości dla służby badań kosmicznych (kosmos-kosmos) w celu przyszłego rozwoju komunikacji na powierzchni Księżyca oraz między orbitą Księżyca a powierzchnią Księżyca.
- Standard czasu – zatwierdzenie decyzji Międzynarodowego Biura Miar i Wąg (*the International Bureau of Weights and Measures – BIPM*) o przyjęciu uniwersalnego czasu koordynowanego (UTC), jako de facto standardu czasu do 2035 r., z możliwością przedłużenia terminu do 2040 r. w przypadkach, gdy istniejącego sprzętu nie da się wcześniej wymienić.

Podczas konferencji Prezes UKE odbył szereg spotkań bilateralnych oraz uczestniczył w kluczowych posiedzeniach. W ramach spotkania dwustronnego z przedstawicielami administracji Ukrainy, w którym uczestniczyli przedstawiciele Ministerstwa Transformacji Cyfrowej Ukrainy oraz Regulatora Rynku Telekomunikacyjnego (NCEC) omówiono zagadnienia związane z dalszą współpracą głównie w kwestiach wsparcia Ukrainy na forum WRC-23, możliwości przestrojenia nadajników DTV, zawarcia umów bilateralnych dotyczących koordynacji częstotliwości w obszarach przygranicznych oraz wsparcia odbudowy infrastruktury teleinformatycznej ze środków pomocowych UE. Na spotkaniu trójstronnym, w którym uczestniczyli delegaci z UKE, przedstawiciele regulatora ze Słowacji oraz z Ukrainy – Prezes UKE omówił doświadczenia z przeprowadzenia aukcji 5G oraz wyraził zrozumienie sytuacji i zapewnił o zaangażowaniu w uzyskaniu wsparcia UE na potrzeby dostosowania nadajników DTV oraz migracji NTC do wymogów unijnych.

Współpraca z Europejską Konferencją Administracji Poczty i Telekomunikacji (CEPT)

W ramach CEPT działają m.in. komitety: Komitet Łączności Elektronicznej (*Electronic Communications Committee – ECC*), Komitet ds. Polityki ITU (*Committee for ITU Policy – Com-ITU*).

Pracownicy UKE uczestniczyli w pracach grup Komitetu Łączności Elektronicznej (ECC), w tym w spotkaniach Grup: ECC, ECC PT1, CPG oraz WG FM, analizując i uczestnicząc w opracowywaniu dokumentów przygotowywanych przez te grupy i uwzględniając ich konkluzje w pracach nad regulacjami krajowymi. Prace UKE obejmowały również konsultacje i uzgodnienia projektów decyzji, rekomendacji i raportów ECC, spośród których najważniejsze dotyczyły systemów satelitarnych, systemów dostępu radiowego, urządzeń krótkiego zasięgu wykorzystujących techniki szerokopasmowe oraz wykorzystania widma przez sieci służb ruchomych/stałych.

Dokumenty decyzyjne oraz rekomendacje i raporty ECC stanowiły podstawę do opracowywania planów zagospodarowywania częstotliwości i technicznych porozumień dwustronnych zawartych w 2023 roku. Dokumenty ECC są także niezbędne przy opracowywaniu zmian do rozporządzenia

Rady Ministrów w sprawie Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości oraz rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia radiowego.

Pracownicy UKE uczestniczyli też w pracach Europejskiej Grupy Przygotowawczej do Światowej Konferencji Radiokomunikacyjnej WRC-23 (*Conference Preparatory Group – CPG23*) działającej w ramach Komitetu ECC. W ramach CPG pracowało pięć zespołów projektowo-zadaniowych z których każdy opracował grupę pokrewnych punktów, która znalazła się w agendzie WRC-23. Bazując na pracach przedmiotowej Grupy dokumenty, które zostały uzgodnione w ramach prac CPG stanowiły podstawę do opracowania stanowiska Polski prezentowanego podczas Konferencji WRC-23 przez zespół i delegację powołaną przez Ministerstwo Cyfryzacji. W pracach ww. zespołu powołanego przez Ministerstwo Cyfryzacji uczestniczyli eksperci UKE i przygotowywali stanowisko w wybranych punktach agendy WRC-23.

Przedstawiciele UKE uczestniczyli także w pracach komitetu Com-ITU. Zadaniem Komitetu Com-ITU jest koordynacja państw członkowskich CEPT w zakresie współpracy z ITU, w przygotowaniach wspólnego stanowiska na światowe konferencje (PP, WTDC, WTSA, WCIT, WTPF) oraz posiedzenia Rady ITU. W 2023 roku głównym przedmiotem posiedzeń była kwestia przygotowań do posiedzeń Rady ITU i do prac grup roboczych Rady ITU. Na spotkaniu COM-ITU w Rumunii (w Timisoarze) omówiono kwestie dotyczące prac na forum Rady ITU istotne z punktu widzenia CEPT oraz ustalono kandydatów tej organizacji na stanowiska przewodniczącego Rady ITU oraz przewodniczących i wiceprzewodniczących grup roboczych Rady ITU.

Współpraca z Międzynarodową Organizacją Łączności Kosmicznej Intersputnik (MOŁK Intersputnik)

Od czasu rozpoczęcia wojny w Ukrainie, tj. od lutego 2022 r. współpraca z organizacją INTERSPUTNIK została zawieszona. Pracownicy UKE nie brali udziału w spotkaniach organizowanych w ramach MOŁK Intersputnik, a proces decyzyjny podejmowany na forum tej organizacji lub w sposób korespondencyjny odbywał się bez udziału UKE.

Współpraca z Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)

27 kwietnia 2023 r. przedstawiciele UKE uczestniczyli zdalnie w 20 Sesji Regulatorów Ekonomicznych – NER, która działa w ramach OECD. Podczas spotkania dokonano podsumowania dekady działalności NER, która powstała w 2013 r. w celu nawiązania współpracy organów regulacyjnych z krajów OECD w obszarze telekomunikacji, energii, transportu oraz zarządzania wodami. Przez 10 lat udało się stworzyć platformę do wymiany doświadczeń, dzielenia się wiedzą na temat najlepszych praktyk oraz wymiany doświadczeń. Narzędzia, które zostały stworzone przez NER do oceny zarządzania przez regulatorów to obiektywne dane, dokładne analizy oraz otwarty dialog. Na spotkaniu omówiono również badanie dotyczące wskaźników zarządzania regulowanymi sektorami, które są aktualizowane co 5 lat w ramach tzw. badania OECD wskaźników regulowania rynkiem produktu (PMR). Na spotkaniu kontynuowano sprawę wpływu

regulatorów na zrównoważony rozwój środowiska, jak również zaprezentowano przykłady możliwości pozytywnego oddziaływania w tym obszarze.

Współpraca z Europejskim Instytutem Norm Telekomunikacyjnych – ETSI

W 2023 r. w ramach współpracy z ETSI, UKE zmienił w ramach tej organizacji status z *administracja rządowa* na *inna instytucja rządowa*. Do maja 2023 r. UKE miał możliwość uczestniczenia, w charakterze gościa, w pracach tzw. Projektu Partnerskiego 3 Generacji – 3GPP, który łączy organizacje standaryzacyjne z całego świata, które koncentrują się w ramach tego projektu na pracach standaryzacyjnych sieci komórkowej 5G i przygotowaniach do zbudowania sieci 6G.

Współpraca w ramach Grupy Wyszehradzkiej V4

W ramach grupy współpraca odbywała się poprzez wymianę korespondencji w bieżących sprawach. Pod koniec 2023 roku UKE zgłosił inicjatywę zorganizowania spotkania regulatorów nt. regulacji rynków w roku 2024 w ramach polskiego przewodnictwa w Grupie V-4 w okresie od 1 lipca 2024 r. do 30 czerwca 2025 r.

Inne spotkania/udział w konferencjach międzynarodowych

Prezes UKE wziął udział w Programie Ministerialnym, przeznaczonym dla przedstawicieli rządów i administracji, organizowanym podczas Kongresu GSMA MWC w dniach od 27 lutego do 1 marca 2023 r. Podczas tej części zostały zorganizowane ważne dyskusje i prezentacje dotyczące nowych podejść regulacyjnych czy wprowadzanych nowych technologii i nowego sprzętu w sektorze telefonii mobilnej jak 5G, polityki widma czy *metaverse*. Prezes UKE wziął także udział w zorganizowanym przez BEREC i GSMA panelu dyskusyjnym tzw. okrągłym stole, podczas którego omówiono aktualne kwestie regulacyjne dot. telefonii ruchomej.

Współpraca regionalna

Współpraca na forum Partnerstwa Wschodniego

W 2023 r. UKE kontynuował swoje zaangażowanie w prace Sieci Regulatorów Komunikacji Elektronicznej Partnerstwa Wschodniego – EaPeReg (Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Mołdawia, Ukraina).

23 maja 2023 r. w Dublinie, Irlandia, odbyło się Posiedzenie Plenarne EaPeReg, którego gospodarzem była irlandzka Komisja ds. Regulacji Łączności (Commission for Communications Regulation), Wiceprzewodniczący EaPeReg na rok 2023. Przedstawiciele UKE w tym spotkaniu wzięli udział zdalnie. Podczas posiedzenia zostało podsumowane pierwsze półrocze 2023 r. oraz zostały zaproponowane kandydatury na Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego EaPeReg na rok 2024, odpowiednio: na Przewodniczącego – ANRCETI (Krajowa Agencja Regulacyjna ds. Łączności Elektronicznej i Technologii Informatycznych Republiki Mołdawii, National Regulatory Agency for Electronic Communications and Information Technology of the Republic of Moldova)

oraz na Wiceprzewodniczącego – ANCOM (Krajowy Urząd ds. Zarządzania i Regulacji Łączności, Rumunia, National Authority for Management and Regulation in Communications of Romania).

Kolejne Posiedzenie Plenarne EaPeReg odbyło się 29 listopada 2023 r. w Tbilisi, Gruzja, a jego gospodarzem była gruzińska Komisja Łączności ComCom – Przewodniczący EaPeReg na rok 2023. Podczas spotkania zostały przedstawione wszystkie informacje dotyczące odbytych oraz planowanych działań, przedstawiono raporty z działań grup roboczych oraz zostały wytyczone ramy współpracy EaPeReg z BEREC. Ponadto został dokonany wybór Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego EaPeReg, którymi zostali: Przewodniczącym – ANRCETI, Mołdawia oraz Wiceprzewodniczącym – ANCOM, Rumunia. Spotkanie plenarne połączone było z warsztatami 3-stronnymi EaPeReg, EMERG (The Euro-Mediterranean Regulators Group – Grupa Regulatorów Komunikacji Elektronicznej Krajów Śródziemnomorskich) oraz ITU. Warsztaty, które odbyły się 30 listopada 2023 r., dotyczyły kwestii wzmocnienia infrastruktury i usług szerokopasmowych w regionie europejskim i poza nim.

Ponadto 4 października 2023 r. w Funchal, Portugalia, odbyło się 4-stronne spotkanie BEREC-EaPeReg-EMERG-REGULATEL, którego gospodarzem był regulator portugalski (ANACOM). Posiedzenie odbyło się w formacie hybrydowym. Przedstawiciele Polski wzięli w nim udział, zarówno na miejscu, jak i on-line. Główną tematyką tego spotkania była kwestia osiągnięcia łączności w skali globalnej. Omawiane też były granice łączności międzynarodowej na podstawie badania obecnych i przyszłych ról łączności satelitarnych i sieci kabli podmorskich.

W ramach swojej współpracy z EaPeReg przedstawiciele UKE brali także udział w pracach grup roboczych EaPeReg, w szczególności w:

- Grupie ds. roamingu (REWG-Roaming Expert Working Group).

W 2023 r. odbyły się 2 spotkania grupy, podczas których omówiono aktualny stan prac w zakresie podpisania Regionalnego Porozumienia Roamingowego (RRA) mającego przyczynić się do obniżenia opłat w roamingu między państwami PW i przedstawiono wyniki konsultacji krajowych dotyczących tego dokumentu oraz opinie krajów PW na temat przeprowadzenia analizy rynku zakańczania połączeń głosowych, która ma zostać włączona w ramy działań realizowanych w ramach projektu EU4Digital (European Union for the Digital Economy). Projekt ma na celu rozszerzenie korzyści płynących z jednolitego rynku cyfrowego UE na kraje PW, poprzez skierowanie wsparcia UE na rozwój potencjału gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego, aby zapewnić wzrost gospodarczy, stworzyć więcej miejsc pracy, poprawić jakość życia ludzi i pomóc przedsiębiorstwom. Przedstawiciel zespołu projektowego EU4Digital przedstawił obszar działania w zakresie regulacji zakańczania połączeń głosowych.
- Grupie ds. niezależności regulatorów i rozwoju infrastruktury szerokopasmowej (IRB EWG (Independence of Regulators and Broadband Expert Working Group)).

W 2023 r. odbyło się jedno spotkanie grupy, podczas którego zostały poruszone kwestie związane z dyrektywą dotyczącą łączności szerokopasmowych, niezależności regulatorów, międzynarodowych kabli podmorskich.

Współpraca dwustronna

W 2023 r. UKE umacniał, nawiązane dotychczas, relacje dwustronne z organami regulacyjnymi z innych krajów.

Jednym z ważniejszych partnerów UKE jest regulator ukraiński NCEC (Państwowa Komisja Regulacji Łączności Elektronicznej, Częstotliwości Radiowych i Usług Pocztowych Ukrainy), z którym współpraca jest prowadzona nieprzerwanie od 2005 r. Współpraca z partnerem ukraińskim ma formę ciągłą, na bieżąco wymieniane są istotne dla obu regulatorów informacje oraz dobre praktyki. Ze względu na trwającą agresję Rosji przeciw Ukrainie, współpraca ograniczyła się do korespondencji mailowej oraz do wymiany informacji podczas wydarzeń międzynarodowych, w których uczestniczyli przedstawiciele UKE i NCEC.

Innym ważnym partnerem UKE jest regulator tajlandzki – Państwowa Komisja ds. Radiodifuzji i Telekomunikacji (NBTC, National Broadcasting and Telecommunications Commission), z którym w 2013 r. Prezes UKE podpisał Memorandum o Porozumieniu (MoU). W kwietniu 2023 r., w odpowiedzi na zaproszenie Przewodniczącego NBTC, delegacja polska pod przewodnictwem Prezesa UKE udała się z rewizytą do Bangkoku. Celem spotkania była wymiana doświadczeń i najlepszych praktyk w zakresie różnych obszarów regulacji rynku komunikacji elektronicznej, w tym:

- implementacji technologii 5G w Tajlandii,
- monitorowania standardów jakości mobilnego internetu w Polsce,
- sytuacji Over-the-Top (OTT) – regulacje w Tajlandii oraz regulacje usług OTT w Polsce,
- rozwiązywania problemów oszustw – połączenia głosowe i smsy w Tajlandii oraz ochrony konsumentów w Polsce.

Podczas wizyty polska delegacja odbyła również wizytę studyjną w Siriraj World Class 5G Smart Hospital, gdzie zapoznała się z nowymi rozwiązaniami wykorzystania technologii 5G oraz możliwością zastosowania nowych technologii w celu ratowania życia ludzkiego. Strona tajlandzka zaprezentowała także sposoby wykorzystania 5G oraz sztucznej inteligencji (AI) w zapewnieniu pacjentom bezpieczeństwa oraz szybkiej pomocy medycznej bez względu na ich miejsce pobytu. Podczas wizyty odbyły się również warsztaty, w trakcie których została omówiona sytuacja w zakresie zarządzania zasobami częstotliwości w Polsce oraz wymieniona wiedza techniczna i doświadczenia dotyczące wdrożenia 5G w Tajlandii, a także prowadzona przez Prezesa UKE polityka w zakresie ochrony konsumentów, w szczególności działania edukacyjne na rzecz różnych grup. Prezes UKE spotkał się także z Ambasadorem Nadzwyczajnym i Pełnomocnym Rzeczypospolitej Polskiej w Królestwie Tajlandii, Królestwie Kambodży,

Laotańskiej Republice Ludowo-Demokratycznej oraz Republice Związku Mjanmy.

Podczas spotkania omówiono dotychczasową współpracę UKE z regulatorem NBTC oraz sytuację polityczno-gospodarczą w Tajlandii.

Prowadzone były również uzgodnienia z regulatorem egipskim, Krajowym Urzędem Regulacji Telekomunikacji Arabskiej Republiki Egiptu (National Telecom Regulatory Authority – NTRA) dotyczące podpisania Protokołu do Memorandum o Porozumieniu z 2013 r., w którym uszczegółowiono i zaktualizowano zakres współpracy pomiędzy oboma organami regulacyjnymi.

Kontynuowana była także współpraca z Amerykańską Federalną Komisją ds. Komunikacji USA (Federal Communications Commission, FCC). 18 lipca 2023 r. odbyła się wideokonferencja UKE-FCC w celu omówienia bieżących kwestii regulacyjnych. W jej trakcie eksperci UKE przedstawili problemy dotyczące przygotowania systemu monitorowania internetu w Polsce, a przedstawiciele FCC podzielili się swoimi doświadczeniami w zakresie poprawy dostępności informacji dla konsumentów, rozwoju usług szerokopasmowych, monitorowania wydajności internetu przez konsumentów w domu oraz tworzenia dokładnego obrazu wydajności łącza szerokopasmowego w kraju w oparciu o zasadę otwartości i przejrzystości.

Ponadto prowadzona była bieżąca współpraca z organami regulacyjnymi z Gruzji i Armenii, na podstawie podpisanych Memorandów o porozumieniu, która polegała na udzielaniu odpowiedzi na zapytania dotyczące kwestii regulacyjnych.

Efekty aktywności UKE na arenie międzynarodowej w dziedzinie telekomunikacji:

- wpływ na kształt i zakres wytycznych, raportów, opinii i innych dokumentów BEREC oraz zorganizowanie czwartego posiedzenia plenarnego w grudniu 2023 r. w Warszawie,
- wpływ na kształt propozycji legislacyjnych diskutowanych w Radzie UE i komitetach oraz innych forach współpracy z KE,
- wpływ na przygotowanie stanowisk w ramach CEPT na konferencje międzynarodowe oraz wpływ na kształtowanie przepisów międzynarodowych na forum ITU,
- dzielenie się doświadczeniami z zakresu rozwoju umiejętności cyfrowych oraz otrzymanie za projekt #keepCTRL – youth safe on line! wyróżnienia ‘Championa’ w ramach nagrody WSIS Prizes 2023,
- aktywne działania i dzielenie się wiedzą regulacyjną poprzez udział w najważniejszych wydarzeniach międzynarodowych, warsztatach i spotkaniach z innymi organami regulacyjnymi oraz wymianę doświadczeń w ramach współpracy z EaPeReg,
- aktywna współpraca z regulatorami, z którymi UKE podpisało MoU, w tym dzielenie się wiedzą i informacjami nt. regulacji rynku oraz wspieranie zmian instytucjonalnych i regulacyjnych (np. Ukraina, Gruzja, Armenia).

3.11. Aktywność UKE na arenie międzynarodowej – poczta

Działalność międzynarodowa Prezesa UKE na rynku usług pocztowych koncentrowała się na ścisłej współpracy z najważniejszymi organizacjami dla tego sektora – KE, ERGP, UPU i CERP.

Europejska Grupa Regulatorów ds. Usług Pocztowych (ERGP)

Europejska Grupa Regulatorów ds. Usług Pocztowych jest międzynarodową organizacją, w skład której wchodzi niezależne organy regulacyjne państw członkowskich UE. Do jej zadań należy koordynacja i rozwijanie współpracy pomiędzy krajowymi organami regulacyjnymi i KE w celu konsolidacji wewnętrznego rynku usług pocztowych oraz spójnego wdrażania ram regulacyjnych sektora pocztowego w państwach członkowskich UE.

ERGP realizowała zadania ujęte w programie pracy na rok 2023, które podporządkowane były celom określonym w średnioterminowej strategii regulacyjnej ERGP na lata 2023-2025, opartym na trzech filarach:

- przeglądzie sektora pocztowego i jego ram regulacyjnych w świetle zrównoważenia środowiskowego i cyfryzacji,
- promowaniu konkurencyjnego jednolitego rynku pocztowego w UE w kontekście rosnących dostaw w handlu elektronicznym,
- wzmocnieniu pozycji i ochronie użytkowników końcowych oraz zapewnieniu usługi powszechnej zorientowanej na użytkownika.

Działania ERGP koncentrowały się na priorytetowych zagadnieniach, które wynikały głównie z ewolucji rynku, przyjmowanych nowych modeli biznesowych, przeglądzie pocztowych ram regulacyjnych, wdrożenia rozporządzenia w sprawie transgranicznego doręczania paczek oraz zmiany oczekiwań użytkowników usług pocztowych w związku z substytucją elektroniczną i handlem elektronicznym. Te kwestie stanowiły wkład ERGP do dokonania rewizji sektora pocztowego i opracowania przez KE przyszłych ram regulacyjnych. Ważnym obszarem prac ERGP było gromadzenie i analiza danych/informacji dotyczących rynku pocztowego.

W pracach ERGP na poziomie szefów organów regulacyjnych uczestniczyli przedstawiciele kierownictwa UKE, a w spotkaniach grupy sterującej, kontaktowej, grup roboczych oraz spotkaniach warsztatowych wyznaczeni pracownicy UKE. Spotkania odbywały się zarówno w formule on-line, jak i w formie fizycznej.

W tworzeniu dorobku eksperckiego ERGP zaangażowani byli przedstawiciele UKE – kierując pracami grup roboczych (współprzewodniczący Grupy Roboczej ds. Transgranicznego Doręczania Paczek) oraz biorąc udział w pracach innych grup i zespołów nad projektami dotyczącymi:

- uprawnień krajowych organów regulacyjnych,
- oceny stosowania i wdrażania rozporządzenia w sprawie transgranicznych usług doręczania paczek,

- efektów modernizacji usługi powszechnej,
- przyszłego zapotrzebowania na usługę powszechną,
- jakości usług, ochrony konsumentów i reklamacji,
- podstawowych wskaźników i trendów rynkowych,
- badania zrównoważonego obowiązku świadczenia usługi powszechnej,
- praktyk w zakresie zrównoważenia środowiskowego w sektorze pocztowym.

Przedmiotem szczególnego zainteresowania ERGP była kwestia stosowania i zmiany dyrektywy pocztowej oraz rozwój europejskiego jednolitego rynku doręczeń.

UKE pozostaje aktywne w pracach ERGP w obszarze transgranicznego doręczania paczek, współkierując pracami grupy roboczej ds. doręczania paczek transgranicznych. Przy aktywnym udziale ekspertów UKE, przygotowany został wkład techniczny do drugiego raportu z oceny wdrożenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w sprawie transgranicznych usług doręczania paczek. W ten sposób zrealizowany został kolejny projekt w rozpoczętym w 2019 r. cyklu prac związanych z analizą doświadczeń krajowych organów regulacyjnych w zakresie wdrażania tego rozporządzenia w państwach członkowskich.

Na zlecenie KE grupa przeprowadziła analizę skutków zmiany filtra oceny wstępnej stawek za transgraniczne usługi doręczania paczek. Mechanizm filtrowania podczas oceny wstępnej pozostaje użyteczny, ponieważ zapewnia szybki sposób identyfikacji nadmiernie wysokich taryf. Zaletą tego mechanizmu jest umożliwienie porównania odpowiednich taryf we wszystkich państwach członkowskich UE. Aby przeciwdziałać sztywności związanej ze stałą wartością procentową, ustalony został nowy procentowy przedział najwyższych stawek dla każdej kategorii, który ma wejść w życie od początku 2024 r. Pozwoli to na zwiększenie przejrzystości i oceny stawek za przesyłki transgraniczne i jednocześnie na zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla krajowych organów regulacyjnych.

Działania ERGP stanowią dla KE ważny wkład do spójnego stosowania rozporządzenia i usprawnienia rynku transgranicznych usług doręczania paczek. ERGP udziela w ten sposób eksperckiego wsparcia dla KE, która opracowuje przyszłe ramy regulacyjne dla sektora pocztowego.

W 2023 r. ERGP realizowała projekty dotyczące zapotrzebowania na USO (obowiązek świadczenia powszechnej usługi pocztowej) i modernizacji USO. Analizie poddano zmieniające się potrzeby użytkowników usługi powszechnej pod kątem nowych ram regulacyjnych sektora pocztowego. Projekty realizowane przez ERGP mają szczególne znaczenie w świetle konieczności dostosowania ram regulacyjnych sektora pocztowego do szybko zmieniającego się otoczenia rynkowego. Rada UE zobowiązała Komisję do przedstawienia oceny skutków ewentualnej reformy i dlatego wkład ekspercki ERGP, a więc krajowych organów regulacyjnych (w tym UKE) stanowi ważny element w tym zakresie.

W swoich pracach ERGP podjęła także problematykę ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju sektora pocztowego.

Eksperti UKE uczestniczyli w przygotowaniu raportu na temat zrównoważenia środowiskowego w sektorze pocztowym i najlepszych praktyk w tym obszarze. Celem projektu było zebranie, skategoryzowanie i analiza działań zaobserwowanych przez krajowe organy regulacyjne oraz inne podmioty rynku pocztowego dla uzyskania pełniejszego obrazu inicjatyw, które mogą służyć jako model dobrych praktyk. Inicjatywy te będzie można rozważyć pod kątem wdrożenia w innych państwach członkowskich, bowiem zielona transformacja staje się ważnym aspektem rozwoju rynku pocztowego UE. Krajowe organy regulacyjne mogłyby odegrać istotną rolę w kształtowaniu świadomych ekologicznie decyzji w dziedzinie usług pocztowych poprzez promowanie świadomości użytkowników. Krajowe organy regulacyjne dostrzegają rolę informacji i przejrzystości w podnoszeniu świadomości użytkowników, monitorowaniu i gromadzeniu danych od operatorów, nawet jeśli obecnie brakuje określenia ich jasnych kompetencji w dziedzinie zrównoważenia środowiskowego. Ramy z jasno sformułowanymi kompetencjami prawnymi w tym zakresie powinny zostać osadzone w pocztowych ramach legislacyjnych UE.

W czasie letniej i jesiennej sesji plenarnej z udziałem przedstawicieli UKE zatwierdzono szereg dokumentów wewnętrznych i uzgodniono program pracy oraz plan komunikacji ERGP na rok 2024.

W ramach Grupy Regulatorów ds. Usług Pocztowych delegaci UKE wzięli udział w dwóch spotkaniach Grupy Kontaktowej (CN ERGP), które poprzedzają posiedzenia plenarne i mają za zadanie przygotowanie sesji plenarnej z udziałem szefów krajowych organów regulacyjnych. UKE było gospodarzem jednego z posiedzeń Grupy Kontaktowej ERGP, które odbyło się 16 maja 2023 r. w Warszawie.

UKE uczestniczył w pracach Grupy Sterującej (SG), które zgodnie z obowiązującą formułą odbywają się dwa razy w roku. W posiedzeniu SG wzięli udział członkowie Trojki ERGP, DG GROW KE oraz współprzewodniczący poszczególnych grup roboczych ERGP wybrani na kolejną kadencję.

UKE był reprezentowany przez współprzewodniczącego Grupy Roboczej ds. Transgranicznego Doręczenia Paczek z Departamentu Rynku Poczтового UKE. Zadaniem Grupy Sterującej ERGP jest koordynacja i nadzór nad bieżącymi pracami ERGP w poszczególnych półroczach.

Na ubiegłorocznych posiedzeniach SG dyskutowano na temat bieżących i planowanych działań grup roboczych, różnorodnych aspektów organizacyjnych i merytorycznych, w tym organizacji Forum Interesariuszy (SHF) i innych wydarzeń związanych z rynkiem pocztowym. Omawiano także kwestie związane z programem pracy ERGP na rok 2024 oraz wyborem nowych władz ERGP.

Warsztaty ERGP

Podczas warsztatów ERGP dla uczestników sesji plenarnej, w których brali udział przedstawiciele UKE, podjęta została dyskusja na temat megatrendów i przyszłych pocztowych ram regulacyjnych. Była to kontynuacja warsztatów KE poświęconych tej tematyce.

Zidentyfikowano najistotniejsze trendy rynkowe i dyskutowano, w jaki sposób ich ewolucja może napędzać sektor pocztowy UE w najbliższej przyszłości. Wyniki zostaną wykorzystane w przyszłościowym badaniu, które Komisja Europejska przygotowuje po decyzji Rady (UE) wzywającej Komisję do przedłożenia analizy sytuacji rynku wewnętrznego usług pocztowych w Unii, w szczególności w odniesieniu do stosowania dyrektywy pocztowej.

Przed jesienną sesją plenarną ERGP zorganizowała otwarte warsztaty, podczas których odbyła się dyskusja na temat świadomości użytkowników w zakresie zrównoważonego rozwoju środowiska.

Jednym z celów warsztatów było zapoczątkowanie szerszej, ogólnoeuropejskiej debaty na temat zrównoważonego rozwoju sektora pocztowego. Swoimi doświadczeniami i zaleceniami mającymi na celu dalsze promowanie świadomości użytkowników w zakresie zrównoważonego rozwoju środowiskowego w sektorze pocztowym podzielili się operatorzy pocztowi, eksperci branży pocztowej i organizacje konsumenckie, uznając pilną potrzebę podjęcia działań na rzecz klimatu, określonych w Zielonym Ładzie.

W trakcie dyskusji, w której wzięli udział eksperci UKE, poruszono kwestie dotyczące podejścia i świadomości użytkowników usług pocztowych do zrównoważonego rozwoju środowiska, ich działań proekologicznych oraz oczekiwań.

Dyskusja stanowiła uzupełnienie do raportu przygotowywanego przez ERGP na temat badania możliwości wspierania zrównoważonego rozwoju sektora pocztowego.

Forum dyskusyjne ERGP

Forum Interesariuszy ERGP to miejsce regularnych spotkań regulatorów, przedstawicieli sektora pocztowego, cyfrowego i dostawców e-commerce. Działając na rzecz zacieśnienia współpracy z interesariuszami rynku pocztowego i organizacjami międzynarodowymi, ERGP zorganizowała forum dyskusyjne (*Stakeholders Forum – SHF*) z udziałem europejskich regulatorów, w tym UKE.

Forum składało się z czterech bloków tematycznych poświęconym przyszłości poczty listowej, programowi pracy ERGP na rok 2024, perspektywom globalnym – połączeniu rynku pocztowego UE z otoczeniem rynkowym oraz szczegółowym regulacjom pocztowym do zarządzania transformacją sektora pocztowego.

Przed SHF odbyła się sesja *Meet and Greet*, podczas której szefowie grup roboczych przekazywali uczestnikom spotkania informacje dotyczące problematyki pocztowej. UKE była reprezentowana przez współprzewodniczącego WG Cross-border ERGP z Departamentu Rynku Pocztowego.

Współpraca z Komisją Europejską (KE)

Warsztaty Komisji Europejskiej

Ekspertki UKE wzięły udział w warsztatach KE na temat najważniejszych trendów społecznych, politycznych i gospodarczych na rynku pocztowym UE.

Celem warsztatów było zbadanie możliwych scenariuszy rozwoju unijnego rynku pocztowego w ciągu najbliższych dwóch dekad, w związku z przygotowywanym przez Komisję Europejską

badaniem prospektywnym europejskiego sektora pocztowego. W ramach przygotowań do tego badania Komisja zorganizowała warsztaty, aby uzyskać od zainteresowanych stron z branży pocztowej opinie na temat zarysowujących się megatrendów na rynku Wspólnoty.

Współpraca dwustronna

W ramach ERGP, jak również poza tą formułą organizacyjną, UKE zacieśniał relacje dwustronne z organami regulacyjnymi z innych krajów.

Eksperti UKE wzięli udział w projekcie współpracy rozwojowej z CEFTA (Central-European Free Trade Agreement – Środkowoeuropejskie Porozumienie o Wolnym Handlu), wspierając partnerów regionu swoją wiedzą i doświadczeniem w zakresie regulacji transgranicznych usług doręczania paczek.

Warsztaty eksperckie, zorganizowane z inicjatywy KE dla państw należących do CEFTA, były poświęcone praktycznym aspektom wdrażania rozwiązań Rozporządzenia 2018/644 w sprawie transgranicznych usług doręczania paczek. Zajęcia były prowadzone przez współprzewodniczących grupy roboczej ERGP Cross-border – ekspertów z UKE i BNetzA.

W warsztatach wzięli udział przedstawiciele regulatorów rynku pocztowego z Albanii, Mołdawii, Serbii, Bośni i Hercegowiny, Czarnogóry, Macedonii Północnej, Turcji oraz Kosowa.

Światowy Związek Pocztowy (UPU)

W pracach Światowego Związku Pocztowego (UPU) Polska była reprezentowana przez Ministerstwo Aktywów Państwowych, operatora wyznaczonego – Poczta Polska oraz UKE.

Działalność UPU w 2023 r. była skoncentrowana na przygotowaniach Nadzwyczajnego Kongresu Światowego Związku Pocztowego (UPU), w którym UKE uczestniczył w trybie zdalnym.

Wiodącym tematem Kongresu (Rijad, 1 – 5 października) była kwestia otwarcia UPU dla szerszego grona podmiotów sektora pocztowego. Państwa członkowskie UPU przegłosowały szereg propozycji, które mają spowodować głębsze zaangażowanie UPU we współpracę z innymi podmiotami sektora pocztowego – przedsiębiorstwami pocztowymi i partnerami spoza UPU (tzw. WPSPs – *Wider Postal Sector Players*) – którzy działają poza siecią wyznaczonych przez rządy państw członkowskich operatorów pocztowych.

Zostały zmienione i nakreślone ramy instytucjonalne UPU, aby zachęcić WPSPs do udziału w dyskusjach UPU i procesach decyzyjnych za pośrednictwem Komitetu Konsultacyjnego (KK). Podjęte decyzje mają umożliwić tym podmiotom dostęp do określonych produktów i usług UPU oraz zachęcić do tworzenia wzajemnych połączeń sieciowych i poprawić globalną jakość usług pocztowych.

Podczas Kongresu zatwierdzono również „Zielony Pakiet”, którego celem jest ograniczenie globalnej emisji gazów cieplarnianych w sektorze pocztowym i budowanie potencjału w zakresie działań klimatycznych. Określa on wielopoziomowe, oparte na dobrowolności podejście do redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorze pocztowym, zalecane w oparciu o zdolność operatorów do pomiaru emisji i ich możliwości w tym zakresie. Oprócz celów redukcyjnych,

przyjęty pakiet określa ramy umożliwiające szersze działania w dziedzinie klimatu, skupiające się na łagodzeniu skutków, adaptacji i ich finansowaniu przy wsparciu specjalnego instrumentu klimatycznego. Instrument ten zostanie utworzony w oczekiwaniu na dobrowolne wkłady – wsparcie finansowe.

Przed Światowym Związkiem Pocztowym, jako organizacją międzyrządową i wyspecjalizowaną agencją ONZ, stoi wyzwanie dostosowania swojej organizacji i globalnej sieci pocztowej państw członkowskich do nowej rzeczywistości rynkowej, kształtowanej przez dynamicznie rozwijający się handel elektroniczny. W tym kontekście otwarcie UPU na inne podmioty sektora pocztowego, a zwłaszcza na operatorów pocztowych niebędących operatorami wyznaczonymi, jest jednym z najważniejszych problemów, z którymi musi się zmierzyć Związek.

Europejski Komitet Regulacji Pocztovej (CERP)

Współpraca UKE z Europejskim Komitetem Regulacji Pocztovej była realizowana na kilku poziomach. Obejmowała udział w obradach plenarnych, pracach grup roboczych oraz bieżące kontakty z państwami członkowskimi CERP i MAP.

Działania CERP skupiały się w 2023 r. na problematyce wynikającej z działań Światowego Związku Pocztowego (UPU).

Przedstawiciele UKE uczestniczyli w konsultacjach i podjęciu ustaleń dotyczących, m.in.:

- otwarcia UPU dla szerokiego grona podmiotów sektora pocztowego,
- włączenia zewnętrznych interesariuszy sektora pocztowego do procesu decyzyjnego UPU,
- kwestii budżetowych,
- ustanowienia dobrowolnych celów emisyjnych i innych działań klimatycznych w sektorze pocztowym,
- Zintegrowanego Planu Produktów (IPP),
- kwestii finansowych i systemu składek do budżetu stałego UPU,
- rewizji rocznego pułapu wydatków UPU,
- współpracy CERP z innymi międzynarodowymi organizacjami pocztowymi.

W czasie obrad plenarnych eksperci UKE wzięli udział w debacie na temat roli interesariuszy pozarządowych w organizacjach międzynarodowych ONZ w kontekście otwarcia UPU na zewnętrznych interesariuszy rynku pocztowego.

Poruszona została także problematyka dotycząca integracji łańcucha dostaw i funkcjonowania w jego obrębie wyznaczonych operatorów, przyszłych ram regulacyjnych UPU na tle unijnych ram regulacyjnych w sektorze pocztowym oraz przyszłości CERP.

Na posiedzeniu plenarnym CERP przyjęte zostały raporty grup roboczych CERP i program pracy CERP na rok 2024. Dokonano wyboru nowych władz CERP – przewodniczącego i wiceprzewodniczących oraz szefów grup roboczych. Na zorganizowanych ad hoc posiedzeniach

WG UPU i WG Policy nastąpiło ukonstytuowanie się nowo wybranych przewodniczących obu grup roboczych.

Wymiana informacji, opinii i doświadczeń między właściwymi ministerstwami oraz regulatorami państw członkowskich CERP pozwoliła na identyfikację, z europejskiego punktu widzenia, najważniejszych zagadnień występujących w sektorze pocztowym o charakterze regulacyjnym oraz na przygotowanie i zaprezentowanie stanowiska Polski na forum międzynarodowym, we współpracy z krajowymi instytucjami.

Już obecnie na rynek pocztowy wywierają wpływ inicjatywy KE dotyczące Zielonego Ładu, Agendy Cyfrowej oraz długoterminowej polityki konkurencji i ochrony konsumentów. Istnieje jednak potrzeba ustanowienia nowych unijnych ram regulacyjnych ściśle dla sektora pocztowego – zestawu przyszłościowych przepisów Wspólnoty dostosowanych do otoczenia rynkowego, wraz z pojawieniem się nowych modeli biznesowych.

Krajowe organy regulacyjne, w tym UKE, stoją więc przed poważnymi wyzwaniami. UKE bierze udział w pracach nad przeglądem ram regulacyjnych w świetle zrównoważonego rozwoju, cyfryzacji i konkurencyjnego jednolitego rynku pocztowego. Kolejnym zadaniem realizowanym przez regulatorów jest wzmocnienie pozycji użytkowników końcowych oraz zapewnienie powszechnej usługi pocztowej zorientowanej na użytkownika.

Współpraca z najważniejszymi organizacjami międzynarodowymi sektora pocztowego umożliwiła UKE poszerzenie specjalistycznej wiedzy i jej wykorzystanie w bieżących działaniach. Miała także wpływ na tworzenie polityki regulacyjnej na poziomie europejskim i krajowym, szczególnie w zakresie poprawy efektywności funkcjonowania rynku usług transgranicznego doręczania paczek i jakości usług pocztowych. Dzięki tym działaniom została wzmocniona przejrzystość cen transgranicznej dostawy paczek, co ma na celu wyeliminowanie nieuzasadnionych różnic taryfowych.

Ogólnoeuropejska debata, w której uczestniczy UKE, daje impuls do zmiany ram regulacyjnych wewnętrznego rynku usług pocztowych Wspólnoty. Regularne konsultacje ze środowiskiem pocztowym pozwalają na lepsze zrozumienie zachodzących zjawisk i funkcjonowania mechanizmów rynkowych, określenie zakresu nowych regulacji i zastosowanie w przyszłości efektywnych narzędzi regulacyjnych na krajowym rynku pocztowym.

UKE aktywnie wspierał organy regulacyjne innych krajów i dzielił się swoimi doświadczeniami oraz wiedzą ekspercką w ramach projektów pomocowych programu dwustronnej współpracy rozwojowej oraz poprzez bezpośrednie konsultacje.

4. Organizacja i funkcjonowanie UKE

4.1. Struktura organizacyjna

Zarządzeniem nr 33 Prezesa UKE z 31 grudnia 2019 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Urzędowi Komunikacji Elektronicznej (Dz. Urz. UKE z 2020 r. poz. 1, 9, 14 i 25, z 2021 r. poz. 3 i 12, z 2022 r. poz. 3, 7, 9 i 14 oraz z 2023 r. poz. 13 i 14) wprowadzono regulamin organizacyjny UKE.

W 2023 r. zmiany w regulaminie organizacyjnym UKE zostały wprowadzone:

- zarządzeniem Prezesa UKE z dnia 26 września 2023 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Urzędowi Komunikacji Elektronicznej (Dz. Urz. UKE poz. 13),
- zarządzeniem Prezesa UKE z dnia 1 grudnia 2023 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Urzędowi Komunikacji Elektronicznej (Dz. Urz. UKE poz. 14).

Zarządzeniem Prezesa UKE z dnia 26 września 2023 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Urzędowi Komunikacji Elektronicznej wprowadzono zmiany, które miały na celu zapewnienie wykonywania przez poszczególne komórki organizacyjne Urzędu zadań Prezesa UKE wynikających z:

- ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej,
- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2022/868 z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie europejskiego zarządzania danymi i zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 2018/1724 (akt w sprawie zarządzania danymi).

W związku z powyższym zadania w obszarze zwalczania nadużyć w komunikacji elektronicznej rozdzielono pomiędzy Departament Bezpieczeństwa, Departament Regulacji, Departament Strategii i Analiz, Departament Kontroli, Departament Techniki oraz Delegatury UKE, przy założeniu, iż komórką wiodącą w tym obszarze jest Departament Bezpieczeństwa, oraz przyporządkowano kierownikom komórek organizacyjnych nadzór nad przestrzeganiem w podległej komórce przepisów prawa dotyczących ponownego wykorzystywania chronionych danych.

Zarządzeniem Prezesa UKE z dnia 1 grudnia 2023 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Urzędowi Komunikacji Elektronicznej wprowadzono zmiany, które polegały w szczególności na:

- dodaniu do katalogu zadań realizowanych przez komórki organizacyjne, w zakresie swojej właściwości, obowiązku polegającego na braniu udziału w świadczeniu usług i wykonywaniu zadań w ramach programów i planów współfinansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej,

- dodaniu lub poszerzeniu zadań Departamentu Regulacji, Departamentu Strategii i Analiz oraz Departamentu Kontroli w zakresie udziału w świadczeniu usług lub wykonywaniu zadań wynikających z Porozumienia Trójstronnego w sprawie realizacji niektórych zadań związanych z realizacją I Priorytetu „Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego” programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027, Porozumienia Trójstronnego w sprawie realizacji niektórych zadań związanych z realizacją inwestycji C1.1.1 „Zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego internetu na obszarach białych plam” w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz Porozumienia Trójstronnego w sprawie realizacji przez Urząd niektórych zadań związanych z realizacją I osi priorytetowej „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu” Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.

Zgodnie z postanowieniami statutu UKE, na dzień 31 grudnia 2023 r. w skład UKE wchodziły następujące komórki organizacyjne:

1. Biuro Dyrektora Generalnego,
2. Biuro Prezesa,
3. Departament Infrastruktury,
4. Departament Polityki Konsumenckiej,
5. Departament Regulacji,
6. Departament Strategii i Analiz,
7. Departament Rynku Poczтового,
8. Departament Częstotliwości,
9. Departament Techniki,
10. Departament Kontroli,
11. Departament Bezpieczeństwa,
12. Departament Prawny,
13. Departament Spraw Zagranicznych,
14. Biuro Finansów,
15. Biuro Administracji,
16. Biuro Informatyki,

oraz zamiejscowe jednostki organizacyjne utworzone na podstawie Regulaminu Organizacyjnego UKE:

- 1) Delegatura we Wrocławiu – dla województwa dolnośląskiego,
- 2) Delegatura w Bydgoszczy – dla województwa kujawsko-pomorskiego,

- 3) Delegatura w Lublinie – dla województwa lubelskiego,
- 4) Delegatura w Zielonej Górze – dla województwa lubuskiego,
- 5) Delegatura w Łodzi – dla województwa łódzkiego,
- 6) Delegatura w Krakowie – dla województwa małopolskiego,
- 7) Delegatura w Opolu – dla województwa opolskiego,
- 8) Delegatura w Rzeszowie – dla województwa podkarpackiego,
- 9) Delegatura w Białymstoku – dla województwa podlaskiego,
- 10) Delegatura w Gdyni – dla województwa pomorskiego,
- 11) Delegatura w Siemianowicach Śląskich – dla województwa śląskiego,
- 12) Delegatura w Kielcach – dla województwa świętokrzyskiego,
- 13) Delegatura w Olsztynie – dla województwa warmińsko-mazurskiego,
- 14) Delegatura w Poznaniu – dla województwa wielkopolskiego,
- 15) Delegatura w Szczecinie – dla województwa zachodniopomorskiego.

4.2. Zatrudnienie

Stan zatrudnienia w UKE:

- na dzień 01 stycznia 2023 r.: 647 osób/636,55 etatów, w tym 58,65 etatów z POPC,
- na dzień 31 grudnia 2023 r.: 642 osoby/632,275 etaty, w tym 63,95 etaty z POPC.

Tabela 20

Status pracowników UKE wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.

	Urzednicy służby cywilnej		Wyższe stanowiska w służbie cywilnej		Pracownicy służby cywilnej		Pracownicy spoza korpusu służby cywilnej	
	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby	etaty
Białystok	0	0	0	0	10	10	1	1
Bydgoszcz	0	0	0	0	11	11	0	0
Gdynia	0	0	0	0	15	15	4	3,75
Kielce	1	1	0	0	6	6	1	1
Kraków	0	0	0	0	9	9	2	2

	Urzędnicy służby cywilnej		Wyższe stanowiska w służbie cywilnej		Pracownicy służby cywilnej		Pracownicy spoza korpusu służby cywilnej	
Łódź	2	2	0	0	8	8	1	1
Lublin	3	3	0	0	6	6	1	1
Olsztyn	1	1	0	0	11	11	0	0
Opole	1	1	0	0	7	7	1	1
Poznań	0	0	0	0	13	13	0	0
Rzeszów	1	1	0	0	13	13	0	0
Siemianowice Śląskie	1	1	0	0	17	16,625	1	1
Szczecin	0	0	0	0	14	14	0	0
Wrocław	3	3	0	0	11	11	1	1
Zielona Góra	0	0	0	0	10	10	0	0
Razem Delegatury	13	13	0	0	161	160,625	13	12,75
Centrala	41	41	27	27	284	282,275	103	95,625
Razem	54	54	27	27	445	442,9	116	108,375

Źródło: UKE

Fluktuacja kadr UKE w 2023 r.:

- liczba naborów⁵⁰: 118, z czego 42 nabory zakończyły się obsadzeniem stanowiska,
- liczba złożonych ofert⁵¹: 431,
- liczba zatrudnionych osób⁵²: 68 osób,
- liczba osób, z którymi rozwiązano stosunek pracy⁵³: 77 osób.

W 2023 r. w UKE na 118 przeprowadzonych naborów 42 zostały zakończone obsadzeniem stanowiska pracy. Większość naborów była prowadzona na stanowiska specjalistyczne,

⁵⁰ Dane dotyczą członków korpusu służby cywilnej.

⁵¹ Dane dotyczą członków korpusu służby cywilnej.

⁵² Dane dotyczą członków korpusu służby cywilnej oraz pracowników spoza korpusu służby cywilnej.

⁵³ Dane dotyczą członków korpusu służby cywilnej oraz pracowników spoza korpusu służby cywilnej.

ściśle związane ze statutowymi zadaniami Prezesa UKE. W 19 naborach nie wpłynęły żadne oferty kandydatów do pracy.

Tabela 21

Dane dotyczące odejść pracowników UKE

	Liczba pracowników, którzy zakończyli pracę w UKE	Sposób rozwiązania stosunku pracy					
		umowa na czas określony	przeniesienie do innego urzędu	wypowiedzenie dokonane przez pracownika/pracodawcę	porozumienie stron	przejście na emeryturę	inne
Centrala	62	9	11	14/2	18	5	3
Delegatury	12	1	0	5	3	2	1

Źródło: UKE

Pracownicy odchodzący z Centrali UKE to osoby o różnorodnym stażu pracy:

- staż w UKE do 1 roku – 16 osób,
- staż w UKE od 1 roku do 3 lat – 12 osób,
- staż w UKE od 3 do 5 lat – 4 osoby,
- staż w UKE od 5 do 10 lat – 5 osób,
- staż w UKE powyżej 10 lat – 25 osób.

Pracownicy odchodzący z Delegatur UKE to również osoby o różnorodnym stażu pracy:

- staż w UKE do 1 roku – 3 osoby,
- staż w UKE od 1 roku do 3 lat – 0 osób,
- staż w UKE od 3 do 5 lat – 2 osoby,
- staż w UKE od 5 do 10 lat – 3 osoby,
- staż w UKE powyżej 10 lat – 4 osoby.

Duża dynamika rynku pracy oraz niedobór pracowników o poszukiwanych kompetencjach są problemem dla wielu pracodawców w Polsce. Dotyczy to również administracji publicznej i służby cywilnej.

UKE podejmuje działania mające na celu zwiększenie skuteczności przeprowadzanych naborów, np. poprzez zamieszczanie ogłoszeń na ogólnopolskich platformach (pracuj.pl) i nawiązywanie współpracy z uczelniami. Ponadto wprowadzane są nowe rozwiązania z zakresu WLB (*Work Life Balance*) oraz aktualizowane wewnętrzne rozwiązania dotyczące Polityki motywacyjnej, natomiast przy braku konkurencyjności wynagrodzeń działania te mają ograniczoną skuteczność.

4.3. Dochody i wydatki

Plan finansowy na rok 2023 dla części 76 – Urząd Komunikacji Elektronicznej został opracowany na podstawie ustawy budżetowej na rok 2023 z dnia 15 grudnia 2022 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 256), znowelizowanej ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2023 (Dz. U. poz. 1574). Dochody i wydatki UKE ustalone zostały na następującym poziomie:

- a. dochody budżetowe: 3 746 320 000,00 PLN,
- b. wydatki budżetowe: 143 037 000,00 PLN.

Ponadto, zmiany wprowadzone w trakcie roku budżetowego poprzez 16 decyzji Ministra Finansów przenoszących do części 76 środki z rezerw celowych budżetu państwa (poz. 8, 20 i 56) zwiększyły Plan wydatków UKE łącznie o kwotę 24 602 774,96 PLN. Po dokonaniu ww. zmian, Plan finansowy UKE po zmianach w zakresie wydatków w ramach budżetu państwa, według stanu na 31 grudnia 2023 r. wynosił **167 639 774,96 PLN**.

W trakcie roku 2023 UKE realizował projekty w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2012-2020, finansowane ze środków budżetu środków europejskich. Ustawa budżetowa na rok 2023 ustaliła wydatki w części 76 w ramach ww. budżetu na kwotę 8 375 000,00 PLN.

W wyniku 11 decyzji Ministra Finansów przenoszących do części 76 środki z rezerw celowych budżetu środków europejskich (poz. 98 i 99), Plan wydatków został zwiększony o kwotę 14 002 225,27 PLN, tj. do kwoty **22 377 225,27 PLN**.

Stosownie do postanowień art. 177 ust. 3 pkt 2 w związku z art. 177 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 ustawy o finansach publicznych, dysponent części 76 podjął w okresie od 28 listopada do 22 grudnia 2023 r. 4 decyzje o blokowaniu planowanych wydatków budżetowych na łączną kwotę 7 562 549,23 PLN. Zablockowane środki na podstawie ww. decyzji nie zostały jednak rozdysponowane przez Ministra Finansów, co – tym samym – nie skutkowało zmniejszeniem Planu wydatków UKE. Wskazana wyżej kwota zablockowanych środków nie została jednak przekazana na konto wydatków UKE.

Dochody i wydatki UKE w 2023 r. zostały zrealizowane w następujących wysokościach:

- a. dochody budżetowe: **2 225 519 838,26 PLN, tj. 59,41% Planu,**
- b. wydatki budżetowe: **156 278 834,20 PLN, tj. 93,22% Planu po zmianach⁵⁴,**

w tym wydatki na:

- a. działalność bieżąca: 130 461 146,95 PLN;
 - dział 600 rozdział 60047: 130 461 146,95 PLN,
w tym 14 277 803,08 PLN w związku z realizacją projektów w ramach POPC;

⁵⁴ Pomniejszając Plan wydatków o zablockowane środki, poziom ich wykonania wynosi 97,63%.

- dział 752 rozdział 75212: 0,00 PLN;
- b. działalność inwestycyjną (majątkową): 25 817 687,25 PLN;
 - dział 600 rozdział 60047: 25 767 626,25 PLN,
w tym 19 100 661,44 PLN w związku z realizacją projektów w ramach POPC;
 - dział 752 rozdział 75212: 50 061,00 PLN.

Ponadto, kwota **21 877 201,34 PLN**, tj. tj. **97,77% Planu po zmianach** została wydatkowana z budżetu środków europejskich w związku z realizacją przez UKE projektów w ramach POPC.

Tabela 22

Wykonanie dochodów zaplanowanych w budżecie na rok 2023

Paragraf klasyfikacji budżetowej	Plan	Wykonanie Planu	Wykonanie [%]
0580 – wpływy z tytułu kar i grzywien		2 031 268,40	
0610 – wpływy z tytułu opłat egzaminacyjnych oraz opłat za wydanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, certyfikatów i ich duplikatów	412 000,00	528 147,98	128,19
0620 – opłaty za prawo do wykorzystywania częstotliwości	3 726 309 000,00	2 203 131 569,65	59,12
0640 – wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień		20 700,37	
0690 – wpływy z różnych opłat: dochody z opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji i dochody z opłaty telekomunikacyjnej	19 599 000,00	19 037 327,05	97,13
0870 – wpływy ze sprzedaży składników majątkowych		24 898,00	
0880 – wpływy z opłaty prolongacyjnej		7 612,00	
0910 – wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków		295 048,86	-
0920 – wpływy z pozostałych odsetek		1 020,24	
0950 – wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów		7 494,21	

Paragraf klasyfikacji budżetowej	Plan	Wykonanie Planu	Wykonanie [%]
0970 – wpływy z różnych dochodów		433 733,82	
2980 – wpływy do wyjaśnienia		1 017,68	
Ogółem	3 746 320 000,00	2 225 519 838,26	59,41

Źródło: UKE

Powyższa tabela nie uwzględnia środków przekazanych w 2023 r. przez UKE do Funduszu Szerokopasmowego. Zgodnie z art. 186 ust. 2 ustawy Pt Prezes UKE przekazuje na rachunek Funduszu Szerokopasmowego środki pobrane z tytułu opłat za prawo do dysponowania częstotliwością, środki pobrane z tytułu nałożonych kar oraz środki z opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji w wysokości określonej w art. 16a ust. 3 megaustawy. W roku 2023 r. Prezes UKE pobrał i przekazał do Funduszu łącznie **132 168 745,26 PLN**.

Tabela 23

Środki pobrane i przekazane do Funduszu Szerokopasmowego w roku 2023

Paragraf klasyfikacji budżetowej	Plan	Wykonanie Planu	Wykonanie [%]
0580 – wpływy z tytułu kar i grzywien	0	1 115 028,55	
0620 – opłaty za prawo do wykorzystywania częstotliwości	47 854 000,00	45 367 658,21	94,80
0690 – wpływy z różnych opłat: dochody z opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji i dochody z opłaty telekomunikacyjnej	86 315 000,00	85 686 058,55	99,27
Ogółem	134 169 000,00	132 168 745,31	98,51

Źródło: UKE

Wykonanie dochodów budżetu państwa na poziomie 59,41% wynikało z uiszczenia w pierwszych dniach stycznia 2024 r. opłat za decyzje rezerwacyjne przez podmioty, które uczestniczyły w aukcji dystrybucji częstotliwości 3480-3800 MH (5G). Decyzje rezerwacyjne zostały wydane przez UKE i odebrane w grudniu 2023 r. przez 4 podmioty, z których jeden uiszczył w grudniu 2023 r. należną opłatę, natomiast trzy pozostałe – w styczniu 2024 r. (kwota ponad 1,4 mld PLN).

Tabela 24

Wykonanie wydatków zaplanowanych w budżecie na rok 2023

Wyszczególnienie wg rodzaju wydatków	Plan wg ustawy budżetowej ⁵⁵ [PLN]	Plan po zmianach [PLN]	Wykonanie [PLN]	Wykonanie [%] Planu po zmianach
Wynagrodzenia z pochodnymi ⁵⁶ (bez POPC)	75 422 000,00	74 204 103,75	74 191 831,54	99,98
Wydatki bieżące ⁵⁷ (bez POPC)	31 118 000,00	44 159 970,00	41 991 512,33	95,09
Wydatki majątkowe ⁵⁸ (bez POPC)	6 520 000,00	6 743 000,00	6 717 025,81	99,61
Współfinansowanie projektów z udziałem środków UE	29 977 000,00	42 532 701,21	33 378 464,52	78,48
Ogółem wydatki	143 037 000,00	167 639 774,96	156 278 834,20	93,22

Źródło: UKE

W roku 2023 Prezes UKE prowadził intensywne działania windykacyjne w celu efektywnego dochodzenia należności Skarbu Państwa, w szczególności:

- w trybie art. 15 § 1 ustawy postępowaniu egzekucyjnym w administracji wystawił 1 393 upomnienia na łączną kwotę 4 584 286,87 PLN,
- w trybie art. 26 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji wystawił i skierował 986 tytułów wykonawczych do naczelników urzędów skarbowych na łączną kwotę 2 004 401,77 PLN.

W wyniku podejmowanych przez UKE i urzędy skarbowe działań odnotowano następującą skuteczność w odzyskiwaniu należności:

- wykonanie upomnień (stosunek kwot odzyskanych do łącznej kwoty wystawionych upomnień): 3 593 931,17 PLN / 4 584 286,87 PLN = 78,4%,
- wykonanie tytułów wykonawczych (stosunek kwot odzyskanych do łącznej kwoty wystawionych tytułów wykonawczych): 827 949,63 PLN / 2 004 401,77 PLN = 41,3%.

⁵⁵ Z uwzględnieniem nowelizacji z dnia 7 lipca 2023 r.

⁵⁶ Dotyczy następujących paragrafów klasyfikacji budżetowej: 4010, 4020, 4040, 4110, 4120, 4140 i 4710.

⁵⁷ Dział 600 i 752.

⁵⁸ Dział 600 i 752.

4.4. Kontrola zarządcza

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych Prezes UKE jest zobowiązany do zapewnienia funkcjonowania w urzędzie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, rozumianej jako ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Celem kontroli zarządczej jest zapewnienie:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem.

W UKE funkcjonował w 2023 r. system kontroli zarządczej uwzględniający aspekty wynikające ze standardów kontroli zarządczej określonych przez Ministra Finansów, zgodnie z zarządzeniem Prezesa UKE z dnia 15 stycznia 2021 r. w sprawie zapewnienia funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie Komunikacji Elektronicznej (ze zm.).

System kontroli zarządczej w UKE stanowi zbiór procedur i wytycznych dotyczących ogółu działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań Prezesa UKE w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. System kontroli zarządczej obejmuje w szczególności:

- wyznaczanie celów i zadań do Planu działalności Prezesa UKE na dany rok kalendarzowy oraz do rocznych planów działalności komórek organizacyjnych, a także mierników określających stopień realizacji celów i zadań służących ich osiągnięciu,
- analizę i zarządzanie ryzykiem,
- monitorowanie realizacji celów i zadań służących ich osiągnięciu w Planie działalności Prezesa UKE oraz planach działalności komórek organizacyjnych,
- ocenę stanu kontroli zarządczej, w tym sporządzanie oświadczeń o stanie kontroli zarządczej,
- zapewnianie Prezesowi UKE i Dyrektorowi Generalnemu UKE informacji o stanie kontroli zarządczej w UKE.

W UKE na system kontroli zarządczej składa się całość działań podejmowanych przez:

- Komitet do spraw zapewnienia kontroli zarządczej,
- Koordynatora kontroli zarządczej,
- kierowników komórek organizacyjnych UKE.

Do zadań Komitetu do spraw zapewnienia kontroli zarządczej należy w szczególności:

- monitorowanie realizacji zadań związanych z zapewnieniem funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w UKE,
- opiniowanie wyników analizy i oceny ryzyk oraz stosowanych mechanizmów kontroli a także monitoringu ryzyk,
- analizowanie materiałów i informacji przekazanych przez Koordynatora kontroli, w szczególności:
 - sprawozdania z wykonania planu działalności Prezesa UKE za rok poprzedni,
 - poziomu wykonania mierników za rok poprzedni,
 - wyników samooceny kontroli zarządczej w UKE,
 - informacji o wynikach kontroli zewnętrznych i wewnętrznych,
 - informacji o skargach i wnioskach,
- wypracowywanie propozycji wzmacniających system kontroli zarządczej w UKE,
- przedstawianie Prezesowi UKE propozycji oświadczenia o stanie realizacji kontroli zarządczej w UKE za poprzedni rok.

Do obowiązków Koordynatora kontroli należy w szczególności:

- koordynacja polityki zarządzania ryzykiem w UKE,
- koordynacja przygotowania planu działalności Prezesa UKE na rok następny oraz sprawozdania z wykonania planu działalności Prezesa UKE za rok poprzedni,
- wspieranie komórek organizacyjnych UKE w prowadzeniu analizy ryzyka i samooceny kontroli zarządczej,
- przygotowywanie zbiorczego zestawienia ryzyk i przedstawianie Komitetowi do spraw zapewnienia kontroli zarządczej,
- przedstawianie Komitetowi do spraw zapewnienia kontroli zarządczej materiałów i informacji niezbędnych do realizacji jego zadań.

Kierujący komórkami organizacyjnymi wykonywali w 2023 r. zadania związane z funkcjonowaniem systemu kontroli zarządczej w UKE, w szczególności:

- przygotowali propozycje celów, zadań i wartości miernika do Planu działalności Prezesa UKE na rok 2024, zgodnie z kompetencjami kierowanej komórki organizacyjnej UKE,
- monitorowali realizację celów i zadań w Planie działalności Prezesa UKE na rok 2023 r., zgodnie z kompetencjami kierowanej komórki organizacyjnej UKE,
- identyfikowali, analizowali i oceniali ryzyka związane z realizacją zadań i działaniem kierowanej komórki organizacyjnej UKE,

- sporządzali ocenę funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w kierowanej komórce organizacyjnej za rok poprzedni.

W 2023 r. UKE przeprowadził samoocenę kontroli zarządczej z wykorzystaniem ankiety, opracowanej zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów oraz opublikował sprawozdanie z wykonania planu działalności Prezesa UKE za rok 2022 i oświadczenie o stanie kontroli zarządczej. Prezes UKE przedstawił ocenę funkcjonowania kontroli zarządczej opartą o wyniki monitoringu realizacji zadań i celów, kontroli zewnętrznych, samooceny kontroli zarządczej i oceny z przeprowadzonych audytów, składając oświadczenie za rok 2022.

4.5. Kontrole zewnętrzne

W 2023 r. w UKE przeprowadzone zostały trzy kontrole zewnętrzne.

Tabela 25

Kontrole zewnętrzne w UKE w roku 2023

Lp.	Jednostka kontrolująca	Przedmiot kontroli	Ocena
1	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	Realizacja projektu POPC.04.01.01-00-0051/20 o tytule: Finansowanie zaplecza technicznego i szkoleniowego dla Urzędu Komunikacji Elektronicznej w 2021 r. realizowanego przez Urząd Komunikacji Elektronicznej.	Nie stwierdzono nieprawidłowości, odstąpiono od formułowania uwag i wniosków pokontrolnych.
2	Ministerstwo Cyfryzacji	Zlecenie przez Urząd Komunikacji Elektronicznej obsługi prawnej podmiotom zewnętrznym.	Ocena pozytywna.
3	Najwyższa Izba Kontroli	Realizacja Narodowego Planu Szerokopasmowego.	Na dzień sporządzenia Sprawozdania nie zostały rozpatrzone zastrzeżenia Prezesa UKE do wystąpienia pokontrolnego NIK.

Źródło: UKE

4.6. Polityka informacyjna

W 2023 r. Prezes UKE realizował politykę informacyjną zorientowaną na wielopłaszczyznowe działania komunikacyjne w obszarze rynku telekomunikacyjnego i pocztowego. Celem podejmowanych aktywności było zapewnienie równego dostępu do informacji docelowym grupom interesariuszy – konsumentom, organom administracji publicznej, mediom oraz instytucjom branżowym i biznesowym. Działania te obejmowały tworzenie komunikatów w ramach polityki wizerunkowej UKE przy jednoczesnym zapewnianiu spójności przekazu poprzez zarządzanie procesem komunikacji na stronie uke.gov.pl i bip.uke.gov.pl, w mediach

społecznościowych oraz intranecie. Polityka informacyjna realizowana była również poprzez opracowanie i prowadzenie działań komunikacyjnych i promocyjnych, tworzenie strategii informacyjnej realizowanych projektów, redagowanie i publikowanie informacji oraz współpracę merytoryczną z mediami. Suma podejmowanych działań przyczyniła się do systematycznego zwiększania pozytywnego wizerunku UKE poprzez ułatwianie dostępu do informacji i utrzymanie właściwych relacji ze wszystkimi grupami interesariuszy.

Ponad to należy wskazać udział w organizacji i pracach koncepcyjnych wydarzeń krajowych i międzynarodowych z udziałem przedstawicieli UKE oraz działania z zakresu wdrażania strategii CSR, ESG, kampanii społecznych i edukacyjnych. Działania obejmowały:

- obsługę medialną wydarzeń/konferencji z udziałem Prezesa UKE (przygotowanie materiałów w tym prezentacji, realizację zdjęć i filmów, publikację na stronach internetowych UKE oraz w mediach społecznościowych),
- obsługę medialną wydarzeń/konferencji z udziałem Kierownictwa i ekspertów UKE (przygotowanie materiałów w tym prezentacji, realizację zdjęć i filmów, publikację na stronach internetowych UKE oraz w mediach społecznościowych),
- organizację wydarzeń o charakterze międzynarodowym: WSIS 2023 w Genewie oraz BEREC 2023 w Warszawie,
- organizację konferencji prasowej dotyczącej rezerwacji częstotliwości pasma 3,6 GHz,
- publikację blisko 51 artykułów podsumowujących działania UKE na stronie uke.gov.pl, w tym m.in. Raport o stanie rynku telekomunikacyjnego w 2022 r. i Raport o stanie rynku pocztowego w 2022 r., Raport przenoszenia numerów za 2022 rok oraz 4 Raporty przenoszenia numerów w poszczególnych kwartałach 2023 roku, wyniki Badania konsumenckiego klientów indywidualnych w 2022 roku, wyniki Badania konsumenckiego klientów instytucjonalnych w 2022 roku oraz Badania konsumenckiego dzieci i rodziców za 2022 rok, Raport Prezesa UKE z badań czasu przebiegu przesyłek pocztowych, Raport z regulacji dostępu do słupów oraz prowadzenie strony uke.gov.pl w wersji angielskiej,
- publikację artykułów na stronie bip.uke.gov.pl, w tym m.in. 510 w ramach procesu konsultacji oraz wyników konsultacji, informacje dot. kontroli zarządczej (Sprawozdanie z wykonania planu działalności Prezesa UKE za rok 2022, Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w UKE za rok 2022, Plan działalności Prezesa UKE na rok 2023), 12 innych raportów, w tym m.in. raporty wykonania wskaźników KPI przez OPL, Raport z czasu przebiegu przesyłek pocztowych, Raport z badania społecznego zapotrzebowania na usługi powszechne, 4 raporty kwartalne oraz raport roczny dotyczący przenoszenia numerów w sieciach stacjonarnych i mobilnych),
- publikacje na stronie bip.uke.gov.pl (zostały wyświetlone 2 815 530 razy – wzrost o 320 987 w stosunku do 2022 roku),
- publikacje na stronie uke.gov.pl (zostały wyświetlone 1 149 201 razy),

- publikację ponad 130 postów w serwisie Twitter (wzrost o 30 publikacji) – obserwujących 4 002 (wzrost o 244 w porównaniu do roku 2022), średnia wyświetleń na post wyniosła 5 000,
- publikację 500 postów na Facebooku (wzrost o 150 artykułów) – 4 918 obserwujących (wzrost o 418 obserwujących), średni zasięg postów – 1 415 (wzrost o 565 na post), średni miesięczny zasięg jednej publikacji (liczba osób, które wyświetliły posty przynajmniej raz) – 9 530 (wzrost o 3 060), średnia miesięczna aktywność (liczba reakcji, komentarzy, udostępnień i kliknięć) – 1 600 (wzrost o 100),
- publikację ponad 90 postów na LinkedIn – 5 073 obserwujących (odnotowano wzrost o 1 430 w porównaniu do 2022 r.), średnia miesięczna wyświetleń – 12 500, roczna średnia wyświetleń – ok. 150 000,
- przyznanie 37 patronatów honorowych Prezesa UKE,
- publikację 33 merytorycznych wpisów na oficjalnym blogu UKE,
- publikację 87 filmów na kanale YouTube (wzrost w stosunku do 2022 r. wyniósł 32 filmy), które zebrały łącznie ponad 46 316 wyświetleń co wygenerowało wzrost o 3 816 wyświetleń. Publikacje były oglądane łącznie przez 2 026 godzin co stanowi wzrost o 711 godzin w stosunku do 2022 roku, przy wzroście subskrybentów o kolejnych 85. Najwięcej wyświetleń wygenerowano w Polsce, ale publikacje wyświetlano również w Niemczech, Wielkiej Brytanii, Chorwacji, Norwegii, Holandii, USA, Szwajcarii i Irlandii.

4.7. UKE on-line

Prezes UKE prowadził w 2023 r. działania służące rozwojowi usług elektronicznych dla klientów oraz zapewnianiu dostępności i użyteczności informacji z uwzględnieniem osób o szczególnych potrzebach.

Punkt Informacyjny ds. Telekomunikacji

W 2023 r. UKE zakończył realizację umowy z dnia 4 marca 2022 r. na „Rozbudowę Systemu Punktu Informacyjnego ds. Telekomunikacji” (protokół odbioru końcowego został podpisany 11 grudnia 2023 r.). Przedmiotowa umowa finansowana była ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa nr 4 „Pomoc techniczna” Działanie nr 4.1 „Sprawne zarządzanie i wdrażanie POPC” Poddziałanie nr 4.1.1 „Wsparcie instytucji zaangażowanych we wdrażanie Programu”. Umowa obejmowała budowę, dostarczenie, wdrożenie, zainstalowanie, zasilenie danymi, zintegrowanie, przetestowanie i uruchomienie Rozbudowanego Systemu Punktu Informacyjnego ds. Telekomunikacji celem wsparcia Prezesa UKE w realizacji obowiązków wynikających z art. 29 megaustawy, tj. inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych, w tym fizycznych przebiegów linii kablowych. W związku z trwającymi nadal pracami nad rozbudową systemu PIT Prezes UKE w pierwszych miesiącach sprawozdawczości – z powodu problemów z wydajnością

systemu, który został udostępniony celem umożliwienia przekazania danych do systemu PIT przez zobligowane przepisami prawa podmioty – udostępnił dodatkowe narzędzie w ramach systemu PIT – [UKE Inwentaryzacja](#)⁵⁹, które wspomogło podmioty w wypełnieniu ustawowych obowiązków. Ponadto został wydłużony termin przekazania danych w ramach sprawozdawczości do 31 maja 2023 r. zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych oraz ustawy Ordynacja podatkowa. W związku z tym Prezes UKE nie będzie wszczynał postępowania w sprawie wydania decyzji o nałożeniu kary pieniężnej, jeżeli podmiot zobowiązany do wykonania obowiązku nie przekazał danych w terminach, o których mowa w art. 29 ust. 2a pkt 1 lit. b) i pkt 2 megaustawy.

W celu wsparcia podmiotów obowiązanych do realizacji obowiązku informacyjnego w ramach inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych UKE w dniach 25 i 26 stycznia 2023 r. zorganizował webinarium poświęcone Punkтови Informacyjnemu ds. Telekomunikacji. Uczestnikom spotkania przedstawiono informację o sprawozdawczości w systemie PIT oraz zasadach przekazywania i przygotowania danych w ramach inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych.

Ponadto 18 lipca 2023 r. odbyło się ogólnodostępne spotkanie informacyjne, w którym udział wzięło 493 uczestników. Tematem spotkania było omówienie zmian wynikających z wejścia w życie nowego rozporządzenia dotyczącego inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych oraz systemu do gromadzenia danych, a także najczęściej występujących problemów związanych z raportowaniem do systemu PIT.

Dodatkowo w miesiącach lipiec-sierpień 2023 r. przeprowadzono cykl 9 warsztatów, w których w sumie udział wzięło 560 uczestników, przedstawicieli podmiotów zobowiązanych do przekazania danych w ramach inwentaryzacji, w trakcie których szczegółowo omówiono proces przygotowania i edycji plików oraz import danych do systemu PIT.

Na stronie Punktu Informacyjnego ds. Telekomunikacji zostały zaktualizowane informacje o 64 procedurach i formalnościach wymaganych przed rozpoczęciem robót budowlanych dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej, w trakcie ich wykonywania oraz do ich zakończenia i rozpoczęcia użytkowania tej infrastruktury, w tym informacji o wymaganych decyzjach, zgłoszeniach i zawiadomieniach do właściwych organów, a także zwolnieniach z obowiązku ich uzyskania lub dokonania.

Zakończenie rozbudowy Platformy e-usług Urzędu Komunikacji Elektronicznej

W połowie grudnia 2023 r. została zakończona rozbudowa Platformy Usług Elektronicznych Urzędu Komunikacji Elektronicznej (tzw. PUE 2.0), realizowana w Programie Operacyjnym Polska Cyfrowa 2014-2020. Poza nowym wyglądem PUE została dokonana istotna zmiana dla UKE

⁵⁹ Więcej: <https://inwentaryzacja.uke.gov.pl/pl>

polegająca na aktualizacji systemu jednolitego logowania (SSO), przy której do najważniejszych korzyści należy zaliczyć:

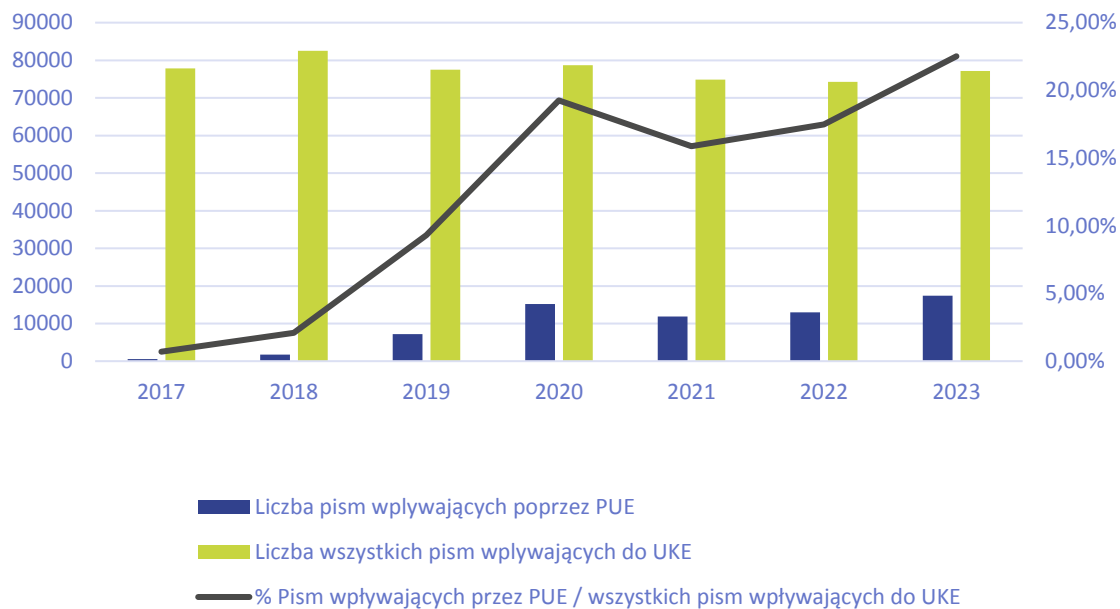
- Nowoczesna architektura mikrousługowa: WSO2 IS 6.1 korzysta z architektury mikrousługowej, co oznacza, że różne funkcje są rozbite na mniejsze, niezależne jednostki. To podejście umożliwia łatwiejszą skalowalność, elastyczność i zarządzanie.
- Wsparcie dla standardów: nowa wersja posiada aktualizacje wsparcia dla najnowszych standardów tożsamości, co jest ważne dla utrzymania zgodności z bezpieczeństwem i aktualnie przyjętymi standardami.
- Udoskonalenia w dziedzinie bezpieczeństwa: aktualizacje bezpieczeństwa są kluczowym elementem każdego systemu. Nowa wersja wprowadza poprawki i ulepszenia w obszarze bezpieczeństwa, aby zapewnić ochronę przed nowymi zagrożeniami.
- Poprawiona wydajność: nowa wersja oprogramowania zawiera optymalizacje wydajnościowe. Nowe SSO wprowadza rozwiązania zoptymalizowane pod kątem szybkości i efektywności działania.

Ponadto w PUE 2.0 został utworzony Moduł Obsługi Umów Międzyoperatorskich, który wspomaga UKE w gromadzeniu i zarządzaniu umowami o dostępie: telekomunikacyjnym, infrastruktury telekomunikacyjnej oraz infrastruktury technicznej. Do jego podstawowych zalet należy zaliczyć:

- Zarządzanie Umowami: moduł ma umożliwiać centralne zarządzanie umowami operatorskimi w jednym miejscu, ułatwiając monitorowanie, analizę i pobieranie odwzorowań poszczególnych umów.
- Półautomatyzacja Procesów: moduł będzie wspomagać, na podstawie złożonego przez PUE wniosku, utworzenie projektu odpowiedzi, zawierającego między innymi: propozycje umów do udostępnienia na podstawie danych z wniosku oraz wspomagać anonimizację umów przed ich udostępnieniem.
- Integracja z Innymi Systemami: baza modułu będzie częściowo zintegrowana z systemem obiegu dokumentów elektronicznych funkcjonującym w UKE (ESOD), umożliwiając jej zasilanie konkretnymi umowami/dokumentami otrzymanymi w ESOD.
- Bezpieczeństwo: moduł ten będzie spełniać aktualne standardy bezpieczeństwa i ochrony danych, szczególnie jeśli zawiera poufne informacje dotyczące umów i kontrahentów, między innymi wykorzystując technologię Blockchain do znakowania czasem czynności podejmowanych przez użytkowników.

Wykres 21

Skala wykorzystywania PUE przez klientów UKE w latach 2017-2023

Źródło: UKE

Z usługi e-sprawozdawczości za rok 2022 na PUE skorzystało 3 835 podmiotów.

Tabela 26

Skala wykorzystywania PUE przez klientów UKE w latach 2017-2023

Rok	Liczba wszystkich wpływów do UKE	Liczba wpływów do UKE poprzez PUE	Relacja wpływów poprzez PUE do wszystkich wpływów
2017	77 857	545	0,7%
2018	82 524	1 733	2,1%
2019	77 495	7 207	9,3%
2020	78 671	15 152	19,26%
2021	74 871	11 882	15,87%
2022	74 284	12 984	17,48%
2023	77 176	17 376	22,51%

Źródło: UKE

Utrzymywanie systemu PLI CBD na potrzeby państwa oraz przedsiębiorców telekomunikacyjnych

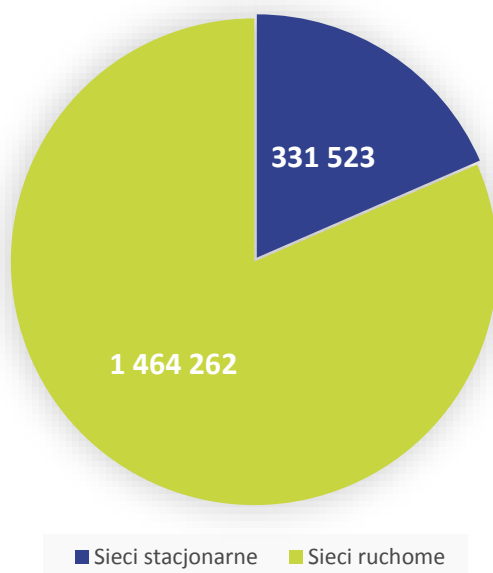
W 2023 r. Prezes UKE podejmował czynności związane z eksploatacją systemu Platforma Lokalizacyjno-Informacyjna z Centralną Bazą Danych (PLI CBD), obejmujące nadzór, planowanie i inne działania zgodnie z przepisami prawa, procedurami wewnętrznymi i zewnętrznymi w celu zapewnienia dostępności oferowanych usług (w ramach określonych wydajności) na poziomie 99,5%.

Powyższy cel został w 2023 r. zrealizowany, co przedstawiają poniższe statystyki:

- dla funkcjonalności dotyczącej pozyskiwania od przedsiębiorców telekomunikacyjnych i udostępniania na żądanie służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy danych i informacji lokalizacyjnych osób wzywających pomocy:
 - liczba odebranych przez PLI CBD informacji wskazujących lokalizację abonenta wzywającego pomocy korzystającego z telefonu komórkowego: 37 994 636,
 - liczba zapytań służb o lokalizację abonenta wzywającego pomocy: 26 039 376,
- dla funkcjonalności dotyczącej wymiany informacji pomiędzy dostawcami usług w zakresie obsługi wniosków o przeniesienie numeru:
 - liczba przeniesionych numerów w sieciach stacjonarnych (FNP): 331 523,
 - liczba przeniesionych numerów w sieciach ruchomych (MNP): 1 464 262.

Wykres 22

Liczba numerów przeniesionych za pośrednictwem PLI CBD w roku 2023

Źródło: UKE

W ramach wdrażania nowych rozwiązań w systemie PLI CBD zrealizowano z MC, w ramach porozumienia o współpracy partnerskiej, projekt pod nazwą „Działania przygotowawcze do wdrożenia Advanced Mobile Location w Polsce” (metoda umożliwiająca pozyskiwanie informacji lokalizacyjnych osób dzwoniących na numery alarmowe w oparciu o dane pochodzące z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego).

Inne aplikacje proklienckie

W 2023 r. pracownicy UKE utrzymywali również inne aplikacje i systemy teleinformatyczne oferujące usługi elektroniczne dla klientów, w tym m.in.:

- Portal „[Numeracja](#)”⁶⁰ – narzędzie, które dzięki pełnej integracji z systemem PLI CBD automatycznie pobiera dane z tego systemu i publikuje w postaci Tablic Zagospodarowania Numeracji wymaganych przepisami ustawy Pt.

Portal zapewnia m.in. pobieranie danych w postaci plików .csv oraz .xml, co jest wykorzystywane m.in. przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych do bieżącego aktualizowania swoich systemów służących do kierowania ruchu, a także umożliwia publikowanie tych danych w postaci usług na stronie www poświęconej otwartym danym publicznym.

- [Rejestr numerów Premium Rate](#)⁶¹ – wyszukiwarka numerów wykorzystywanych do świadczenia usługi o podwyższonej opłacie (tzw. usługi premium, premium rate), zapewniająca klientom UKE dostęp do danych o numerach i usługach o podwyższonej opłacie w sposób automatyczny.
- [Wyszukiwarka dostawcy usług](#)⁶² – narzędzie zapewniające, dzięki integracji z systemem PLI CBD, możliwość ustalenia aktualnego dostawcy usług dla danego numeru telefonu.
- [Egzaminy – aplikacja](#)⁶³ – program „UKE Egzaminy” umożliwiający klientom zapisanie się na egzamin na świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie amatorskiej (RA) oraz morskiej i żeglugi śródlądowej (LRC, SRC, IWC, VHF).
- [Confirmation](#)⁶⁴ – aplikacja dzięki pełnej integracji z systemami teleinformatycznymi UKE pozwala zainteresowanym instytucjom (m.in. międzynarodowym armatorom) weryfikować autentyczność wydawanych przez UKE świadectw operatorów służby morskiej i żeglugi śródlądowej.
- [Amator](#)⁶⁵ – usługa do prezentowania danych (m.in. na mapach) za pomocą strony internetowej o wydanych pozwoleniach w służbie radioamatorskiej.

⁶⁰ Portal dostępny pod adresem: <https://numeracja.uke.gov.pl>

⁶¹ Rejestr dostępny pod adresem: <https://bip.uke.gov.pl/wyszukiwarka-rejestr-premium>

⁶² Wyszukiwarka dostępna pod adresem: <https://bip.uke.gov.pl/numeracja/dostawca-uslug>

⁶³ Aplikacja dostępna pod adresem: <https://egzaminy.uke.gov.pl>

⁶⁴ Aplikacja dostępna pod adresem: <https://confirmation.uke.gov.pl/>

⁶⁵ Usługa dostępna pod adresem: <https://amator.uke.gov.pl/>

Tabela 27

Liczba odwiedzin wybranych serwisów www UKE w roku 2023

Serwis www UKE	Liczba wejść (użytkowników) – wizyty	Liczba unikalnych wyświetleń strony
uke.gov.pl	193 274	319 162
bip.uke.gov.pl	668 327	976 253
cik.uke.gov.pl	161 062	230 993
pue.uke.gov.pl	80 401	167 296
pit.uke.gov.pl	82 709	160 620
amator.uke.gov.pl	10 043	19 782
confirmation.uke.gov.pl	894	1 259
egzaminy.uke.gov.pl	8 362	19 421
numeracja.uke.gov.pl	10 674	18 159

Źródło: UKE

5. Spis tabel, spis wykresów, spis rysunków

5.1. Spis tabel

Tabela 1 Stan postępowań w sprawie przyznania OPL dopłaty	7
Tabela 2 Liczba testów w latach 2017-2023 w mln wykonanych za pomocą aplikacji dostępnej z poziomu przeglądarki internetowej oraz aplikacji Internet Speed Test dostępnej na urządzeniach mobilnych	19
Tabela 3 Średnia prędkość w obu kierunkach i opóźnienie z aplikacji przeglądarkowej.....	21
Tabela 4 Średnia prędkość w obu kierunkach i opóźnienie z aplikacji mobilnej.....	22
Tabela 5 Rozkład liczby pomiarów prędkości pobierania w przedziałach (aplikacja webowa).....	24
Tabela 6 Rozkład liczby pomiarów prędkości pobierania w przedziałach (wszyscy dostawcy usług mobilnych)	26
Tabela 7 Średnia prędkość pobierania [Mb/s] i zmiana w 2023 r. w stosunku do 2022 r. [%] – aplikacja przeglądarkowa dla wszystkich dostawców stacjonarnych	28
Tabela 8 Średnia prędkość pobierania [Mb/s] i zmiana w 2023 r. w stosunku do 2022 r. [%] – dla dostawców usług mobilnych.....	30
Tabela 9 Maksymalne stawki opłat dodatkowych do usług roamingu z decyzji Prezesa UKE w poszczególnych latach obowiązywania regulacji (netto)	32
Tabela 10 Maksymalne stawki opłat dodatkowych do usług roamingu u poszczególnych operatorów z decyzji Prezesa UKE wydanych w siódmym roku obowiązywania regulacji	32
Tabela 11 Porównanie skali działań konsumenckich UKE w latach 2022 i 2023	42
Tabela 12 Liczba wyznaczonych obszarów konkursowych i punktów adresowych w konkursach FERC i KPO	80
Tabela 13 Przedmiot aukcji na 4 rezerwacje częstotliwości z pasma 3,6 GHz.....	84
Tabela 14 Wyniki aukcji na 4 rezerwacje częstotliwości z pasma 3,6 GHz.....	84
Tabela 15 Zestawienie testów 5G.....	86
Tabela 16 Decyzje związane z obsługą wykorzystania częstotliwości	90
Tabela 17 Świadectwa uprawniające do obsługi urządzeń radiowych.....	91
Tabela 18 Ogólnopolskie wskaźniki czasu przebiegu przesyłek listowych oraz paczek pocztowych w roku 2023.....	117
Tabela 19 Prawomocne rozstrzygnięcia sądów w roku 2023	129
Tabela 20 Status pracowników UKE wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.....	159
Tabela 21 Dane dotyczące odejść pracowników UKE	161
Tabela 22 Wykonanie dochodów zaplanowanych w budżecie na rok 2023	163
Tabela 23 Środki pobrane i przekazane do Funduszu Szerokopasmowego w roku 2023	164
Tabela 24 Wykonanie wydatków zaplanowanych w budżecie na rok 2023	165
Tabela 25 Kontrole zewnętrzne w UKE w roku 2023	168
Tabela 26 Skala wykorzystywania PUE przez klientów UKE w latach 2017-2023	173
Tabela 27 Liczba odwiedzin wybranych serwisów www UKE w roku 2023	176

5.2. Spis wykresów

Wykres 1 Liczba testów w latach 2017-2023 w mln wykonanych za pomocą aplikacji dostępnej z poziomu przeglądarki internetowej oraz aplikacji Internet Speed Test dostępnej na urządzeniach mobilnych	19
Wykres 2 Średnia prędkość w obu kierunkach i opóźnienie z aplikacji przeglądarkowej Aplikacja przeglądarkowa – wszyscy dostawcy	21
Wykres 3 Średnia prędkość w obu kierunkach i opóźnienie z aplikacji mobilnej Aplikacja przeglądarkowa – wszyscy dostawcy usług mobilnych	22
Wykres 4 Rozkład liczby pomiarów prędkości pobierania w przedziałach. Aplikacja przeglądarkowa (wszyscy dostawcy)	23
Wykres 5 Rozkład liczby pomiarów prędkości pobierania w przedziałach Aplikacja przeglądarkowa – wszyscy dostawcy usług mobilnych (%)	25
Wykres 6 Efektywność interwencji.....	44
Wykres 7 Efektywność postępowań ADR.....	44
Wykres 8 Przedmiot spraw kierowanych do UKE	51
Wykres 9 Efektywność postępowań ADR.....	53
Wykres 10 Liczba wniosków organów celnych i opinii wydanych przez UKE.....	62
Wykres 11 Przedsiębiorcy telekomunikacyjni wpisani do RPT	63
Wykres 12 Zagraniczni przedsiębiorcy telekomunikacyjni wpisani do RPT.....	64
Wykres 13 Jednostki samorządu terytorialnego wpisane do RJST	65
Wykres 14 Nowe wnioski wszczynające postępowania i decyzje o dostępie do nieruchomości	71
Wykres 15 Alternatywni operatorzy pocztowi wpisani do ROP.....	96
Wykres 16 Wysokość stawki MTR w latach 2020-2024	101
Wykres 17 Sposób zakończenia postępowań w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej.....	110
Wykres 18 Placówki z udogodnieniami dla osób niepełnosprawnych	119
Wykres 19 Powody składania reklamacji poddanych kontroli.....	120
Wykres 20 Sposób rozpatrzenia reklamacji	121
Wykres 21 Skala wykorzystywania PUE przez klientów UKE w latach 2017-2023.....	173
Wykres 22 Liczba numerów przeniesionych za pośrednictwem PLI CBD w roku 2023.....	174

5.3. Spis rysunków

Rysunek 1 Średnia prędkość pobierania [Mb/s] i zmiana w 2023 r. w stosunku do 2022 r. [%] z aplikacji przeglądarkowej dla wszystkich dostawców stacjonarnych.....	27
Rysunek 2 Średnia prędkość pobierania [Mb/s] i zmiana w 2023 r. w stosunku do 2022 r. [%] z aplikacji mobilnej, wszystkie technologie, dla dostawców usług mobilnych	29
Rysunek 3 Podsumowanie działań konsumenckich UKE	43
Rysunek 4 Mapa przedstawiająca wyznaczone obszary w ramach konkursów FERC i KPO.....	81
Rysunek 5 Podsumowanie działań UKE w POPC.....	82
Rysunek 6 Liczba zgłoszeń zakłóceń w 2023 r. w podziale na województwa	114

6. Słownik zastosowanych skrótów

A

ADR (Alternative Dispute Resolution) – Alternatywny System Rozstrzygania Sporów (pozasądowe rozwiązywanie sporów konsumenckich)

Advanced Mobile Location – Zaawansowana Mobilna Lokalizacja (metoda umożliwiająca pozyskiwanie informacji lokalizacyjnych osób dzwoniących na numery alarmowe w oparciu o dane pochodzące z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego)

ATS (Aerial Terminal Station) – antena urządzenia końcowego

AVC (Advanced Video Coding) – zaawansowany standard kodowania wideo

B

BeiDou – chiński satelitarny system nawigacyjny

BEREC (Body of European Regulators in Electronic Communications) – Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej

BIPM (International Bureau of Weights and Measures) – Międzynarodowe Biuro Miar i Wąg

BIP UKE – Biuletyn Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Prezesa UKE

BOK – biuro obsługi klienta

BSA (Bitstream Access) – usługa dostępu do urządzeń dostępu szerokopasmowego oraz dostępu do węzłów sieci telekomunikacyjnej

BSS (Broadcasting-Satellite Service) – służba rozsiewcza satelitarna

C

CEIDG – Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej

CEPT (European Conference of Postal and Telecommunications Administrations) – Europejska Konferencja Administracji Poczтовых i Telekomunikacyjnych

CIK – podstrona o nazwie Centrum Informacji Konsumenckiej dostępna na stronie internetowej UKE

CPG (Conference Preparatory Group) – Europejska Grupa Przygotowawcza do Światowej Konferencji Radiokomunikacyjnej

CPPC – Centrum Projektów Polska Cyfrowa

CSIRT (Computer Security Incident Response Team) – zespół reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego

D

DVB-T (Digital Video Broadcasting – Terrestrial) – standard naziemnej telewizji cyfrowej

DVB-T2 (Digital Video Broadcasting – Second Generation Terrestrial) – standard naziemnej telewizji cyfrowej drugiej generacji

E

ECC (Electronic Communications Committee) – Komitet Łączności Elektronicznej

ECC PT1 (Electronic Communications Committee Project Team 1) – Zespół nr 1 Ekspertów Komitetu Łączności Elektronicznej

EESS (Earth Exploration-Satellite Service) – służba radiokomunikacyjna satelitarnych badań Ziemi

EPM (Equivalent Protection Margin) – równoważny margines ochronny

ESIM (Earth Stations In-Motion) – ziemskie stacje satelitarne w ruchu

Eurocontrol (European Organisation for the Safety of Air Navigation) – Europejska Organizacja ds. Bezpieczeństwa Żeglugi Powietrznej

Emitel – Emitel S.A.

ENEA – ENEA Operator sp. z o.o.

Energa – Energa Operator S.A.

ENISA (European Network and Information Security Agency) – Europejska Agencja Bezpieczeństwa Sieci i Informacji

EOG – Europejski Obszar Gospodarczy

ERGP (The European Regulators Group for Postal Services) – Europejska Grupa Regulatorów ds. Usług Pocztowych

F

FERC – Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027

FSS (Fixed-Satellite Service) – służba radiokomunikacyjna stała satelitarna

FTTH (Fiber to the Home) – światłowód do domu (abonenta)

FTR (Fixed Termination Rate) – stawka opłaty hurtowej za zakończenie połączenia telefonicznego w stacjonarnej sieci telefonicznej innego operatora

FWA (Fixed Wireless Access) – stały bezprzewodowy dostęp do internetu

G

GMDSS (Global Maritime Distress and Safety System) – Światowy Morski System Łączności Alarmowej i Bezpieczeństwa

GSO (Geostationary Satellite Orbit) – orbita geostacjonarna

H

HEVC (High Efficiency Video Coding) – wysokoefektywny standard kodowania wideo

HIBS (High Altitude Platform Stations as IMT Base Stations) – stacje na platformach operujące na dużych wysokościach

I

IAS – certyfikowany mechanizm monitorowania jakości

ICAO (International Civil Aviation Organization) – Organizacja Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego

ICT (Information and Communication Technologies) – dział telekomunikacji i informatyki, zajmujący się technologią przesyłu informacji oraz narzędziami logicznymi do sterowania przepływem oraz transmisją danych

IMT (International Mobile Telecommunications) – Międzynarodowy System Łączności Ruchomej

IoT (Internet of Things) – Internet rzeczy

IRG (Independent Regulators Group) – Niezależna Grupa Regulatorów

ISP (Internet Service Provider) – dostawca usług dostępu do internetu

ITS (Intelligent Transport Systems) – inteligentne systemy transportowe

ITS-G5 (Intelligent Transport Systems - 5.9GHz) – inteligentne systemy transportowe w paśmie 5,9 GHz

ITU (International Telecommunication Union) – Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny

ITU-R (ITU Radiocommunication Sector) – Sektor Radiokomunikacji Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego

J

JST – jednostki samorządu terytorialnego

K

Komisja (KE) – Komisja Europejska

KIGEiT – Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji

KMC – krajowy menedżer częstotliwości lotniczych

KPO – Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności

KPRM – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

KRS – Krajowy Rejestr Sądowy

L

LL (Local Loop) – lokalna pętla abonencka

LLU (Local Loop Unbundling) – usługa dostępu do lokalnej pętli abonenckiej (uwolnienie pętli abonenckiej)

LRIC (Long-Run Average Incremental Cost) – długookresowe narastające koszty/długookresowe koszty przyrostowe

LTE (Long Term Evolution) – standard telefonii komórkowej czwartej generacji

LTE-V2X (Long Term Evolution based Vehicle to Everything) – standard telefonii komórkowej czwartej generacji dedykowany dla pojazdów

M

Margin Squeeze – zawężanie marży

MC – Ministerstwo Cyfryzacji

MCV (Mobile Communication Services on Vessels) – usługi łączności ruchomej na pokładach statków

Megaustawa – ustawa o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych

MES (Mobile Earth Station) – ruchoma stacja naziemna

MNO (Mobile Network Operator) – infrastrukturalny operator mobilny

MON – Ministerstwo Obrony Narodowej

MoU – Memorandum o Porozumieniu

MSS (Mobile-Satellite Service) – służba radiokomunikacyjna ruchoma satelitarna

Multimedia Polska – Multimedia Polska S.A.

MTR (Mobile Termination Rate) – stawki za zakańczanie połączeń w sieciach komórkowych

MUX1 – pierwszy multipleks naziemnej telewizji cyfrowej

MUX3 – trzeci multipleks naziemnej telewizji cyfrowej

MUX4 – czwarty multipleks naziemnej telewizji cyfrowej

MUX6 – szósty multipleks naziemnej telewizji cyfrowej

MUX8 – ósmy multipleks naziemnej telewizji cyfrowej

MUXR3 – trzeci multipleks naziemnej radiofonii cyfrowej

N

NASK – Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa Państwowy Instytut Badawczy

NCEC (National Commission for the State Regulation of Electronic Communications, Radiofrequency Spectrum and the Provision of Postal Services) – Państwowa Komisja Regulacji Łączności Elektronicznej, Częstotliwości Radiowych i Usług Pocztowych Ukrainy

Netia – Netia S.A.

NGA (Next Generation Access) – sieci dostępne nowej generacji

NGSO (Non Geostationary) – orbita niegeostacjonarna (orbita okołoziemska)

NKA – numery kierowania alarmowego

NRA (National Regulatory Authority) – krajowy organ regulacyjny

NSA – Naczelny Sąd Administracyjny

NTC – naziemna telewizja cyfrowa

O

OBN – Ogólnokrajowe Biuro Numerów

OPL – Orange Polska S.A.

OSA – Ogólnokrajowy Spis Abonentów

OTT (Over-the-Top) – dostarczanie treści, usług lub aplikacji przez internet bez bezpośredniego udziału operatora sieci lub dostawcy usług internetowych

ONZ – Organizacja Narodów Zjednoczonych

P

Partnerstwo Wschodnie (PW) – część europejskiej polityki sąsiedztwa obejmująca wschodnich sąsiadów UE (Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Mołdawia, Ukraina)

PAS – publiczne aparaty samoinkasujące

PGE – PGE Dystrybucja S.A.

PIT – system informatyczny UKE pn. Punkt Informacyjny ds. Telekomunikacji

PJM – polski język migowy

Pke – Prawo komunikacji elektronicznej

PLI CBD – system informatyczny UKE pn. Platforma Lokalizacyjno-Informacyjna z Centralną Bazą Danych

Poczta Polska – Poczta Polska S.A.

Polkomtel – Polkomtel sp. z o.o.

POPC – Program Operacyjny Polska Cyfrowa

p.p. – punkt procentowy

PŚO – Polski Światłowod Otwarty sp. z o.o.

PT – przedsiębiorcy telekomunikacyjni

PUE – Platforma Usług Elektronicznych UKE (PUE UKE)

PUH – publiczna usługa hybrydowa

PURDE – publiczna usługa rejestrowanego doręczenia elektronicznego

P4 – P4 sp. z o.o.

R

RA (Radiocommunication Assembly) – Zgromadzenie Radiokomunikacyjne

RD – Rada Dostępności przy Ministrze Funduszy i Polityki Regionalnej

RJST – rejestr jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji

RLAH (Roam Like at Home) – świadczenie usług roamingowych po cenach na poziomie opłat w sieci macierzystej (bez opłat roamingowych)

RODO – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119, s. 1, z późn. zm.)

ROI (Reference Offer for Infrastructure) – ramowa Oferta o dostępie telekomunikacyjnym w części infrastruktura telekomunikacyjna

Rozporządzenie w sprawie inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych – rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 45)

Rozporządzenie PURDE/PUH – rozporządzenie Ministra Aktywów Państwowych i Ministra Cyfryzacji z dnia 31 sierpnia 2021 r. w sprawie metodologii ustalania opłat za przekazywanie korespondencji przy użyciu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego oraz publicznej usługi hybrydowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1611)

Rozporządzenie w sprawie minimalnej przepływności łącza dla świadczonej przez jednostki samorządu terytorialnego usługi dostępu do Internetu – rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 18 października 2018 r. w sprawie minimalnej przepływności łącza dla świadczonej przez jednostki samorządu terytorialnego usługi dostępu do Internetu (Dz. U. z 2018 r. poz. 2078)

Rozporządzenie w sprawie planów działania operatora pocztowego w sytuacji szczególnego zagrożenia – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2021 r. w sprawie planów działania operatora pocztowego w sytuacji szczególnego zagrożenia (Dz. U. z 2021 r. poz. 1478)

Rozporządzenie w sprawie planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 sierpnia 2020 r. w sprawie planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń (Dz. U. z 2020 r. poz. 1464, z późn. zm.)

Rozporządzenie w sprawie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich z zakresu usług pocztowych prowadzonego przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej – rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 stycznia 2017 r. w sprawie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich z zakresu usług pocztowych prowadzonego przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 139)

Rozporządzenie w sprawie reklamacji usługi telekomunikacyjnej – Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z 24 lutego 2014 r. w sprawie reklamacji usługi telekomunikacyjnej (Dz. U. z 2014 r. poz. 284)

Rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących świadczenia udogodnień dla osób niepełnosprawnych – rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących świadczenia udogodnień dla osób niepełnosprawnych przez dostawców publicznie dostępnych usług telefonicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 464)

Rozporządzenie w sprawie warunków wykonywania usług powszechnych przez operatora wyznaczonego – rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 29 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków wykonywania usług powszechnych przez operatora wyznaczonego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1026)

Rozporządzenie 531/2012 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 531/2012 z dnia 13 czerwca 2012 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE. L Nr 172, str. 10)

Rozporządzenie 2015/2120 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiające środki dotyczące dostępu do otwartego internetu oraz zmieniające dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012

w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (Dz. Urz. UE L Nr 310, str. 1, z późn. zm.)

Rozporządzenie 2016/2286 – rozporządzenie wykonawcze Komisji Europejskiej (UE) 2016/2286 z dnia 15 grudnia 2016 r. ustanawiające szczegółowe przepisy dotyczące stosowania polityki uczciwego korzystania i metod oceny zrównoważonego charakteru zniesienia dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu oraz dotyczące wniosku, jaki ma obowiązek złożyć dostawca usług roamingu na potrzeby tej oceny (Dz. Urz. UE. L Nr 344, str. 46)

Rozporządzenie 2018/644 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/644 z dnia 18 kwietnia 2018 r. w sprawie transgranicznych usług doręczania paczek (Dz. Urz. UE. L Nr 112, str. 19)

Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/1263 – rozporządzenie wykonawcze Komisji Europejskiej (UE) 2018/1263 z dnia 20 września 2018 r. określające formularz do celów przekazywania informacji przez operatorów świadczących usługi doręczania paczek na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/644 (Dz. Urz. UE. L Nr 238, str. 65)

Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/654 – rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/654 z dnia 18 grudnia 2020 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 poprzez określenie jednolitej maksymalnej ogólnounijnej stawki za zakończenie połączenia głosowego w sieci ruchomej oraz jednolitej maksymalnej ogólnounijnej stawki za zakończenie połączenia głosowego w sieci stacjonarnej (Dz. Urz. UE. L Nr 137, str. 1)

Rozporządzenie 2022/612 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2022/612 z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE. L Nr 115, str. 1)

ROP – rejestr operatorów pocztowych

RPT – rejestr przedsiębiorców telekomunikacyjnych

RR (Radio Regulations) – Regulamin Radiokomunikacyjny

RSC (Radio Spectrum Committee) – Komitet ds. Widma Radiowego

RSPG (Radio Spectrum Policy Group) – Grupa ds. Polityki Widma Radiowego

RSS – Regionalne Sieci Szerokopasmowe

Rynek 3a/2014 – hurtowy rynek usługi lokalnego dostępu w stałej lokalizacji

Rynek 3b/2014 – hurtowy rynek usługi centralnego dostępu w stałej lokalizacji dla produktów rynku masowego

Rynek 4/2014 – hurtowy rynek usługi dostępu wysokiej jakości w stałej lokalizacji

Rynek 18/2003 – hurtowy rynek transmisji programów radiofonicznych oraz telewizyjnych w celu dostarczania treści radiofonicznych oraz telewizyjnych użytkownikom końcowym

S

SDL (Supplementary Downlink) – uzupełniające łącze „w dół”

SI – Światłowód Inwestycje sp. z o.o.

SIIS – System Informacyjny o Infrastrukturze Szerokopasmowej

SJM – system językowo-migowy

SMJI – System Monitorowania Jakości Internetu

SMP (Significant Market Power) – znacząca siła rynkowa

SMS (Short Message Service) – usługa krótkiej wiadomości tekstowej

SOKiK – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

SOR (Oferta SOR) – Oferta ramowa w zakresie sieci stacjonarnej określająca ramowe warunki dostępu telekomunikacyjnego w zakresie rozpoczynania i zakańczania połączeń, hurtowego dostępu do sieci, dostępu do łączy abonenckich w sposób zapewniający dostęp pełny lub współdzielony oraz dostępu do łączy abonenckich poprzez węzły sieci telekomunikacyjnej na potrzeby sprzedaży usług szerokopasmowej transmisji danych

SRD (Short Range Devices) – urządzenia radiowe bliskiego zasięgu

Statut UKE – statut UKE, stanowiący załącznik do zarządzenia nr 7 Ministra Transportu z dnia 11 maja 2007 r. w sprawie nadania statutu Urzędowi Komunikacji Elektronicznej (Dz. Urz. MT Nr 5, poz. 14, z późn. zm.)

Stoen – Stoen Operator sp. z o.o.

Subsydiowanie skrośne (Cross Subsidization) – pokrywanie kosztów jednego rodzaju wykonywanej działalności gospodarczej lub kosztów dotyczących jednej grupy odbiorców przychodami pochodzącymi z innego rodzaju wykonywanej działalności gospodarczej lub od innej grupy odbiorców

T

Tauron – Tauron Dystrybucja S.A.

T-DAB+ (Terrestrial - Digital Audio Broadcasting) – standard naziemnej radiofonii cyfrowej

TDD (Time Division Duplex) – technika dwukierunkowa (dupleksowa) z podziałem czasowym

Test ERT – Test Ekonomicznej Odtwarzalności

Test MS (Test Margin Squeeze) – test zawężania marży

Test PS (Test Price Squeeze) – test zawężania ceny

T-Mobile – T-Mobile Polska S.A.

TOYA – TOYA sp. z o.o.

U

UAS (Unmanned Aerial System) – bezałogowy system powietrzny

UE – Unia Europejska

UPC – UPC sp. z o.o.

UPU (Universal Postal Union) – Światowy Związek Pocztowy

Ustawa Kodeks postępowania administracyjnego – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.)

Ustawa o doręczeniach elektronicznych – ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 285, z późn. zm.)

Ustawa o finansach publicznych – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.)

Ustawa o gospodarce nieruchomościami – ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 344, z późn. zm.)

Ustawa o kompatybilności elektromagnetycznej – ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2233)

Ustawa o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (UKSC) – ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 913, z późn. zm.)

Ustawy o obronie Ojczyzny – ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 248)

Ustawa o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich – ustawa z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. z 2016 r. poz. 1823)

Ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji – ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2505, z późn. zm.)

Ustawa Ordynacja podatkowa – ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2383, z późn. zm.)

Ustawa o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku – ustawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1854)

Ustawa o systemie oceny zgodności – ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 215)

Ustawa Pp – ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1640, z późn. zm.)

Ustawa Pt – ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 34)

Ustawa o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych – ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 733, z późn. zm.)

Ustawa o zarządzaniu kryzysowym – ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 122)

Ustawa o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej – ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 1703)

UOKiK – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

UODO – Urząd Ochrony Danych Osobowych

UTC (Universal Time Coordinated) – uniwersalny czas koordynowany

UWB (Ultra Wideband) – technika ultraszerokopasmowego dostępu do sieci (internetu)

V

Vectra – Vectra Investments sp. z o.o. sp. j.

W

WACC (Weighted Average Cost of Capital) – wskaźnik zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału

WBB LMP (Wireless Broadband Low/Medium Power) – technika bezprzewodowego szerokopasmowego dostępu do sieci wykorzystująca stacje bazowe o niskiej/średniej mocy

WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) – wytyczne dotyczące ułatwień w dostępie do treści publikowanych w internecie

WG FM (Working Group Frequency Management) – Grupa Robocza ds. Zarządzania Częstotliwościami

WLR (Wholesale Line Rental) – usługa hurtowej sprzedaży abonamentu

WRC (World Radiocommunication Conference) – Światowa Konferencja Radiokomunikacyjna

WSA – Wojewódzki Sąd Administracyjny

WSIS (World Summit on the Information Society) – Światowy Szczyt Społeczeństwa Informacyjnego

Z

ZEA – Zjednoczone Emiraty Arabskie

Urząd Komunikacji Elektronicznej

Biuro Dyrektora Generalnego

tel.: +48 22 534 9270

fax: +48 22 534 9290

e-mail: sekretariat.bdg@uke.gov.pl